మహాభారతం

(తేట తెలుగు భాషలో)

సంస్కృత మూలం.
భగవాన్ వ్యాస మహర్షి.

తెలుగు మూలం:

శ్రీ నన్నయభట్టారకుడు

శ్రీ తిక్కన సోమయాజి

శ్రీ ఎర్రాప్రగడ.

(కవిత్రయం).

తెలుగు అనుసరణ

(కవిత్రయం పాద రేణువు)

Modali Venkata Subrahmanyam,
B.A., B.G.L.
2-31, chaitanyapuri,
Hyderabad-500060
South India.
Ph:040-24048104

శ్రీరామ ఓం ఓం

శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశి వర్ణం చతుర్భుజం

ప్రసన్న వదనం ధ్యాయేత్ సర్వ విఘ్నోప శాంతయే

శ్రీ వాణీ గిరిజా శ్చిరాయ దధతో వక్షో ముఖాఙ్గేషు యే

లోకానాం స్థితి మావహ న్త్యవిహతాం స్త్రీ పుం సయోగో ద్భవాం

తే వేదత్రయమూర్తయ స్త్రి పురుషా స్సమ్పూజితా వస్సురై

ర్భూయాసుః పురుషోత్తమాంబుజభవ శ్రీకన్ధరా శ్శ్రేయసే.

ఓం గణానాంత్వా గణపతిగ్ం హవామహే

కవిం కవీనా ముపమశ్రవస్తమం

జ్యేష్టరాజం బ్రహ్మణాం బ్రహ్మణస్పత

ఆనః శృణ్వన్నూతిభిః సీదసాదనం

ఓం శ్రీ మహాగణాధిపతయేనమః.

ప్రణోదేవీ సరస్వతీ వాజేభిర్ వాజినీవతీ

ధీనామ విత్ర్యవతు

ఆనోదివో బృహతః పర్వతాదా సరస్వతీ

యజతాగంతు యజ్ఞం

హవందేవీ జుజుషాణాఘృతాచీ శగ్మాం

నో వాచ ముశతీ శృణోతు.

వ్యాసం వసిష్ఠ నప్తారం శక్తేః పౌత్ర మకల్మషం
పరశరాత్మజం వందే శుకతాతం తపోనిధిం.
వ్యాసాయ విష్ణు రూపాయ వ్యాసరూపాయ విష్ణవే
నమోవై బ్రహ్మనిధయే వాసిష్ఠాయ నమో నమః.

మహాభారతం

ఆదిపర్వము

ప్రథమాశ్వాసము.

నైమిశారణ్య పుణ్య క్షేత్రమున శౌనకుడు అనే మహా ముని సత్ర యాగం చేస్తున్నాడు. ఆ మునుల వద్దకు రోమహర్షణుడను వాని కుమారుడు, ఉగ్రశ్రవసుడు అను సూతుడు వచ్చాడు.

సూతుడు అక్కడ ఉన్న మునిసంఘమునకు నమస్కరించి తాను వ్యాస మహర్షి శిష్యుండైన రోమహర్షణునకు పుత్రుడననియు, పుణ్య కథలు చెప్పుటలో సమర్థుడననియు చెప్పెను. అప్పుడు అక్కడ ఉన్న శౌనకాది మహా మునులు తమకు ఒక పుణ్య కథ వినవలెనని కోరిక కలదని చెప్పారు. అప్పుడు ఉగ్రశ్రవసుడు వారికి ఒక కథ చెప్ప సాగాడు.

పూర్వము. కృష్ణ ద్వైపాయనుడు అను బ్రహ్మర్షి, ఒకటిగా కలిసి ఉన్న వేదములను, ఋగ్వేదము, యజుర్వేదము, సామవేదము, అధర్వణ

వేదము, అని నాలుగు వేదములుగా విభజించాడు. తరువాత బ్రహ్మ చేత అనుమతి పొంది అష్టాదశ పురాణములను, ధర్మ శాస్త్రములను, ఇతిహాసములను, రాజ వంశ చరిత్రలను, శ్రీ కృష్ణుని మహాత్మ్యమును, పాండవాది భారత వీరుల కథలను రచించాడు.

ఈ మహా భారత గ్రంథాన్ని, ధర్మ తత్వజ్ఞులు ధర్మ శాస్త్రమని అంటారు. ఆధ్యాత్మ విదులు, వేదాంత మని అంటారు. నీతి కోవిదులు నీతి శాస్త్రమని అంటారు. కవులు మహా కావ్యమని అంటారు. లాక్షణికులు సర్వ లక్ష్య సంగ్రహమని అంటారు. ఐతిహాసికులు ఇది ఇతిహాస మని అంటారు. పౌరాణికులు, దానిని పురాణ మని అంటారు.

మహాభారతంలో 18 పర్వాలు ఉన్నాయి. అవి—-

1.ఆదిపర్వము— ఇందులో 9984 శ్లోకాలు ఉన్నాయి.
2.సభా పర్వము— ఇందులో 4311 శ్లోకాలు ఉన్నాయి.
3.అరణ్య పర్వము— ఇందులో 13664 శ్లోకాలు ఉన్నాయి.
4.విరాట పర్వము— ఇందులో 3500 శ్లోకాలు ఉన్నాయి.
5.ఉద్యోగ పర్వము— ఇందులో 6998 శ్లోకాలు ఉన్నాయి.
6.భీష్మ పర్వము— ఇందులో 5884 శ్లోకాలు ఉన్నాయి.
7.ద్రోణపర్వము— ఇందులో 10919 శ్లోకాలు ఉన్నాయి.
8.కర్ణ పర్వము— ఇందులో 4900 శ్లోకాలు ఉన్నాయి.

9. శల్య పర్వము— ఇందులో 3220 శ్లోకాలు ఉన్నాయి.
10. సౌప్తిక పర్వము— ఇందులో 2870 శ్లోకాలుఉన్నాయి.
11. స్త్రీ పర్వము— ఇందులో 1775 శ్లోకాలు ఉన్నాయి.
12. శాంతి పర్వము— ఇందులో 14525 శ్లోకాలుఉన్నాయి.
13. అనుశాసనిక పర్వము— ఇందులో 12000 శ్లోకాలు ఉన్నాయి.
14. ఆశ్వమేధిక పర్వము— ఇందులో 4420 శ్లోకాలు ఉన్నాయి.
15. ఆశ్రమ వాస పర్వము— ఇందులో 1106 శ్లోకాలు ఉన్నాయి.
16. మౌసల పర్వము—— ఇందులో 300 శ్లోకాలు ఉన్నాయి.
17. మహాప్రస్థానిక పర్వము— ఇందులో 120 శ్లోకాలు ఉన్నాయి.
18. స్వర్గారోహణ పర్వము— ఇందులో 200 శ్లోకాలు ఉన్నాయి.

ఈ మహాభారతాన్ని దేవలోకంలో చెప్పుటకు నారదమహర్షిని, పితృలోకములో చెప్పుటకు దేవలుడిని, గరుడ గంధర్వ,యక్ష,రాక్షస లోకములలో చెప్పుటకు శుకుని, మనుష్య లోకమున జనమేజయునకు చెప్పుటకు వైశంపాయనుని పంపెను. నేను ఆ వైశంపాయన ముని వలన ఈ మహాభారత కధ వింటిని. అది మీకుచెప్పుచున్నాను. అనిచెప్పగా, ఆ శౌనకాది మహామునులు ఆ కధకుని చూచి,

"అయ్యా, మాకు శమంత పంచకము గురించివివరించండి. ఈ మహాభారత కధ జరగడానికి కారణమేమిటోచెప్పండి. భీష్మాది కురు వీరుల గురించి మాకు సవిస్తరముగ చెప్పండి" అని అడిగారు. అప్పుడు ఆ కధకుడు ఈ విధంగా చెప్పాడు.

మనకు నాలుగు యుగములు ఉన్నాయి. అవి కృత యుగము. త్రేతాయుగము. ద్వాపర యుగము. కలి యుగము. కృత యుగము ఆఖరులో దేవతలకు, రాక్షసులకు యుద్ధం జరిగింది. త్రేతాయుగము ఆఖరులో రాముడికి, రావణాసురుడికి యుద్ధం జరిగింది. ద్వాపరయుగము ఆఖరులో పాండవులకు కౌరవులకు మహాభారత యుద్ధం జరిగింది.

త్రేతాయుగము, ద్వాపర యుగము సంధిలో, జమదగ్ని కుమారుడు, పరశురాముడు 21 సార్లు క్షత్రియులతో యుద్ధము చేసి, క్షత్రియులను అందరిని చంపాడు. ఆ క్షత్రియుల శరీరముల నుండి కారిన రక్తమును ఐదు మడుగులు గా ఏర్పరిచాడు. ఆ మడుగులలో తన తండ్రికి తర్పణము విడిచాడు. ఆ ఐదు రక్తపు మడుగులు కల స్తలమును శమంత పంచకము అని పిలుస్తారు. ఆ శమంత పంచకము లో పాండవులు, కౌరవులు యుద్ధము చేసారు కాబట్టి, ఆప్రదేశాన్ని కురుక్షేత్రము అని పిలుస్తారు.

పాండవ వంశములో పుట్టిన వాడు అర్జునుడు. అర్జునుని కుమారుడు పరీక్షిత్తు మహారాజు. అతని కుమారుడు, జనమేజయుడు. జనమేజయ మహారాజు ఒక యజ్ఞము చేస్తున్నాడు. ఆ యజ్ఞము చేసే ప్రదేశంలో సరమ అనే దేవ శునకము (కుక్క) కొడుకు సారమేయుడు అనే కుక్క పిల్ల ఆడుకుంటూ ఉంది. జనమేజయుని తమ్ములు శ్రుతసేనుడు, భీమ సేనుడు, ఉగ్రసేనుడు అను వారలు వచ్చి, ఆ సారమేయుడు అనే కుక్కను కొట్టారు. వాడు అరుస్తూ వెళ్లి జరిగిన విషయం తన తల్లికి చెప్పాడు.

అప్పుడు సరమ జనమేజయుని వద్దకు వచ్చి "ఓ రాజా, నీ తమ్ములు నా కొడుకును అకారణంగా కొట్టారు. ఇది ధర్మము కాదు. ఇలాంటి పనులు చేసిన వారికి అకారణంగా ఆపదలు వస్తుంటాయి" అని చెప్పి అక్కడి నుండి వెళ్లి పోయింది.

తరువాత కొన్ని దినములకు, దేవతల శునకము ఐన సరమ పలికిన పలుకులకు శాంతి కర్మలు చేయుటకు జనమేజయుడు సంకల్పించాడు. సోమశ్రవసుడు అనే మహామునిని తనకు పురోహితునిగా నియమించు కున్నాడు.

అది అటుల ఉండగా, ఉదంకుడు అను ఒక ముని కుమారుడు గురుకులంలో విద్యను అభ్యసించాడు. అణి మాది అష్ట సిద్ధులు సాధించాడు. ఒక నాడు గురు పత్ని అతనితో తనకు పౌష్యుడు అను మహా రాజు భార్య వద్ద నున్న కుండలములు కావాలని కోరింది. అవి తెచ్చుటకు ఉదంకుడు పౌష్య మహారాజు వద్దకు వెళ్లాడు. కుండలములు కావాలని అడిగాడు.

అప్పుడు పౌష్యుడు " ఉదంకా, ఆ కుండలములు నా భార్య పౌష్యా దేవి ధరించి ఉన్నది. నా మాటగా చెప్పి ఆమె వద్దనుండి తీసుకొనుడు" అని చెప్పాడు.

అప్పుడు, ఉదంకుడు, పౌష్య మహాదేవి వద్దకు వెళ్లి కుండలములు ఇమ్మని అడిగాడు. అప్పుడు పౌష్య మహా దేవి తన వద్ద నున్న కుండలములను ఉదంకునకు ఇచ్చి

“ముని కుమారా, ఈ కుండలముల కొరకు నాగ రాజు తక్షకుడు ప్రయత్నిస్తున్నాడు. జాగ్రత్తగా తీసుకొని వెళ్లు” అని చెప్పింది.

ఆ దంపతుల కోరిక మేరకు, మునికుమారుడు పౌష్యుని ఇంటిలో భోజనము చేసాడు. భోజనసమయంలో వడ్డించిన అన్నములో ఒక వెంట్రుక వచ్చింది. దానికి ఉదంకుడు కోపించి,సరిగా చూడకుండా అన్నము పెట్టినందుకు పౌష్యుడిని గుడ్డివాడివి కమ్మని శపించాడు.

పౌష్యుడు కోపించి “మునికుమారా, చిన్న దోషమునకు నాకు ఇంత పెద్ద శాపాన్ని ఇస్తారా. నేను ప్రతి శాపం స్తున్నాను. నువ్వు సంతాన విహీనుడవు కమ్ము” అని శపించాడు.

మునికుమారుడు శాపాన్ని ఉపసంహరించమని పౌష్యుడిని కోరాడు. దానికి పౌష్యుడు “ముని కుమారా, మనసు నవనీతము, మాట వజ్రాయుధము—ఇది బ్రాహ్మణుల స్వభావము. కాని నా లాంటి క్షత్రియులకు, ఈ రెండును విపరీతములే. అందుకని నేను నా శాపమును ఉపసంహరించలేను. నీవే నీ శాపమును ఉపసంహరింపుము” అని కోరాడు. ఉదంకుడు “ నీకు కొద్ది కాలములో శాప విమోచన అగును” అని చెప్పాడు

ఉదంకుడు సకాలములో గురు పత్నికి కుండలములు అంద చేయవలెనని తన ఆశ్రమానికి వెలుతూ దారి మధ్యలో, ఒక జలాశయము వద్ద ఆగి, శుభ్రమైన ప్రదేశములో, ఆకుండలములను పెట్టి, స్నానము చేస్తున్నాడు. అప్పుడు తక్షకుడు అక్కడకు వచ్చి

ఆకుండలములను అపహరించి నాగ లోకానికి పారిపోయాడు. ఇది చూచి ఉదంకుడు, అతని వెంట నాగ లోకమునకు వెళ్లాడు.

అక్కడ ఉదంకుడు, నాగ ప్రముఖులైన అనంతుడు, వాసుకి, తక్షకుడు మొదలైన నాగరాజులను భక్తితో స్తుతించాడు. అప్పుడు ఒక మహా పురుషుడు (ఇంద్రుడు) గుర్రము ఎక్కి అతని వద్దకు వచ్చాడు.

"ఉదంకా, నీ భక్తికి సంతోషించాను.నీకు ఏమి కావాలో కోరుకో" అని అడిగాడు. దానికి ఉదంకుడు "ఈ నాగ కులమెల్ల నాకు వశము కావలెను" అని కోరుకున్నాడు. అలాగే అని ఆ దివ్య పురుషుడు వరము ఇచ్చాడు. గుర్రము చెవిలో ఊద మన్నాడు. వెంటనే ఆగుర్రము నుండి భయంకర అగ్ని జ్వాలలు వచ్చాయి.నాగ కులములో భయం పుట్టింది. తక్షకుడు భయపడి కుండలములను తెచ్చి ఉదంకునకు ఇచ్చాడు.

వెంటనే ఉదంకుడు తన ఆశ్రమమునకు పోయి గురుపత్నికి కుండలములను ఇచ్చాడు. ఆమె కూడా సంతోషించి, ఆ కుండలములను ధరించింది. విద్యాభ్యాసము పూర్తి అయినందున, ఉదంకుడు గురుకులాన్ని విడిచి వెళ్లిపోయాడు.

కానిఉదంకుడు, తనవద్దనుండి కుండలములను దొంగిలించినందుకు, తక్షకునికి తగిన ప్రతీకారం చెయ్యవలెనని మనసులో అనుకున్నాడు. జనమేజయ మహారాజు వద్దకు వెళ్లాడు.

"జన మేజయ మహారాజా, తక్షకుడు కుటిల స్వభావుడు. నాకు అపకారంచేశాడు. గురు పత్నికి ఇవ్వవలసిన కుండలములు అపహరించాడు. పైగా, ఇది తప్పు అని తలచ కుండా శృంగి అనే బ్రాహ్మణుడి వాక్కు ప్రకారము మీతండ్రి గారైన పరీక్షిన్మహారాజును అతి క్రూరంగా చంపాడు. తమరు అతనికి బుద్ధి చెప్పాలి. ఆ దుష్టుడు తక్షకుడు చేసిన పని వల్ల నాగకులమంతా నాశనంకావాలి. అందువల్ల, తమరు సర్ప యాగం చెయ్యాలి. ఆ యాగాగ్ని జ్వాలలలో పడి, తక్షకుడు, అతని నాగ కులము నశించాలి" అని కోరాడు. దానికి సమ్మతించి జనమేజయుడు, సర్ప యాగము చేయుటకు సంకల్పించాడు.

అప్పుడు శౌనకాది మహా మునులు కధకుని చూచి,

"అయ్యా, అసలు ఈ నాగకులమంతా మంటల్లో పడి మరణించడానికి కారణమేమి?" అని అడిగారు.

"పూర్వము, పాములందరికి తల్లి అయిన కద్రువ తన కుమారులకు ఇచ్చిన శాపం కారణం గా నాగ కులమంతా జనమేజయుడు చేసిన సర్ప యాగంలో పడి నశించింది. కాని ఆస్తీకుడు అనే మహా ముని ఆ సర్ప యాగాన్ని నివారించాడు. మీకు ఆ కధ చెపుతాను వినండి" అని చెప్పసాగాడు.

పూర్వ కాలంలో భృగువు అనే మహా ముని ఉన్నాడు. ఆయన భార్య పేరు పులోమ. ఆమె నిండు గర్భవతిగా ఉండగా ఒక రోజు భృగువు స్నానానికి వెలుతూ పులోమతో హోమాగ్ని సిద్ధం చెయ్యమని చెప్పి వెళ్లాడు.

అప్పుడు పులోముడు అనే రాక్షసుడు అక్కడకు వచ్చాడు.పులోమను చూచాడు. ఆమె సౌందర్యాన్ని చూచి మోహించాడు. వెలుగుతున్న అగ్నిని చూచి " అగ్ని దేవా ఆమె ఎవరు?" అని అడిగాడు.

అగ్ని దేవుడు సందిగ్ధంలోపడ్డాడు.నిజం చెబితే భృగువు కోపించి శాప మిస్తాడు. చెప్పక పోతే అసత్యం చెప్పినట్టు అవుతుంది. అసత్య దోషానికి భయపడి "ఆమె భృగువు భార్య" అని నిజంచెప్పాడు.

అసలు విషయం ఏమంటె, పులోమకు పెళ్లి కాక ముందు, పులోముడు ఆమెను వివాహం చేసుకోవాలనుకున్నాడు. కాని పులోమను భృగువు పెళ్లాడాడు. నిజం తెలుసుకున్న ఆ రాక్షసుడు, పంది రూపం ధరించి నిండు గర్భిణి అయిన పులోమను ఎత్తుకొని పారిపోయాడు. అలా పోతుంటే, ఆమెకు ప్రసవం వచ్చింది. చ్యవనుడు అనే బాలుడు పుట్టాడు. ఆ బాలుడి తేజస్సుకు, శక్తికి, ఆ రాక్షసుడు భస్మం అయ్యాడు.

తరువాత పులోమ కొడుకు ను ఎత్తుకొని ఆశ్రమానికి వచ్చింది. భర్త ఇంటికి రాగానే జరిగిందంతా భర్త అయిన భృగువుకు చెప్పింది. "పులోమ తన భార్య అన్న విషయం ఆ రాక్షసుడికి ఎలా తెలిసింది" అని అడిగాడు. "అగ్నిదేవుడు చెప్పాడు" అని బదులిచ్చింది పులోమ . వెంటనే భృగువు కోపించి, అగ్ని దేవుడిని "నువ్వు సర్వ భక్షకుడివి కమ్ము" అని శపించాడు.

దానికి అగ్ని దేవుడు "అయ్యా, నేను అసత్య దోషానికి భయ పడి నిజం చెప్పాను. దానికి నువ్వు శపించావు. సర్వ భక్షకుడైన నేను

దేవకార్యములకు, పితృ కార్యములకు అనర్హుడను" అని తన జ్వాలలను ఉప సంహరించాడు. దానితో లోకంలో అగ్ని కార్యాలన్ని ఆగిపోయాయి వెంటనే బ్రహ్మ దేవుడు అగ్ని దేవుడిని అనునయించాడు.

"అగ్ని దేవా, నువ్వు సర్వ భక్షకుడివైనను, సర్వకార్యాలలో ప్రధముడివి . నువ్వు ఎప్పటికి పవిత్రుడివే. కాబట్టి మరల నీ తేజము ప్రజ్వరిల్ల చేయుము" అని అర్ధించాడు. దానికి అగ్నిదేవుడు సమ్మతించాడు. తరువాత, దేవ కార్యాలు, పితృ కార్యాలన్ని యధావిధిగా సాగిపోయాయి.

భృగు పుత్రుడైన చ్యవనునికి, శర్యాతి మహారాజు కూతురు సుకన్యకు వివాహమైంది. వారికి ప్రమతి అనే కొడుకు పుట్టాడు. ప్రమతికి, ఘృతాచి అనే అప్సరసకు పుట్టిన వాడు రురుడు. రురుడు, స్థూల కేశుడు అనే ముని ఆశ్రమంలో పెరుగుతున్న అందాలరాశి, ప్రమద్వర అనే అమ్మాయిని ప్రేమించాడు. పెళ్లి చేసుకోవాలని అనుకున్నాడు.

కాని ఒక రోజు ప్రమద్వరను పాము కరిచింది. మరణించింది అది చూచి రురుడు ఏడ్చాడు. ఒంటరిగా అడవికి పోయి తన ప్రేయసికి ఎక్కిన విషాన్ని హరించమని అందరు దేవతలను, మునులను అర్ధించాడు. అప్పుడు ఆకాశం లో నుండి ఒక దేవత ఇలా పలికింది

"మహాత్మా! పుట్టిన వారు చావక తప్పదు. కాని నీ ఆయుష్షులో సగం ఆమెకు ఇస్తే ఆమె బతుకుతుంది" అని చెప్పింది.

వెంటనే రురుడు దానికి అంగీకరించాడు. తన ఆయుష్షులో సగం

ప్రమ ద్వరకు ఇచ్చాడు. ఆమె బతికింది.తరువాత రురుడు ఆమెను వివాహం చేసుకున్నాడు. కాని రురుడికి పాముల మీద కోపం పోలేదు. ఒక పొడుగాటి కర్ర తీసుకొని కనిపించిన పాము నల్లా చంపడం మొదలు పెట్టాడు

ఒక రోజు డుంఢుభము అనే విషము లేని పామును చూచాడు. ఆ డుండుభమును కొట్టబోగా ఆ పాము ఒక మునిగా మారిపోయింది. రురుడు ఆశ్చర్య పోయాడు.

“అయ్యా మీరు ఎవరు. ఈ పాము రూపంలో ఎందుకు ఉన్నారు” అని అడిగాడు.

దానికి ఆ ముని “మహాత్మా, నాపేరు సహస్ర పాదు డు. ఒక రోజు నేను నా సహచరుడు ఖగముడి మీద పరిహాసానికి, ఒక గడ్డి పాముని వేసాను. దానికి అతడు కోపించి, నన్ను విషము లేని పాముగా పడి ఉండమని శపించాడు. రురుడు అనే ముని కుమారుడు నన్ను చూచినపుడు నాకు శాప విముక్తి కలుగుతుంది అని చెప్పాడు” అని తన కధను వివరించి“అయ్యా మీరు బ్రాహ్మణులు. దయాగుణము కల వారు. అందుకు విరుద్ధంగా, నువ్వు ఎందుకు ఈ విధంగా పాములను చంపుతున్నావు? ఇది వరకు, నీ తండ్రికి శిష్యుడైన ఆస్తీకుడు, కద్రువ తన కొడుకులకు ఇచ్చిన శాప కారణంగా జనమేజయుడు నిర్వహించిన సర్పయాగములో ఆహుతి అవుతున్న పాములను కాపాడాడు. అదే విధంగా నువ్వు కూడా ఈ పాములను చంపడం ఆపు” అని అన్నాడు. అప్పుడు రురుడు పాములను చంపడం ఆపి వేసాడు.

ఈ కథ వింటున్న శౌనకాది మహా మునులు ఆ కథకుని చూచి "అయ్యా, తల్లి కొడుకులకు శాపం ఇవ్వడమేమిటి, సవిస్తరంగా తెలపండి" అని అడుగగా, ఆ కథకుడు ఇలా చెప్ప సాగాడు.

మహాభారతం

ఆదిపర్వము

(ప్రథమాశ్వాసము సమాప్తము)

మహాభారతం

(తేట తెలుగు భాషలో)

సంస్కృత మూలం.
భగవాన్ వ్యాస మహర్షి.

తెలుగు మూలం:

శ్రీ నన్నయభట్టారకుడు

శ్రీ తిక్కన సోమయాజి

శ్రీ ఎఱ్ఱాప్రగడ.

(కవిత్రయం).

తెలుగు అనుసరణ

(కవిత్రయం పాద రేణువు)

Modali Venkata Subrahmanyam,
B.A., B.G.L.
2-31, chaitanyapuri,
Hyderabad-500060
South India.
Ph:040-24048104

మహాభారతం

ఆదిపర్వము

ద్వితీయాశ్వాసము

ఆ కథకుడు (ఉగ్రశ్రవసుడు) శౌనకాది మహా మునులను చూచి ఇలా చెప్పసాగాడు.

కృతయుగంలో కశ్యపప్రజాపతి ఉండేవాడు. ఆయనకు ఇద్దరు భార్యలు. వినత, కద్రువ. పుత్ర సంతానము కోరి వారు కశ్యపుని ప్రార్థించారు. కశ్యపుడు వారిని చూచి

"మీకు ఎలాంటి సంతానం కావాలి" అని అడిగాడు.

కద్రువ తనకు "ప్రకాశవంతులైన,పొడవైన దేహముగల వెయ్యి మందికుమారులు కావాలి" అని అడిగింది.

వినత కొంచెం ఆలోచించి తనకు "కద్రువ కుమారుల కంటే బలవంతులైన ఇద్దరు సుపుత్రులు కావాలి" అని కోరింది.

కశ్యపుడు పుత్రకామేష్టి యాగం చేసాడు. వినత కద్రువలు గర్భం ధరించారు. కద్రువకు వెయ్యి అండములు (eggs), వినతకు రెండు అండములు కలిగాయి. వారు ఇద్దరు ఆ అండములను జాగ్రత్తగా కాపాడుతున్నారు..

కొంత కాలానికి కద్రువకు కలిగిన అండములు పగిలి, అందులోనుండి, వాసుకి, శేషుడు, తక్షకుడు మొదలైన సర్పములు (పాములు) బయటకు వచ్చాయి. కాని వినత కు కలిగిన అండములు ఎంతకూ పగలలేదు. వినతకు ఉక్రోషం వచ్చింది. ఎలాగైనా తను కూడా సంతానం పొందాలని, రెండు అండములలో ఒక అండమును బలవంతముగా చిదిమింది.

అందులో నుండి, అపరార్ధ కాయ విహీనుడు (నడుము కింద దేహము లేని వాడు అంటే నడుము నుండి పైన మాత్రమే దేహము కలవాడు,) బయటకు వచ్చాడు. అతని పేరు అరుణుడు.

అరుణుడు తల్లి వినతను చూచి "అమ్మా, ఎందుకమ్మా తొందరపడి అండాన్ని చిదిపావు. నేను సగం దేహంతో పుట్టాను. సవతి మత్సరంతో అండాన్ని చిదిమావు కాబట్టి నువ్వు నీ సవతికి దాసిగా ఉండుము." అని

శపించి, "అమ్మా, రెండవ అండాన్ని జాగ్రత్తగా రక్షించు. అందులో నుండి పుట్టబోయేవాడు మహాబల సంపన్నుడు. వాడు నీ దాసీత్వాన్ని పోగొడతాడు " అని చెప్పాడు.. తరువాత, సూర్య భగవానుడి రధానికి సారధిగా వెళ్లాడు.

జరిగిన దానికి బాధపడ్డ వినత, రెండవఅండాన్ని జాగ్రత్తగా కాపాడ సాగింది.

ఇది ఇలా ఉండగా, దేవతలు, అసురులు అమృతం కోసం సముద్రాన్ని మధించడానికి నిశ్చయించారు. సముద్రాన్ని ఎలా మధించాలి, దానికి కవ్వం ఏది, తాడు ఏది అని చర్చించ సాగారు. బ్రహ్మ, విష్ణువులతో చర్చించారు.. బాగా ఎత్తుగా, పొడవుగా ఉన్న మంధర పర్వతాన్ని కవ్వముగాను, వాసుకిని తాడు గాను నిశ్చయించారు.

సర్ప రాజు అయిన ఆదిశేషువు మంధర పర్వతాన్ని పెకలించాడు. దేవతలు, అసురులు, ఆ పర్వతాన్ని తెచ్చి సముద్రంలో నిల బెట్టారు. కాని అది లోపలకు కుంగి పోతూ ఉంది. ఆదికూర్మమును మంధర పర్వతం కింద ఉంచారు. అప్పుడు మంధర పర్వతం నిటారుగా నిల బడింది. సర్ప రాజు వాసుకిని తాడుగా చేసారు. తల వైపు అసురులు, తోక వైపు దేవతలు పట్టుకొని సముద్రాన్ని చిలకడం ఆరంభించారు.

మొట్ట మొదట సముద్రంలోనుండి హాలా హలం పుట్టింది. దానిని మహాశివుడు తీసుకొని తన కంఠం లో నిలుపుకున్నాడు.

తరువాత, లక్ష్మి దేవి, కౌస్తుభ మణి పుట్టాయి. వాటిని విష్ణువు స్వీకరించి తన వక్షస్తలంలో నిలుపుకున్నాడు. తరువాత ఉచ్చైశ్రవము అనే తెల్లటి గుర్రము, ఐరావతము అనే తెల్లటి ఏనుగు, పుట్టాయి. వాటిని మహేంద్రుడు స్వీకరించాడు. తరువాత అమృత కలశము పుట్టింది. ఆ అమృత కలశాన్ని రాక్షసులు స్వీకరించారు. కాని విష్ణు మూర్తి, మోహినీ రూపంతో రాక్షసులను వంచించి, ఆ అమృత కలశాన్ని దేవతలకు ఇచ్చాడు. అమృతం తాగడానికి దేవతలు అందరూ కూర్చున్నారు.

రాహువు అనే రాక్షసుడు దేవతల రూపం ధరించి వారితో పాటు అమృతం తాగడానికి కూర్చున్నాడు. రాహువుకు అమృతం ఇచ్చే సమయంలో ఈ విషయాన్ని సూర్యుడు, చంద్రుదు గుర్తించారు. వెంటనే విష్ణువుకు ఈవిషయం చెప్పారు. విష్ణువు తన చక్రాయుధంతో రాహువు తల తెగ నరికాడు.

కాని అప్పటికే అమృతము రాహువు కంఠం దాకా వెళ్లింది కాబట్టి, తల మాత్రం అమృతత్వాన్ని సంతరించుకుంది. మొండెం మాత్రం తల నుండి వేరయి పడిపోయింది. అప్పటి నుండి రాహువుకు, సూర్య చంద్రులకు బద్ధ వైరం ఏర్పడింది.

కష్ట పడి సముద్రాన్ని చిలికి అమృతాన్ని సంపాదించినా, విష్ణువు చేసిన మాయ వల్ల, రాక్షసులకు అమృతం దక్కలేదు. వాళ్లకు చాలా కోపం వచ్చింది. వాళ్లు బలి చక్రవర్తితో ఆలోచన చేసారు. ఇంక దేవతలతో పొత్తు కుదరదు అనుకున్నారు. దేవతలతో యుద్ధం ప్రకటించారు.

దేవ దానవ యుద్ధం జరిగింది. దేవతల పక్షాన నరుడు, నారాయణుడు యుద్ధం చేసారు. వాళ్ల ధాటికి రాక్షసులు తట్టుకోలేక పోయారు. ఓడి పోయారు. సముద్రంలోకి పారి పోయారు. దేవతలు విజయం సాధించారు. మంధర పర్వతాన్ని ఇది వరకు ఉన్న చోట పెట్టారు. స్వర్గానికి వెళ్లి సుఖంగా ఉన్నారు. అమృత కలశాన్ని దేవేంద్రునికి ఇచ్చారు. దేవేంద్రుడు అమృత కలశాన్ని జాగ్రత్తగా కాపాడుతున్నాడు.

ఇది ఇలా ఉండగా, ఒక రోజు, దేవేంద్రుడి దగ్గర

ఉన్న ఉచ్చైశ్రవము అనే తెల్లని గుర్రము, సముద్రం ఒడ్డున విహరిస్తూ ఉంది. కశ్యపప్రజాపతి భార్యలు అయిన, వినత, కద్రువ కూడా సముద్రపు ఒడ్డుకు విహారానికి వెళ్లారు.

అప్పుడు కద్రువ దూరం నుండి ఆ తెల్ల గుర్రాన్ని చూచింది. వినతను చూచి "వినతా, చూచావా. ఆ గుర్రం ఎంత తెల్లగా ఉందో. కాని ఆ గుర్రం తోక మాత్రం అంత నల్లగా ఉందేమే?" అన్నది పరిహాసంగా.

వినత కూడా చూచింది. ఆ గుర్రం తోక తెల్లగా పాల నురగ లాగా ఉంది.

"అదేమిటి అక్కా ఆ గుర్రం తోక తెల్లగా ఉంది. నల్లగా ఉంది అంటావేమిటి?" అంది.

దానికి కద్రువకు పట్టుదల పెరిగింది. "కాదు, ఆ గుర్రం తోక నల్లగా ఉంది" అంది. వినత ఒప్పుకోలేదు.

"ఐతే ఒక పందెం, ఆ గుర్రం తోక నల్లగా ఉంటే నువ్వు నాకు దాస్యం చెయ్యాలి. ఆ గుర్రం తోక

నువ్వు చెప్పినట్టు తెల్లగా ఉంటే, నేను నీకు దాస్యం చేస్తాను" అంది కద్రువ.

వినత దానికి ఒప్పుకుంది. "పద అక్కా వెళ్లి చూద్దాము" అంది వినత.

"వద్దులే. ఇప్పుడు పొద్దుపోయింది. ఆ గుర్రం ఎక్కడకు పోతుంది. రేపు చూద్దాము" అంది.

సరే అని ఇద్దరు ఇళ్లకు వెళ్లారు. ఆ రోజు రాత్రి కద్రువ తన కొడుకులైన పాములందరిని పిలిచింది. తనకు, వినతకు జరిగిన పందెం విషయం చెప్పింది.

"కుమారులారా, మీ తల్లి దాసి కాకుండా మీరే కాపాడాలి. రేపు ఉదయం ఆ గుర్రం తోక నల్లగా కనపడాలి" అంది కద్రువ.

ఆమె కొడుకులు దానికి ఒప్పుకోలేదు. "అమ్మా, తల్లి చెప్పినదని అధర్మానికి పాల్పడ వచ్చునా. తప్పు కాదా. ఇంత నీతి లేని పని ఎలా చెయ్యమంటావు అమ్మా" అన్నారు.

దానికి కద్రువ కోపించింది. "మీరు తల్లి మాట

పినలేదు. కాబట్టి, పరీక్షిత్ మహారాజు కుమారుడైన జనమేజయుడు చేయబోయే సర్పయాగంలో పడి పాములన్నియు చనిపోవు గాక" అని శాపం ఇచ్చింది.

ఇదంతా చూచి కర్కోటకుడు అనే పాము భయపడ్డాడు. "అమ్మా అమ్మా, నేను నీ కోరిక నెరవేరుస్తాను అమ్మా" అన్నాడు. కద్రువ అతని మాటలకు సంతోషించింది.

వెంటనే కర్కోటకుడు వెళ్లి, సముద్రం ఒడ్డున ఉన్న ఆ గుర్రపు తోకకు చుట్టుకున్నాడు. అప్పుడు ఆ తోక నల్లగా కనపడ సాగింది.

మరు నాడు ఉదయమే, వినత కద్రువ, సముద్ర తీరానికి వెళ్లారు. దూరం నుండి గుర్రాన్ని చూచారు. తోక నల్లగా కనపడింది. వినత ఓడిపోయినట్టు ఒప్పుకుంది. అప్పటి నుండి వినత కద్రువకు దాసి అయింది.

కొంత కాలం గడిచింది. వినత జాగ్రత్తగా కాపాడుతున్న అండము పగిలింది. అందులో నుండి అత్యంత బల సంపన్నుడు, అమిత వేగము కల వాడు అయిన గరుడుడు పుట్టాడు. బయటకు రాగానే

అత్యంత వేగంతో ఆకాశంలోకి ఎగిరాడు. వెంటనే కిందికి వచ్చి తల్లి వినతకు నమస్కరించాడు. తరువాత కద్రువకు కూడా నమస్కరించాడు. అత్యంత బల సంపన్నుడైన గరుడుని చూచి కద్రువకు అసూయ కలిగింది.

"గరుడా, నీ తల్లి వినత నాకు దాసి. కనుక నువ్వు దాసీ పుత్రుడవు. నువ్వు నా కుమారులకు దాస్యం చెయ్యాలి. ప్రతిరోజూ పాములన్నింటిని నీ వీపు మీద ఎక్కించుకొని విహారానికి తీసుకెళ్ళు" అని ఆజ్ఞాపించింది.

"సరే" అన్నాడు గరుడుడు.

ఒక రోజు, గరుడుడు పాములను తన వీపు మీద ఎక్కించుకొని సూర్య మండలం దాకా ఎగిరాడు. అక్కడ ఉన్న వేడిమికి పాములు తట్టుకోలేక మాడిపోయి మూర్ఛపోయాయి. ఇది చూచి కద్రువ దుఃఖించింది. ఇంద్రుడిని ప్రార్థించి వర్షం కురిపించింది. ఆ వాన జల్లులో తడిసి, పాములన్నీ సేద తీరాయి. జరిగిన దానికి కద్రువ గరుడుని దూషించింది.

అది సహించలేక పోయాడు గరుడుడు. తల్లి

అయిన వినతను చూచి "అమ్మా అమ్మా, ఏమిటమ్మా, నువ్వు ఎందుకమ్మా కద్రువకు దాస్యం చేస్తున్నావు. కారణమేమిటమ్మా?" అని అడిగాడు.

వినత తనకు, కద్రువ కు జరిగినదంతా చెప్పింది. పందెం విషం చెప్పింది.

"గరుడా నీ వల్ల నా దాస్యం తొలగి పోతుంది అని నీ అన్నయ్య అరుణుడు చెప్పాడు. అందువల్ల ఇప్పటి కా ఈ దాస్యాన్ని అనుభవిస్తున్నాను" అని చెప్పింది.

వెంటనే గరుడుడు కద్రువ వద్దకు, పాముల వద్దకు వెళ్లి "మీకు ఏమి చేస్తే నా తల్లి దాస్య విముక్తి అవుతుంది" అని అడిగాడు.

అప్పుడు పాములన్ని గరుడుని చూచి "దేవ లోకం లో ఉన్న అమృత కలశం తెచ్చి మాకు ఇస్తే, నువ్వు, నీ తల్లి దాస్య విముక్తులవుతారు" అని చెప్పారు.

దానికి గరుడుడు అంగీకరించాడు. తల్లి వినత వద్దకు వెళ్లాడు. "అమ్మా అమ్మా దేవ లోకం నుండి అమృతం తెచ్చి, నీకు దాస్య విముక్తి కలిగిస్తాను

అమ్మా. నన్ను ఆశీర్వదించమ్మా" అన్నాడు.

వినత సంతోషంగా కొడుకును దీవించి పంపింది. గరుడుడు ఆకాశంలోకి ఎగిరాడు. దేవలోకానికి పోతూ దారిలో తండ్రి అయిన కశ్యపుని కలిసాడు.

కశ్యపుని చూచి గరుడుడు "తండ్రీ, నేను నా తల్లి దాస్యము నివృత్తి చేయుటకు అమృతము తెచ్చుటకు దేవలోకము వెళ్లుచున్నాను. నాకు ఆకలిగా ఉన్నది. నాకు తగిన ఆహారము కావలెను" అని అడిగాడు.

కశ్యపుడు "కుమారా, విభావసుడు, సుప్రతీకుడు అని ఇరువురు అన్నదమ్ములు ఉన్నారు. తమ పిత్రార్జితమైన ఆస్తిలో భాగము ఇవ్వమని సుప్రతీకుడు తన అన్నగారైన విభావసుడిని అడిగాడు. దానికి అన్న విభావసుడు కోపించి తమ్ముడిని "నువ్వు ఏనుగువు కమ్ము" అని శపించాడు. దానికి తమ్ముడు సుప్రతీకుడు కూడా కోపించి "నువ్వు తాబేలువు కమ్ము" అని ప్రతి శాపం ఇచ్చాడు. అప్పుడు వారు ఇరువురు, మూడు యోజనముల పొడవు, పదియోజనముల వెడల్పు కల తాబేలు కానూ, ఆరు యోజనముల పొడవు, పన్నెండు యోజనముల వెడల్పుకల ఏనుగు గాను మారి పోయారు. కాని వారు ఇంకా ఆస్తి కోసం తగవులాడుకుంటూనే

ఉన్నారు. నీవు ఆ ఏనుగును, తాబేలును భక్షించి నీ ఆకలి తీర్చుకొనుము" అని చెప్పాడు కశ్యపుడు.

గరుడుడు సంతోషించి, ఆ ఏనుగు తాబేలు ఉండే చోటికి వెళ్లి, వాటిని తన రెండు కాళ్ల తో పట్టుకొని ఆకాశంలోకి ఎగిరి పోయాడు. మధ్య లో రోహణము అనే మహా వృక్షాన్ని చూచాడు.

అప్పుడు రోహణుడు గరుడుని చూచి "గరుడా, నువ్వు నా కొమ్మ మీద కూర్చుని ఆ ఏనుగును, తాబేలు ను తినుము" అని కోరాడు.

గరుడుడు అలాగే అని, ఒక పెద్దకొమ్మ మీద వాలాడు. కాని ఆ ఏనుగు, తాబేలు, గరుడుని బరువుకు తాళలేక, ఆ కొమ్మ విరిగి పోయింది. గరుడుడు కంగారుపడ్డాడు. ఆ కొమ్మ భూమి మీద పడితే, ఆ కొమ్మకు తలకిందులుగా వేలాడుతూ తపస్సు చేసుకొనుచున్న వాలఖిల్యులు అనే మునులు కింద పడి పోతారేమోనని భయపడి, ఆకొమ్మను నోట కరుచుకొని మరల ఆకాశంలోకి ఎగిరాడు.

మరల తండ్రి అయిన కశ్యపుని వద్దకు వెళ్లాడు. గరుడుడు పడుతున్న అవస్త చూచి కశ్యపుడు, ఆ

మహా మునులతో "మహాత్ములారా, గరుడుడు ఒక కార్యము నిమిత్తము దేవలోకానికి వెళుతున్నాడు. దయచేసి మీరు ఈకొమ్మను పిడిచిపెట్టి, వేరేచోటికి వెళ్లి తపస్సు చేసుకోండి" అని ప్రార్థించాడు.

దానికి ఆ మునులు సమ్మతించి, ఆ కొమ్మను పిడిచిపెట్టి హిమాలయాలకు వెళ్లారు. తరువాత గరుడుడు ఆ కొమ్మను ఎవరూ లేని చోట జార పిడిచాడు. హిమాచలం మీద ఉన్న ఒక కొండ శిఖరం మీద కూర్చుని ఆ ఏనుగును, తాబేలును తిన్నాడు. వెంటనే దేవలోకానికి వెళ్లాడు.

గరుడుడు దేవ లోకం సమీపించగనే, దేవేంద్ర సభలో దుశ్శకునాలు గోచరించాయి. దేవ గురువు, బృహస్పతి, దేవేంద్రుడిని చూచి,

"దేవేంద్రా, కశ్యపుని కుమారుడు గరుడుడు, తన తల్లి వినత దాస్య విముక్తి కొరకు, అమృతాన్ని అపహరించడానికి వస్తున్నాడు" అని చెప్పాడు. అప్పుడు దేవేంద్రుడు తన భటులతో "అమృతాన్ని జాగ్రత్తగా కాపాడండి" అని ఆజ్ఞాపించాడు. గరుడునికి అమృత రక్షకులకు ఘోర యుద్ధం జరిగింది. గరుడుడు దేవతలను తన ముక్కుతోనూ, కాలి గోళ్ల తోనూ, రెక్కలతోనూ,

గాయపరిచాడు. గరుడుని ధాటికి తట్టుకోలేక, అమృత రక్షకులైన దేవతలు పారి పోయారు. గరుడుడు అమృతం ఉన్న చోటికి చేరుకున్నాడు. అమృత కలశాన్ని తీసుకొని ఆకాశంలోకి ఎగిరాడు.

అప్పుడు విష్ణువు గరుడుని వద్దకు వచ్చాడు. "గరుడా నీ శౌర్యానికి సాహసానికి మెచ్చాను.నీకు ఏమివరం కావాలో కోరుకో!" అని అడిగాడు.

దానికి గరుడుడు " దేవా, నేను అమృతం సేవించకుండానే, నాకు ముసలి తనం, చావు లేకుం డా, ఎల్లప్పుడూ నిన్ను సేవించే వరం ప్రసాదించు" అని అడిగాడు. విష్ణువు దానికి సంతోషించి, "గరుడా నీవు కోరిన వరం ఇస్తున్నాను. ఇంక నుండి నువ్వు నాకు వాహనంగానూ, నా పతాకం గానూ ఉండు" అని అన్నాడు.

(ఇప్పటికీ, వైష్ణవ ఆలయాల్లో, గరుడ ధ్వజారోహణము, , గరుడ వాహనము, గరుడ సేవ జరుగుతున్నాయి.)

గరుడుడు విష్ణువుకు నమస్కరించి, మరల పైకి ఎగిరాడు. ఇంతలో దేవేంద్రుడు, తన వజ్రాయు ధాన్ని గరుడుని మీదికి విసిరాడు. వజ్రాయుధం గరుడుని మీదికి వస్తూ ఉంది. వజ్రాయుధాన్ని చూచి

గరుడుడు

"ఓ వజ్రాయుధమా, నీవు ఒక మహా ముని (దధీచి) నుండి పుట్టి నావు కబట్టి నిన్ను అవమానించను. నువ్వు దేవేంద్రుని ఆయుధం కాబట్టి, నిన్ను గౌరవించుచున్నాను. కాని నువ్వు నన్ను ఏమీ చెయ్యలేవు. అందుకని, నా రెక్కలో ఉన్న ఒక ఈకను త్రుంచుము" అని చెప్పాడు.

ఇది అంతా చూచి దేవేంద్రుడు గరుడిని శక్తికి ఆశ్చర్యపోయాడు. గరుడునితో స్నేహం చెయ్యాలనుకున్నాడు.

"ఓ గరుడా, నేను నీకు స్నేతుడిని. నువ్వు ఈ అమృతాన్ని క్రూరులైన పాములకు ఇస్తున్నావు. అప్పుడు వారిని దేవతలు కూడా జయింపలేరు. కాబట్టి అమృత కలశాన్ని తిరిగి నాకు ఇమ్ము. నువ్వు కోరినది ఇస్తాను" అన్నాడు.

దానికి గరుడుడు "మహేంద్రా, ఈ అమృత కలశాన్ని నేను పాములకు ఇస్తే నా తల్లి వినత దాస్య విముక్తి అవుతుంది. నేనూ నా తల్లి దాస్యవిముక్తులమై వెళ్లిపోతాము. తరువాత నువ్వు ఈ అమృత కలశాన్ని

పాముల నుండి సంగ్రహించు" అని చెప్పాడు.

"గరుడా నువ్వు నాకు అమృతాన్ని ఇస్తున్నావు. నీకు ఏమి కావాలో కోరుకో" అన్నాడు.

దానికిగరుడుడు, "నాకు నా తల్లికి అపకారం చేసిన పాములు నాకు ఆహారం అయ్యేట్లు అనుగ్రహించు" అన్నాడు. దానికి మహేంద్రుడు అలాగే అని వరము ఇచ్చాడు.

తరువాత గరుడుడు పాముల వద్దకు అమృత కలశాన్ని తీసుకొని వెళ్లాడు. దేవేంద్రుడు అతనిని అనుసరించాడు. గరుడుడు అమృతకలశాన్ని ధర్భల మీదపెట్టాడు. పాములను చూచి

"మీరు కోరినట్లు అమృతాన్ని తెచ్చి మీకు ఇచ్చాను. నేను నా తల్లి దాస్యవిముక్తుల మయ్యాము. మేము వెళుతున్నాము. మీరు స్నానం చేసి శుచి అయి వచ్చి ఈ అమృతాన్ని సేవించండి" అని చెప్పి, తన తల్లి వినతను వీపు మీద ఎక్కించుకొని ఎగిరిపోయాడు.

అమృతం దొరికిందన్న ఆనందంతో పాములన్నీ స్నానం చేసి రావడానికి వెళ్లాయి. అక్కడే దాక్కొని

ఉన్న దేవేంద్రుడు వచ్చి అమృత కలశాన్ని సంగ్రహించి, స్వర్గానికి తీసుకు వెళ్లాడు. అమృతకలశాన్ని యథా స్థానంలో ఉంచాడు.

ఇక్కడ పాములు స్నానం చేసి వచ్చి చూస్తే అమృత కలశం కనపడలేదు. చాలా దుఃఖించారు. కనీసం అమృతం పెట్టిన ధర్భలను నాకితే నన్నా ఫలితం ఉంటుందని, ఆ ధర్భలను తమ నాలుకల తో నాకారు. ధర్భలు వాటి నాలుకలను రెండుగా చీల్చాయి.

అప్పటి నుండి పాములు ద్విజిహ్వలు అయ్యాయి అంటే పాములకు రెండు నాలుకలు ఏర్పడ్డాయి. అమృత కలశం ధర్భల మీద ఉంచబడింది కాబట్టి అప్పటి నుండి ధర్భలు పవిత్రం అయ్యాయి.

ఈ విధంగా పాములకు అమృతం దక్కలేదు. ఇది అంతా చూచి ఆది శేషువు తన తల్లి, తమ్ములు చేసిన పనులకు చాలా బాధ పడ్డాడు. అసహ్యించుకుని వెళ్లి పోయాడు. బ్రహ్మను గూర్చి తపస్సు చేసాడు.

బ్రహ్మ ప్రత్యక్షం అయి "ఓ ఆది శేషూ, నీ సత్య సంధతకు, ధర్మ నిష్టకు సంతోషించాను. ఈ

భూభారాన్ని మొయ్యడానికి నువ్వే సమర్థుడివి. వేరే ఎవ్వరూ ఈపని చెయ్యలేరు. కాబట్టి, ఇప్పటినుండి ఈ భూభారాన్ని నువ్వు మోస్తూ ఉండు" అని చెప్పాడు. అప్పటినుండి ఈ భూ భారాన్ని ఆది శేషువు తన పడగల మీద మోస్తున్నాడు.

ఆది శేషువు అలా వెళ్లగానే, కద్రువ కొడుకుల్లో ముఖ్యుడైన వాసుకి కి సర్ప యాగం భయం పట్టు కుంది. తన తమ్ములను,బంధువులను అందరిని సమావేశపరిచాడు.

"తమ్ములారా, బంధువులారా, ఆది శేషువు బ్రహ్మ గారి ఆజ్ఞ చేత భూ భారం మోస్తున్నాడు.కాబట్టి అతని కే మీ అపకారం జరగదు. నేను సాగర మథనంలో తాడు లాగా ఉపయోగ పడ్డాను కాబట్టి, దేవత లందరూ బ్రహ్మ తో చెప్పి నాకు చావులేకుండా చేసారు. కాని మీ సంగతే అర్థం కాకుండా ఉంది. మీరంతా, మన తల్లి కద్రువ శాపం వల్ల జనమే జయుడు చెయ్యబోయే సర్పయాగంలో పడి నాశనం కాక తప్పదు. దానిని నివారించే ఉపాయం ఆలోచించండి" అని అడిగాడు.

అది విని కొన్ని పాములు "మనం బ్రాహ్మణుల

వేషాలలో వెళ్లి, జన మేజయుడికి, అతని మంత్రులను కలిసి సర్ప యాగం వల్ల అనర్థాలు జరుగుతాయి అని నచ్చచెప్పి, సర్ప యాగం మానిపిద్దాము" అని అన్నారు.

ఇంకా కొందరు "మన మంతా వెళ్లి, యాగశాల దగ్గర దాడి చేసి, యాగం చేసేవారిని భయపెట్టి, యాగాన్ని పాడు చేద్దాము" అని అన్నారు.

ఇదంతా వింటున్న ఏలా పుత్రుడు అనే పాము ఇలా అన్నాడు "అన్నయ్యా, మన అమ్మ కద్రువ శాపం ఇచ్చే టప్పుడు, నేను అమ్మ ఒడిలో పడుకొని ఉన్నాను. అప్పుడు, బ్రహ్మ దేవుడు, దేవతలు మాట్లాడుకోనే మాటలు నేను విన్నాను. అవే మీకొ చెపుతాను వినండి. అమ్మ కద్రువ శాపం ఇవ్వగానే, దేవతలందరూ బ్రహ్మ తో "బ్రహ్మ దేవా, ఏ మాత్రం దయలేకుండా, కద్రువ తన కొడుకులకు దారుణమైన శాపం ఇచ్చింది. దీనికి విమోచన లేదా" అని అడిగారు. దానికి బ్రహ్మ "దేవతలారా, పాములు లోకానికి హాని చేస్తాయి కాబట్టి ఈ శాపం మంచిదే. కాని వీరిలో కొందరు మంచి వారు ఉన్నారు. జరత్కారుడికి, అదే పేరు కల వాసుకి చెల్లెలు అయిన జరత్కారువుకు పుట్టిన ఆస్తీకుడు అనే ముని, జనమేజయుడిని ఒప్పించి సర్ప యాగాన్ని మానిపిస్తాడు. సర్పములను రక్షిస్తాడు." అని

అన్నాడు. కాబట్టి భయపడ వలసిన పనిలేదు" అని ఏలా పుత్రుడు అన్నాడు.

వాసుకి, మిగిలిన పాములు ఏలా పుత్రుడు చెప్పిన ఆ మాటలకు సంతోషించాయి. జరత్కారువు ఎప్పుడు వచ్చి తన చెల్లి జరత్కారువు ను వివాహ మాడతాడా, ఎప్పుడు ఆస్తీకుడు పుడతాడా అని వాసుకి ఎదురు చూస్తున్నాడు.

జరత్కారువు ఒక మహా ముని. అతనుపెళ్లి చేసుకోకుండా బ్రహ్మచర్యాన్నిపాటిస్తున్నాడు. ఒక రోజు ఆ జరత్కారువు ఒక నీటి మడుగు దగ్గరకు వెళ్లాడు. అక్కడ కొన్ని రెల్లు గడ్డి దుబ్బులు(grass plants) కనిపించాయి.

అందులో ఒక రెల్లు గడ్డి మొదలును ఎలుకలు కొరికి వేసాయి. కేవలం ఒక వేరు ఆధారంగా ఉన్నాయి. ఆ రెల్లు దుబ్బులను పట్టుకొని కొంత మంది ఋషులు వేలాడుతున్నారు. వారిని చూచి జరత్కారువు ఆశ్చర్య పోయాడు.

"మహాత్ములారా, ఇదే మీ తపస్సు. ఇలా తల కిందులుగా వేలాడుతున్నారు" అని అడిగాడు.

దానికి ఆ రుషులు "అయ్యా, మా వంశంలో జరత్కారువు అనే పాపకర్ముడు ఉన్నాడు. వాడు పెళ్లి చేసుకొని, సంతానం కని, వంశాన్ని వృద్ధి చెయ్యడం లేదు. వాడి తాత ముత్తాలమైన మాకు ఉత్తమ గతులు కల్పించడంలేదు. వాడు మీకు కలిస్తే వెంటనే వివాహం చేసుకొని, మాకు ఉత్తమ గతులు కల్పించమని చెప్పండి" అని చెప్పారు.

అది విని జరత్కారువు సిగ్గు పడి "మహాత్మా, ఆ క్రూరకర్ముడు జరత్కారువు నేనే. ఇప్పటి దాకా నాకు పెళ్లి చేసుకోవాలని ఆసక్తిలేదు. మీ అవస్థ చూచి పెళ్లి చేసుకోవాలని అనుకుంటున్నాను. మీకు తప్పకుండా ఉత్తమ గతులు కల్పిస్తాను. కాని నాకు నాపేరు కల కన్యనే వివాహం చేసుకోవాలి అనే కోరికగా ఉంది. ఆకన్య కోసం వెతుకుతాను" అని చెప్పి వెళ్లి పోయాడు.

కాని ఎక్కడ వెతికినా తన పేరు కల కన్య అతనికి కనపడలేదు. కాని ఇదంతా వాసుకి కి తెలిసింది. తన చెల్లెలు పేరు జరత్కారువు కనుక, ఆమెను ఇచ్చి వివాహం చెయ్యడానికి, ఆమెను తీసుకొని జరత్కారువు దగ్గరకు వెళ్లాడు.

"మహాత్మా. ఈమె నా చెల్లెలు జరత్కారువు. నీ పేరు గల కన్య. ఈమెను మీరు వివాహమాడండి" అని అడిగాడు.

దానికి జరత్కారువు సమ్మతించాడు. వాసుకి ఇద్దరికి వివాహం జరిపించాడు. మొదటి రాత్రి నాడు జరత్కారువు భర్త వద్దకు వెళ్లింది.

అప్పుడు జరత్కారువు తన భార్యను చూచి "నాకు నువ్వు ఎప్పుడూ ప్రియంగానే మసలుకోవాలి. నువ్వు నాకు ఎప్పుడైనా అప్రియం చేస్తే, నేను వెంటనే నిన్ను విడిచిపెట్టి తపస్సుకువెళ్లి పోతాను" అని చెప్పాడు. జరత్కారువు దానికి సమ్మతించింది. ప్రతిరోజూ ఒక్క పొరపాటు కూడా లేకుండా భర్తకు సేవచేస్తూ ఉంది. కొంతకాలానికి గర్భం ధరించింది.

ఒకరోజు జరత్కారువు తన భార్య తొడ మీద తలపెట్టుకొని నిద్రపోతూ ఉన్నాడు. సాయంత్రం అయింది. సంధ్యావందనం చేసే సమయం దాటిపోతూ ఉంది. అందుకని జరత్కారువు తన భర్తను నిద్ర లేపింది.

భర్తకు కోపంవచ్చింది. "ఎందుకునిద్ర లేపావు?" అని భార్యను ప్రశ్నించాడు.

"తమరు సంధ్యా వందనం చెయ్యాలి కదా అందుకని నిద్ర లేపాను" అని బదులు చెప్పింది.

"నువ్వు నన్ను నిద్ర నుండి లేపి నన్ను అవమానించావు. మనము అనుకున్న ప్రకారం, నేను నిన్ను వదిలి పెట్టి పోతున్నాను. నువ్వు నీ అన్న వాసుకి దగ్గరకు వెళ్లు. నీకు పుట్టబోయే పుత్రుడు కీర్తిమంతుడవుతాడు" అని చెప్పి తపస్సు చేసుకోడానికి అడవులకు వెళ్లిపోయాడు.

అతని భార్య జరత్కారువు అన్న వాసుకి ఇంటికి వెళ్లింది. నెలలునిండిన తరువాత ఆమెకు ఒక కొడుకుపుట్టాడు. అతనిపేరు ఆస్తీకుడు. ఆస్తీకుడు పెరిగిపెద్ద వాడయి, చ్యవనుడి కుమారుడైన ప్రమతి వద్ద సమస్త విద్యలు అభ్యసించాడు.

ఇది ఇలా ఉండగా, ఉదంకుడు, హస్తినా పురాన్ని పరిపాలిస్తున్న జనమేజయుని వద్దకు వెళ్లి, తక్షకుడు జనమేజయుని తండ్రి పరీక్షిత్తును దారుణంగాచంపాడు అని చెప్పాడు.

అది విన్న జనమేజయుడు మంత్రులను రావించి "ఇతను చెప్పింది నిజమేనా. తక్షకుడు నా తండ్రిని ఎందుకు చంపాడు. ఎలా చంపాడు వివరించండి" అని

అడిగాడు. దానికి మంత్రులు ఇలా చెప్ప సాగారు.

అర్జునుని కుమారుడు అభిమన్యుడు. అభిమన్యుడి భార్య ఉత్తర. ఉత్తరకు అభిమన్యునకు జన్మించిన వాడు పరీక్షిత్తు. అంటే తమరి తండ్రి గారు.

పరీక్షిత్తు మహారాజుకు వేట అంటే మక్కువ ఎక్కువ. ఒక రోజు పరీక్షిత్తు వేటకు వెళ్లాడు. ఒక మృగాన్ని చూచాడు. దానిని తరుముతూ చాలా దూరం వెళ్లాడు. ఒక ఆశ్రమం లోకి ప్రవేశించాడు. అది శమీక మహర్షి ఆశ్రమము. ఆ సమయంలో శమీకుడు మౌన వ్రతంలో కళ్లు మూసుకొని తపస్సు చేసుకుంటు న్నాడు.

పరీక్షిత్తు శమీకుడిని చూచి "మహాత్మా, నేను వేటాడుతున్న మృగం ఈ వైపు వచ్చినదా" అని అడిగాడు. మౌన వ్రతంలో ఉన్న శమీకుడు జవాబు చెప్ప లేదు. దానికి పరీక్షిత్తుకు కోపం వచ్చింది. అక్కడే పడి ఉన్న ఒక చచ్చిన పామును తన బాణంతో తీసి శమీకుడి మెడలో వేసాడు. తరువాత హస్తినాపురానికి వెళ్లి పోయాడు.

ఇదంతా శమీకుడి శిష్యుడు కృశుడు అనే వాడు చూచాడు. శమీకుడి పుత్రుడు శృంగి ఆ సమయంలో

ఆశ్రమంలో లేడు. కృశుడు వెళ్లి శృంగికి జరిగినదంతా చెప్పాడు. శృంగికి చాలా కోపం వచ్చింది.

"ఎక్కడో అరణ్యంలో తపస్సు చేసుకొనుచున్న నా తండ్రిని అవమానించిన పరీక్షిత్తు ఈ రోజు నుండి ఏడు రోజుల లోగా తక్షకుడు అనే సర్ప రాజు చేత మరణించు గాక" అని శాపం ఇచ్చాడు.

తరువాత ఆశ్రమానికి వెళ్లాడు. తండ్రి మెడలో ఉన్న చచ్చిన పామును తీసి వేసాడు. తరువాత శమీకుడు కన్నులు తెరిచాడు. శృంగి జరిగిందంతా తండ్రికి చెప్పాడు. దానికి శమీకుడు చాలా బాధ పడ్డాడు.

"కుమారా, కోపము అన్ని అనర్థాలకు మూలము. అందుకే బ్రాహ్మణులకు కోపం తగదు అంటారు. మనం నిర్భయంగా, క్షేమంగా తపస్సు చేసుకుంటూ కాలం గడుపుతున్నాము అంటే ఆ రాజులు మనకు రక్షణ కల్పించడం వల్లనే కదా. పైగా పరీక్షిత్తు సామాన్యమైన రాజు కాడు. ధర్మ రక్షకుడు. ఆకలికి, దప్పికకు ఆగలేక పిసుగులో ఆ పని చేసాడు. దానికి నువ్వు ఇంత ఘోరమైన శాపం ఇవ్వాలా. వెంటనే ఆ శాపాన్ని ఉపసంహరించు" అన్నాడు.

దానికి శృంగి ఒప్పుకోలేదు. తన శాపానికి తిరుగులేదన్నాడు. వెంటనే శమీకుడు తన శిష్యుడు గౌరముఖుడు అనే వాడిని పిల్చి

"నీవు పరీక్షిత్తుకు వద్దకు వెళ్లి, జరిగిన విషయం అంతా చెప్పి, ఈ ఆపద తొలగే ఉపాయం చూసుకో మని చెప్పు" అని చెప్పి పంపాడు.

గౌరముఖుడు పరీక్షిత్తు వద్దకు వెళ్లి, జరిగిందంతా చెప్పాడు. ఇదంతా విని పరీక్షిత్తు చాలా బాధ పడ్డాడు. శృంగి శాపానికి భయపడ్డాడు. దానిని నివారించే ఉపాయం ఆలోచించమని మంత్రులను అడిగాడు. వారి సలహా మీద ఎత్తైన ఒంటి స్తంభం మేడ కట్టించుకున్నాడు. అందులో మత్రులతో సహా నివసిస్తున్నాడు. మంత్ర తంత్రాలు తెలిసిన వాళ్లను, విషాన్ని హరించే వైద్యులను తన దగ్గర ఉంచుకున్నాడు.

ఇది ఇలా ఉండగా, పాములన్నీ లోకానికి హాని చేస్తున్నాయి అని తెలిసి, బ్రహ్మ దేవుడు, పాముల విషం చేత మరణించిన వారిని తిరిగి జీవింప చేసే విద్యను, కశ్యపుడు అనే మునికి ఉపదేశించాడు.

పాము కాటుతో మరణించబోయే పరీక్షిత్తును రక్షించడానికి ఆ కశ్యపుడు బయలు దేరాడు. తక్షకుడు

కూడా శృంగి ఇచ్చిన శాపాన్ని అమలు చేసేందుకు బయలు దేరాడు. దారిలో తక్షకుడు కశ్యపుడిని కలుసుకున్నాడు.

"ముని పుంగవా, తమరు ఎవరు? ఎక్కడకు వెళుతున్నారు?" అని అడిగాడు తక్షకుడు.

"నా పేరు కశ్యపుడు. తక్షకుడు అనే సర్పము బారి నుండి పరీక్షిత్తును రక్షించి తగు బహుమానం పొందడానికి వెళుతున్నాను" అన్నాడు కశ్యపుడు.

దానికి తక్షకుడు నవ్వి "నేనే ఆ తక్షకుడిని. పిడుగు పడ్డ వాడైనా బతక వచ్చు కాని, నేను కాటు వేసిన వాడు బతకడం కష్టం. నీ మంత్రాలు, తంత్రాలు పనిచెయ్యవు. కాబట్టి తిరిగి వెళ్లిపో" అన్నాడు.

కశ్యపుడు ఒప్పుకోలేదు.

"అట్లా ఐతే, నేను ఈ మహావృక్షాన్ని నా విషంతో భస్మం చేస్తాను. నీకు చేతనైతే మరల బతికించు" అన్నాడు. తక్షకుడి కాటుకు అంత పెద్ద వృక్షం కాస్తా బూడిద అయిపోయింది.

కశ్యపుడు ఆ బూడిద నంతా కుప్పగా చేసి, తన

మంత్ర శక్తి చేత, ఆ మహావృక్షాన్ని పూర్వము ఉన్న మాదిరి జీవింప చేసాడు. తక్షకుడు ఇది చూచి ఆశ్చర్య పోయాడు.

"మహాత్మా, శృంగి ఇచ్చిన శాపం తిరుగులేనిది. పరీక్షిత్తు బతకడు. కాబట్టి, ఆ మహారాజు ఇచ్చే కానుకల కన్న ఎక్కువ కానుకలు నేను ఇస్తాను. తీసుకొని వెనక్కు వెళ్లండి" అని చెప్పాడు తక్షకుడు.

కశ్యపుడు జరగబోయేదానిని దివ్య దృష్టితో తెలుసుకొని, తక్షకుడు ఇచ్చిన కానుకలు తీసుకొని వెనక్కు వెళ్లాడు.

ఇదంతా ఎలా తెలిసిందంటే, ఆ చెట్టు బూడిద కాక ముందు, ఆ చెట్టు మీద ఒకడు కట్టెలు కొడుతూ ఉన్నాడు. చెట్టుతో కూడా వాడు కూడా భస్మం అయ్యాడు. కశ్యపుని మంత్ర శక్తి తో చెట్టు తిరిగి బతికినప్పుడు వాడూ బతికాడు. వాడు హస్తినా పురానికి వచ్చి జరిగిందంతా అందరకూ చెప్పాడు.

అలా కశ్యపుడు వెళ్లి పోయిన తరువాత, తక్షకుడు కొందరు సర్ప కుమారులను పిలిచాడు వారందరికి బ్రాహ్మణ కుమారుల వేషం వేసాడు. అందరకు పూలు,పండ్లు ఇచ్చాడు. అందులో ఒక

ఫలంలో తాను, ఒక నల్లని క్రిమిలాగ దాక్కున్నాడు. ఆ పళ్లను తీసుకు వెళ్లి జనమేజయునికి ఇమ్మని సర్ప కుమారులకు చెప్పాడు.

తక్షకుడు చెప్పినట్టు, ఆ సర్పకుమా రులు, పూలు, పండ్లు తీసుకొని పరీక్షిత్తు మహారాజు వద్దకు వెళ్లారు. ఆ బ్రాహ్మణ కుమారులను చూచి, పరీక్షిత్తు వారందరిని సాదరంగా ఆహ్వానించాడు. వారు ఇచ్చిన పళ్లను పూలను స్వీకరించాడు. కొన్నిఫలాలనూ క్కడ ఉన్న మంత్రులకు ఇచ్చాడు.

తాను ఒక పండు తీసుకొని దానిని ఒలిచాడు. అందులో నల్లనిక్రిమిలాగా దాక్కున్న తక్షకుడు బయటకు వచ్చాడు. ఆ నల్లని క్రిమి చూస్తూ ఉండగానే విషాగ్నులు చిమ్ముతూ పెద్దదిగా అయింది. తక్షకుడు పరీక్షిత్తును కాటు వేసాడు. ఇది చూచి అక్కడ ఉన్న మంత్రులు, సేవకులు పారిపోయారు. ఆ విష జ్వాలలకు పరీక్షిత్తు ఉన్న భవనం భస్మం అయింది. తరువాత బ్రాహ్మణులు నీ తండ్రికి కర్మకాండలు జరిపించారు.

కాని ఓ జనమేజయ మహారాజా! ఇది యుక్తము కాదు అని కూడా తలచకుండా, ఆ తక్షకుడు ఒక బ్రాహ్మణుడి ప్రేరణతో, నీ తండ్రి మరణానికి కారకుడు అయ్యాడు. కాబట్టి నువ్వు కూడా బ్రాహ్మణులను రాపించి,

సర్ప యాగము చేసి, తక్షకుడితో సహా పాములను అన్నింటిని అంతం చెయ్యి" అని మంత్రులు జనమేజయునకు వివరించారు.

ఇదంతా విని జనమేజయుడు మండి పడ్డాడు. తన తండ్రిని దారుణంగా చంపిన తక్షకుడి మీద ప్రతీకారం తీర్చుకోవాలనుకున్నాడు. ఋత్విక్కులను పిలిచి సర్ప యాగం చేయడానికి ఏర్పాట్లు చేసాడు. సర్ప యాగం చెయ్యడానికి ఒక యాగ శాలను నిర్మించాడు. తన భార్య వపుష్టమతో యాగం చెయ్యడానికి సిద్ధం అయ్యాడు.

ఇంతలో ఒక వాస్తు విద్యా నిపుణుడు జనమేజయునితో ఇలా పలికాడు.

"ఓ జనమేజయ మహారాజా, సర్పయాగం చెయ్యాలి అనే నీ సంకల్పం మంచిదే కాని ఈ యజ్ఞం పూర్తి కాదు. మధ్యలో ఆగి పోతుంది" అని చెప్పాడు.

కాని ఆ మాటలు జనమేజయ మహారాజు వినలేదు. వ్యాసుడు, వైశంపాయనుడు మొదలైన మహా మునుల సమక్షంలో యాగం చెయ్య తలపెట్టాడు. సర్ప యాగం మొదలు అయింది. ఋత్విక్కులు మంత్రాలు పలుకుతూ పాములన్నిటిని పిలుస్తున్నారు. అప్పుడు పాములన్నీ

వచ్చి హోమ గుండంలో పడి భస్మం అవుతున్నాయి.
ఇదంతా చూచి తక్షుడు భయంతో తల్లడిల్లి పోయాడు.

ఇంద్రుడి వద్దకు వెళ్లి "దేవేంద్రా నన్ను కాపాడు" అని అడిగాడు. ఇంద్రుడికి బ్రహ్మ గారు కొన్ని పాములకు అభయం ఇచ్చిన విషయం తెలుసు. అందుకే "తక్షకా నీకేం భయం లేదు" అని చెప్పాడు.

అన్నిపాములు వస్తున్నాయి కాని తక్షకుడు రావడం లేదు. తక్షకుడు ఇంద్రుని ఆశ్రయం పొందినట్టు తెలిసింది. అందుకే రుత్విక్కులు, " ఇంద్రుడితో సహా తక్షకుడు వచ్చు గాక" అని మంత్రాలు చదవ సాగారు.

ఇది విని ఇంద్రుడు భయపడ్డాడు. "తక్షకా, నీ దారిన నువ్వు వెళ్లు. నేను నిన్ను రక్షించలేను" అని తక్షకుడిని స్వర్గం నుండి పంపేసాడు.

సర్ప యాగంలో పడటానికి, తక్షకుడు ఆకాశంలో తిరుగుతున్నాడు. ఇది ఇలా ఉండగా, పెద్ద పెద్ద పాములన్నీ సర్ప యాగ హోమ గుండం లో పడి మరణించడం చూచి వాసుకి భయపడ్డాడు. తన చెల్లెలు జరత్కారువు ను పిలిచి

"అమ్మా, చూచావా, పాములన్నీ జనమేజయుడు

చేస్తున్న సర్పయాగంలో పడి చని పోతున్నాయి. దీనికి పరిష్కారం నువ్వే చెయ్యాలి. అందుకే నిన్ను నీ పేరు కల జరత్కారువు కి ఇచ్చి వివాహం చేసాను. బ్రహ్మ గారి వాక్కు ప్రకారం, మీ ఇరువురికి పుట్టిన కుమారుడు ఆస్తీకుడు ఈ సర్ప యాగాన్ని నివారిస్తాడు .అందువల్ల నువ్వు నీ కొడుకు ఆస్తీకుడిని పంపి ఆ యాగాన్ని నిలుపు చెయ్యి" అని కోరాడు.

ఇది విన్న జరత్కారువు ఆస్తీకుడిని పిలిచి "కుమారా, నీ మేన మామ వాసుకి కోరిక విన్నావు కదా. నీవు వెంటనే వెళ్లి సర్పయాగన్ని ఆపు చేయుము" అని చెప్పింది. దానికి ఆస్తీకుడు సరే అన్నాడు. వాసుకిని భయ పడవద్దని చెప్పి, వెంటనే జనమేజయుని వద్దకు వెళ్లాడు.

ఆస్తీకుడిని చూచి జనమేజయుడు అతనిని సాదరంగా ఆహ్వానించాడు. అతిథి మర్యాదలు చేసాడు.

"జనమేజయ మహారాజా. నీ పూర్వీకులైన, మాంధాత, రఘువు, దశరథుడు, రాముడు,ధర్మ రాజు మొదలైన మహా రాజులలో ఉన్న ఉత్తమ గుణాలన్నీ నీలో ఉన్నాయి. నీవు యజ్ఞ యాగాలుచేసి, పునీతుడవైనావు. ఇప్పుడు నువ్వు చేస్తున్న సర్ప యాగం నిర్వహిస్తున్న వారు , సమస్త శాస్త్రాలు ఎరింగిన వారు. వ్యాసుడు,

వైశంపాయనుడు మొదలైన మహామునులు నీ యాగానికి వచ్చారు అంటే, ఆ యాగం ఎంతో గొప్పది. నీకు అన్నిశుభ ములు కలుగు గాక." అని జనమేజయ మహారాజును పొగిడాడు.

దానికి జనమేజయుడు సంతోషించి, "మహాత్మా, మీకే మి కావాలో కోరుకొనుడు తప్పక ఇచ్చెదను" అని అన్నాడు.

అప్పుడు ఆస్తీకుడు "జనమేజయ మహారాజా, నీవు వెంటనే ఈ సర్ప యాగాన్ని ఆపుచేయుము. నాకు బంధువులైన పాములను కాపాడుము." అని కోరాడు.

జనమేజయుడు ఆలోచనలో పడ్డాడు. కాని అక్కడ ఉన్న రుత్విక్కులు, బ్రాహ్మణులు "మహారాజా, ఆస్తీకుడు గొప్ప తపస్వి, తగినవాడు. కాబట్టి అతను కోరినట్టు ఈ సర్ప యాగాన్ని ఆపించండి" అని చెప్పారు.

అటు ఆస్తీకుని కోరిక, ఇటు సకల బ్రాహ్మణుల ప్రార్థనలను మన్నించి, జనమేజయుడు సర్ప యాగాన్ని ఆపించాడు.

సర్ప యాగంలో పడటానికి సిద్ధంగా ఉన్న తక్షకుడిని చూచి ఆస్తీకుడు "ఓ తక్షకా, నిలువుము,

నిలువుము. సర్ప యాగం ఆగి పోయింది. మరలి పొమ్మ" అని అరిచాడు.

"బతుకు జీవుడా" అంటూ తక్షకుడు నాగ లోకం వెళ్లి పోయాడు.

ఆస్తీకుడు సర్ప యాగాన్ని ఆపించినందుకు, మిగిలిన పాములను కాపాడినందుకు, యాగ శాల లోని వారంతా సంతోషించారు. ఆస్తీకుడిని ప్రశంసించారు.

మహాభారతము,
ఆది పర్వము,
ద్వితీయాశ్వాసము
(సమాప్తము)

మహాభారతం

(తేట తెలుగు భాషలో)

సంస్కృత మూలం.
భగవాన్ వ్యాస మహర్షి.

తెలుగు మూలం:

శ్రీ నన్నయభట్టారకుడు

శ్రీ తిక్కన సోమయాజి

శ్రీ ఎఱ్ఱాప్రగడ.

(కవిత్రయం).

తెలుగు అనుసరణ

(కవిత్రయం పాద రేణువు)

Modali Venkata Subrahmanyam, B.A., B.G.L.

2-31, chaitanyapuri,
Hyderabad-500060
South India.

Ph:040-24048104

మహా భారతం

ఆది పర్వము
తృతీయాశ్వాసము

తరువాత ఆ కధకుడు (ఉగ్రశ్రవసుడు) శౌనకాది మహామునులను చూచి ఇలా చెప్ప సాగాడు.

సర్పయాగము అలా అర్ధాంతరంగా ముగిసి పోయింది. జనమేజయుడు యాగానికి విచ్చేసిన ఋత్విక్కులకు, బ్రాహ్మణులకు దక్షిణలు, సంభావనలు ఇచ్చి సత్కరించాడు. ఆ యాగానికి వచ్చిన వ్యాస మహామునిని, వైశంపాయనాది ఆయన శిష్యులను, భక్తితో పూజించాడు.

ఒక రోజు, జనమేజయుడు, వ్యాస భగవానుడిని చూచి, "మహాత్మా, మీ లాంటి పూజ్యులు, భీష్ముడు లాంటి కురువృద్ధులు దగ్గర ఉండి కురు సామ్రాజ్యాన్ని పంచి ఇచ్చారు కదా. హాయిగా

రాజ్యసుఖాలని అనుభవించక, పాండవులు, కౌరవులు ఎందుకు యుద్ధం చేసుకున్నారు. అసలు అన్నదమ్ముల మధ్య కలహం ఎందుకు పుట్టింది. నా తాత ముత్తాల గురించి వినవలెనని కోరికగా ఉన్నది. దయచేసి వివరించండి" అని చేతులు జోడించి ప్రార్థించాడు.

అప్పుడు వ్యాస భగవానుడు తన పక్కనే ఉన్న వైశంపాయనుడిని చూచి "వైశంపాయనా, భారత కథను జనమేజయునకు చెప్పుము" అని ఆదేశించాడు.

తరువాత జనమేజయుడు, వైశంపాయనుని పూజించి, మహా భారత కథను వినడానికి బంధుమిత్ర పురోహిత సహితంగా కూర్చున్నాడు. అప్పుడు వైశంపాయనుడు, వ్యాస భగవానునికి నమస్కరించి, ఆయన ఆశీర్వాదం పొంది, మహా భారత కథను ఇలా చెపుతున్నాడు.

"జనమేజయా, ఈ మహాభారత కథ భగవాన్ వ్యాసుని చేత రచింపబడినది.

(ఇక్కడ మహాభారత కథను క్లుప్తంగా చెప్ప బడింది. కాని చెప్పిందే చెప్పడం అవుతుం దని, దానిని ఇక్కడ చెప్పడంలేదు).

అందుకని ముందు మనము వ్యాసుడు ఎలా జన్మించాడు అని తెలుసుకుందాము.

ఆ రోజుల్లో చేది దేశాన్ని వసువు అనే రాజు పరిపాలిస్తుండేవాడు. ఒక రోజు ఆ రాజు అడవికి వేటకు వెళ్లాడు. అక్కడ ప్రశాంతంగా తపస్సు చేసుకుంటున్న మహామునులను చూచాడు. వెంటనే వసువు కూడా, అక్కడే కూర్చుని తపస్సుచెయ్యడం మొదలు పెట్టాడు.

ఇది చూచి ఇంద్రుడు ఆయన దగ్గరకు వచ్చాడు. "మహారాజా, రాజ్య పాలన చెయ్య వలసినవాడవు ఈ తపస్సు ఏమిటి. నాతో స్నేహం చెయ్యి. నీకు దైవత్వం ప్రసాదిస్తున్నాను. నువ్వు రాజ్య పాలన చేసుకుంటూ, నా దగ్గరకు వస్తూ ఉండు" అని వరం ఇచ్చాడు.

ఇంద్రుడు వసువుకు ఏ ఆయుధమునకు లొంగని, వాడని పుష్పములు కల, ఇంద్ర మాలను, దుష్ట శిక్షణ శిష్ట రక్షణ చేయు సామర్థ్యము గల ఒక "వేణుయష్టి" ని ప్రసాదించాడు. అప్పటినుండి వసువు ఆవిమానాన్ని ఎక్కి దేవలోకానికి వస్తూ పోతూ ఉన్నాడు. అందుకే అతనికి "ఉపరిచర వసువు" అని పేరు వచ్చింది. వసువు ప్రతి సంవత్సరం తన రాజ్యంలో ఇంద్రుని ఉత్సవాలు జరిపించాడు.

అతను నివసిస్తున్న నగరానికి పక్కనే శుక్తిమతి అనే నది ప్రవహిస్తూ ఉన్నది. ఆ నది పక్కనే కోలహలము అనే పర్వతము ఉన్నది. అతి సోయగంగా వంపులు తిరుగుతూ ప్రవహిస్తున్న ఆ నదిని చూచి కోలహలుడు మోజు పడ్డాడు. ఆ నదికి అడ్డంగా పడ్డాడు. ఒక రోజు అటుగా వస్తున్న వసువు ఇది చూచి, తన బలంతో ఆ పర్వతాన్ని పైకిలేపాడు. అప్పటి దాకా, శుక్తిమతి నదికి, కోలాహల పర్వతానికి సంపర్కం జరగడం వల్ల, వారికి గిరిక అనే కుమార్తె, వసు పదుడు అనే కుమారుడు జన్మించారు. ఆ ఇరువురిని శుక్తిమతి నది

వసువుకు కానుకగా ఇచ్చింది. వసువు సంతోషించి, గిరికను వివాహం మాడాడు. వసుపదుడిని తన రాజ్యానికి సేనాపతిగా నియమించాడు.

ఒక రోజు వసువు వేటకు వెళ్లాడు. అడవిలో ఉండగా, వసువుకు అందాల రాశి అయిన తన భార్య గిరిక గుర్తుకు వచ్చింది. ఆమెను తల్చుకుంటూ ఉంటే అతనికి వీర్యము (సెమెన్)పతనం అయింది. వెంటనే, వసువు ఆ వీర్యాన్ని ఒక ఆకు దొప్పలో సేకరించాడు. ఆ దొప్పను ఒక డేగ (eagle) మెడకు కట్టి, తన భార్య గిరికకు ఇవ్వమన్నాడు.

ఆ డేగ ఆ దొప్పను తీసుకొని ఆకాశంలో ఎగురుతూ ఉంటే, మరొక డేగ చూచింది. అదేదో తినే పదార్థం అని, దానిని తీసుకోడానికి ప్రయత్నించింది. రెండు డేగలకు పోట్లాట జరిగింది. ఈ గొడవలో ఆ వీర్యం ఉన్న దొప్ప యమునా నది లో పడిపోయింది. అద్రిక అనే అప్సరస బ్రహ్మ దేవుడి శాపం వల్ల చేపగా మారి, యమునా నదిలో ఈత కొడుతూ ఉంది. ఆకు దొప్ప లోనుండి జారిన

వసువు వీర్యము, సరా సరి ఈ అప్సరస నోట్లో పడింది. అద్రిక గర్భం దాల్చింది.

ఒక రోజు జాలరలు వేసిన వలలో ఈ అద్రిక పడింది. జాలర్లు చేప రూపంలో ఉన్న అద్రికను కోసారు. అందులో నుండి, ఒక ఆడ బిడ్డ ఒక మగబిడ్డను చూచారు. వెంటనే అద్రిక అప్సరస గా మారి దేవలోకం వెళ్లి పోయింది.

ఆ బిడ్డలను జాలర్లు తమ రాజైన దాశరాజుకు ఇచ్చారు. ఆ పిల్లలు పెరిగి పెద్ద వాళ్లు అయ్యారు. మగ బిడ్డ మత్స్య దేశానికి రాజయ్యాడు. ఆడపిల్ల మత్స్య గంధి అనే పేరుతో దాశరాజు ఇంటిలో పెరుగుతూ ఉంది. తండ్రి లేనపుడు యమునా నదిలో పడవ నడుపుతూ ఉంది.

ఒక రోజు వశిష్ట మహా మునికి మనుమడు, శక్తి మహాముని కొడుకు అయిన పరాశర మహా ముని యమునా నదిని దాటడానికి వచ్చాడు. పడవలో ఉన్న మత్సగంధిని చూచాడు. ఆమెను మోహించాడు. తనతో సంపర్కం జరపవలసిందిగా కోరాడు. ఆమె

భయపడింది. కాదు అంటే శాపంపెడతాడేమో అని వణికి పోయింది.

"మహాత్మా, నేను కన్యను. జాలరి పుత్రికను. ఒళ్లంతా చేపల వాసన. మీరు తట్టుకోలేరు. నేను నా కన్యాత్వమును పోగొట్టుకొనిన, మరల నా తండ్రి మొహము ఎలా చూడగలను." అని చెప్పింది.

అప్పుడు పరాశరుడు "బాలా, నీవు జాలరి పుత్రికవు కావు. వసురాజు వీర్యమునకు జన్మించిన దానవు. నీ కన్యాత్వము చెడకుండా నీతో సంగమించెదను." అని తన మహిమతో ఆమె ఒళ్లంతాఒక యోజన దూరం సుగంధాలువెదజల్లేట్టు చేసాడు. అప్పటినుండి ఆమె యోజన గంధి అయింది".

"మహాత్మా ఇది పట్టపగలు. మనం సంపర్కం జరిపితే అందరూ చూస్తారు" అని మరో సాకు చెప్పి తప్పించుకోబోయింది. దానికి పరాశరుడు, ఆకాశంలో మేఘాలను ఆవరింపచేసి, లోకమంతా చీకటి చేసాడు. ఇంక ఆమె చేసేది లేక పరాశరుడితో సంపర్కానికి ఒప్పుకుంది.

తత్ఫలితంగా ఆ సత్యవతికి వ్యాసుడు జన్మించాడు.

పుట్టిన వెంటనే వ్యాసుడు తల్లికి నమస్కరించి "అమ్మా నేను తపస్సు చేసుకోడానికి వెళుతున్నాను. నీకు అవసరం వచ్చినప్పుడు నన్ను తల్చుకో. నేను నీ వద్దకు వస్తాను" అని చెప్పి వెళ్లిపోయాడు. ఆ వ్యాసుడే, వేదాలను విభజించాడు. మహాభారత కథను రచించాడు.

తరువాత, దేవ దానవ అంశలతో, భీష్ముడు మొదలైన కురు రాజులు పుట్టారు అని వైశంపాయనుడు జనమేజయునకు చెప్పగా, జనమేజయుడు "మహాత్మా, దేవతల అంశలతో పుట్టిన వాళ్లు ఇలా రాజ్యం కోసం యుద్ధం చేసుకోడం ఏమిటి" అని అడిగాడు.

దానికి వైశంపాయనుడు ఇలా చెప్ప సాగాడు. జనమేజయా, పరశురాముడు ఇరవై ఒక్క సార్లు క్షత్రియుల మీద యుద్ధం చేసి, లోకంలో ఉన్న క్షత్రియులందరినీ చంపేసాడు. అప్పుడు వారిభార్యలందరూ, సంతానము కావాలెను అనే

కోరికతో, అప్పటి ధర్మం ప్రకారం, ఉత్తమమైన బ్రాహ్మణుల అనుగ్రహంతో , పుత్ర సంతానాన్ని పొందారు.

మరల రాజ వంశాలు వృద్ధి చెందాయి. రాజులు ధర్మం తప్పకుండా పరిపాలించారు. సకాలంలో వానలు కురిశాయి. పంటలు వృద్ధి చెందాయి. ప్రజ ఆయుర్దాయం పెరిగింది. మరణాలు తక్కువ అయ్యాయి. భూ భారం ఎక్కువ అయింది.

భూదేవి బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరుల వద్దకు వెళ్ళి భూభారాన్ని తగ్గించమని వేడుకుంది. అప్పుడు దేవతల అంశలతో పాండవులు, ఇతర రాజులు జన్మించారు. రాక్షసుల అంశలతో శిశుపాలుడు, దుర్యోధనుడు మొదలైన వారు జన్మించారు. వీరి వలన మహాభారత యుద్ధం జరిగింది. 15 అక్షౌహిణీల మంది చనిపోయారు. భూభారం తగ్గిపోయింది అని వివరించాడు వైశంపాయనుడు.

అప్పుడు జనమేజయుడు, మహాత్మా, దేవ

దానవులు ఈ భూమి మీద ఎలా జన్మించారో వివరంగా తెలపండి అని అడిగాడు. దానికి వైశంపాయనుడు ఇలా చెప్ప సాగాడు.

జనమేజయా, ఈ సృష్టికి మూలం బ్రహ్మదేవుడు. ఆయనకు ఆరుగురు మానసపుత్రులు. వారు మరీచి, అంగీరసుడు, అత్రి, పులస్త్యుడు, పులహుడు, క్రతువు.

(1) మరీచి కొడుకు కశ్యప ప్రజాపతి. బ్రహ్మదేవుడి కుడి చేతి బొటన వేలి నుండి దక్షుడు అనే పురుషుడు, ఎడమచేతి బొటన వేలి నుండి ధరణి అనే స్త్రీ జన్మించారు. వారు ఇరువురికి వెయ్యి మంది మహా రుషులు జన్మించారు.

దక్షునికి యాభై మంది కుమార్తెలు జన్మించారు. అందులో పదమూడు మందిని కశ్యపునకు ఇచ్చాడు. వారిలో దితి అనే ఆమెకు హిరణ్యకశిపుడు జన్మించాడు. హిరణ్యకశిపుని కుమారుడు ప్రహ్లాదుడు. ప్రహ్లాదునికి ముగ్గురు కొడుకులు. అందులో విరోచనుడికి బలి

జన్మించాడు. బలి కొడుకు బాణాసురుడు. దను అనే స్త్రీకి 40 మంది దానవులు కలిగారు. అలా దానవ సంతతి పుట్టింది. (ఇక్కడ మనకు అవసరమైనంత వరకే రాస్తున్నాను. మిగిలినవి వదిలేస్తున్నాను).

సింహిక అనే దానవ వనితకు రాహువు జన్మించాడు. వినతకు అనూరుడు, గరుడుడు జన్మించారు. అనూరుడికి సంపాతి, జటాయువు పుట్టారు. కద్రువకు శేషుడు, వాసుకి మొదలైన పాములు పుట్టాయి.

(2) బ్రహ్మ మానస పుత్రులలో రెండవ వాడైన అంగిరుసునకు, ఉతథ్యుడు, బృహస్పతి, సంవర్తుడు అనే కొడుకులు పుట్టారు. బృహస్పతి దేవతలకు గురువు ఐనాడు.

(3) అత్రి అనే మానసపుత్రునికి అనేక మంది మహా మునులు జన్మించారు.

(4) పులస్త్యుడు అనే బ్రహ్మ మానసపుత్రునకు,

రాక్షసులు జన్మించారు.

(5)పులహుడు అనే మానస పుత్రునకు, కిన్నరలు, కింపురుషులు జన్మించారు.

(6)క్రతువు అనే మానసపుత్రునకు పక్షి జాతి పుట్టింది.

దేవుడు అనే మనువు కొడుకు ప్రజాపతి. ప్రజాపతికి అష్ట వసువులు జన్మించారు. అందులో ప్రభావసుడు అనే వసువుకు విశ్వకర్మ జన్మించాడు.

బ్రహ్మ హృదయం నుండి భృగు మహర్షి జన్మించాడు. భృగుడి కొడుకు కవి. ఆ కవి కొడుకు శుక్రుడు. ఆ శుక్రుడు రాక్షసులకు గురువు.

భృగువు కు మారుడు చ్యవనుడు. చ్యవనుడి కొడుకు ఔర్వుడు. ఔర్వుడి కొడుకు జమదగ్ని. జమదగ్ని కొడుకు పరశురాముడు.

ఇంక భూలోకంలో పైన చెప్పిన దేవ దానవ

అంశలతో రాజులు జన్మించారు.

మహా విష్ణు అంశతో శ్రీకృష్ణుడు,

ఆది శేషుడి అంశతో బలరాముడు,

లక్ష్మీ దేవి అంశతో రుక్మిణి,

అప్సరసల అంశలతో పదహారు వేల మంది గోపికలు జన్మించారు.

ప్రభాసుడనే వసువు అంశతో భీష్ముడు,

బృహస్పతి అంశతో ద్రోణుడు జన్మించారు.

కామము, క్రోధము కలిసి అశ్వత్థామగా ద్రోణుడికి పుట్టాడు.

మరుత్తుల అంశలతో విరాటుడు, సాత్యకి, ద్రుపదుడు జన్మించారు.

సిద్ధి,బుద్ధి, అంశలతో కుంతి, మాద్రి పుట్టారు.

యమధర్మ రాజు, మాండవ్య మహా ముని శాపం కారణంగా విదురుడిగా జన్మించాడు.

ఏకాదశ రుద్రుల అంశలతో కృపాచార్యుడు, సూర్యుని అంశతో కర్ణుడు జన్మించారు.

హంసుడు అనే గంధర్వుడు ధృతరాష్ట్రుడు గా జన్మించాడు.

మతి అనే దేవత గాంధారి గాపుట్టింది.

కలి అంశతో దుర్యోధను డు పుట్టాడు.

హిరణ్య కశిపుడు శిశుపాలుడుగా పుట్టాడు.

సంహ్లాదుడు శల్యుడిగా పుట్టాడు.

విప్రచిత్తి అనే దానవుడు జరాసంధుడుగా పుట్టాడు.

అశ్వపతి కృతవర్మ గా పుట్టాడు.

కాలనేమి కంసుడుగా జన్మించాడు.

గుహ్యకుడు శిఖండి గా పుట్టాడు.

మరుద్గణాంశతో పాండు రాజు పుట్టాడు.

యముడి అంశతో ధర్మరాజు, వాయుదేవుడి అంశతో భీముడు, ఇంద్రుడి అంశతో అర్జునుడు, అశ్వినుల అంశతో నకుల సహదేవులు పుట్టారు.

శ్రీ అంశతో ద్రౌపది జన్మించింది.

అగ్ని అంశతో ధృష్టద్యుమ్నుడు జన్మించాడు.

ఇంక భారత చక్రవర్తుల చరిత్ర సవిస్తరం గా చెపుతాను వినండి. అని జనమేజయుడికి వైశంపాయనుడు చెపుతున్నాడు.

దక్షుడికు మార్తె అదితి. ఆమె భర్త కశ్యపుడు

వారికుమారుడు వివస్వంతుడు. వివస్వంతుడికుమారుడు వైవస్వత మనువు. వైవస్వత మనువుకు, ఈ మానవ లోకంలోని నాలుగు వర్ణాలు, బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్య, శూద్రులు జన్మించారు.

చంద్రుడి కొడుకు బుధుడు. బుధుడికుమారుడు పురూరవ చక్రవర్తి. కాని ఆ చక్రవర్తి ధనాశా పరుడు. బ్రాహ్మణుల ధనాన్ని అపహరించాడు. ఇది బ్రహ్మ దేవునికి తెలిసింది. విషయం ఏమిటో తెలుసుకొని రమ్మని సనత్కుమారుడు మొదలైన మహా మునులను పురూరవుని వద్దకు పంపించాడు బ్రహ్మ.

పురూరవుడు వారిని గౌరవించక పోగా, పరిహసించాడు. దానికి ఆ మహామునులు కోపించి, అతనిని పెర్రి వాడు కమ్మని శపించారు.

పురూరవుని భార్య ఊర్వశి అనే అప్సర. వారికి ఆరుగురు కొడుకులు. అందులో ఆయుషుడు అనే పుత్రునకు ఐదుగురు కుమారులు జన్మించారు. వారిలో నహుషుడు చక్రవర్తి అయినాడు. నహుషుని

భార్య పేరు ప్రియంవద. నహుషుని కొడుకు పేరు యయాతి. యయాతికి శుక్రుడి కుమార్తె అయిన దేవయాని వలన ఇద్దరు కుమారులు, వృషపర్వుడు అనే రాక్షరాజు పుత్రిక శర్మిష్ఠ వలన ముగ్గురు కుమారులు కలిగారు. శుక్రుడి శాపం వలన యయాతికి ముసలితనం ఆవరించింది.

యయాతి కొడుకులను పిల్చి, "కుమారులారా, మీలో ఒక్కరు నా ముసలితనాన్ని తీసుకొని, మీ యవ్వనాన్ని నాకు ఇస్తారా" అని అడిగాడు. పూరుడు అనే కుమారుడు తన యవ్వనాన్ని తండ్రియయాతికి ఇచ్చి, అతని ముసలితనాన్ని తను గ్రహించాడు.

ఇక్కడ జనమేజయ మహారాజుకు ఒక సందేహం వచ్చింది. "వైశంపాయన మహర్షీ, క్షత్రియుడు, చక్రవర్తి అయిన యయాతి మహారాజు, బ్రాహ్మణుడు, రాక్షసులకు గురువు ఐన శుక్రుని కుమార్తెను ఎలా పెళ్లి చేసుకున్నాడు. శుక్రుడు యయాతికి ఎందుకు శాపం ఇచ్చాడు " అని అడిగాడు. అప్పుడు వైశంపాయనుడు ఈ విధంగా చెప్పసాగాడు.

"జనమేజయ మహారాజా, వృషపర్వుడు అనే రాక్షస రాజు ఉన్నాడు. ఆయనకు గురువు శుక్రాచార్యుడు. శుక్రాచార్యుని కుమార్తె దేవయాని. వృషపర్వుని కుమార్తె శర్మిష్ఠ.

దేవతలకు గురువు బృహస్పతి. బృహస్పతి కుమారుడు కచుడు. శుక్రాచార్యుని కి మృతసంజీవని విద్య తెలుసు. ఆ విద్యతో దేవాసుర యుద్ధంలో, చనిపోయిన రాక్షసులందరినితిరిగి బతికిస్తున్నాడు శుక్రాచార్యుడు. దానితో రాక్షసుల బలం పెరిగి పోతూ ఉంది.

దేవతలందరూ కచుని వద్దకు వెళ్లారు.

"ఓ కచుడా, మృతసంజీవని వలన, మనం ఎంత మందిని చంపినా, రాక్షసుల బలం తగ్గకుండా ఉంది. అందువలన నువ్వు శుక్రాచార్యుని వద్దకు వెళ్లి ఆ మృతసంజీవని విద్యను తెలుసుకొని రావాలి. దానికి ఒకే మార్గం ఉంది. శుక్రాచార్యునకు తన కుమార్తె దేవయాని అంటే ఎంతో ప్రేమ. ఆమె కోసం ఏమైనా చేస్తాడు. నువ్వును ముందు ఆమె

అభిమానాన్ని పొంది, దాని ద్వారా ఆ మృతసంజీవని విద్యను శుక్రుని వల్ల గ్రహించాలి" అని చెప్పారు.

దానికి కచుడు సరే అన్నాడు. దేవతల కోరిక మేరకు శుక్రుని వద్దకు వెళ్లాడు. శుక్రాచార్యుడిని చూచి నమస్కరించాడు.

"మహాత్మా, నేను దేవగురువు బృహస్పతి పుత్రుడను. నా పేరు కచుడు అంటారు. నేను తమ వద్ద విద్య అభ్యసింప వచ్చాను" అన్నాడు. దానికి శుక్రుడు సంతోషించాడు. తన శిష్యుడు గా చేర్చుకున్నాడు. ఇది మిగిలిన రాక్షసులకు నచ్చలేదు. వారు ఎలాగైనా కచునికి అపకారం తలపెట్టాలని నిశ్చయించారు. కచుడు మాత్రం గురువు గారు చెప్పిన పనులన్ని చేస్తున్నాడు. ముఖ్యంగా దేవయాని చెప్పిన పనులను శ్రద్ధగా చేస్తూ ఆమె ప్రేమను పొందుతున్నాడు.

ఒక రోజు, కచుడు మిగిలిన రాక్షస శిష్యులు అడవికి వెళ్లారు. ఇదే అదనుగా భావించి, ఆ రాక్షసులు కచుడిని చంపి, ఆ శవాన్ని ఒక చెట్టుకు

కట్టేసారు. తరువాత ఆశ్రమానికి వెళ్లారు. ఎంత రాత్రి అయినా కచుడు రాలేదు. దేవయాని కి కంగారు ఎక్కువ అయింది.

తండ్రి వద్దకు వెళ్లి "తండ్రీ, రాత్రి చాలా పొద్దు పోయింది. అందరూ వచ్చారు కాని కచుడు రాలేదు. అతనికి ఏమన్నా ఆపద కలిగిందేమో అని నాకు భయంగా ఉంది." అని చెప్పింది.

శుక్రుడు తన దివ్య దృష్టి తో చూచాడు. కచుడు చనిపోయాడని తెలిసింది. వెంటనే శుక్రుడు, దేవయాని కచుడు చచ్చిపడి ఉన్న చోటికి వెళ్లారు. శుక్రుడు తన మృతసంజీవని విద్యతో కచుడిని బ్రతికించాడు. దేవయాని సంతోషించింది. కచునితో ఆశ్రమానికి వచ్చారు.

కొన్ని రోజుల తరువాత, ఒక రోజు కచుడు, మిగిలిన రాక్షసులు పూలు తెచ్చేందుకు అడవికి వెళ్లారు. అక్కడ రాక్షసులందరూ కలిసి కచుడిని చంపేసారు. అతని శవాన్ని కాల్చి బూడిద చేసారు. ఆ బూడిదను మద్యంలో కలిపారు. ఆ మద్యాన్ని

గురువు గారు శుక్రుడికి ఇచ్చారు. ఇది తెలియక, శుక్రుడు ఆ మద్యాన్ని సేవించాడు.

రాత్రి పొద్దు పోయింది. కచుడు రాలేదు. మరల రాక్షసులు చంపేసారేమో అని దేవయానికి అనుమానం కలిగింది. తండ్రి వద్దకు వెళ్లి ఏడుస్తూ ఉంది. అప్పటికే శ్రుక్రుడు మద్యం మత్తులో ఉన్నాడు.

"పోనీలేమ్మా, బతికి ఉంటే వస్తాడు. చస్తే ఉత్తమ లోకాలకు పోతాడు. ఎందుకు ఏడుస్తావు" అన్నాడు.

దానికి దేవయాని "తండ్రీ, అంగీరసుని మనుమడు, బృహస్పతి పుత్రుడు అయిన కచుడు రాక్షసులచేత చస్తే ఏడవకుండా ఎలా ఉండమంటావు. కచుడు ఇంటికి వస్తేగాని నేను ఆహారం, నీళ్ల ముట్టను" అని ఏడుస్తూ కూర్చుంది.

కూతురి ఏడుపు చూచి శుక్రుడు చలించిపోయాడు. తన దివ్యదృష్టితో చూచాడు. కచుడు ఎక్కడా కనపడలేదు. చూడగా, చూడగా, బూడిద రూపంలో, మద్యంతో కలిసి తన కడుపులో

ఉన్న కచుడిని చూచాడు.

అప్పుడు తెలిసింది రాక్షసులు కచుడిని చంపి, బూడిద చేసి, మద్యంలో కలిపి తనతో త్రాగించారని. చాలా బాధ పడ్డాడు.

"అహో! మద్యంఎన్ని అనర్థాలు కలిగిస్తుంది. అందువల్ల నేటి నుండీ బ్రాహ్మణులు గాని, ఇతరులు గాని మద్యపానం చేస్తే, వారికి పాపం చుట్టుకుంటుంది. నరకానికి పోతారు" అని శాపం పెట్టాడు.

(ఈ రోజుల్లో కూడా మద్య పానం వల్ల ఎన్నో కుటుంబాలు సర్వ నాశనం అవుతున్నాయి.ఎన్నో నేరాలు మద్యపానం మత్తులోనే జరుగుతున్నాయి. ఆనాటి శుక్రాచార్యుల వారికి ఉన్న జ్ఞానం ఈనాటి ప్రభుత్వాలకు లేదు. మద్యపానం నిషేధించరు. ఇది చదివిన వారిలో ఎవరికన్న మద్యపానం అలవాటు ఉంటే , వారందరూ, మద్యపానాన్ని మాని, వారికి, వారి కుటుంబాలకు మేలు చేసుకుంటారని నా కోరిక).

వెంటనే, తన మృతసంజీవని విద్యతో తన పొట్టలో ఉన్న కచుడిని బతికించాడు. అప్పుడు పొట్టలోనుండి కచుడు "మహాత్మా, మీదయవలన నేను బతికాను. కాని నేను ఎలా బయటకు రావాలి" అని అడిగాడు.

శుక్రుడు ఆలోచనలో పడ్డాడు. కచుడు తన పొట్ట చీల్చుకొని బయటకు వస్తే తను చచ్చి పోతాడు. మరల తను బతకాలంటే కచునికి మృత సంజీవని విద్య రావాలి. అందుకని తన పొట్టలో ఉన్న కచునికి మృత సంజీవని విద్య ఉపదేశించాడు. వెంటనే కచుడు గురువుగారైన శుక్రుని పొట్ట చీల్చుకొని బయటకు వచ్చాడు. శుక్రుడు చనిపోయాడు. కచుడు మృత సంజీవని విద్య చేత శుక్రుని బతికించాడు. ఆ విధంగా కచుడుశుక్రుని వలన మృత సంజీవని విద్యను సంపాదించాడు.

కొంత కాలం గడిచింది. వచ్చినపని అయిపోయింది కాబట్టి ఇంక తను వెళ్లిపోతానన్నాడు కచుడు. శుక్రుడు సరే అన్నాడు కాని దేవయాని

మాత్రం ఒప్పుకోలేదు. కచుడు పెళ్లి పోతాడు అనే మాట విని ఏడ్చింది.

కచుని చూచి "నీకు పెళ్లి కాలేదు. నాకూ పెళ్లి కాలేదు. నేను నిన్ను ప్రేమించాను. నా తండ్రి వలన నువ్వు మృత సంజీవని విద్య స్వీకరించావు. ఆయన కుమార్తెనైన నన్ను కూడా స్వీకరించు" అని అడిగింది.

దానికి కచుడు "అమ్మా దేవయాని. నీ తండ్రి నాకు గురువు. అనగా నాకు పితృ సమానుడు. ఆయన పుత్రికవు నువ్వు నాకు సోదరీ సమానురాలవు. ఇది ధర్మం. అందువలన నన్ను పెళ్లి చేసుకోమనడం నీకు తగదు." అని అన్నాడు.

దానికి దేవయాని కోపించి "అట్లైన నా తండ్రి వలన నువ్వు పొందిన మృతసంజీవని విద్య నీకు పని చేయదు" అని శాపం ఇచ్చింది.

కచుడు దేవయానిని చూచి "సోదరీ, మృత సంజీవని నాకు పని చెయ్యకపోయినా, నేను

మరొకరికి ఉపదేశిస్తే, వాళ్లకు పని చేస్తుందికదా. కాని నేనునీకు శాపం ఇస్తున్నాను. నువ్వు ధర్మం తప్పి, నన్నుపెళ్లాడమని కోరావుకాబట్టి నీకు బ్రాహ్మణుడితో వివాహం కాదు" అనిప్రతి శాపం ఇచ్చాడు. తరువాత కచుడు దేవలోకం వెళ్లి పోయాడు.

(ఇక్కడ మనం ఒక విషయం గమనించాలి. ఈ రోజుల్లో, school or college students వాళ్లకు విద్యచెప్పే గురువులైన lecturers ను ప్రేమించడం ఒక ఫాషన్ అయిపోయింది. వీటి మీద సినిమాలు కూడా వస్తున్నాయి. అంటె ఒక అమ్మాయి తనకు చదువు చెప్పే గురువును ప్రేమిస్తుందంటే తన తండ్రినే కామిస్తున్నదని అర్ధం ఇది తప్పు అనీ, చెయ్యకూడదనీ, అధర్మమని ఈ నాటి యువకులకు, యువతులకు తెలియదు.చెప్పే వాళ్లూ లేరు. వినే వాళ్లు అంతకన్నా లేరు. కొన్ని వేల ఏళ్ల క్రితం ఈధర్మం ఉందని కచుని కథ వలన మనకు తెలుస్తూ ఉంది. ఈ విషయం ఈ నాటి విద్యార్థులకు, వారి గురువులకు తెలియాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని నా అభిప్రాయము).

ఒక రోజు రాక్షసరాజు వృషపర్వుని కూతురు శర్మిష్ట, గురువు గారి కూతురు దేవయాని తోనూ, తన వెయ్యి మంది పరిచారికలతోనూ విహారానికి అడవికి వెళ్లింది. అక్కడ ఒక కొలనులో అందరూ బట్టలు విప్పి గట్టున పెట్టి జలకాలాడుతున్నారు. ఇంతలో గట్టిగా సుడి గాలి వీచింది. ఆ గాలికి గట్టు మీద పెట్టిన బట్టలన్నీ కలిసిపోయాయి.

తరువాత శర్మిష్ట, దేవయాని, మిగిలిన పరిచారికలు కొలనులో నుండి బయటకు వచ్చారు. బట్టలన్నీ కలిసిపోవడంతో, దేవయానిబట్టలు శర్మిష్ట వేసుకుంది. కాని శర్మిష్ట బట్టలు మాత్రం దేవయాని వేసుకోలేదు.

"నేను నీ తండ్రికి గురువుగారైన శుక్రుని కూతురిని. బ్రాహ్మణ కులంలో పుట్టిన కన్యను. నీవు విడిచిన మలిన వస్త్రాలను వేసుకుంటానా" అని అడిగింది.

దానికి శర్మిష్టకు కోపం వచ్చింది.

"నీ తండ్రి నా తండ్రిని సేవిస్తూ ఆశీర్వదిస్తూ బతికే ఒక బ్రాహ్మణుడు. ఆ బ్రాహ్మణుడికూతురివి నువ్వు గొప్పదానివా? నీవు విడిచిన వస్త్రం నేను కట్టుకోగా లేనిది నువ్వు నేను విడిచిన వస్త్రం కట్టుకోవా?" అని నిందించి, దేవయానిని ఒక పాడు బడ్డ నూతిలో తోసింది. తరువాత తన పరిచారికలతో వెళ్లిపోయింది.

యయాతి మహారాజు అదే అడవికి వేటకు వచ్చాడు. నీటి కోసం ఆ బావి దగ్గరకు వచ్చాడు. బావిలో ఏడుస్తూ ఉన్న దేవయానిని చూచాడు. తన చేతిని అందించి పైకి లాగాడు. దేవయాని పైకి వచ్చింది.

"వనితా, నీవు ఎవరవు? ఈ నూతిలో ఎందుకు పడ్డావు?"అని అడిగాడు.

దానికి దేవయాని "మహారాజా, నా పేరు దేవయాని. రాక్షస గురువైన శుక్రాచార్యుల వారి పు

త్రికను. ప్రమాద వశాత్తు ఈ బావిలో పడ్డాను. నీ దయ వలన నీ చెయ్యి పట్టుకొని పైకి వచ్చాను" అని బదులు చెప్పింది. తరువాత యయాతి తన నగరానికి వెళ్లిపోయాడు.

ఇంతలో దేవయాని పరిచారిక ఘూర్ణిక అను పేరు కలది దేవయానిని వెదకుచూ అక్కడకు వచ్చింది.

దేవయాని పరిచారికను చూచి "నేను వృషపర్వుడి నగరానికి రాను. నువ్వు వెళ్లి నా తండ్రితో నాకు శర్మిష్ట చేసిన అవమానము తెలుపుము" అని చెప్పి పంపింది.

ఈ విషయం తెలిసి శుక్రుడు వెంటనే దేవయాని ఉన్న చోటుకు వచ్చాడు.

"అమ్మా దేవయాని, నీకు కోపం తగదమ్మా. ఎన్నో యగ్నాలు,యాగాలుచేసిన వారికంటె, కోపము లేని వాడే గొప్పవాడమ్మా. ఇతరులు మన మీద కోపించినా, అవమానించినా, దానిని మనసులో

పెట్టుకోకుండా స్నేహంగా ఉండటమే పరమ ధర్మం అమ్మా. కాబట్టి కోపం బుద్ధిమంతులకు తగదు. శర్మిష్ట నీ కంటే వయసులో చిన్నది. దానితో నీకేమిటి. ఇంటికి పోదాము రా అమ్మా" అన్నాడు శుక్రుడు.

(ఇక్కడ శుక్రుడు మంచి వారికి కోపం తగదు అని చెప్పాడు. కోపములేని వాడే గొప్ప వాడు అని నొక్కి చెప్పాడు. మహారుషి శమీకుడు కూడా, తన కొడుకు శృంగితో కోపము సర్వ అనర్ధాలకు మూలము అంటాడు. అలాగే భగవద్గీతలో కూడా "క్రోధాద్భవతి సమ్మోహః సమ్మోహాత్ స్మృతి విభ్రమః స్మృతి భ్రంశాద్బుద్ధి నాశో బుద్ధినాశాత్ ప్రణశ్యతి." అనగా కోపం వలన ఆవేశం పుడుతుంది, ఆవేశం, వస్తే తన్ను తాను మరిచి పోతాడు. మంచి చెడు వివేకం నశిస్తుంది. ఈ స్థితిలో అనరాని మాటలు అంటాడు చెయ్యరాని పనులు చేస్తాడు. దాని ఫలితంగా మనుష్యుడు చెడిపోతాడు.

కాబట్టి, కోపము సర్వ అనర్ధాలకు మూలము అని, శాంతమే సౌఖ్యదాయకమనీ ఆ నాడే శమీక

మహర్షి, శుక్రుడు, శ్రీ కృష్ణుడు చెప్పారు. మన కాలంలో కూడా, "శాంత ము లేక సౌఖ్య ము లేదు" అని త్యాగరాజు తన కృతుల్లో వినిపించాడు. కాబట్టి మనం కోపం తగ్గించుకొని, వీలుంటే పూర్తిగా మానివేసి, శాంతంగా బతకాలని కోరుకుందాము. ఇదే విషయం మన పిల్లలకు కూడా చెపుదాము).

శుక్రుడు ఎంత చెప్పినా దానికి దేవయాని ఒప్పుకోలేదు."నాకు అవమానం జరిగిన చోట నేను ఉండను. వేరే ఎక్కడికన్నా వెళతాను" అని తండ్రి అయిన శుక్రుడితో చెప్పింది.

"అమ్మ నువ్వులేకుండా నేను కూడా ఈ నగరంలో ఉండలేను నేను కూడా నీ వెంటనే ఉంటాను" అన్నాడు శుక్రుడు.

ఇంతలో ఈ విషయాలన్ని తెలుసుకున్న వృషపర్వుడు వెంటనే శుక్రాచార్యులు, దేవయాని, దగ్గరకు వచ్చాడు.

"గురుదేవా నీ దయచేతనే కదా మా రాక్షస

జాతి అంతా బతుకుతున్నది. లేకపోతే మేము అందరం మరణించవలసిన వారమే కదా. అందుకని ఈ రాజ్యము, ఈ సంపదలు మీవి. మీకు ఏమి కావాలో అడగండి." అని ప్రాధేయపడ్డాడు.

శుక్రుడు దేవయాని మొహం చూచాడు. దేవయాని వృషపర్వునితో "నీ కూతురు శర్మిష్ఠ, ఆమె వెయ్యి మంది పరిచారికలు ఈ రోజు నుండి నాకు పరిచారికలుగా ఉండాలి" అని చెప్పింది. వృషపర్వుడు దానికి ఒప్పుకున్నాడు. వెంటనే తన కూతురు శర్మిష్ఠను, ఆమె వెయ్యి మంది పరిచారికలను దేవయానికి పరిచారకులుగా నియమించాడు. అప్పటి నుండి చక్రవర్తి కుమార్తె శర్మిష్ఠ, శుక్రుని కూతురైన దేవయానిని సేవిస్తూ ఉంది.

ఒక రోజు దేవయాని, శర్మిష్ఠతోనూ, మిగిలిన పరిచారికలతో, అదే వనానికి విహారానికి వెళ్లింది. మరల యయాతి మహారాజు అదే వనానికి వేటకు వచ్చాడు. వీరందరిని చూచాడు. దేవయానిని చూచి "బాలా, ఇది వరకు నేను నిన్ను చూచినాను.

వీరందరూ ఎవరు?" అని అడిగాడు.

దానికి దేవయాని, "మహారాజా, నేనెవరో మీకు తెలియును. ఈమె పేరు శర్మిష్ట, వృషపర్వ చక్రవర్తి కుమార్తె, నా దాసి. ఎప్పుడూ నన్ను సేవిస్తూ ఉంటుంది. మిగిలిన వారందరూ నా పరిచారికలు. రాజా, నేను నూతిలో పడ్డప్పుడు నువ్వు నీ చేతిని నాకు అందించి, నన్ను బయటకు లాగావు. అప్పుడే మనకు పాణిగ్రహణమైనది. అందుకని నీవు నన్ను వివాహమాడుము. ఈ శర్మిష్టతో సహా వెయ్యి మంది పరిచారికలతో నిన్ను సేవిస్తూ ఉంటాము" అని చెప్పింది.

దానికి యయాతి, "బాలా, ఇది ధర్మము కాదు. బ్రాహ్మణులు క్షత్రియ కన్యను వివాహమాడవచ్చు కాని, క్షత్రియుడు బ్రాహ్మణ కన్యను వివాహమాడ రాదు. ఇది ధర్మ విరుద్ధము. రాజునైన నేనే అధర్మము చేసిన మిగిలిన వారు కూడా ధర్మము తప్పురా. అందుకని ఈ వివాహము జరగదు" అని అన్నాడు.

"యయాతి మహారాజా, నా తండ్రి శుక్రాచార్యుడు,

లోకానికి ధర్మాధర్మ నిర్ణయం చేసేవాడు.ఆయన చెపితే ఒప్పుకుంటారా" అని దేవయాని అడిగింది.

దానికి యయాతి "ఆ మహానుభావుడు వచ్చి ఇది ధర్మ విరుద్ధము కాదు అని చెప్పిన నేనునిన్ను తప్పక వివాహమాడెదను" అని అన్నాడు.

వెంటనే దేవయాని,తన పరిచారికలను పంపి తన తండ్రిని రప్పించింది.

శుక్రుని చూచి యయాతి భక్తితో నమస్కరించాడు. "తండ్రీ ఈ మహారాజుకు నాకు ఇది వరకే పాణిగ్రహణం జరిగింది. ఇప్పుడు నేను వేరే వారిని వివాహ మాడటం తగునా చెప్పండి. యయాతి మహారాజే నా భర్త. మా వివాహము ధర్మ విరుద్ధము కాకుండా తమరు అనుగ్రహించాలి " అని అడిగిందిదేవయాని.

కన్నకూతురి మీదప్రేమ శుక్రుని ఆ వివాహానికి అంగీకరింపచేసింది. "యయాతితో జరిగే ఈ వివాహము అధర్మము కాదు" అని చెప్పాడు శుక్రుడు.

యయాతి సంతోషంగా దేవయానిని వివాహ మాడటానికి ఒప్పుకున్నాడు. ఇరువురికి వివాహం జరిగింది. యయాతి తన నగరానికి వెళ్లడానికి సన్నద్ధం అయ్యాడు.

శుక్రుడు శర్మిష్ఠను చూపించి "ఈమె వృషపర్వుని కూతురు శర్మిష్ఠ. అందరి పరిచారికల మాదిరి కాకుండా ఈమెకు ఆహారము, పానీయము అలంకారాలు మాత్రం ఇవ్వు. పడక సుఖం మాత్రం ఇవ్వ వద్దు" అని చెప్పాడు. యయాతి సరే అన్నాడు.

యయాతి తన భార్య అయిన దేవయానిని తీసుకొని, శర్మిష్ఠ, మిగిలిన పరిచారికలతో సహా తన నగరానికి వెళ్లాడు. దేవయానిని అంతః పురంలో ఉంచాడు. శర్మిష్ఠను, మిగిలిన పరిచారికలను వేరే గృహంలో ఉంచాడు. దేవయానితో సకల భోగాలు అనుభవిస్తున్నాడు. దేవయానికి యయాతికి యదువు, తుర్వసుడు అనే కొడుకులు పుట్టారు. భర్తతోను, కొడుకులతోను, దేవయాని సుఖంగా కాలం గడుపుతూ ఉంది.

ఇది ఇలా ఉండగా, ఒక రోజు శర్మిష్ట ఒంటరిగా కూర్చుని తన గురించి ఆలోచిస్తూ ఉంది.

"ఒక రాక్షస రాజుపుత్రికగా పుట్టిన తాను, అనేక భోగములు అనుభవించవలసిన తాను, ఇలా దాసిగా కాలం వెళ్ల బుచ్చవలెనా? తన యౌవ్వనం ఇలా వృధాకావలసిందేనా? తనకు పతి సుఖం అనుభవించే భాగ్యం లేదా? తన జీవితం అడవి కాచిన వెన్నెల అగునా ఏమి?

దేవయాని చేసుకున్న అదృష్టం ఏమి. హాయిగా భర్తతో సుఖం అనుభవిస్తూ ఉంది. కొడుకులను కూడా కన్నది. ఒక స్త్రీ జీవితంలో, తగిన భర్తను, కొడుకులను పొందుటయే పరమార్ధము. ఈ దేవయానికి భర్త, కొడుకులు లభించారు. కాని నా విషయమే అర్ధం కావడంలేదు. యయాతి మహారాజును చూచినప్పటినుండి నా మనసు అతనియందే లగ్నం అయింది. యయాతి మహారాజు నన్ను కూడా ప్రేమతో చూస్తున్నాడు. దేవయాని ఎలా యయాతిని తన భర్తగా చేసుకున్నదో నేను కూడా

అలాగే యయాతిని భర్తగా చేసుకుంటాను. సంతానాన్నిపొందుతాను."

ఈ విధంగా ఆలోచించి శర్మిష్ఠ సమయంకోసం ఎదురు చూస్తూ ఉంది.

ఒక రోజు యయాతి మహారాజు శర్మిష్ట ఉన్న వనానికి విహారానికి వచ్చాడు. అప్పుడు దేవయాని వెంట లేదు. శర్మిష్ట యయాతిని చూచి సిగ్గు పడింది. ఇదే సమయము అనుకొని సిగ్గు విడిచి

"మహారాజా, తమరు మా యజమాని దేవయానికి భర్త. లోకాచార ధర్మం ప్రకారం ఆమె పరిచారిక నైన నాకు కూడా నువ్వు భర్తవే. భార్య, సేవకురాలు, పుత్రులు ఈ లోకంలో వీడని బంధాలు. అందుకని, దేవయానిని మీరు పెళ్లాడినప్పుడే ఆమె దాసినైన నేను కూడా మీ భార్యనైనాను. నాకు మీ పొందును అనుగ్రహించండి" అని ప్రార్థించింది.

!దానికి యయాతి "బాలా, నీవు చెప్పినది యుక్తమే. నా భార్య దాసివైన నీవు కూడా నా భార్యా

సమానురాలివే. కాని శుక్రుడు నీకు పడక సుఖమివ్వవద్దని ఆజ్ఞాపించాడు కదా. ఆయన మాటలు నేను ఎలా తప్పాలి". అన్నాడు.

దానికి శర్మిష్ట నవ్వి "మహారాజా, ప్రాణాలకు హాని కలిగిన పుడు, తన వద్దనున్న ధనం ఎవరన్నా ఎత్తుకు పోతున్నపుడు, చావబోతున్న ఒక బ్రాహ్మణుడిని రక్షించవలసినపుడు, ఆడ వాళ్ల పొందు అనుభవించేటప్పుడు, వివాహ సమయములలోనూ, అబద్ధం చెప్పినా తప్పు కాదు అని మహా రుషులు చెప్పియున్నారు కదా. కాబట్టి, నన్ను పొందుటలో మీరు శుక్రాచార్యుల వారి మాట తప్పినా తప్పులేదు" అంది సిగ్గుతో తలవంచుకొని.

ఆమె మాటలకు,యయాతి అంగీకరించాడు. ఆమెతో పడక సుఖమనుభవించాడు. వారు ఇరువురి సమాగమానికి ఫలంగా శర్మిష్ట గర్భం ధరించింది. ఒక కొడుకును కన్నది. ఇది దేవయానికి తెలిసింది.

దేవయాని శర్మిష్ట వద్దకు వచ్చి "శర్మిష్టా,

నీవు శీలవంతురాలవు. పెళ్ళి కాకుండా భర్త లేకుండా నీకు కొడుకు ఎలా పుట్టాడు" అని అడిగింది.

దానికి శర్మిష్ట మరో అబద్ధం చెప్పింది. "దేవయానీ, నాకు ఒక మునీశ్వరుడు అనుగ్రహించి, పుత్రుడిని ప్రసాదించాడు" అని చెప్పింది. దేవయాని ఆమె మాటలు నమ్మి, తన నివాసానికి వెళ్లింది.

తరువాత, శర్మిష్ట కు యయాతి మహా రాజు వలన, ద్రుహ్యుడు, అనువు, పూరుడు అను ముగ్గరు కొడుకులు కలిగారు. ఒక రోజు ఆ ముగ్గరూ తోటలో ఆడుకుంటున్నారు. అక్కడకు దేవయాని తన భర్త యయాతితో కూడా అక్కడకు వచ్చింది.

ఆ ముగ్గరుకుమారులను చూచి "మీరు ఎవ్వరు. మీ తలితండ్రులు ఎవరు?" అని అడిగింది. ఆ ముగ్గరు బాలురు యయాతి మహారాజును శర్మిష్టను చూపి "వీరే మా తల్లితండ్రులు" అని చెప్పారు. అప్పుడు దేవయానికి సమస్తం తెలిసిపోయింది. ఆమెకు దుఃఖం పొల్లుకు వచ్చింది. తన భర్త యయాతి తనను

మోసగించాడని తెలుసుకుంది. వెంటనే తన తండ్రి శుక్రాచార్యుని వద్దకు వెళ్లింది. జరిగిన దంతా చెప్పింది. ఆమె వెంట యయాతి కూడా వెళ్లాడు. శుక్రాచార్యునికి నమస్కరించాడు.

శుక్రుడికి కోపం వచ్చింది. "యయాతి మహారాజా, నువ్వు యవ్వన మదంతో నాకూతురికి ద్రోహం చేసావు. నా మాట తప్పావు. కాబట్టి నిన్ను ముసలి తనము బాధించుగాక" అని శాపం పెట్టాడు.

దానికి యయాతి శుక్రునితో "మహాత్మా, నేను నీ కుమార్తెకు భర్తను. అలాగే నీ కుమార్తె దాసికి కూడా భర్తనే. ఋతుమతి అయిన భార్య భర్తను సంతానం కావాలి అని అడిగితే నేను నిరాకరించడం అధర్మం కాదా. అందుకని నేను శర్మిష్టకు సంతానాన్ని ప్రసాదించాను. దీనికి తమరు కోపింపవచ్చునా? మహాత్మా,నాకు విషయ వాంఛల మీద ఆసక్తి తగ్గలేదు. ఇంకా తమరి కుమార్తె, నా భార్య ఐన దేవయానితో ఇంద్రియ సుఖములను అనుభవించవలెనని కోరికగా ఉన్నది. ఈ ముసలి తనమును నేను భరించలేను.

నాకు విముక్తి ప్రసాదించండి" అని వేడుకున్నాడు.

దానికి శుక్రుడు "యయాతీ, నీ కొడుకులలో ఒకడికి నీ ముసలితనాన్ని ఇచ్చి, వాడి యవ్వనాన్ని నువ్వు తీసుకో. ఇంద్రియ సుఖాలు అన్ని అనుభవించిన తరువాత, నీ యవ్వనాన్ని నీ కుమారునికి ఇచ్చి మరల నీ ముసలితనాన్ని నువ్వు తీసుకో. ఎవరైతె నీ ముసలితనాన్ని తీసుకొని నీకు యవ్వనాన్ని ఇస్తాడో, ఆ కొడుకే నీ రాజ్యానికి వారసుడు అవుతాడు. నీ వంశాన్ని కొనసాగిస్తాడు" అని అన్నాడు.

యయాతి తన కుమారులు ఐదుగురను పిలిచాడు. "కుమారులారా, శుక్రాచార్యుని ఆదేశము ప్రకారము, మీలో ఎవరైనా నా ముసలి తనాన్ని తీసుకొని, మీ యవ్వనాన్ని నాకు ఇవ్వగలరా" అని అడిగాడు.

అప్పుడు యయాతి కుమారులైన యదువు, ద్రుహ్యు, తుర్వసుడు, అనువు, యయాతిని చూచి "తండ్రీ, ముసలి తనము అనేది వయోభారం వలన

వస్తుంది. రోగం విధివశాత్తు వస్తుంది. కాబట్టి అవి రెండూ మానవులు అనుభవించక తప్పదు. కోరి కోరి ఎవరూ రోగాన్ని, ముసలి తనాన్ని మరొకరినుండి తీసుకోరు. అదియును కాక, ముసలి వాడు మన్మధుడైనా, యౌవనవతులు అసహ్యించుకుంటారు. దగ్గరకు రానివ్వరు. కాబట్టి శరీర సుఖాలు అనుభవించ వీలులేదు. కాబట్టి మీ ముసలితనాన్ని తీసుకొనడం మాకు ఇష్టం లేదు" అని చెప్పారు.

దానికి యయాతికి కోపం వచ్చింది. ఆ నలుగురిని ఈ విధంగా శపించాడు. "యదు వంశానికి చెందిన వారు రాజ్యం చెయ్యడానికి అనర్హులు. తుర్వసు వంశానికి చెందిన వారు ధర్మా ధర్మములు తెలియని వారైన కిరాతులకు రాజులు ఔతారు, ద్రుహ్యులు జలమయమైన ప్రదేశములకు రాజులు ఔతారు. అనువు వంశమునకు చెందిన వారు, యవ్వనములో ఉండగానే మరణిస్తారు" శాపం పెట్టాడు.

ఇది అంతా చూచి, ఐదవ కుమారుడు

పూరుడు అనే వాడు ధైర్యంగా ముందుకు వచ్చాడు."తండ్రీ నా యవ్వనాన్ని మీకు ఇస్తాను. మీ ముసలితనాన్ని నేను అనుభవిస్తాను" అన్నాడు.

దానికి యయాతి సంతోషించాడు. పూరుడు తన యవ్వనాన్ని తన తండ్రి యయాతికి ఇచ్చాడు. ఆయన ముసలితనాన్ని తను స్వీకరించాడు. యయాతి మరల నవయవ్వనుడైనాడు. తన భార్య ఐన దేవయానితో సకల సుఖాలు అనుభవించాడు. వేయి సంవత్సరాలు యవ్వనవంతుడిగా ఇంద్రియ సుఖాలు యధేచ్ఛగ అనుభవించాడు. తృప్తి చెంది, మరల తన యవ్వనాన్ని తన కుమారుడైన పూరునికి ఇచ్చాడు. తన ముసలితనాన్ని తిరిగి స్వీకరించాడు. శుక్రాచార్యుని ఆదేశం ప్రకారం పూరుడిని తన సామ్రాజ్యనికి చక్రవర్తిని చేసాడు.

కాని పుర జనులకు ఇది నచ్చలేదు. పెద్ద వాడైన యదువు ఉండగా, ఆఖరివాడు పైగా దాసీ పుత్రుడు ఐన పూరుడికి రాజ్యాధికారము ఎలా వస్తుందని యయాతిని అడిగారు.

"పురజనులారా, యదువు నా పెద్ద కుమారుడే. కాని తండ్రి మాట వినలేదు. గర్వంగా ప్రవర్తించాడు. తండ్రి మాట వినని వాడు, తండ్రి ఆస్తికి వారసుడు ఎలా అవుతాడు. పూరుడు చిన్న వాడైనా నా పట్ల గౌరవ మర్యాదలు కలవాడు. నా మాట నెరవేర్చాడు. అందుకే నా సామ్రాజ్యానికి అతనే వారసుడు"అని యయాతి నిర్ణయించాడు.

(ఇక్కడ మనం ఒక విషయం గమనించాలి. ఈ రోజుల్లో వృద్ధాశ్రమాలు పెరిగి పోతున్నాయి. నిర్లక్ష్యం చెయ్యబడ్డ తల్లి తండ్రులు ఎక్కువ అవుతున్నారు. తల్లి తండ్రుల డబ్బుతో పెరిగి పెద్దవారయి, ఎంతో ఖర్చుతో పై చదువులు చదువుకున్న వారు, తండ్రి ఆస్తినంతా చేజిక్కించుకున్న వారు, తల్లి తండ్రులను నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారు. అలాంటి వారికి కొన్ని వేల ఏండ్ల క్రితం యయాతి చెప్పిన మాటలు వర్తిస్తాయి. తల్లి తండ్రులను నిర్లక్ష్యం చేసిన కొడుకులు వాళ్ల ఆస్తికి ఎలా వారసులవుతారు? అని సూటిగా ప్రశ్నించాడు యయాతి. అదే ప్రశ్న ఈ తరం వారు ఎవరికి వారు వేసుకుంటే బాగుంటుందని నా ఆశ. కనీసం కొందరి

వృద్ధులైన తల్లి తండ్రుల కళ్లలో అయినా ఆశాజ్యోతులు వెలుగుతాయి".

తరువాత యయాతి తపోవనానికి వెళ్లాడు. వెయ్యి సంవత్సరాలు తపస్సు చేశాడు. దేవ లోకం నుండి వచ్చిన విమానంలో బ్రహ్మలోకానికి వెళ్లాడు. అక్కడ కొన్ని కల్పములు గడిపి, ఇంద్ర లోకానికి వెళ్లాడు. ఇంద్రుడు యయాతిని సాదరంగా ఆహ్వానించాడు. మర్యాదలు చేసాడు.

ఇంద్రుడు యయాతితో "యయాతి మహారాజా, నీవు నీ కుమారుడి యొక్క యవ్వనాన్ని గ్రహించి, అతనికి రాజ్య భారాన్ని అప్పగించేటప్పుడు, నీవు అతనికి ఏమేమి నీతులు బోధించావు" అని అడిగాడు.

దానికి యయాతి "మహేంద్రా, ఎప్పుడూ మంచి వాళ్లతో స్నేహం చెయ్యాలి. వారితోనే మాట్లాడాలి. ఒకరికి ఇవ్వాలే గాని, మరొకరినుండి ఏమీ తీసుకో కూడదు. అందరిని తృప్తిగా ఉండేట్టు చూడాలి. ఎప్పుడూ ఎదుటి వారికి సంతోషం కలిగించే విధంగా నిజమే మాట్లాడాలి. ఎదుటి వారి మీద

దయకలిగి ఉండాలి. గర్వం, కోపం,లోభం మొదలైనవి దగ్గరకురానివ్వ కూడదు. అని చెప్పాను" అని అన్నాడు.

దానికి ఇంద్రుడు సంతోషించాడు. కాని యయాతిని పరీక్షించదలచి, "యయాతి మహారాజా, నువ్వు ఏమి తపస్సు చేసావో స్వర్గ లోక భోగాలు అనుభవిస్తున్నావు. నీ తపస్సు చాలా గొప్పది" అని అన్నాడు.

అప్పుడు యయాతిలో కొంచెం గర్వం తలెత్తింది. ఇంద్రుడు లాంటివాడు తనను పొగుడుతున్నాడు కదా అని గర్వంగా తలచాడు.

"అవును మహేంద్రా, ఈ లోకంలో మానవులు కాని, దేవతలు కాని, మహామునులు కాని చేసిన ఏ తపస్సు ఐనా నేను చేసిన తపస్సుకు సమానం కావు" అని గర్వంగా పలికాడు.

అప్పుడు ఇంద్రుడు అతనిని చూచి, "యయాతీ, నీలో గర్వమింకా నశించలేదు. ఈ మాటతో నీ

పుణ్యం హరించి పోయింది. నువ్వు స్వర్గ లోకం లో ఉండటానికి అర్హుడవు కావు. మానవ లోకానికి వెళ్ళు" అని చెప్పాడు.

దానికి యయాతి "మహేంద్రా, నేను మానవ లోకానికి వెళ్ళలేను. నక్షత్ర లోకానికి వెళ్తాను " అని అన్నాడు. దానికి ఇంద్రుడు సమ్మతించాడు. యయాతి నక్షత్ర లోకానికి వెళ్ళాడు.

అక్కడ యయాతి కూతురు కొడుకులు (మనుమలు), అష్టకుడు మొదలైన వారు ఉన్నారు. వారు యయాతిని కలుసుకున్నారు.

"మీరు ఎవరు ఇక్కడకు ఎందుకు వచ్చారు" అని అడిగారు.

దానికి యయాతి "నేను నహుషుడి కుమారుడను, యయాతి మహారాజును.నేను చేసిన పుణ్య ఫలం వలన, బ్రహ్మలోకము, దేవ లోకము, దర్శించి ఇప్పుడు ఇక్కడకు వచ్చాను" అని అన్నాడు.

అప్పుడు అష్టకుడు మొదలైన వారు అతనిని తమ తల్లికి తండ్రిగా గుర్తించారు. అతని నుండి జీవుల పిండోత్పత్తి మిగిలిన విషయాలు తెలుసుకోవాలనుకున్నారు. వారికి యయాతి ఇలా చెప్పసాగాడు.

"అన్ని జీవుల యందు దయ కలిగి ఉండటం, ఎప్పుడూ నిజం పలకడం, వీటిని మించి ధర్మం మరొకటి లేదు. ఇతరులను బాధించడం అధర్మం.

(ఇక్కడ మనం ఒకటిచెప్పుకోవాలి. ఈ రోజుల్లో మానవత్వం నశించి పోయింది. జంతువులకన్న హీనంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు. పులి సాటి పులిని చంపదు. సింహము తోటి సింహాన్ని చంపదు. పిల్లి కూడా సాటి పిల్లిని చంపదు. కాని మానవుడు. సాటి మనిషిని నిర్దాక్షిణ్యంగా చంపుతున్నాడు. మారణ హోమం చేస్తున్నాడు. తీవ్రవాదం పెచ్చరిల్లుతోంది. బాంబు దాడులు జరుగుతున్నాయి. తుపాకులు గర్జిస్తున్నాయి. ఇవన్ని దేనికి? సాటి మనిషిని చంపడానికి. న్యాయస్థానాల్లో దేవుడి మీద ప్రమాణం చేసి మరీ పచ్చి అబధాలు చెపుతున్నారు. మరి ఈ

నాటి మానవులకు నాడు యయాతి చెప్పిన సూక్తులు వర్తించవా? వర్తిస్తే ఎందుకు పాటించరు?" ఆలోచించండి)

ఇంకా యయాతి ఇలా చెప్పసాగాడు:

"స్త్రీ గర్భంలో ఋతు కాలమందు రజస్సు ఉద్భవిస్తుంది. అది పురుషుడి రేతస్సు తో చేరి పిండంగా మారుతుంది. ఆ పిండము శబ్దము, స్పర్శ, మొదలైన 5 తన్మాత్రలు ఒక రూపం పొందుతుంది. తొమ్మిది నెలలు గర్భంలో ఉండి, ఈ లోకంలోకి ప్రవేశిస్తుంది. పుట్టిన తరువాత, కంటితో చూస్తూ, చెవులతో వింటూ, నోటితో మాట్లాడుతూ, ముక్కుతో వాసన పీలుస్తూ నోటితో ఆహారాన్ని స్వీకరిస్తూ, మంచి పనులు చెడ్డ పనులూ చేస్తుంటారు. చేసిన పుణ్యం ఎక్కువైతే మరు జన్మలో మంచి గర్భములలో జన్మిస్తారు. ఆఖరుకు మోక్షం పొందుతారు. పాపము చేసిన వాళ్లు పశువులు గాను, పక్షులు గాను జన్మించి తమ పాపాలు అనుభవిస్తారు. నిత్యం గురువుల సేవ చేస్తూ, యజ్ఞ యాగాలు చేస్తూ, ఇతరుల నుండి ఏమీ

తీసుకోకుండా, తమకు ఉన్న దాన్ని దానంచేస్తూ, ఉండేవాళ్లు మంచి వాళ్లు. గర్వంతోనూ, ఆడంబరంతోనూ చేసే పనులు, యజ్ఞాలు యాగాలు మంచివి కావు." అని చెప్పాడు యయాతి.

తరువాత, అష్టకుడు మొదలైన వారు యయాతితో, "యయాతి మహారాజా, మేము ఇక్కడే ఉండవలెనా, మాకు పుణ్య లోకాలు లేవా" అని అడిగారు.

దానికి యయాతి "మీకు తప్పకుండా పుణ్య లోకాలు ఉన్నాయి" అన్నాడు. యయాతి మనుమలు పుణ్యం చేసుకున్నారు కాబట్టి పుణ్య లోకాలకు వెళ్లారు. వారి తో కూడ ఉన్న యయాతికి, వారి సాంగత్యము వలన పుణ్య లోకాలు లభించాయి. అందరూ కలిసి పుణ్య లోకాలకువెళ్లారు.

మహాభారతము
ఆది పర్వము తృతీయాశ్వాసము సమాప్తము.

మహాభారతం

(తేట తెలుగు భాషలో)

సంస్కృత మూలం.
భగవాన్ వ్యాస మహర్షి.

తెలుగు మూలం:

శ్రీ నన్నయభట్టారకుడు

శ్రీ తిక్కన సోమయాజి

శ్రీ ఎర్రాప్రగడ.

(కవిత్రయం).

తెలుగు అనుసరణ

(కవిత్రయం పాద రేణువు)

Modali Venkata Subrahmanyam, B.A., B.G.L.
2-31, chaitanyapuri,
Hyderabad-500060
South India.

Ph:040-24048104

మహా భారతం

ఆది పర్వము.

(చతుర్థాశ్వాసము)

ఆ కథకుడైన ఉగ్రశ్రవసుడు శౌనకాది మహా మునులను చూచి ఇలా చెప్ప సాగాడు.

యయాతి తన కొడుకు అయిన పూరుడికి పట్టాభిషేకం చేసిన తరువాత, పూరుడు జనరంజకంగా రాజ్య పాలన సాగిస్తున్నాడు.

పూరుడి కొడుకు జనమేజయుడు. జనమేజయుని కొడుకు ప్రాచిన్వంతుడు. ప్రాచిన్వంతుని కుమారుడు సంయాతి. సంయాతి కొడుకు అహంయాతి. అహంయాతి కొడుకు సార్వభౌముడు. సార్వభౌముని కొడుకు జయత్సేనుడు. జయత్సేనుడి కొడుకు అవాచీనుడు. అవాచీనుడి కొడుకు అరిహుడు. అరిహుని కొడుకు మహభౌముడు. మహభౌముని కొడుకు యుతానీకుడు. యుతనీకుని కొడుకు అక్రోధనుడు. అక్రోధనుని కొడుకు దేవాతిధి. దేవాతిధి కొడుకు రుచీకుడు.

రుచీకుని కొడుకు రుకుడు. రుకుని కొడుకు మతినారుడు.

ఆ మతినారుడు సరస్వతీనదీ తీరమున పన్నెండు సంవత్సరములు సత్రయాగము చేశాడు. సరస్వతీ నది అతనిని తన భర్తగా చేసుకున్నది. వారికి త్రసుడు అనే పేరుడు పుట్టాడు. త్రసుని కొడుకు ఇలినుడు. ఇలినుడి కొడుకు దుష్యంతుడు.

దుష్యంతుడు చిన్నప్పటినుండి అడవులలో తిరుగుతూ సింహాలను, పులులను వెంటాడి పట్టుకుంటూ ఆడుకుంటూ ఉండేవాడు. దుష్యంతుని రాజ్య పాలనలో ప్రజలు ధర్మ మార్గం అవలంబిస్తూ ప్రశాంతం గా జీవిస్తున్నారు.

ఒక రోజు దుష్యంతుడు వేటకు వెళ్లాడు. అలా వేటాడుతూ దుష్యంతుడు ఒక తపోవనానికి చేరుకున్నాడు. అది కణ్వాశ్రమము. కణ్వ మహాఋషి తపస్సు చేసుకొనే ఆశ్రమము. ఆ ఆశ్రమములో బద్ధ శత్రువులైన సింహాలు ఏనుగులు, ఎలుకలు పిల్లులు, చెట్ట పట్టాలు వేసుకొని సహజీవనం చేస్తుంటాయి.

దుష్యంతుడు తన మంత్రులతో "నేను ఒంటరిగా వెళ్లి కణ్వ మహాముని ని దర్శించి వస్తాను. మీరు ఇక్కడే ఉండండి" అని చెప్పి ఒంటరిగా పాదచారి అయి కణ్వాశ్రమానికి వెళ్లాడు.

కణ్వాశ్రమ సమీపంలో ఒక అందమైన కన్య శకుంతల అనే పేరు కల దానిని దుష్యంతుడు చూచాడు. శకుంతల కూడా అతిలోక సుందరుడైన దుష్యంతుని చూచింది. అతనిని సాదరంగా ఆహ్వానించింది. ఉచిత రీతిన సత్కరించింది.

దుష్యంతుడు ఆ కన్యను చూచి "నా పేరు దుష్యంతుడు. ఈ దేశాన్ని ఏలే చక్రవర్తిని. వేట నిమిత్తము ఈ అడవికి వచ్చాను. కణ్వ మహాఋషిని దర్శించుకుందామని ఇక్కడకు వచ్చాను" అన్నాడు.

"వారు ఇప్పుడే పండ్లు తెచ్చుటకు వెళ్లారు. ఇప్పుడే వస్తారు" అని చెప్పింది శకుంతల.

"బాలా నీ తలితండ్రులెవరు? ఇక్కడ ఎందుకు ఉన్నావు?" అని అడిగాడు దుష్యంతుడు.

"ప్రభూ, నేను కణ్వ మహాఋషి కుమార్తెను" అని బదులు చెప్పింది.

దుష్యంతునికి అనుమానం వచ్చింది. "ఈమే ముని కన్యక ఐతే నా మనసు ఈమె మీదికి ఎందుకు లగ్నం అయింది. కణ్వముని ఆజన్మబ్రహ్మచారి. మరి ఆయనకు కూతురు ఎలా వచ్చింది." అని మనసులో అనుకొని శకుంతల పుట్టుక గురించి తెలుసుకోవాలనుకున్నాడు దుష్యంతుడు.

"శకుంతలా, సన్యాసాశ్రమాన్ని పాటిస్తున్న కణ్వ మహామునికి నీవు కూతురు ఎలా అయినావు" అని అడిగాడు.

"మహారాజా, నాకునూ తెలియదు. ఒక రోజు ఒక మునీశ్వరుడు నా తండ్రి గారైన కణ్వ మహా మునిని నాపుట్టు పూర్వోత్తరాల గురించి అడిగాడు. నా తండ్రి ఆ మునీశ్వరునికి చెప్పినది నేను విన్నాను. అది మీకు చెపుతాను వినండి.

ఒక సారి రాజర్షి అయిన విశ్వామిత్రుడు తపస్సు

చేస్తున్నాడు. ఆ తపస్సుకు ఇంద్రుడు భయపడ్డాడు. విశ్వామిత్రుని తపస్సు భగ్నం చెయ్యాలి అని అనుకున్నాడు. వెంటనే మేనక అనే ఒక అప్సరస ను పిలిచాడు.

"మేనకా, నీవు ఎలాగైనా విశ్వామిత్రుని వద్దకు వెళ్లి ఆయన తపస్సు భగ్నం చెయ్యాలి" అని చెప్పాడు.

మేనక భయపడింది. "దేవేంద్రా, విశ్వామిత్రుని వద్దకు పోవడానికే నువ్వు మొదలుకొని అందరూ దేవతలు భయపడుతుంటారు. మరి నన్ను ఆయన వద్దకు పోయి ఆయన తపస్సుభగ్నం చెయ్యి అని అడగడం తగునా చెప్పండి. కాని నా శక్తి కొలది ప్రయత్నించి ఆయన మనసును మారుస్తాను" అని చెప్పి మేనక విశ్వామిత్రుని వద్దకు వెళ్లింది. ఘోరమైన తపస్సు చేస్తున్న విశ్వామిత్రుని చూచింది. ఆయనకు నమస్కారం చేసింది. తన చెలికత్తెలతో, ఆయన దృష్టిలో పడేవిధంగా పూలు కోస్తూ అటూ ఇటూ తిరుగుతూ ఉంది.

విశ్వామిత్రుడు మేనకను చూచాడు. ఆయన మనస్సు చలించింది. మేనక మీద మనసు పడ్డాడు.

తపస్సు కట్టిపెట్టాడు. మేనకతో కామ సుఖాలు అనుభవించ సాగాడు. వారిద్దరికి ఒక ఆడ శిశువు జన్మించింది. వచ్చిన పని అయి పోయినది కాబట్టి మేనక దేవలోకానికి వెళ్లి పోయింది. విశ్వామిత్రుడు తిరిగి తపస్సు చెయ్యడానికి తపోవనానికి వెళ్లాడు.

ఆ పసి బిడ్డ మాత్రం ఏడుస్తూ ఆ ఇసుక తిన్నెల మీద ఉండిపోయింది. అక్కడ ఉన్న పక్షులు తమ రెక్కలను అడ్డంగా పెట్టి నీడ కల్పిస్తూ ఆ బిడ్డను కాపాడాయి. అప్పుడు నా తండ్రి కణ్వ మహాఋషి తన శిష్యులతో అక్కడకు వెళ్లారట. నదీ తీరంలో ఒక ఇసుక తిన్నె మీద, పక్షులచేత రక్షింపబడుతున్న ఆ ఆడ బిడ్డను చూచారట. ఆ బిడ్డను తీసుకొని ఆశ్రమానికి వచ్చారట. ఆ ఆడ శిశువును నేనే. శకుంతములతో రక్షింబడినది కాబట్టి నాకు శకుంతల అని నామకరణం చేసారు. అప్పటి నుండి నన్ను తన కన్న కూతురి లాగా పెంచుతున్నారు. నేను వారిని నా తండ్రి లాగా ఆదరిస్తున్నాను" అని చెప్పింది శకుంతల.

శకుంతల తాను విశ్వామిత్రుని కూతురు అని చెప్పగానే దుష్యంతునకు ఆమె మీద మనసు కలిగింది.

విశ్వామిత్రుడు క్షత్రియుడు. కాబట్టి శకుంతల క్షత్రియ కన్య.

దుష్యంతుడు శకుంతలను చూచి "ఓ కోమలీ, నీవు అతిలోక సౌందర్యవతివి. నీవు ఈ నార చీరలు కట్టుకొని ఆశ్రమ వాసం చెయ్య తగవు. నీవు అందమైన రాజ సౌధములలో, రాజ్య సంపదలను అనుభవింపవలసిన దానవు. నాకు నీ మీద ప్రేమ కలిగింది. నిన్ను ఎనిమిది రకాలైన వివాహ విధులలో ఒకటైన గాంధర్వ విధిప్రకారం వివాహం చేసుకుంటాను." అని అన్నాడు దుష్యంతుడు.

{వివాహ విధులు ఎనిమిది రకాలు, అవి (1)బ్రాహ్మము (2)దైవము (3) ఆర్షము (4)గాంధర్వము (5)ఆసురము (6)రాక్షసము (7)ప్రాజపత్యము (8)పైశాచము}

"మహారాజా, నా తండ్రి కణ్వుల వారి ఆశ్రమములో లేరు. వారు వచ్చి కన్యా దానము చేసిన నన్ను మీరు స్వీకరింపవచ్చును" అని చెప్పింది.

"కోమలీ, గాంధర్వమునకు పెద్దల అనుమతి తోనూ, మంత్ర తంత్రములతో పని లేదు. అత్యంత రహస్యంగా జరిగేదే గాంధర్వము." అని ఆమెకు చెప్పి ఒప్పించాడు.

"దుష్యంత మహారాజా, నేను నిన్ను వివాహ మాడిన, మన ఇరువురకు పుట్టబోయే పుత్రుని నీ సువిశాల సామ్రాజ్యానికి మహా రాజును చెయ్య డానికి తమరు అంగీకరించిన, నేను ఈ వివాహమునకు ఒప్పుకొనెదను" అని శకుంతల చెప్పింది.

దానికి దుష్యంతుడు సంతోషంగా ఒప్పుకున్నాడు. శకుంతలా దుష్యంతులకు గాంధర్వ విధిన వివాహం జరిగింది. దుష్యంతుడు ఆమెతో కామ సుఖాలను అనుభవించాడు.

"శకుంతలా, నేను వెళ్ళి నిన్ను సగౌరవంగా రాజ ధానికి తీసుకురావడానికి నా మంత్రులను పంపిస్తాను" అని శకుంతలను ఒప్పించి దుష్యంతుడు వెళ్ళి పోయాడు.

ఈ విషయమంతా తెలిస్తే తన తండ్రి కణ్వుడు కోపగిస్తాడేమో అని శకుంతల భయపడుతూ ఉంది.

కణ్వ మహా ముని ఆశ్రమానికి వచ్చాడు. శకుంతలలో కనపడుతున్న నును సిగ్గు, హావ భావాలు చిత్రంగా కనపడ్డాయి. తన దివ్య దృష్టితో చూచి జరిగిందంతా తెలుసుకున్నాడు.

శకుంతలను చూచి "అమ్మా, గాంధర్వ వివాహము శాస్త్ర సమ్మతమే. నీకుతగిన భర్తనే ఎన్నుకున్నావు. గర్భాదానం కూడాజరిగింది. నీకు పుట్టబోయే పుత్రుడు ఈ సువిశాల భరత సామ్రాజ్యానికి చక్రవర్తి అవుతాడు." అని దీవించి "అమ్మా శకుంతలా, నీవుకోరిన వరం ఇస్తాను కోరుకో అమ్మా" అన్నాడు.

శకుంతల తండ్రికి నమస్కరించి "తండ్రీ, నా మనసు ఎప్పుడూ ధర్మం తప్పకుండా ఉండాలి. నాకు పుట్టబోయే కొడుకు దీర్ఘా ఆయువు, ఆరోగ్యం, ఐశ్వర్యం కలిగి ఉండాలి. మహాబలవంతుడై ఉండాలి. మంచి యశోవంతుడుకావాలి" అని అడిగింది

ఆమె కోరినట్టుగా ఆమెకు వరాన్ని ప్రసాదించాడు కణ్వుడు. ఆమెకు చక్రవర్తి లక్షణాలతో భరతుడు జన్మించాడు.

భరతుడు మహాబలవంతుడు. చిన్నప్పుడే, అడవిలో ఉండే పులులను సింహాలను, ఏనుగులను పట్టి తెచ్చి చెట్లకు కట్టేసేవాడు. ఏనుగుల పైన స్వారీ చేసేవాడు. అతని చేష్టలను చూచి ఆశ్రమంలో ఉన్న మునులు అతనికి "సర్వదమనుడు" అనిపేరుపెట్టారు.

ఒక రోజు కణ్వ మహాముని శకుంతలను చూచి "అమ్మా శకుంతలా, ఆడ పిల్ల పుట్టిన ఇంట్లో ఎక్కువ రోజులు ఉండటం క్షేమం కాదు. ఉచితంకాదు. పెండ్లి అయిన ఆడపిల్ల భర్త దగ్గర ఉండటమే ధర్మం. కాబట్టి నీవు నీ భర్త అయిన దుష్యంతునివద్దకు వెళ్ళు" అని చెప్పి తన శిష్యులను తోడు ఇచ్చి శకుంతలను దుష్యంత మహారాజు వద్దకు పంపాడు. శకుంతల తన కుమారునితో, శిష్యులతో దుష్యంతుని వద్దకు వెళ్లింది.

కాని దుష్యంతుడు ఆమెను గుర్తించలేదు. ఆశ్రమంలో తన పట్ల చూపిన వలపు, ఆదరణ, ఆసక్తి

అతనిలో కనిపించలేదు. శకుంతలకు అనుమానం కలిగింది.

"దుష్యంతుడు నిజంగా తనను గుర్తించ లేదా. లేక తెలిసి తెలియనట్టు ఉన్నాడా. లేదా రాజ్య కార్యాల లోపడి తనను మరిచి పోయాడా. లేక తనను పెండ్లి చేసుకున్న నాడు చెప్పిన మాటలు మరిచి తనను వదిలి వేసాడా. ఎవరన్నా దేనినన్న మరిచి పోతే తిరిగి జ్ఞాపకం చెయ్యవచ్చును. అసలు తెలియనపుడు, తెలియ చెప్ప వచ్చును. కాని ఇలాగా తెలిసి కూడా తెలియనట్టు నటించే వారికి చెప్పడం బ్రహ్మ తరం కాదు. అయినా ఇంత దూరం వచ్చి, తిరిగి ఆశ్రమానికి తిరిగి వెళ్లి పోవడం మంచిది కాదు. ఆ రోజు జరిగినది అంతా చెప్పి, ఈ కుమారుని చూపిస్తాను" అని మనసులో నిశ్చయించుకుంది శకుంతల.

"ఓ రాజా, ఆ రోజు నువ్వు వేటకు అడవికి వచ్చావు. నా తండ్రి కణ్వ మహామునిని దర్శించుకోడానికి మా ఆశ్రమానికి వచ్చావు. నన్ను చూచావు. మోహించావు. నన్ను గాంధర్వ విధిని వివాహమాడావు. నాకు పుట్టబోయే కుమారుని రాజును చేస్తాను అన్నావు.

ఇడు గోనీకు మారుడు" అని తన కుమారుడు భరతుని చూపించింది.

ఇది అంతా చూచాడు దుష్యంతుడు. అతనికి అంతా తెలుసు. కాని ఏమీ తెలియని వాని వలె "నీవు ఎవ్వరవో నాకు తెలియదు.నేను నిన్ను ఎప్పుడూ చూడలేదు. నీవు ఎక్కడ నుండి వచ్చావో అక్కడకు పో" అని అన్నాడు.

శకుంతలకు దుఃఖం పొర్లుకు వచ్చింది.

"మహారాజా, అన్నియు తెలిసీ, ఏమీ తెలియని వాని వలే ఎందుకు మాట్లాడతావు. ఆ రోజు జరిగిన మన వివాహానికి సాక్షులు ఎవ్వరూ లేరని ఇలా అబద్ధాలు ఆడ వచ్చునా! ఇది మీకు తగునా! కాని మనలను, సూర్య చంద్రులు, పంచభూతాలు, మన హృదయం, యముడు, రాత్రి పగలు ఎప్పుడూ గమనిస్తూనే ఉంటాయి.

కట్టుకున్న భార్యను తిరస్కరించే వాడికి ఇహ లోక సుఖం గాని,పరలోక సుఖం గాని దక్కవు. పుత్ర సంతానాన్ని పొందాలంటే భార్య కావాలి. ధర్మము, అర్థము, కామము, మోక్షము అనే పురుషార్థాలను

సాధించడానికి, వంశాన్ని నిలపడానికీ, ఉత్తమ గతులు పొందడానికి, హృదయానికి ఆనందం కలిగించడానికి భర్తకు భార్య అవసరం. భార్యా బిడ్డలను ఆదరంతో చూచేవాడికి ఎలాంటి కష్టాలు రావు.

అదియును కాక భార్య భర్తలో అర్ధ భాగము. అందుకని భర్తకంటె భార్య ముందు చనిపోయిన, స్వర్గంలో భర్తకోసం ఎదురుచూస్తూ ఉంటుంది. కాని భర్త ముందు చనిపోతే, భార్య కూడా అతనితో సహగమనం చేస్తుంది. అలాంటి భార్యను అవమానించడం ధర్మం కాదు.

పురుషుడు తన భార్య శరీరంలో ప్రవేశించి, తిరిగి ఆమెకు పుత్రుడుగా జన్మిస్తాడు. కాబట్టి కొడుకులో భర్తను చూచుకుంటుంది స్త్రీ. తండ్రి కూడా, తన రూపానికి ప్రతి రూపమైన కొడుకును చూచి ఆనందిస్తాడు.

పైగా పున్నామ నరకం నుండి ఉద్ధరించే వాడు పుత్రుడు. ఒక దీపం నుండి మరొక దీపం వెలిగినట్టు, నీ శరీరం నుండి ఈ పుత్రుడు పుట్టాడు.

కాబట్టి నీ పుత్రుని కౌగలించుకొని, ఆనందించు.

నీ కొడుకు నీ వంశ కర్త అవుతాడని సరస్వతి చెప్పింది. మన వివాహం జరిగిన రోజు తమరు నాకు ఇచ్చిన మాట ను మరవడం తగునా. మనకు పుట్టిన ఈ కుమారుని నిరాకరించడం తగునా.

ఈ లోకంలో సత్యం పలకడంకన్నా మంచి పని మరొకటిలేదు. వెయ్యి అశ్వమేధ యాగాలు చేసిన ఫలం, ఒక సత్య వాక్యంతో సమానము. ఎన్ని తీర్థాలు సేవించినా, వేదాలు అన్ని చదివినా, అవి సత్యం చెప్పడంతో సాటి రావు. నేను అప్సరస అయిన మేనకకు, రాజర్షి అయిన విశ్వామిత్రునికి పుట్టిన దానను.ధర్మం తప్పి నేను అసత్యం పలుకను. కాబట్టి, తమరు నాకు కణ్వాశ్రమములో చెప్పిన మాటలు గుర్తుకు తెచ్చుకొని, నన్ను, మన కుమారుని స్వీకరింపుడు." అని పలికింది శకుంతల.

కాని దుష్యంతుడు అంగీకరింపలేదు.

"నేను మహారాజును. నువ్వు సామాన్య రుషి

కన్యవు. నేను నిన్ను ఎప్పుడూ చూడలేదు. ఆడు వారు అబద్ధాలు ఆడుదురు అనే మాట సార్ధకం చేస్తున్నావు. ఎత్తుగా,బలంగా కనపడుతున్న ఇతడిని నా కొడుకు అని చెపుతున్నావా. ఇలాంటి అబద్ధాలను నేను అంగీకరించను. నీవునీ ఆశ్రమానికి తిరిగి పొమ్ము" అని తిరస్కరించాడు దుష్యంతుడు.

"మహారాజా, నాకు ఈ తిరస్కారాలు కొత్త కాదు. పుట్టిన నాడే తల్లి తండ్రులచేత విడువబడ్డాను. ఇప్పుడు భర్త చేత విడువబడ్డాను. నేను నోచిన నోములు అంతే అని సరిపెట్టుకుంటాను. ఇంత కన్నా ఏమీ కాదు కదా. ఇంక నాకు ఆ భగవంతుడే దిక్కు" అంటూ కొడుకును తీసుకొని వెనక్కు తిరిగి వెళ్ల బోయింది.

అప్పుడు ఆకాశం నుండి ఒక వాక్కు వినిపించింది.

"ఓ దుష్యంత మహారాజా!. శకుంతల నిజమే చెప్పింది. ఈ శకుంతల నీ భార్య. ఈ భరతుడు నీకు శకుంతలకు పుట్టిన వాడు. వీరిని స్వీకరించుము."

ఇది విని దుష్యంతుడు లేచి సభ లో ఉన్న వారితో ఇలా అన్నాడు.

"సభా సదులారా. ఆ రోజు నేను ఈ శకుంతలను గాంధర్వ విధిని వివాహ మాడిన నాడు, నాకు ఈమెకు తప్ప వేరే ఎవరికి తెలియదు. లోక నిందకు వెరిచి ఇప్పటిదాకా ఈమె నాకు తెలియదు అని అన్నాను. కాని ఇప్పుడు ఆకాశ వాణి అందరకూ నిజం తెలియ చేసింది. నేను నా భార్యా పుత్రులను స్వీకరిస్తున్నాను" అని పలికి, శకుంతలను, భరతుని సాదరంగా స్వీకరించాడు. భరతుని యువ రాజుగా చేసాడు.

కొంత కాలం రాజ్య సుఖాలు అనుభవించి, కుమారుడైన భరతునికి రాజ్యం అప్పగింది, భార్యతో తపోవనానికి వెళ్లాడు. భరతుడు ఈ సువిశాల సామ్రాజ్యాన్ని, జనరంజకంగా పాలించాడు. భరత వంశానికి వంశ కర్త అయ్యాడు.

అటువంటి భరతునికి భుమన్యుడు జన్మించాడు. భుమన్యుడి కొడుకు సుహోత్రుడు. సుహోత్రుడి కొడుకు హస్తి. అతని పేరు మీదనే హస్తినా పురం వెలసింది. అదే

కౌరవుల రాజధాని అయింది. (నేటికీ మనకు రాజ ధాని హస్తినాపురం (Delhi)).

హస్తి కొడుకు వికుంఠనుడు. వికుంఠనుడి కొడుకు అజమీఢుడు. అజమీఢుడికి 124 మంది కుమారులు. అందులో సంవరణుడు అనే వాడు సూర్యుడి కుమార్తె అయిన తపతిని వివాహం చేసుకున్నాడు. వారికి మరొక వంశ కర్త అయిన కురు జన్మించాడు. అతని పేరు మీదనే కురు వంశం మొదలైంది. భారత యుద్ధం జరిగిన ప్రదేశం కూడా అతని పేరు మీదనే కురుక్షేత్రం అని పిలువ బడింది.

కురునకు విదూరథుడు పుట్టాడు. విదూరథుని కొడుకు అనశ్వుడు. అనశ్వుని కొడుకు పరీక్షిత్. పరీక్షిత్ కొడుకు భీమసేనుడు. భీమసేనుడి కొడుకు ప్రదీపుడు. ప్రదీపుని కొడుకు ప్రతీపుడు. ప్రతీపుని కుమారుడు శంతనుడు. శంతనుడికి గంగాదేవికి దేవవ్రతుడైన భీష్ముడు పుట్టాడు. శంతనునికి యోజన గంధి అయిన సత్యవతికి చిత్రాంగదుడు, విచిత్ర వీర్యుడు అనే ఇద్దరు కొడుకులు పుట్టారు.

అప్పుడు జనమేజయుడు వైశంపాయనుని చూచి, "వైశంపాయన మహర్షీ, శంతన మహారాజుకూ, గంగా దేవికీ ఎలా కలిసింది. వారికి భీష్ముడు ఎలా పుట్టాడు. వివరించండి" అని అడిగాడు.

వైశంపాయనుడు ఇలా చెప్ప సాగాడు.

పూర్వము ఇక్ష్వాకు వంశంలో మహాభిషుడు అనే వాడు వెయ్యి అశ్వమేధ యాగాలు, నూరు రాజసూయ యాగాలు చేసి, బ్రహ్మ లోకానికి వెళ్లి అక్కడ దేవతల తోనూ, మహాఋషులతోనూ, బ్రహ్మదేవుని సేవిస్తూ ఉన్నాడు.

ఒక రోజు గంగాదేవి బ్రహ్మ సభకు వచ్చింది. అప్పుడు గాలి బలంగా వీచింది. గంగా దేవి కట్టుకున్న చీర కొంచెం పైకిలేచి గంగా దేవి తొడలు కనపడ్డాయి. దేవతలందరూ తలలు పక్కకు తిప్పుకున్నారు. కాని మహాభిషుడు ఆసక్తిగా చూస్తున్నాడు.

బ్రహ్మదేవుడు ఇది చూచాడు. కోపం వచ్చింది. " మహాభిషా, నువ్వు భూలోకమున మానవ వనితకు

జన్మించుము" అని శాపం పెట్టాడు.

తన తప్పు తెలుసుకున్నాడు మహాభిషుడు. "బ్రహ్మదేవా, భూలోకంలో ప్రతీపుడు అనే పుణ్యాత్ముడు ఉన్నాడు. కాబట్టి అతనికి కొడుకుగా జన్మిస్తాను" అని కోరుకున్నాడు. బ్రహ్మదేవుడు సరే అన్నాడు.

ఇది ఇలా ఉండగా, గాలికి చీర తొలగినపుడు , తన తొడలను చూచిన మహాభిషుని చూచి గంగాదేవి మోహించింది. అతనినే తలుచుకుంటూ భూలోకానికి వస్తుంటే, ఎనిమిది మంది వసువులు ఆమెకు ఎదురు పడ్డారు. దీనంగా ఉన్నా వారిని చూచి కారణం ఏమిటి అని ప్రశ్నించింది గంగాదేవి.

అప్పుడు ఎనిమిది మందివసువులూ గంగను చూచి "అమ్మా గంగాదేవీ. మాకు వసిష్ఠ మహాముని భూలోకంలో పుట్టమని శాపం ఇచ్చాడు. అందుకని, ఒక పుణ్యవతి గర్భంలో జన్మించవలెనని పోతున్నాము. నువ్వు ఎదురుపడ్డావు. మేము నీకు పుత్రులుగా జన్మిస్తాము. మహాభిషుడు మానవ లోకంలో ప్రతీపునకు శంతనుడై జన్మిస్తాడు. నీకూ అతనికి సంగమము

అవుతుంది. నీకూ, శంతనునికి మేము జన్మిస్తాము" అని అడిగారు.

గంగా దేవి కూడా సంతోషించింది. నా కోరికా అదే. కాబట్టి మీరు నిశ్చింతగ ఉండండి అని చెప్పింది.

"అమ్మా మాది ఒక కోరిక. మేము పుట్టిన వెంటనే గంగలో పడవేస్తూ మాకు భూలోకం నుండి ముక్తిని ప్రసాదించు. మాకు వశిష్ట మహర్షి కూడా అలాగే అనుమతి ఇచ్చాడు " అని చెప్పారు.

గంగా దేవి ఆలోచనలోపడింది. " మీరు చెప్పింది బాగానే ఉంది. కాని నాకు దీర్ఘాయుష్మంతుడైన ఒక్క కొడుకు కావాలి. అది ఎలాగా? అని అడిగింది.

"అమ్మా గంగాదేవి, మాలో ఎనిమిద వ వాడు ప్రభాసుడు. అతడు మా అందరి అంశలతో, దీర్ఘాయువుగా నీ కన్న కొడుకై మానవ లోకంలో ఉంటాడు" అని చెప్పారు.
గంగా దేవి, అష్ట వసువులు అలా ఒప్పందం చేసుకొని వెళ్లిపోయారు.

మానవ లోకంలో ప్రతీపుడు అనే మహారాజు రాజ్య భోగాలను అనుభవించి, గంగా నదీతీరంలో తపస్సు చేసుకుంటున్నాడు. ఒక రోజు గంగాదేవి ప్రతీపునకు ప్రత్యక్షం అయింది. ఒక దివ్య కాంత రూపంలో అతని కుడి తొడ మీద కూర్చుంది.

ప్రతీపుడు ఆమెను చూచి ఆశ్చర్య పోయాడు. "నీవు ఎవ్వరు? నా తొడ మీద ఎందుకు కూర్చున్నావు?" అని అడిగాడు.

"ప్రతీప మహారాజా, నేను జహ్ను మహర్షి పుత్రికను. జాహ్నవిని. నీకు భార్యను అవుదామని వచ్చాను. నన్ను స్వీకరించు" అని అడిగింది.

"ఓ జాహ్నవీ, నాకు ఇప్పటికే పెళ్లి అయింది. నేను నా భార్యను తప్ప మరొక స్త్రీని మనసులో తలపను. అయినా, నీ వంటి స్త్రీ ఇలా అడగడం న్యాయమా. పైగా, ఆడు వారు భర్త ఎడమ తొడ మీద కూర్చుంటారు. పుత్రులు తండ్రి కుడి తొడ పై కూర్చుంటారు. నువ్వు నా కుడి తొడపై కూర్చున్నావు. కాబట్టి నా కొడుకును వరించి పెళ్లి చేసుకొనుము?" అని చెప్పాడు ప్రతీపుడు.

గంగాదేవి అక్కడ నుండి వెళ్లి పోయింది.

ప్రతీపునకు, అతని భార్య అయిన సునందకు, మహాభిషుడు, బ్రహ్మ వాక్కు ప్రకారం, శంతనుడు అనే పేరుతో జన్మించాడు. ప్రతీపుడు శంతనుడికి రాజ్యాన్ని అప్పగించాడు.

"కుమారా, ఒక రోజు, గంగానదీ తీరాన ఒక కన్యను చూచాను. "నువ్వు నా కొడుకుకు భార్యవు కమ్ము" అని అడిగాను. ఆమె దానికి అంగీకరించింది. నీవు ఆమెను వివాహము చేసుకొనుము. ఆమెను గురించి వివరాలు ఏమీ అడగకుండా ఆమె కోర్కె తీర్చు" అని చెప్పాడు. శంతనుడు సరే అన్నాడు.

తరువాత ప్రతీపుడు తపోవనానికి వెళ్లి పోయాడు. శంతనుడు రాజ్యం చేస్తున్నాడు. ఒక రోజు శంతనుడు వేటకు వెళ్లాడు. గంగా నదీ తీరంలో, ఒక అందమైన కన్య (గంగ)ను చూచాడు. ఆమె అందానికి ముగ్ధుడై ఆమెనే చూస్తున్నాడు. ఆమె కూడా శంతనుని అందానికి పరవశించి అతనినే చూస్తూ ఉంది.

శంతనుడు ఆమెను చూచి "నువ్వు ఎవ్వరు? ఒంటరిగా ఇక్కడ ఎందుకు ఉన్నావు?" అని అడిగాడు.

దానికి ఆమె "ఓ రాజా, నీకు నన్ను భార్యగా స్వీకరించాలి అనే కోరిక ఉంటే, నన్ను ఏమీ అడక్కు. నేను ఏమిచేసినా అడ్డు చెప్పకు. నా మనసు నొప్పించకు. అలాగైతే నేను నీకు భార్యనై నీ కోరికలు తీరుస్తాను" అని చెప్పింది.

తండ్రి చెప్పిన మాట గుర్తుకు వచ్చింది శంతనునికి. పైగా ఆమె మీద మనసు పడ్డాడు శంతనుడు. అందుకని ఆమె చెప్పిన వాటికి ఒప్పుకున్నాడు. గంగను వివాహం చేసుకున్నాడు.

గంగకు శంతనుడికి, వసువులు ఒకరి వెంట ఒకరు కుమారులుగా జన్మించారు. గంగ వారందరిని పుట్టిన వెంటనే గంగా నదిలో పడవేసింది. శంతనుడికి మనసులో బాధగా ఉన్నా అనుకున్న మాట ప్రకారం ఏమీ అనే వాడు కాదు. అలా ఏడుగురు వసువులూ పుట్టారు. చనిపోయారు.

అష్ట మ వసువు ఐన ప్రభాసుడు జన్మించాడు. ఈ సారి శంతనుడు ఊరుకోలేదు. "ఇప్పటి దాకా పుట్టిన వారందరిని గంగలో వేసావు. నాకు ఈ కొడుకు ను వదలడం ఇష్టం లేదు. నేను ఇవ్వను" అన్నాడు.

"శంతన మహారాజా, నీవు నాకు ఇచ్చిన మాట తప్పావు. నేను వెళ్లి పోతున్నాను. నేను ఎవరో తెలుసా. నేను గంగను.. అష్ట వసువులు వశిష్ట మహాముని శాపంతో మానవ లోకంలోపుట్టారు. వారు కోరిన కోరిక ప్రకారం నా గర్భంలోజన్మించారు. పుట్ట గానే వారికి విముక్తి కలిగించాను. ఈ ఎనిమిదవ కొడుకు చిర కాలం జీవిస్తాడు. కీర్తి మంతుడవుతాడు" అని చెప్పింది గంగ.

"ఓ గంగా, వసువులు దేవతలు. దోషము లేనివారు కదా. వశిష్ట మహారుషి వారికి ఎందుకు శాపం ఇచ్చాడు. అందులో ఎనిమిదవ వాడు మాత్రం మానవ లోకంలో ఎక్కువ కాలం ఎందుకు జీవించాడు. వివరంగా చెప్పు" అని అడిగాడు. అప్పుడు గంగా ఇలాచెప్పింది.

"శంతన మహారాజా, వరుణుడి కుమారుడైన వశిష్టుడు అనే మహా ముని మేరు పర్వతపు గుహలో తపస్సు చేస్తున్నాడు. వశిష్టుని ఆశ్రమంలో నందిని అనే కామధేనువు ఉంది. అది వశిష్టునికి కావలసిన వస్తువులు అన్నింటినీ ఇస్తూ వశిష్టునికి సేవచేస్తూ ఉంది.

ఒక రోజు అష్ట వసువులు వశిష్టుని ఆశ్రమానికి వచ్చారు. కామధేనువును చూచారు. దాని మహిమకు ఆశ్చర్యపోయారు. అందులో ఎనిమిదవ వసువు భార్య తన భర్తతో ఇలా అంది.

"నందిని అనే ఈ కామధేనువు పాలు తాగి రోగం, ముసలితనము లేకుండా బతుకుతారు అంటారు కదా. మరి దీని యజమాని ఎంతటి గొప్ప వాడు అయి ఉండాలి. కాబట్టి ఈ ధేనువును నా ప్రాణ స్నేహితురాలు జితవతికి కానుకగా ఇవ్వాలాని కోరికగా ఉంది." అని అడిగింది.

మిగిలిన వసువులు కూడా ఆమెకు వంత పాడారు. ఎనిమిదవ వసువు, ప్రభాసుడు, నందిని అనే ఆ హోమ ధేనువును పట్టుకొని తీసుకొని వెళ్లాడు. వశిష్ట మహా

ముని తన యోగ దృష్టి తో ఇదంతా చూచాడు. ఆయనకు కోపం వచ్చింది. "మీరందరూ మానవులై పుట్టండి" అని శాపం ఇచ్చాడు వసువులందరూ వసిష్టుని కాళ్ల మీద పడ్డారు. భూలోకంలో ఎక్కువ కాలం ఉండకుండా అనుగ్రహించమని వేడుకున్నారు.

"అలాగే జరుగుతుంది.కాని అసలు నేరం చేసిన వాడు ఈ ఎనిమిదవ వసువు అయిన ప్రభాసుడు. వాడు మాత్రం చిర కాలం మానవ లోకంలో ఉంటాడు. సంతాన హీనుడిగా బతుకుతాడు." అని అన్నాడు వసిష్టుడు. తరువాత జరిగిందంతా మీకు తెలిసిందే" అని చెప్పింది గంగాదేవి.

అష్టమ వసువు అయిన ప్రభాసునికి, దేవవ్రతుడు అని నామకరణం చేసింది. "శంతన మహారాజా, దేవవ్రతుడుపెద్ద వాడు అయ్యేవరకు నా దగ్గరేపెరుగుతాడు" అని చెప్పి, అతనిని తీసుకొని వెళ్లిపోయింది.

ఇదంతా విని శంతనుడు ఆశ్చర్య పోయాడు. జరిగిందానికి విచారిస్తూ హస్తినాపురానికి వచ్చాడు.

కొంత కాలం తరువాత, ఒక రోజు శంతనుడు వేట నిమిత్తము గంగానదీ తీరానికి వెళ్లాడు. ఒక చోట గంగా నది ప్రవాహం ఆగి పోయినట్లు అయింది. శంతనుడు ఇది చూచి ఆశ్చర్య పోయాడు. దీనికి కారణం ఏమిటా అని ఆలోచిస్తూ గంగా నది వెంట నడుస్తున్నాడు. అక్కడ ఒక చోట ఒక బాలుడు గంగా నదికి అడ్డంగా తన బాణాలతో అడ్డు కట్ట కట్టాడు. అతనే గంగా శంతనుల కుమారుడు దేవవ్రతుడు. కాని శంతనుడు ఆ కుమారుని గుర్తించలేదు.

ఇంతలో గంగా దేవి అక్కడకు వచ్చింది. "ప్రభూ ఈ బాలుడు మీ కుమారుడు. వసిష్టుని వద్ద వేదాలు నేర్చుకున్నాడు. శుక్రుడు, బృహస్పతి వద్ద ధర్మ శాస్త్రాలు నేర్చుకున్నాడు. పరశురాముని తో సమానంగా ధనుర్విద్యను నేర్చుకున్నాడు. ఇంక నీకుమారుని స్వీకరించుము" అని కుమారుని శంతనునికి అప్పచెప్పి గంగ వెళ్లిపోయింది. వీరుడు, ధీరుడు, గుణవంతుడు, సకలవిద్యాపారంగతుడు అయిన కొడుకును చూచి శంతనుడు ఉప్పొంగి పోయాడు. కొడుకుతో సహా హస్తినాపురానికి వచ్చాడు. దేవవ్రతునికి యౌవ్వరాజ్య పట్టాభిషేకం చేసాడు.

ఒక రోజు శంతనుడు యమునా నదీ తీరంలో విహరిస్తున్నాడు. దూరం నుండి మంచి పరిమళం వేస్తూ ఉంది. ఆ పరిమళం వస్తున్న వైపుకు వెళ్లగా, అక్కడ ఒక అందమైన కన్యను చూచాడు శంతనుడు. ఆమె యోజన గంధి (సత్యవతి). ఆమె ఒంటి మీదినుండి వచ్చే పరిమళాన్ని, ఆమె సౌందర్యాన్ని చూచి పరవశించి పోయాడు శంతనుడు..

"ఓ సుందరీ, నీవు ఎవరు? ఒంటరిగా ఇక్కడ ఎందుకు పడవ నడుపుతున్నావు?" అని అడిగాడు.

"ఓ రాజా, నేను దాశ రాజు కూతురిని. తండ్రి గారి ఆజ్ఞ మేరకు పడవ నడుపుతున్నాను" అని బదులు చెప్పింది సత్యవతి.

శంతనునికి ఆమెను వివాహం చేసుకొన వలెనని కోరిక కలిగింది. వెంటనే శంతనుడు దాశరాజు దగ్గరకు వెళ్లి, తన కోరిక వెల్లడించాడు.

"మహారాజా, ఆడ పిల్ల పుట్టిన వెంటనే ఒక

వరుని చేతిలో పెట్టడం సంప్రదాయం.. నా కుమార్తెను నీ వంటి వరునికి ఇవ్వడానికి అభ్యంతరం ఏముంది. కాని, నాది ఒక కోరిక ఉన్నది" అని అన్నాడు దాశరాజు.

" అదేమిటో చెప్పు" అని అడిగాడు శంతనుడు .

"నా కుమార్తెకు పుట్టబోయే సంతానానికి రాజ్యాధికారం దక్కాలి" అని కోరాడు దాశరాజు.

దానికి శంతనుడు ఒప్పుకోలేదు. గాంగేయుడికి తప్ప వేరే వారికి రాజ్యం ఇవ్వడం ఇష్టం లేదు.

"వేరే ఏదైనా కోరుకో" అన్నాడు శంతనుడు.

"నాకు మరే మీ ఇష్టంలేదు" అన్నాడు దాశరాజు.

విచారంతో శంతనుడు హస్తినాపురానికి తిరిగి వచ్చాడు. అప్పటినుండి శంతనుడు రాచ కార్యాలు సరిగా చూడ్డంలేదు ఎప్పుడూ ఏదో విచారంగా ఉంటున్నాడు. గాంగేయుడు ఇది చూచాడు.

"తండ్రీ. మీ మనోవేదనకు కారణమేమి?" అని అడిగాడు.

"గాంగేయా, ఒకే పుత్రుడు కలవాడు, అసలు సంతానం లేని వాడు సమానమే అని ధర్మ శాస్త్రాలు చెపుతున్నాయి. నీకు తోడుగా మరి కొంత మంది కొడుకులను కనాలని నాకు కోరికగా ఉంది. పైగా, నువ్వు అస్త్ర శస్త్ర విద్యలో ఆరితేరిన వాడవు.శత్రువుల పట్ల క్రూరుడవు. అత్యంత సాహసికుడవు. కాబట్టి, నీకు ప్రమాదం ఎప్పుడూ పొంచి ఉంది. నువ్వు ఎన్నాళ్లు బతుకుతావో తెలియదు. కాబట్టి, ఇంకా కొంత మంది పుత్రులు ఉంటే బాగుంటుంది" అని అన్నాడు. శంతనుడు.

తండ్రికి మరల వివాహం చేసుకొనవలెనని కోరికగా ఉంది అని గాంగేయునకు అర్థం అయింది. మంత్రులతో ఆలోచించి అసలు విషయం తెలుసుకున్నాడు. దాశరాజు దగ్గరకు వెళ్లాడు.

"దాశ రాజా, నీ కుమార్తె యోజన గంధిని నా తండ్రి శంతనునికి ఇచ్చి వివాహము చేయుము" అని

అడిగాడు.

"చాలా సంతోషం. నీవు నీ తండ్రి కొరకు కన్యను అడగడానికి వచ్చిన ధర్మాత్ముడివి. ఈ కన్య సామాన్యురాలు కాదు. ఉపరిచర వసువు వీర్యానికి జన్మించినది. ఆ ఉపరిచర వసువు ఈ కన్యను శంతన మహారాజుకే ఇమ్మని చెప్పాడు. అందుకే ఇది వరకు దేవలుడు అడిగినా ఇవ్వలేదు. కాని నాది ఒక కోరిక. నా కూతురికి పుట్టే పుత్రులు సవతి కుమారులు అవుతారు. కాబట్టి ఆ దోషం లేకుండా చెయ్యి" అని చెప్పాడు దాశరాజు.

గాంగేయునికి దాశరాజు అంతర్యం అర్ధం అయింది. వెంటనే అక్కడ ఉన్న వారినందరిని పిలిచి "ఇక్కడ చేరిన రాజులు అమాత్యులు, ప్రజలు అందరూ వినండి. నా తండ్రికి కాబోయే భార్య అయిన ఈ యోజన గంధికి పుట్టబోయే పుత్రులే ఈ రాజ్యానికి వారసులు అవుతారు. అతనే మన అందరికి ప్రభువు" అని చెప్పాడు.

కాని దాశరాజుకు ఒక సందేహం కలిగింది.

"గాంగేయా, నీవు రాజ్యాధికారాన్ని వదులుకున్నావు. కాని నీకు పుట్టబోయే పుత్రులు ఊరుకోరు కదా. వారు నీ మాటను అంగీకరిస్తారా?" అని అడిగాడు.

"దాశరాజా నాకు పుత్రులుకలిగితేనే కదా ఆ సమస్య వచ్చేది. అందుకే, నేను, ఈ రోజు నుండి బ్రహ్మచర్య వ్రతాన్ని స్వీకరించాను. ఆజన్మాంతం బ్రహ్మచారిగనే ఉంటాను. నీ కూతురిని నా తండ్రికి ఇచ్చి వివాహం చెయ్యడానికి అభ్యంతరంలేదుగా" అని అన్నాడు గాంగేయుడు.

గాంగేయుడు చేసిన ఈ భీషణమైన ప్రతిజ్ఞ "భీష్మ ప్రతిజ్ఞ" గా చరిత్రలో నిల్చిపోయింది. దేవతలు పూల వాన కురిపించారు. ఆ రోజునుండి గాంగేయుడు "భీష్ముడు" గా ప్రసిద్ధి చెందాడు.

దాశరాజు వెంటనే తన కూతురు యోజన గంధి (సత్యవతి) ని శంతనునికి ఇచ్చి వివాహం జరిపించాడు. తన కుమారుడైన గాంగేయుడు, తన కోర్కె తీర్చడం కోసం చేసిన త్యాగాన్ని శంతనుడు ఎంతగానో

ప్రశంసించాడు.

"కుమారా, నీకు ఒక వరం ప్రసాదిస్తున్నాను. నీకు స్వచ్ఛంద మరణం ప్రసాదిస్తున్నాను. నువ్వు నీ ఇష్టం వచ్చినపుడు మరణించ వచ్చు" అని వరం ఇచ్చాడు.

శంతనుడికి సత్యవతి ద్వారా ఇద్దరు కొడుకులు పుట్టారు. వారు చిత్రాంగదుడు విచిత్ర వీర్యుడు. వారు చిన్న వయసులో ఉండగానే శంతనుడు చనిపోయాడు. భీష్ముడు వారిని పెంచి పెద్ద చేసాడు. చిత్రాంగదుడిని చక్రవర్తిని చేసాడు.

చిత్రాంగదుడు అహంకారి. ఒక సారి చిత్రాంగదుడు ఒక గంధర్వ రాజుతో యుద్ధానికి తలపడ్డాడు. ఆ యుద్ధంలో చిత్రాంగదుడు చనిపోయాడు. తరువాత విచిత్ర వీర్యుని చక్రవర్తిని చేసాడు భీష్ముడు.

కాశీ రాజు తన కుమార్తెలకు స్వయంవరం ప్రకటించాడు. భీష్ముడు తాను ఒక్కడె ఒంటరిగా కాశీ రాజ్యానికి వెళ్లాడు. కాశీ రాజు కూతుళ్లను

బలవంతంగా తన రథం మీద ఎక్కించుకొన్నాడు.

"కాశీరాజా, స్వయంవరానికి వచ్చిన రాజులారా, నేను ఈ కన్యలను నా తమ్ముడు విచిత్ర వీర్యునికి ఇచ్చి వివాహం చెయ్యడానికి తీసుకు వెళుతున్నాను. మీకు చేతనైతె నన్ను అడ్డగించండి. ఎనిమిది రకాల వివాహ విధులలో, క్షత్రియులకు గాంధర్వము, రాక్షసము తగినవి. పైగా మీ అందరిని జయించి, తీసుకుపో వడంపరమ ధర్మము" అని గర్వంగాపలికాడు.

అక్కడ ఉన్న రాజులు అందరూ భీష్ముని ఎదిరించారు. కాని భీష్ముడు అందరిని జయించాడు. కాని సాల్వుడు అనే రాజు మాత్రం, పట్టు విడవకుండా భీష్ముని వెంబడించాడు. భీష్మునికి సాల్వునికి ఘోర యుద్ధం జరిగింది. అందులో సాల్వుడు ఓడిపోయాడు. వెనక్కు తిరిగాడు. భీష్ముడు హస్తినా పురానికి వెళ్లాడు.

కాశీరాజు పుత్రికలు అంబ, అంబిక, అంబాలిక అను కన్యలను

విచిత్ర వీర్యునకు ఇచ్చి వివాహం చెయ్యడానికి ఏర్పాట్లు చేస్తున్నాడు. అందులో పెద్ద కూతురు అంబ,భీష్ముని తో ఇలా చెప్పింది:

"సాల్వుడి కి నన్ను ఇచ్చి వివాహం చెయ్యడానికి నా తండ్రి నిశ్చయించాడు. నాకు కూడా సాల్వుడు అంటే ఇష్టమే. కాని మీరు నన్ను బలవంతంగా తీసుకు వచ్చారు. ధర్మం మీరే నిర్ణయించండి" అని పలికింది.

వెంటనే భీష్ముడు అంబను కొందరు బ్రాహ్మణులను తోడు ఇచ్చి, సాల్వుని వద్దకు పంపాడు. అంబిక, అంబాలికలను విచిత్ర వీర్యునికి ఇచ్చి వివాహం చేసాడు.

విచిత్రవీర్యుడు అందమైన తన భార్యలతో కామ భోగాలతో తేలియాడుతున్నాడు. రాచ కార్యాలు మర్చిపోయాడు. పిచ్చులపడిగా కామభోగాలు అనుభవించి అనుభవించి కడకు చనిపోయాడు. ఇప్పుడు రాజ్యం రాజు లేని రాజ్యం అయింది.

ఒక రోజు సత్యవతి భీష్ముని చూచి

"కుమారా, ప్రస్తుతం ఈ భరత సామ్రాజ్యానికి వారసులులేరు. నువ్వు ఒక్కడివే రాజ్యానికి అర్హుడివి. కాబట్టి నువ్వే ఈ రాజ్యానికి చక్రవర్తివి. హాయిగా పెళ్లి చేసుకొని, సంతానాన్ని కని ఈవంశాన్ని ఉద్ధరించు" అని చెప్పింది.

"అమ్మా నేను ఆజన్మాంతం బ్రహ్మచారిగా ఉంటానని ప్రతిజ్ఞ చేసాను. రాజ్యాధికారం ముట్టనని శపథం చేసాను. ఇప్పుడు మీరు ఇలా పలకడం తగునా. నేను మాత్రం నా బ్రహ్మచర్యవ్రతాన్ని విడువను. శంతనుని వంశము వృద్ధి చెందేట్లు నాకు తెలిసిన క్షత్రియ ధర్మాన్ని చెపుతాను వినండి. దీనిని బ్రాహ్మణులతోనూ, ధర్మ విదులతోనూ ఆలోచించి నిర్ణయం చెయ్యండి.

పూర్వము, పరశురాముడు క్షత్రియలోకాన్ని సమూలంగా నాశనం చేసినపుడు, వారిభార్యలు, ఉత్తమమైన బ్రాహ్మణుల వలన సంతానాన్నికని, క్షత్రియ వంశాలను నిలిపారు.

అదియును కాక, ఉతథ్యుడు, బృహస్పతి

అన్నదమ్ములు. ఉతథ్యుని భార్య మమత. ఆమె గర్భవతి. ఒక రోజు బృహస్పతి సోదరుడైన ఉతథ్యుని ఇంటికి వచ్చాడు. మమతను చూచాడు. దేవర న్యాయాన్ని అనుసరించి మమత తో పొందు కోరాడు. అప్పటికె మమత గర్భంలో ఉన్న బాలుడు దీనిని వ్యతికేరించాడు. ఇదిధర్మ వ్యతిరేకమని పెద్దగా అరిచాడు. బృహస్పతికి కోపం వచ్చింది. ఆ బాలుడని పుట్టు గుడ్డిగా శపించాడు.

ఆ బాలుడే దీర్ఘతముడు. దీర్ఘతముడు గుడ్డి వాడైనా వేద వేదాంగాలు అభ్యసించాడు. ప్రద్వేషిణి అనే కన్యను వివాహ మాడాడు. అతనికి చాలా మంది పుత్రులు కలిగారు. కాని ప్రద్వేషిణికి మాత్రం భర్త మీద ప్రేమ లేదు. అదే విషయం ధీర్గతముడు అడిగాడు.

"భరించే వాడు భర్త. భరింప దగినది భార్య. కాని ఇన్నాళ్ళ నేను నిన్ను భరిస్తున్నాను. ఇంకా ఎంత కాలం భరించాలి. నా చేత కాదు.నువ్వు వేరే చోటికి వెళ్లు" అని పలికింది ప్రద్వేషిణి.

దీర్ఘత మునికి కోపం వచ్చింది. దీర్ఘత ముడు ఆడ వాళ్లకు ఒక శాపమిచ్చాడు. "భర్త లేని భార్యలు, ఎంతటి వారైనా, అలంకారాలు లేకుండా, తాళి లేకుండా, దయనీయమైన బతుకు బతుకుదురు కాక" అని శాపం ఇచ్చాడు.

ప్రద్వేషిణి కి కూడా కోపం వచ్చింది. తన కొడుకులను పిలిచి "ఈ ముదుసలిని ఎక్కడికైనా తీసుకుపోయి పడిచిపెట్టండి" అని కోరింది.

తల్లి మాట మీద కొడుకులు, ధీర్ఘత ముని తాళ్లతో కట్టి ఒక నదిలో పడవేసారు. దీర్ఘత ముడు వేదాలు వల్లె వేస్తూ నదిలో కొట్టుకుపోతున్నాడు. బలి అనే రాజు ధీర్ఘత ముని చూచాడు. అతని పాండిత్యానికి సంతోషించాడు. కట్లు విప్పి తనతో తన ఇంటికి తీసుకొనిపెళ్లాడు.

"మహాత్మా, తమరు ఎవరో నాకు తెలియదు. కాని మీరు ఉత్తమమైనబ్రాహ్మణులు. నాకు సంతానం లేదు. దయచేసి నాకు సంతానం ప్రసాదించండి" అని కోరాడు. తన భార్య అయిన సుధేష్ణను దీర్ఘత ముని వద్దకు

వెళ్లమన్నాడు.

సుధేష్ణకు దీర్ఘత ముని చూస్తే రోత కలిగింది. అందుకని తన మాదిరే ఉన్న తన దాసీ ని అలంకరించి దీర్ఘత ముని వద్దకు పంపింది. దీర్ఘత ముని వలన ఆ దాసీ దానికి పదకొండు మంది కొడుకులు పుట్టారు.

బలి వారిని చూచి "మహాత్మా, వీరు నా కొడుకులేనా?" అని అడిగాడు.

"కాదు మహారాజా. వీరు నీ వంశంలో పుట్టిన వారు కాదు. దాసీ పుత్రులు" అని చెప్పాడు.

బలి మరల తన భార్య సుధేష్ణను దీర్ఘత ముని వద్దకు పంపాడు. చేసేది లేక వెళ్లింది. వారికి అంగరాజు అనే కొడుకు పుట్టాడు.

కాబట్టి, విధిలేని పరిస్తితుల్లో ఉత్తమ బ్రాహ్మణుల వలన సంతానం పొందటం అనాదిగా వస్తున్న ఆచారం. ఇది ధర్మ విరుద్ధము కాదు. అందుకని మన ము ఇప్పుడు

ఒక ఉత్తమమైన బ్రాహ్మణుని తీసుకు రావాలి. అతను ఈ కురు వంశాన్ని ఉద్ధరిస్తాడు" అని పలికాడు భీష్ముడు.

ఇది అంతా విన్న సత్యవతి కి ఒక ఆలోచన వచ్చింది. తను కన్యగా ఉండగా పరాశరుని వలన పుట్టిన వ్యాసుడు గుర్తుకు వచ్చాడు. వెంటనే ఈ విషయం భీష్మునికి చెప్పింది.

"కుమారా, వ్యాసుడు సమస్త ధర్మాలు తెలిసిన వాడు. గొప్ప తపస్వి. ఆయన వలన నీ తమ్ముడి భార్యలకు సంతానం కలుగుతుంది" అని చెప్పింది. వెంటనే మనసారా తన కుమారుడైన వ్యాసుని ప్రార్థించింది. వ్యాసుడు తల్లి ముందు ప్రత్యక్షం అయ్యాడు. చాలా రోజుల తర్వాత వచ్చిన కొడుకును చూచి ఆనందించింది సత్యవతి. వ్యాసుడు తల్లికి నమస్కరించాడు. భీష్ముడు వ్యాసుని సత్కరించాడు.

సత్యవతి కుమారుని చూచి "కుమారా, ఈ రాజ్యానికంతా వారసుడైన ఈ భీష్ముడు తన భీషణ ప్రతిజ్ఞతో, వివాహానికి, రాజ్యాధికారానికి దూరం అయ్యాడు. నాకు వేరే కుమారులు లేకపోవడం వల్ల ఈ

వంశం ఇంతటితో ఆగి పోయే ప్రమాదం ఉంది. ధర్మ సమ్మతమైన దేవర న్యాయమున, నీ తమ్ముని భార్యలయందు సంతానము పొందుము." అని చెప్పింది సత్యవతి.

"అమ్మా నీవు ఆజ్ఞాపించినట్లే చేస్తాను" అని అన్నాడు వ్యాసుడు.

"దేవర న్యాయ మనగా, ఎవ్వరైనా ఒక మహా రాజుకు సంతానము లేనపుడు గాని, సంతాన హీనుడిగా మరణించినపుడు గాని, ఆ మహా రాజు భార్య, ఒక వేద విదుడు, పుణ్య చరితుడు, సద్గుణ సంపన్నుడు అయిన బ్రాహ్మణుని తో సంగమించి సంతానమును పొందుట).

సత్యవతి తన పెద్ద కోడలు అంబికను ఆ రోజు రాత్రి వ్యాసుని వద్దకు పంపింది. వ్యాసుడు వచ్చాడు. సన్నగా,నల్లగా పొడుగ్గా, జడలతో వికృతంగా ఉన్న వ్యాసుని చూచిభయంతో కళ్ళు మూసుకుంది అంబిక. వ్యాసుడు ఆమెకు పుత్ర దానం చేసాడు. అంబికకు మహా బల పరాక్రమవంతుడైన కొడుకు పుట్టాడు కాని సంగమ కాలంలో ఆమె కళ్ళు మూసుకున్నందున గుడ్డివాడుగా పుట్టాడు. అతనే ధృతరాష్ట్రుడు.

సత్యవతి తన రెండవ కోడలు అంబాలికను వ్యాసుని వద్దకు పంపింది. వ్యాసుడు రాగానే, అంబాలిక భయంతో వణికిపోయింది. తెల్లగా పాలిపోయింది. అందుకని ఆమెకు, మహా పరాక్రమవంతుడు, గుణవంతుడు, వంశకర్త అయిన కొడుకు పుట్టాడు. కాని సంగమ కాలంలో ఆమె పాలిపోయినట్టు అయినందున, ఆ కొడుకు పాండు వర్ణం అంటే తెల్లని వర్ణం తో పుట్టాడు. అతనే పాండు రాజు.

కాని అంబాలికకు గుడ్డి వాడైన కొడుకు పుట్టినందుకు దుఃఖించింది సత్యవతి . మరొక కుమారుడి నిప్రసాదించమని వ్యాసుడిని కోరింది. దానికి వ్యాసుడు సమ్మతించాడు. మరొక రూప వంతుడైన పుత్రుని ప్రసాదిస్తాను అన్నాడు.

వెంటనే సత్యవతి పెద్ద కోడలు అంబాలికను మరల వ్యాసుని వద్దకు వెళ్లమని కోరింది. కాని అంబాలికకు వ్యాసుని వద్దకు వెళ్లి సంగమించడం ఇష్టం లేదు. కాని అత్తగారి మాట కాదనలేక, తనదాసీ దానికి తన మాదిరి అలంకరణ చేసి వ్యాసుని వద్దకు పంపింది.

ఆమె దాసీ కాబట్టి ఆమె వ్యాసుని చూచి భయపడలేదు, అసహ్యించుకోలేదు. హాయిగా వ్యాసునితో కామక్రీడలలో తేలియాడింది. కాబట్టి ఆమెకు, మాండవ్య మహాముని శాపం కారణంగా యమధర్మ రాజు, ఆ దాసీ గర్భంలో ధర్మ పీడుడు, సర్వ లక్షణ సంపన్నుడైన విదురుడుగా జన్మించాడు.

ఇప్పుడు జనమేజయునకు ఒక సందేహం వచ్చింది.

"వైశంపాయన మునీంద్రా, యమధర్మ రాజుకు మాండవ్య మహర్షి శాపం ఎందుకు ఇచ్చాడు" అని అడిగాడు.

దానికి వైశంపాయనుడు ఇలా చెప్ప సాగాడు. మాండవ్యుడు అనే మహాఋషి ఉండేవాడు. ఆయన ఊరి వెలుపల ఒక ఆశ్రమం కట్టుకొని, ప్రశాంతంగా తపస్సు చేసుకుంటున్నాడు. ఒక రోజు కొందరు దొంగలు రాజుగారి ధనాన్ని దొంగిలించి, సైనికులు వెంటపడగా పరుగెత్తుకుంటూ అటుగా వచ్చారు. అక్కడ ఉన్న

ఆశ్రమం చూచి అందులో దాక్కున్నారు. సైనికులు వచ్చి మాండవ్యుని చూచి "అయ్యా, ఇటుగా ఎవరన్నా దొంగలు వచ్చారా" అని అడిగారు. మౌన వ్రతంలో ఉన్న మాండవ్యుడు జవాబు చెప్పలేదు.

సైనికులు ఆశ్రమంలో ప్రవేశించి, అక్కడ దాక్కున్న దొంగలను పట్టుకున్నారు. మాండవ్య మహా మునికి కూడా దొంగలతో సంబంధం ఉందని అనుమానించి దొంగలతో సహా మాండవ్య మహా మునిని పట్టి బంధించి రాజు గారి ముందు నిలబెట్టారు.

రాజు గారు ఆ దొంగలకు మరణ శిక్ష విధించారు. సహాయం చేసినట్లు అనుమానిస్తున్న మాండవ్యునికి ఇనప శూలం మీద కూర్చోబెట్టమని శిక్ష విధించాడు. కాని మాండవ్యుడు ఆ శిక్షకు భయపడక, తపస్సు చేసుకుంటున్నాడు.

ఒక రోజు రాత్రి కొంత మంది మహా రుషులు పక్షుల రూపంలో వచ్చి మాండవ్యుని చూచి "ఓ మహర్షీ, మహానుభావుడైన నీకు ఈ శిక్ష వేసిన వారు ఎవ్వరు?" అని అడిగారు.

దానికి మాండవ్యుడు నవ్వి "నా పూర్వ జన్మ పాప ఫలాన్ని అనుభవిస్తున్నాను. దీనికి ఒకరిని నిందించ పనిలేదు" అన్నాడు.

ఈ విషయం అక్కడ కాపలా ఉన్న భటులు విని రాజుకు చెప్పారు. రాజు గారు వెంటనే అక్కడకు వచ్చి, మాండవ్యుని కిందికి దించమని ఆజ్ఞాపించాడు. కాని ఆ శూలం అతని శరీరం నుండి వెలుపలికి రాలేదు. అక్కడికి దానిని నరికించాడు. శూలంలో కొంత భాగం శరీరంలో మిగిలిపోయినందున మాండవ్య మహా మునికి "అణి మాండవ్యుడు" అనే పేరుతో ప్రసిద్ధి చెందాడు.
తరువాత ఆ మాండవ్యుడు యమ పురికి వెళ్లాడు.

"యమధర్మ రాజా, మహా రాజు నాకు అంతటి శిక్ష వెయ్యడానికి నేనేమి తప్పు చేసాను?" అని అడిగాడు.

" మహా మునీ నువ్వు నీ చిన్నతనంలో తూనీగలను పట్టుకొని చిన్న చిన్న మేకులకు గుచ్చి ఆనందించావు. అందుకని ఆ ఫలం ఇప్పుడు అనుభవించావు"

అని అన్నాడు యముడు. దానికి మాండవ్యునికి కోపం వచ్చింది.

"యమ ధర్మ రాజా, పిల్లలు 14 ఏళ్ళు వచ్చేవరకు బాలురు అని పిలవబడతారు. ఆ వయసులో ఏదీ తెలిసి చెయ్యరు. కాబట్టి ఈ రోజు మొదలు 14 ఏళ్ల లోపు పిల్లలు ఏమీ చేసినా అది తప్పు కాదు. పెద్దగా పాపం కాదు. కాని 14 ఏళ్ల లోపు పిల్లలకు ఎవరన్న అపకారం చేస్తే అది పెద్ద తప్పు అవుతుంది" అని నిర్ణయం చేసాడు. (ఈ చట్టం ఈ నాటికీ "Juvenile Act" గా అమలులో ఉంది).

"కాని యమధర్మ రాజా, నేను బాల్యంలో చేసిన చిన్న పాటి తప్పుకు నాకు ఇంత పెద్ద శిక్ష విధించావు. కాబట్టి నువ్వు శూద్ర యోని యందు జన్మించు" అని శాపం పెట్టాడు. అందుకని యమధర్మ రాజు వ్యాసుడి వలన, దాసీ దాని గర్భం లో నుండి విదురుడు గా జన్మించాడు." అని వైశంపాయనుడు జనమేజయునకు వివరించాడు.

(మహాభారతము—అదిపర్వము—చతుర్థాశ్వాసము (fourth chapter) సమాప్తము.)

మహాభారతం

(తేట తెలుగు భాషలో)

సంస్కృత మూలం.
భగవాన్ వ్యాస మహర్షి.

తెలుగు మూలం:

శ్రీ నన్నయభట్టారకుడు

శ్రీ తిక్కన సోమయాజి

శ్రీ ఎఱ్ఱాప్రగడ.

(కవిత్రయం).

తెలుగు అనుసరణ

(కవిత్రయం పాద రేణువు)

Modali Venkata Subrahmanyam, B.A., B.G.L.

2-31, chaitanyapuri,
Hyderabad-500060
South India.

Ph:040-24048104

మహా భారతం

ఆది పర్వము

పంచమాశ్వాసము.

ఉగ్ర శ్రవసుడు అనే ఆ కథకుడు శౌనకాది మహా మునులను చూచి ఇలా చెప్పసాగాడు.

ధృతరాష్ట్రుడు, పాండు రాజు, విదురుడు భీష్ముని సంరక్షణలో పెరుగుతున్నారు. భీష్ముడు వారందరికి ఉపనయన సంస్కారం చేయించాడు. ముగ్గురు కుమారులు అన్ని విద్యలలో ఆరితేరారు. తరువాత భీష్ముడు ధృతరాష్ట్రునికి యౌవ్వ రాజ్య పట్టాభిషేకం చేసాడు. విదురుని బుద్ధి బలంతోనూ తన పరాక్రమంతోనూ, కౌరవ రాజ్యాన్ని సుభిక్షంగ పాలిస్తున్నాడు.

ధృతరాష్ట్రునికి వివాహం చేయాలని సంకల్పించాడు భీష్ముడు. గాంధార దేశాధీశుని కుమార్తె గాంధారి ని తగిన కన్యగా నిశ్చయిం

చాడు. విదురునితో చర్చించాడు.

"విదురా, గాంధారి తనకు నూర్గురు పుత్రులు ఒక పుత్రిక కలిగేట్టు వరంపొందింది. అందువల్ల కురు వంశం అభివృద్ధి చెందుతుంది. కాబట్టి గాంధారిని మన ధృతరాష్ట్రునకు ఇచ్చి పెళ్లి చేద్దాము" అని అన్నాడు విదురుడు. "సరే" అన్నాడు. వెంటనే పురోహితులను గాంధార రాజువద్దకు పంపాడు.

గాంధార రాజు సుబలుడు ఈ వివాహానికి సంతోషంగా అంగీకరించాడు. గాంధారిని ధృతరాష్ట్రునకు ఇచ్చి వివాహం చేస్తానని వాగ్దానం చేసాడు. కాని బంధువులు ఒప్పుకోలేదు. పుట్టు గుడ్డికి పిల్లను ఇవ్వటం ఏమిటన్నారు.

ధృతరాష్ట్రుని వివాహం చేసుకోడానికి గాంధారి అంగీకరించింది. తండ్రి మాట ఇచ్చాడు కాబట్టి ధృతరాష్ట్రుడే తన భర్త అని నిశ్చయించుకుంది. భర్తకు కళ్లు లేవు కాబట్టి తను కూడా కళ్లకు గంతలు కట్టుకుంది.

గాంధార రాజు సుబలుడు తన కుమారుడు శకునిని, కుమార్తె గాంధారిని సకల లాంచనాలతో హస్తినాపురానికి పంపాడు. భీష్ముడు దగ్గర ఉండి ధృతరాష్ట్రునకు గాంధారికి వివాహం జరిపించాడు. ధృతరాష్ట్రుడు గాంధారి చెల్లెళ్ల పది మందిని అదే ముహూర్తానికి వివాహ మాడాడు. భీష్ముడు మరొక నూరు మంది కన్యలను తీసుకుని వచ్చి ధృతరాష్ట్రునికి ఇచ్చి వివాహం జరిపించాడు. నూట పదకొండు మంది భార్యలతో ధృతరాష్ట్రుడు సకల భోగాలు అనుభవిస్తున్నాడు.

ధృతరాష్ట్రుని తమ్ముడు పాండురాజు కూడ సకల విద్యలలో ఆరితేరాడు. వేదాలు, శాస్త్రాలు, ఆయుధ విద్యలునేర్చుకున్నాడు. పాండు రాజుకు వివాహం చెయ్య సంకల్పించాడు భీష్ముడు.

ఇది ఇలా ఉండగా—శూరుడు అనే యాదవ రాజు ఉండేవాడు. ఆయన పెద్ద కూతురు పేరు పృధ. శూరుడు తన కూతురు పృధను తన మేనత్త కుమారుడైన కుంతి భోజునకు సంతానం లేని కారణంగా, పెంచుకోడానికి ఇచ్చాడు. పృధ

కుంతి భోజుని ఇంటిలో పెరుగుతూ ఉంది.

ఒక రోజు మహాముని దూర్వాసుడు కుంతిభోజుని భవనానికి వచ్చాడు. పృథ చేసిన సత్కారాలకు సంతుష్టుడు అయ్యాడు. అమెను చూచి

"కుమారీ, నీకు ఒక మంత్రం ఉపదేశిస్తాను. ఈ మంత్రంతోనువ్వు ఏ దేవతను ఆరాధిస్తావో, ఆ దేవతలు నీకు నీవు కోరిన కొడుకులను ప్రసాదిస్తారు" అని చెప్పాడు.

ఒక రోజు పృథ ఒంటరిగా గంగా నది ఒడ్డుకు వెళ్లింది. స్నానం చేసింది. సూర్యుడికి అర్ఘ్యం విడిచింది. అప్పుడు ఒక ఆలోచన వచ్చింది. బాల్య చాపల్యంతో దూర్వాసుడు ఇచ్చిన మంత్రాన్నిపరీక్షించాలని అనుకుంది. వెంటనే మంత్రాన్ని జపించి, "దేవా నాకు నీ వంటి కొడుకును ఇమ్ము" అని సూర్య దేవుడిని ప్రార్థించింది.

వెంటనే సూర్యుడు ప్రత్యక్షం అయ్యాడు. సూర్య భగవానుని చూచి పృధ వణికి పోయింది. సూ ర్యుడు ఆమెనుచూచి

"బాలా భయపడకుము. నువ్వు కోరిన వరం ఇవ్వడానికి వచ్చాను" అని చెప్పాడు.

"దేవా, నేను కన్యను. బాల్య చాపల్యంతో అడిగాను. నన్ను క్షమించు" అని వేడుకొంది.

"బాలా, నా దర్శనం వృధా పోదు. నీకు కొడుకు పుడతాడు" అని అన్నాడు.

"దేవా, నాకు ఇంకా పెళ్లి కాలేదు. ఇప్పుడు నాకు గర్భం వస్తే నా తల్లి తండ్రుల మొహం ఎలా చూడను" అని అడిగింది.

"నీ కన్యాత్వం చెడకుండా నీకు పుత్రుని ప్రసాదిస్తాను" అని చెప్పాడు.

వెంటనే ఆమెకు సహజ కవచ కుండలాలతో

కర్ణుడు పుట్టాడు. సూర్యుడు వెళ్లి పోయాడు. చేతిలోబిడ్డతో పృథ నిలబడి పోయింది. ఏమి చెయ్యాలో తోచలేదు.

"ఆ ముని ఏల రావలె. వచ్చినా మంత్రము ఏల ఉపదేశించవలె.ఉపదేశించినా నేను ఏల వరము కోరవలె. నేను బుద్ధి లేక కోరినా సూర్యుడు ఏల పుత్రుని ప్రసాదించవలె. అంతా విధి లీల. ఇప్పుడు ఈ లోకాపవాదము ఏల తప్పుతుంది. ఈ బాలుని ఇంటికి తీసుకొని వెళ్లితే నన్ను అందరూ తిడతారు. అలా అని ఈ బిడ్డను వదల బుద్ధి కావడం లేదు. ఏమి చెయ్యాలో తోచడం లేదు" అని చింతిస్తూ ఉంది.

ఇంతలో అమూల్యమైన బంగారము, రత్నములు, మణులుగల ఒక పెట్టె నదిలో తేలుతూ వచ్చింది. కుంతికి ఒక ఆలోచన వచ్చింది. వెంటనే ఆ బిడ్డను ఆ పెట్టెలో పెట్టి నదిలో విడిచి పెట్టింది. ఆ పెట్టె అలా నదిలో తేలుతూ పోతూ ఉంటే, ఒక సూతుడు దానిని చూచాడు. పెట్టెను ఒడ్డుకు తీసుకొని వచ్చి

తెరిచాడు. పెట్టెలో బంగారము, రత్నములు, మణులతో సహా బిడ్డ కనిపించాడు. వెంటనే ఆ బిడ్డను తీసుకొని వెళ్లి తన భార్య రాధకు ఇచ్చాడు. రాధ ఎంతో సంతోషించింది. బంగారము, మణులతో దొరకడం వల్ల ఆ బిడ్డకు "వసుషేణుడు" అని పేరు పెట్టుకుని అల్లారు ముద్దుగా పెంచుకుంటున్నారు.

కుంతిభోజుడు పృధకు స్వయంవరం ప్రకటించాడు. అందులో పృధ పాండు రాజును వరించింది. వారి ఇద్దరికి వివాహం అయింది. తరువాత, భీష్ముని అనుమతితో పాండు రాజు, మద్రరాజు కూతురైన మాద్రిని కూడా వివాహం చేసుకున్నాడు.

వివాహం అయిన తరువాత, పాండు రాజు దిగ్విజయ యాత్రకు వెళ్లాడు. నాలుగు దిక్కులలో ఉన్న రాజులందరినిజయించాడు. రాజ్యాన్ని విస్తరించాడు. రాజులందరూ కురు సామ్రాజ్యానికి సామంతులయ్యారు. పాండు రాజు నూరు అశ్వమేధ యాగాలు చేసాడు.

ఒక రోజు పాండు రాజు వేట నిమిత్తము అడవికి వెళ్లాడు.అతని భార్యలైన కుంతి, మాద్రి, కూడా అతని వెంట వెళ్లారు. ఒక రోజు ఎంత వెదికినా ఒక్క జంతువు కూడా కనపడలేదు. పాండు రాజు విసుగుతో వెదుకుతున్నాడు.

అప్పుడు ఆ అడవిలో ఒక చోట ఒక మగ జింక, ఒక ఆడ జింక ప్రణయ కలాపాలలో మునిగి తేలుతున్నాయి. గురి చూచి ఆ రెండు జింకలను కొట్టాడు. అందులో ఆడు జింక వెంటనే చనిపోయింది. మగ జింక కొన ఊపిరితో ఉంది. పాండు రాజు ఆ జింక దగ్గరగా వెళ్లాడు. పాండు రాజును చూచి ఆ మగ జింక

"రాజా, వేటాడుట రాజ ధర్మము. అందువలన మమ్ములను చంపుటలో మీకు దోషములేదు. కాని పరుగెత్తలేనివి, ప్రణయ కలాపములలో ఉన్నవి, వ్యాధితో బాధపడుతున్నవి అయిన మృగాలను కిరాతులు కూడా కొట్టరు. నువ్వు ఈ ధర్మం తెలిసి కూడా

మమ్మలను కొట్టావు. ఎందుకు అలా చేసావు?" అని అడిగింది.

దానికి పాండు రాజు "ఓ మృగమా, నేను నిన్ను మోసం చేసి కాని, నమ్మించి కాని చంపలేదు. వేటాడి చంపాను. అదినా ధర్మము. ఇందులో నా దోషము లేదు. " అని అన్నాడు.

దానికి ఆ జింక "ఓ రాజా, ప్రణయ కలాపములలో తేలియాడుతున్న మమ్మలను కొట్టావు కాబట్టి నువ్వు నీ భార్యలతో సంగమిస్తే నువ్వు మరణాన్ని పొందుతావు" అని శాపం ఇచ్చి తన ప్రాణాలు విడిచింది.

ఆ శాపంతో పాండు రాజు ఎంతో దుఃఖించాడు. సంసార సుఖము లేనపుడు తపస్సు చెయ్యడమే శరణ్యం అనుకున్నాడు.

తన భార్యలను చూచి "మీరు హస్తినా పురానికి తిరిగి వెళ్లండి. నా శాప విషయం భీష్మునికి సత్యవతీ దేవికి చెప్పండి. మీరు

అక్కడనే ఉండండి" అని అన్నాడు.

దానికి వారు దుఃఖించి "మేము మిమ్ములను పిడిచిపెట్టి వెళ్లము. మీ వెంటనే ఉంటాము" అని అన్నారు.

పాండు రాజు తన వెంట వచ్చిన వారికి తన వద్ద ఉన్న అన్ని వస్తువులను దానం చేసాడు. వేట నిమిత్తం వచ్చిన వారినందరిని తిరిగి రాజధానికి పంపించాడు. ముని వృత్తి అవలంబించి, భార్యలతో వానప్రస్థానికి బయలుదేరాడు. ఉత్తర దిక్కుగా ప్రయాణం చేసి, శతశృంగ పర్వతము మీద తపస్సు చేసుకుంటున్నాడు. కుంతి, మాద్రి అతనిని సేవిస్తూ అతని వెంటనే ఉన్నారు.

ఒక అమావాశ్య రోజు, మహాఋషులందరూ బ్రహ్మ లోకానికి పోతున్నారు. పాండు రాజు కూడా తన భార్యలతో బ్రహ్మ లోకానికి వెళ్లడానికి ప్రయాణం అయ్యాడు.

పాండు రాజును చూచి ఆ మహా ఋషులు "రాజా ఇవి దేవ మార్గాలు. మీ లాంటి వారు రాలేరు" అని అన్నారు.

పాండు రాజుకు విషయం అర్ధం అయింది. "మహాత్మా, మాకు సంతానము లేదు. మేము అనపత్యులము. అందువలన మాకు దేవ మార్గములో ప్రవేశించుటకు అర్హత లేదు కదా" అని అన్నాడు. ఆ ఋషులు దివ్య దృష్టి తో చూచి "రాజా, మీకు సంతాన యోగమున్నది సంతానము కోసము ప్రయత్నించుము" అని చెప్పారు.

తరువాత పాండు రాజు తన మనసులో ఇలా అనుకున్నాడు:

"పురుషుడికి నాలుగు ఋణాలు ఉంటాయి. దేవ ఋణము. ఋషి ఋణము. పితృ ఋణము మరియు మనుష్య ఋణము. పురుషుడు ఈ నాలుగు ఋణాలు తీర్చాలి. లేకపోతే వాడికి పుణ్య లోకాలు లేవు. యజ్ఞముల వలన దేవతల

ఋణమును, వేదాధ్యయనము వలన ఋషుల ఋణమును, శ్రాద్ధకర్మలు నిర్వర్తించడం ద్వారా, పుత్రులను కని వారి ద్వారా పితరులకు ఉత్తమ గతులు కల్గించి, పితృ ఋణమును, దయా గుణము వలన మానుష ఋణమును తీర్చుకుంటాడు. నేను పితృ ఋణము తప్ప మిగిలిన అన్ని ఋణాలు తీర్చుకున్నాను. సంతాన యోగం లేనిది పితృ ఋణము తీరదు. కాని ఈ మృగ శాపము వలన ఆ యోగము లేదు. ఏమి చెయ్యాలి" అని ఆలోచిస్తూ ఆశ్రమానికి చేరుకున్నాడు.

కుంతీ దేవిని పిలిచాడు. జరిగినది అంతా ఆమెకు చెప్పాడు.

"కుంతీ, సంతానం లేకుండా జీవించి ఒకటే మరణించి ఒకటే. కావున ధర్మ మార్గంద్వారా మనకు సంతానం కలిగేట్లు చెయ్యవా. కుంతీ నీకు ఇంకొక విషయం చెపుతాను వినుము. పుత్రులు ఆరు రకాలు. 1.ఔరసుడు,2.దత్తకుడు, 3.కృత్రిముడు, 4.గూఢోత్పన్నుడు 5.అపవిద్ధుడు. 6.క్షేత్రజుడు. వీరికి రాజ్యములో కాని ఆస్తిలో

కాని భాగం ఉంటుంది.

ఇంకొక రకమైన పుత్రులు ఆరుగురు ఉన్నారు. వారు 1.కానీనుడు, 2.సహోఢుడు, 3.క్రీతుడు. 4.పౌనర్భవుడు, 5.స్వయందత్తుడు, 6.జ్ఞాతుడు. వీరు కూడా పుత్ర సమానులే కాని, వీరికి రాజ్యాధికారము కాని, ఆస్తిలో భాగము కాని లేదు.

మొదట నేను చెప్పిన వారిలో ఔరసుడు, క్షేత్రజుడు. ముఖ్యులు. ఔరసుడు పుట్టే యొగ్యత మనకు లేదు కాబట్టి, క్షేత్రజుడు మిగిలిన వారి కంటే మేలు. దేవర న్యాయము చేత పుట్టిన పుత్రుడు ఉత్తముడు. పూర్వం కేకయ రాజు కు పుత్రులు లేరు. అప్పుడు ఆయన తన భార్యను నియోగించగా, ఆమె పుంసవన హోమం చేయించి, ఉత్తమమైన ఋత్విజుల ద్వారా ముగ్గురు కుమారులను పొందింది. కాబట్టి ఔరసులు పుట్టడానికి అవకాశం లేనపుడు, క్షేత్రజులే మేలు" అన్నాడు పాండు రాజు.

దానికి కుంతి "మహారాజా, మేము నీ ధర్మ పత్నులము. మనసులో కూడా పర పురుషులను తలపము. అలాంటప్పుడు వారితో కలిసి సంతాన్ని ఎలా పొందగలము? కాని నీ వలననే మాకు సంతానం కలుగుతుంది.

ఎలా అంటే —పూర్వం పూరు వంశంలో వ్యుషితాశ్వుడు అనే రాజు, నూరు అశ్వమేధ యాగాలు చేసాడు. లోకం లో ఉన్న రాజులందరిని జయించాడు. కాని ఆయనకు కామం ఎక్కువ. మితి మీరి కామ సుఖాలు అనుభవించి, క్షయ రోగంతో మరణించాడు. ఆయన భార్య భర్త పక్కన కూర్చుని ఏడుస్తూ ఉంది. అప్పుడు వ్యుషితాశ్వుని శరీరం నుండి ఒక మాట వినిపించింది.

"నీవు బహిష్టు అయిన ఎనిమిదో రోజుగాని, 14వ రోజు కాని, పడక మీద పడుకొని నన్ను స్మరించుము. నేను నీతో సంగమిస్తాను. నీకు పుత్రులు కలుగుతారు" అని వినిపించింది.

ఆ ప్రకారం చేసి ఆమె ఏడుగురు కొడుకులకు జన్మనిచ్చింది. కాబట్టి, పాండు రాజా, నువ్వు కూడా ఆ ప్రకారం సంతానం పొందవచ్చు కదా" అని అడిగింది కుంతీ దేవి.

అది సాధ్యం కాదు అని తెలుసుకున్నాడు పాండు రాజు.

"కుంతీ, ఇది వరకు స్త్రీలు, భర్తల అదుపు ఆజ్ఞలలో ఉండే వాళ్లు కాదు. వారు స్వతంత్ర ప్రవృత్తి కలిగి ఉండేవాళ్లు. భర్త అనుమతితో గాని, భర్త అనుమతి లేకుండ కాని, తమ ఇష్టం వచ్చిన వారితో, కామ సుఖాలుఅనుభవించే వారు. సంతానం పొందుతుండేవారు.

ఒక రోజు మహాతపస్వి అయిన ఉద్దాలకుని భార్య బహిష్టు అయింది. అప్పుడు ఒక వృద్ధ బ్రాహ్మణుడు అతిథిగా వచ్చాడు. ఆమెను చూచి, మోహించి, తనకు సంతానం కావాలని, ఆమెను కామించాడు. ఇది చూచి ఉద్దాలకుని కొడుకు శ్వేతకేతు కోపించాడు. అది ధర్మవిరుద్ధం అని

ఖండించాడు.

"ఈ రోజు నుండి, స్త్రీలు ఎప్పుడూ పరపురుషుని కోరకూడదు. వివాహమైన స్త్రీలకు పరపురుషునితో సంగమం నిషిద్ధం. దానివలన సర్వ పాపాలు కలుగుతాయి." అని కట్టడి చేసాడు.

{నాడు శ్వేతకేతుడు చేసిన కట్టడి, Indian Penal Code లో Adultery గా ఈ నాటికీ అమలులో ఉంది}.

అప్పటి నుండి వివాహితలైన భార్యలు, తమ భర్తలతో తప్ప వేరే వారితో సంగమించడంలేదు. కాని భర్త ఆజ్ఞ ప్రకారం సంగమించ వచ్చును. భర్త ఆజ్ఞను అతిక్రమించడం దోషం. అంతే కాదు. కల్మాషపాదుడు తన భార్య దమయంతిని దేవర న్యాయం ప్రకారం పుత్రుని పొందమని నియోగించాడు. భర్త ఆజ్ఞ అతిక్రమిస్తే పాపం వస్తుందని, దమయంతి వసిష్టుని వలన, అశ్మకుడు అనే పుత్రుని పొందింది. అలాగే నువ్వు కూడా దేవర న్యాయం తో పుత్రులను పొందుము. నీకు చేతులెత్తి

నమస్కరిస్తాను" అని దీనంగా అన్నాడు పాండు రాజు.

కుంతీ దేవి భర్త పడుతున్న ఆవేదనకు చలించి పోయింది. ఆమెకు చిన్నప్పుడు దూర్వాస మహా ముని ఉపదేశించిన మంత్రం గుర్తుకు వచ్చింది. తనకు కర్ణుడు పుట్టడం తప్ప మిగిలిన విషయం అంతా పాండు రాజుకు చెప్పింది.

"పాండురాజా, ఆ మంత్రం సహాయంతో మనకు సంతానం కలుగుతుంది. నేను ఏ దేవతను ఆరాధించాలో చెప్పండి?" అని అడిగింది కుంతి.

"కుంతీ, ధర్మదేవుడిని మించిన దేవత లేదు. అతనిని స్మరింపుము" అన్నాడు.

అలా భర్త చేత నియోగింపబడిన కుంతి, శుచి అయి, ధర్ముడిని, మనసారా ధ్యానించింది. ధర్ముడు ఆమెకు ప్రత్యక్షం అయ్యాడు. అతని దయ వలన కుంతీ దేవి గర్భం ధరించింది. ఒక సంవత్సరం కాలం పూర్తి కాగానే ఒక కుమారుడు

జన్మించాడు. ఆకాశ వాణి ఆ బిడ్డకు యుధిష్ఠిర అని నామకరణం చేసింది. అతనిని చూచి అక్కడ నున్న మహాఋషులు అతను కురు వంశానికి రాజు అవుతాడని, ధర్మం తప్పకుండా రాజ్యం చేస్తాడని పలికారు.

ఇది ఇలా ఉండగా, హస్తినా పురంలో ధృత రాష్ట్రుడి వలన గాంధారి గర్భవతి అయింది. అదీ కూడా, కుంతీ దేవి కన్న ముందే గర్భవతి అయింది. కాని ఎంతకూ ఆమెకు ప్రసవం కాలేదు. ఇంతలో కుంతీ దేవికి యుధిష్ఠిరుడు పుట్టాడని వార్త తెలిసింది. అది విని భరించ లేక, గాంధారి తన కడుపు మీద కొట్టుకుంది. ఆమెకు గర్భ స్రావం అయింది.

అది విని కృష్ణద్వైపాయనుడు హస్తినకు వచ్చాడు. వెంటనే ఆ మాంసఖండములను, 101 గా విభజించి, వాటిని నేతి కుండలలో పెట్టి కాపాడమని, ఆమెకు 100 మంది పుత్రులు, ఒక పుత్రిక కలుగుతారు అని చెప్పాడు. గాంధారి తను చేసిన పనికి చింతించి, కృష్ణ

ద్వైపాయనుడు చెప్పినట్టు చేసింది.

అక్కడ శతశృంగ పర్వతము మీద ఉన్న పాండు రాజుకు మరొక కొడుకు కావాలని పించింది. కుంతిని చూచి, "కుంతీ, ఈ సారి నువ్వు వాయుదేవుడిని స్మరించి, అంతటి బలసంపన్నుడైన కొడుకును పొందుము" అని చెప్పాడు.

కుంతీ దేవి భర్త మాట ప్రకారము వాయు దేవుడిని ప్రార్థించింది. ఆయన దయ వలన గర్భం ధరించింది. ఒక సంవత్సరం తిరగ్గానే ఆమెకు వాయు దేవుని అంశతో అమిత బలసంపన్నుడైన పుత్రుడు జన్మించాడు. ఆకాశ వాణి ఆ బిడ్డకు భీమసేనుడు అని నామకరణం చేసింది.

ఇక్కడ భీముడు పుట్టిన రోజే, హస్తినా పురములో, కలి అంశతో, దుర్యోధనుడు జన్మించాడు. తరువాత రోజుకు ఒక్కరు చొప్పున, నూర్గురు కుమారులు జన్మించారు. వారిపేర్లు:

1. దుర్యోధనుడు, 2. దుశ్శాసనుడు,
3. దుస్సహుడు, 4. దుశ్శలుడు,
5. జలసంధుడు, 6. సముడు,
7. సహుడు, 8. విందుడు,
9. అనువిందుడు, 10. దుర్ధర్షుడు,
11. సుబాహుడు 12. దుష్ప్రధర్షణుడు,
13. దుర్మర్షణుడు 14. దుర్ముఖుడు,
15. దుష్కర్ణుడు, 16. కర్ణుడు,
17. వివింశతుడు, 18. వికర్ణుడు,
19. శలుడు, 20. సత్వుడు,
21. సులోచనుడు, 22. చిత్రుడు,
23. ఉపచిత్రుడు, 24. చిత్రాక్షుడు,
25. చారుచిత్రుడు, 26. శరాసనుడు,
27. దుర్మదుడు, 28. దుర్విగాహుడు,
29. వివిత్సుడు, 30. వికటాననుడు,
31. ఊర్ణనాభుడు, 32. సునాభుడు,
33. నందుడు, 34. ఉపనందుడు,
35. చిత్రబాణుడు, 36. చిత్రవర్మ,
37. సువర్మ, 38. దుర్విమోచనుడు,
39. అయోబాహుడు, 40. మహాబాహుడు,
41. చిత్రాంగుడు, 42. చిత్రకుండలుడు,

43. భీమవేగుడు,
44. భీమబలుడు,
45. బలాకుడు,
46. బలవర్ధుడు,
47. నోగ్రాయుధుడు,
48. సుషేణుడు,
49. కుండధారుడు,
50. మహోదరుడు,
51. చిత్రాయుధుడు,
52. నిషంగుడు,
53. పాశుడు,
54. బృందారకుడు,
55. ధృడవర్మ,
56. ధృఢక్షత్రుడు,
57. సోమకీర్తి,
58. అనూదరుడు,
59. ధృడసంధుడు,
60. జరాసంధుడు,
61. సదుడు,
62. సువాగుడు,
63. ఉగ్రశ్రవుడు,
64. ఉగ్రసేనుడు,
65. సేనానీ,
66. దుష్పరాజుడు,
67. అపరాజితుడు,
68. కుండశాయి,
69. పిశాలాక్షుడు,
70. దురాధరుడు,
71. దుర్జయుడు,
72. ధృఢహస్తుడు,
73 సుహస్తుడు,
74. వాతవేగుడు,
75. సువర్చుడు,
76. ఆదిత్యకేతుడు,
77. బవ్హాసి,
78. నాగదత్తుడు,
79. అగ్రయాయుడు,
80. కవచుడు,
81. క్రధనుడు,
82. కుండినుడు,
83. ధనుర్ధరోగ్రుడు,
84. భీమరథుడు,
85. వీరబాహుడు,
86. వలోలుడు

87. రుద్రకర్ముడు, 88.ధృఢరధాశ్రయుడు,
89. అధృష్యుడు, 90. కుండభేధి,
91. పిరాపి, 92. ప్రమధుడు,
93. ప్రమాధి, 94.దీర్ఘరోముడు,
95.దీర్ఘబాహువు, 96.ఊర్ధోరుడు,
97. కనకధ్వజుడు, 98.ఉపాభయుడు,
99. కుండాశి,100. పిరజసుడు.

తరువాత. 101 వ పిండము పగులగా, అందులో నుండి దుస్సల అనే కూతురు పుట్టింది. ధృతరాష్ట్రుడికి వైశ్య కులమునకు చెందిన మరొక భార్య వలన యుయుత్సుడు అనే కొడుకు పుట్టాడు.

దుర్యోధనుడు పుట్టినపుడు అనేక దుశ్శకునాలు గోచరించాయి. ఆ దుశ్శకునాలను చూచి భీష్మాదులు కలత చెందారు. భీష్ముడు, విదురుడు, బ్రాహ్మణులు వచ్చి ఇలా అన్నారు.

"ధృతరాష్ట్ర మహారాజా, దుర్యోధనుడు పుట్టినపుడు అనేక దుశ్శకునాలు గోచరించాయి.

కులక్షయకారకుడైన దుర్యోధనుని వదలివేసి, కులమును రక్షించరాదా.నీకు వంద మంది పిల్లలు ఉన్నారు కదా." అని పలికారు. కాని పుత్రుడి మీద మమకారంతో, ధృతరాష్ట్రుడు వాళ్ల మాటలు వినలేదు.

శతశృంగ పర్వతము మీద ఒక రోజు కుంతీ దేవి,వాయుదేవుని అంశతో పుట్టిన భీముని ఎత్తుకొని దేవాలయానికి వెలుతూ ఉంది. ఇంతలో ఒక పులి కుంతీ దేవి మీదికి దుమికింది. పాండు రాజు తనబాణములతో పులిని చంపాడు. కాని, పెద్ద పులి భయంతో కుంతీ దేవి వణికి పోయింది. ఆమె చేతిలో ఉన్న భీముడు కింద పడ్డాడు. కేవలం పదిరోజుల వయసు ఉన్న ఆ బాలుని శరీరం పడ్డ చోట రాళ్ళు పొడి పొడి అయ్యాయి. ఇది చూచి పాండు రాజు ఆశ్చర్యపోయాడు.

ఇంతలో గాంధారికి నూరు మంది కొడుకులు కలిగారని వార్త తెలిసింది. తనకూ ఇంకా కొడుకులు కావాలని కోరుకున్నాడు పాండురాజు దేవేంద్రుని గూర్చి తపస్సు చేసాడు. దేవేంద్రుడు

ప్రత్యక్షం అయి, "పాండు రాజా, నీకు ముల్లోకాలను జయించే కొడుకు పుడతాడు" అని వర మిచ్చాడు.

పాండు రాజు కుంతీ దేవిని చూచి, "కుంతీ, నాకు ఇంకా ధర్మ మార్గంలో కొడుకులను పొందాలని ఉంది. దేవతలలో పెద్ద దేవేంద్రుడు. నీ మంత్ర మహిమ వలన దేవేంద్రుని ధ్యానించి అతని వలన ఒక పుత్రుని పొందుము" అని కోరాడు. కుంతీ దేవి భర్త ఆజ్ఞ మేరకు అలాగే చేసింది.

కుంతీ దేవికి ఇంద్రుని అంశతో పౌరుష వంతుడు, తేజోవంతుడు అయిన కుమారుడు ఉత్తర ఫల్గునీ నక్షత్రములో జన్మించాడు. అప్పుడు ఆకాశ వాణి "ఇతను కార్త వీర్యార్జునుని కన్నా వీరుడు అవడం వలన, అర్జునుడు అనే పేరుతో పిలువబడతాడు."అని పలికింది. పాండు రాజు, కుంతీ దేవి, త్రిమూర్తులతో సమానమైన ముగ్గురు కొడుకులతో ఆనందంగా కాలం గడుపుతున్నారు.

అక్కడ గాంధారికి 101 మంది సంతానం కలిగారు. ఇక్కడ కుంతీ దేవికి ముగ్గురు సంతానం కలిగారు కాని పాండు రాజు రెండవ భార్య అయిన మాద్రికి సంతానం లేరు. దానికి ఆమె ప్రతిరోజూ చింతిస్తూ ఉంది. ఒక రోజు తనకు కూడా సంతానం కావాలి అని భర్త పాండు రాజు ను అడిగింది. పాండు రాజు కుంతీ దేవిని పిలిచాడు. మాద్రికి కూడా సంతానాన్ని కలుగచెయ్యమని అర్థించాడు.

కుంతీ దేవి భర్త మాట ప్రకారము, దుర్వాసుడు ఉపదేశించిన మంత్ర ప్రభావముతో, సకల లోక కళ్యాణ కారకులైన అశ్వనీ దేవతలను ప్రార్థించింది. వారు ప్రత్యక్షం అయ్యారు. మాద్రికి సంతానం కలిగించమని ప్రార్థించింది. మాద్రికి అశ్వనీ దేవతల అంశతో, ఇరువురు పుత్రులు జన్మించారు. వారు పుట్టగానే ఆకాశవాణి నకులుడు, సహదేవుడు అని వారికినామకరణం చేసింది.

కుంతీ దేవికి సంతానం కలిగారన్న

విషయం కుంతీ దేవి అన్నయ్య వసుదేవుడికి తెలిసింది. ఆయన తన చెల్లెలి పిల్లలకు ఎన్నో కానుకలను తన పురోహితుడైన కశ్యపునిచేత పంపించాడు.

ఇంతలో వసంత కాలం వచ్చింది. ఒక రోజు పాండు రాజు, తన రెండవ భార్య మాద్రి మనోహర రూపం చూచాడు. తన్మయుడైనాడు. ముని శాపాన్ని మరిచాడు. బలవంతంగా ఆమెతో సంభోగ సుఖాన్ని అనుభవించాడు. ప్రాణాలు కోల్పోయాడు.

ఇదంతా చూచి మాద్రి భయంతో వణికి పోయింది. భర్త శవాన్ని చూచి పెద్దగా ఏడవ సాగింది. కుంతీ దేవి అక్కడకు వచ్చి భర్త శవాన్ని చూచింది. జరిగింది అర్థం అయింది. వెంటనే సహగమనానికి సిద్ధ పడింది. కాని మాద్రి అందుకు ఒప్పుకోలేదు.

"అక్కా, నా వలననే మన భర్త మరణించాడు. ముని శాపం తెలిసికూడా అజాగ్రత్తగా

ప్రవర్తించాను. ఇంత జాగ్రత్త లేని దాన్ని నేను మన కొడుకులను కాపాడలేను. నువ్వే వీరిని కాపాడాలి. అందువల్ల నేనే సహగమనం చేస్తాను" అని చెప్పింది. వెంటనే పాండు రాజు చితి మీదికి ఎక్కి సహగమనం చేసింది.

కుంతీ దేవి కి అక్కడ ఉన్న ఋషులే దిక్కు అయ్యారు. వారందరూ, కుంతీ దేవిని, ఐదుగురు కుమారులను తీసుకొని హస్తినాపురానికి ప్రయాణం అయ్యారు.

పాండు రాజు కుమారులను చూడ్డానికి హస్తినా పుర ప్రజలందరూ కదిలి వచ్చారు. కుంతీ దేవి మునులతోనూ, కుమారులతోనూ రాజ భవనాన్ని సమీపించగానే, దుర్యోధనుడు, తన 99 మంది తమ్ముళ్లతోనూ, పురోహితులతోనూ ఎదురు వచ్చి, వారందరిని లోపలకు తీసుకొనివెళ్లాడు.

భీష్ముడు, విదురుడు, సత్యవతి, ధృతరాష్ట్రుడు, అంబిక, అంబాలిక, వారికెదురు వచ్చి, మునులందరికి నమస్కరించారు. కుంతీ దేవిని

ఓదార్చారు. పాండు కుమారులను ప్రేమతో ఎత్తుకున్నారు.

ఆ వచ్చిన వారిలో ఒక ముని భీష్మునితో ఇలా అన్నాడు "పాండు రాజు శతశృంగ పర్వతము మీద, ఈ ఐదుగురు కుమారులను పొందాడు. విధివశాత్తు భార్యతో కూడా స్వర్గస్థుడైనాడు. అందువలన మేము వచ్చి వీరిని మీకు అప్పగించాము" అని చెప్పి ఆ మునులందరూ వెళ్లిపోయారు.

తరువాత భీష్ముడు పాండు కుమారులతో పాండు రాజుకు ఉత్తర కర్మలు నిర్వర్తింప చేసాడు.

ఆ సందర్భంగా అక్కడకు వచ్చిన కృష్ణ ద్వైపాయనుడు, ఒక రోజు తన తల్లి సత్యవతితో రహస్యంగా ఇలా అన్నాడు. "అమ్మా, ధృతరాష్ట్రుని కుమారులు దుర్మార్గులు. వాళ్ల ఆగడాలు మీరు చూడలేరు. మీరు తపోవనానికి వెళ్లండి" అని చెప్పాడు. వెంటనే, సత్యవతి, తన కోడళ్ల

అంబిక, అంబాలికలను వెంట తీసుకొని భీష్మని అనుమతితో తపోవనానికి వెళ్లింది. కాలక్రమేణా ఆ ముగ్గరూ స్వర్గస్థులయ్యారు.

ధృతరాష్ట్రుడు, తన కుమారులు, పాండు రాజు కుమారులు అనే బేధ భావము లేకుండా, అందరిని సమానంగా పెంచుతున్నాడు. కాని ఆటలలో ఎప్పుడూ మిగిలిన వారు, భీముని కన్నా తక్కువ అవుతున్నారు. భీముడు వారందరిని ఎక్కువగా బాధిస్తుండేవాడు. భీముడు పెట్టే బాధలు పడలేక, దుర్యోధనుడు, తన మేన మామ శకుని, తమ్ముడు దుశ్శాసనుడు మొదలగు వారితో ఆలోచించాడు.

"మనం ఈ బాధలు భరించలేము. భీముడిని చంపాలి. ధర్మ రాజును చెరలో పెట్టాలి. ఈ రాజ్యాన్ని అంతా మనమే పాలించాలి" అన్నాడు. దానికి శకుని వంత పాడాడు.

ఒక రోజు అందరూ జలక్రీడలు ఆడి మైమరిచి నిద్రపోతున్నారు. ఆ సమయంలో

దుర్యోధనుడు భీముని తీగలతో కట్టించి, గంగలో తోయించాడు. కాని భీముడు నిద్ర మేల్కొని, ఒళ్లు విరుచుకోగానే ఆ తీగలు అన్నీ తెగిపోయాయి.

మరి ఒక రోజు, దుర్యోధనుని ఆజ్ఞతో, అతని సారధి భీముని నల్ల తాచు పాములతో కరిపించాడు. కాని భీముడి వజ్ర శరీరాన్ని ఆ పాము కోరలు చేదించలేక పోయాయి. భీముడు నిద్ర లేచి, ఆ పాములను చంపేసాడు.

మరొక రోజు, దుర్యోధనుడు, కాలకూట విషాన్ని అన్నంలో కలిపి భీముడికి పెట్టించాడు. కాని, భీముడు ఆ విషాన్ని కూడా జీర్ణం చేసుకున్నాడు. ఈ విధంగా భీముని చంపవలెనని దుర్యోధనుడు చేసిన ప్రయత్నాలన్నీ విఫలమయ్యాయి. ఇంకా ఏ విధంగా పాండవులకు కీడు చెయ్యాలా అని దుర్యోధనుడు ఆలోచిస్తున్నాడు.

భీష్ముడు కురుకుమారులందరికి, కృపాచార్యుని వద్ద, ద్రోణాచార్యుని వద్ద, విలు

విద్య నేర్పించసాగాడు.

అప్పుడు జనమేజయుడు వైశంపాయనునితో ఇలా అన్నాడు. "మహర్షీ, మాకు కృపాచార్యుడు, ద్రోణచార్యుని జన్మ వృత్తాంతాలను చెప్పండి" అని అడిగారు.

వైశంపాయనుడు, జనమేజయునితో కృపాచార్యుని జన్మ వృత్తాంతాన్ని ఇలా చెప్ప సాగాడు.

గౌతముడు అనే మహా మునికి శరద్వంతుడు అనే కుమారుడు ఉన్నాడు. అతనికి వేదాలు చదవటం ఇష్టం లేదు. ధనుర్విద్యలో ప్రావీణ్యం సంపాదించాడు. ఇంకా సాధించాలని, ఘోరమైన తపస్సు చేస్తున్నాడు.

ఆ తపస్సును భంగం చెయ్యాలని దేవేంద్రుడు జలపద అనే యౌవనవతిని పంపించాడు. శరద్వంతుడు ఆమెను చూచి పరవశుడయ్యాడు. . అతని చేతిలోనుండి

ధనుర్బాణాలు, జింక చర్మము కింద పడ్డాయి. కామోద్రేకంలో అతనికి వీర్య పతనం అయింది. శరద్వంతుడు మరల తపస్సుకు వెళ్లాడు. అతని వీర్యము ఒక రెల్లు పొదలలో రెండు భాగాలుగా పడింది. ఆ వీర్యం లో నుండి ఒక కొడుకు, ఒక కూతురు జన్మించారు.

ఒకరోజు శంతన మహారాజు వేటకు వచ్చి ఆ బిడ్డలను పక్కనే పడి ఉన్న ధనుర్బాణాలను, జింక చర్మాన్ని చూచాడు. వారు బ్రాహ్మణ కుమారులై ఉంటారని తలచి తీసుకొని వెళ్లి పెంచుకున్నాడు. వారికి కృపుడు, కృపి అనిపేర్లు పెట్టాడు.

కొంత కాలము తర్వాత, శరద్వంతుడు శంతనుని వద్దకు వచ్చాడు. వారు తన సంతాన మని శంతనునికి తెలిపాడు. కృపునికి ఉప నయనం చేసాడు. తనే స్వయంగా ధనుర్విద్యను కృపుడికి నేర్పించాడు.

అలాంటి కృపాచార్యుని భీష్ముడు పిలిపించి,

పాండు పుత్రులకు, దుర్యోధనాదులకు విలువిద్య నేర్పించడానికి నియమించాడు.

తరువాత వైశంపాయనుడు జనమేజయునితో ద్రోణాచార్యుని జన్మ వృత్తాంతాన్ని ఇలా చెప్ప సాగాడు.

భరద్వాజ మహా ముని గంగా తీరంలో తపస్సు చేసుకుంటున్నాడు. ఒక రోజు ఘృతాచి అనే అప్సరస గంగా నదిలో జలకాలాడుతూ ఉంది. గాలికి ఆమె చీర తొలగిపోయింది. ఆమెను చూచి భరద్వాజుడికి కామం కలిగింది. ఆ క్షణంలో భరద్వాజునికి వీర్య స్ఖలనం అయింది. భరద్వాజుడు తన వీర్యాన్ని సేకరించి, ఒక (ద్రోణి లో) కలశంలో పెట్టాడు. ఆ వీర్యం నుండి శుక్రుని అంశతో ద్రోణుడు జన్మించాడు.

భరద్వాజుని స్నేహితుడైన పృషతుడు అనే రాజు పాంచాల దేశాన్ని పాలిస్తున్నాడు. అతను కూడా అడవులకు వెళ్లి భయంకరమైన తపస్సు చేసాడు. ఒక రోజు మేనక అనే అప్సరసను

చూచాడు. కామంతో అతనికి వీర్యం పతనం అయింది. కాని దానిని అతడు తన పాదంతో కప్పి వేసాడు. ఆ వీర్యంలోనుండి మరుత్తుని అంశతో ద్రుపదుడు అనే బాలుడు జన్మించాడు. పృషతుడు ఆ బాలుని భరద్వాజుని ఆశ్రమంలో ఉంచి పాంచాల దేశం వెళ్ళి పోయాడు.

భరద్వాజుని ఆశ్రమంలో ద్రోణుడు, ద్రుపదుడు కలిసి విద్యాభ్యాసం చేస్తున్నారు. విలు విద్యను నేర్చుకుంటున్నారు. తరువాత ద్రుపదుడు పాంచాలరాజ్యానికి రాజు అయ్యాడు. ద్రోణుడు అగ్నివేశ్యుడు అనే మహా ముని వద్ద ధనుర్విద్యను నేర్చుకున్నాడు. కృపుని చెల్లెలు అయిన కృపిని ద్రోణుడికి ఇచ్చి వివాహం చేసాడు భరద్వాజుడు. ఆ ఇరువురికి ఒక కుమారుడు కలిగాడు. అతనే అశ్వత్థామ.

ఇది ఇలా ఉండగా, పరశు రాముడు బ్రాహ్మణులకు దాన ధర్మాలు చేస్తున్నాడని తెలిసి ద్రోణుడు పరశురాముని వద్దకువెళ్ళాడు. ధనం దానం చెయ్యమని

అడిగాడు.

"ద్రోణా, నేను నా వద్ద ఉన్న ధనమంతయూ బ్రాహ్మణులకు దానం చేసాను. నా వద్ద ఇంక శస్త్రాస్త్రాలు మిగిలి ఉన్నాయి. నీకు కావలిస్తే అవి తీసుకో" అన్నాడు.

ద్రోణుడు సంతోషంగా సమ్మతించాడు. పరశురాముని వద్ద అనేక శస్త్రాస్త్రాలు ప్రయోగ ఉపసంహారాలతో నేర్చుకున్నాడు. ఇంటికి తిరిగి వచ్చాడు. ఒక రోజు చిన్ననాటి స్నేహితుడైన పాంచాల దేశాధిపతి ద్రుపదుని వద్దకు వెళ్లాడు. స్నేహపూర్వకంగా మాట్లాడాడు. కాని ద్రుపదునికి ఇది నచ్చలేదు.

"పేద బ్రాహ్మణులకు, మహారాజులకు స్నేహం ఎలా కుదురుతుంది. నోరు మూసుకొని పో. అదియును కాక, మిత్రులైనా, శత్రులైనా సమానమైన వారి మధ్యనే జరగాలి. మా వంటి మహారాజులకు నీ వంటి పేద బ్రాహ్మణులతో ఏమీ ప్రయోజనం లేదు. కాబట్టి మన మధ్య స్నేహానికి అవకాశం లేదు" అని గర్వంగా మాట్లాడాడు.

ద్రోణుడు ఆ అవమానాన్ని భరించలేక పోయాడు. ఏమి చెయ్యడానికి తోచక, ఇంక అక్కడ ఉండలేక, భార్యాబిడ్డలతో హస్తినా పురానికి ప్రయాణం అయ్యాడు.

ఆ సమయంలో దుర్యోధనాదులు, పాండు కుమారులు బంతి ఆట ఆడుకుంటూ ఉండగా, ఆ బంతి అక్కడే ఉన్న లోతైన బావిలో పడింది. దానిని బయటకు తీసుకొనే మార్గం లేక అందరూ చూస్తూ ఉన్నారు.

అప్పుడు ద్రోణుడు భార్యా పుత్ర సమేతంగా అక్కడకు వచ్చాడు. నిస్సహాయంగా ఉన్న రాజ కుమారులను చూచాడు. వెంటనే ద్రోణుడు బాణాలను ఒక దానికి ఒకటి కొట్టి, ఒక తాడుగా చేసి, బావి లో నుండి ఆబంతిని బయటకు తీసాడు.

రాజ కుమారులు ఈ విషయాన్ని భీష్మునికి చెప్పారు. వెంటనే భీష్ముడు ద్రోణుడి దగ్గరకు

వెళ్లాడు. " తమరు ఎక్కడ నుండి వచ్చారు. ఎక్కడ ఉంటున్నారు?" అని అడిగాడు.

"మహాశయా, నా పేరు ద్రోణుడు. నేను అగ్నివేశ్యుడి దగ్గర విలువిద్య నేర్చుకున్నాను. పాంచాల రాజు నా స్నేహితుడు. కాని అతను నా స్నేహాన్ని అవహేళన చేసాడు. ఈ కుమారుడు నా కొడుకు అశ్వత్థామ. చేతిలో ధనము లేక పోవడం వల్ల, సంసారాన్ని పోషించలేక, ఎన్నో బాధలు పడ్డాను.

కనీసం బాల్యంలో నా కుమారునికి పాలు కూడా కొనడానికి ధనం లేక, నా చిన్న నాటి స్నేహితుడు ద్రుపదుని వద్దకు వెళ్లి నా కుమారుని పాల కోసం నాలుగు పాడి ఆవులు ఇవ్వమని అడిగాను. కాని ద్రుపదుడు నా పేదరికాన్ని ఎత్తి చూపుతూ, తనతో నాకు స్నేహం తగదన్నాడు. ఆ విధంగా అతనితో అవమానం పొందాను" అని తన వృత్తాంతాన్ని వివరించాడు ద్రోణుడు.

భీష్ముడు ద్రోణుడికి కోరినంత ధనం ఇచ్చాడు. ధృతరాష్ట్రుని కుమారులకు, పాండు రాజు కుమారులకు విలు విద్య నేర్పమని అర్థించాడు. ద్రోణుడు దానికి ఒప్పుకున్నాడు. వారి నందరినీ ద్రోణుడు ఒక కోరిక కోరాడు.

"మీరంతా నా దగ్గర విలువిద్య నేర్చుకున్న తరువాత, నా కోరికను మీలో ఎవరు తీరుస్తారు?" అని అడిగాడు.

కౌరవులు ఒకరి మొహం ఒకరు చూచుకున్నారు. వెంటనే అర్జునుడు ముందుకు వచ్చి "గురువర్యా, నేను మీరు ఏది కోరితే అది తీరుస్తాను" అని పలికాడు.

ద్రోణుడు ఎంతో సంతోషించాడు. అర్జునుని కౌగలించుకున్నాడు. తరువాత అందరికి విలు విద్య నేర్పించడం ప్రారంభించాడు. దేశ దేశాల నుండి రాకుమారులు వచ్చి ద్రోణుడి దగ్గర విలువిద్య నేర్చుకుంటున్నారు. కుంతీ దేవికి బాల్యంలో సూర్యుని వరం వలన కలిగిన

పుత్రుడు, సూతుని ఇంట పెరుగుతున్న కర్ణుడు కూడా ద్రోణుడి దగ్గర విలు విద్య నేర్చుకుంటున్నాడు. కాని కర్ణుడు ఎప్పుడూ రాకుమారుడైన దుర్యోధనుని పక్షం వహించేవాడు. అర్జునుడు మాత్రం వినయంతో గురు పూజ చేస్తూ, ద్రోణుడి అనుగ్రహానికి పాత్రుడయ్యాడు.

ద్రోణుడి కుమారుడు అశ్వత్థామకు విద్యా మత్సరం ఎక్కువ. అర్జునుడు చీకట్లో బాణాలు వెయ్యడం అనే విద్య నేర్చుకోడం అశ్వత్థామకు ఇష్టం లేదు. అందుకే వంట వాడిని పిలిచి, ఎప్పుడూ అర్జునుడికి చీకటిలో భోజనం పెట్టవద్దని చెప్పాడు.

ఒకరోజు రాత్రి,అర్జునుడు భోజనం చేస్తున్నాడు. పెద్ద గాలి వీచింది. దీపం ఆరి పోయింది. అలవాటు ప్రకారం అర్జునుడు అన్నం తింటున్నాడు. అర్జునుడికి ఒక ఆలోచన వచ్చింది. చీకట్లో అన్నం తిన్నట్టు, చీకట్లో విలు విద్య కూడా నేర్చుకోవచ్చు అని తెలుసుకున్నాడు. అప్పటి నుండి చీకట్లో బాణాలు వెయ్యడం

ఆరంభించాడు.

ఒక రోజు చీకట్లో అర్జునుడి అల్లె తాటి ధ్వని విన్నాడు ద్రోణుడు. అస్త్రవిద్యలో అర్జును నికి కల పట్టుదలకు సంతోషించాడు. ద్రోణుడు తాను పరశురాముని వద్దనేర్చుకున్న అస్త్ర విద్య లన్నీ నేర్పించి తనంతవాడిగా తయారు చేసాడు.

ద్రోణుడి కీర్తిని విని హిరణ్యధన్వుడు అనే ఎరుకల రాజు కొడుకు ఏకలవ్యుడను వాడు, ద్రోణుడి వద్దకు వచ్చి విలువిద్య నేర్పమని అడి గాడు. కాని ద్రోణుడు హీన జాతి వాడైన ఏకల వ్యుడికి విలు విద్య నేర్పడానికి అంగీకరించ లేదు.

అప్పుడు ఏకలవ్యుడు అడవిలోకి వెళ్లి పోయాడు. మట్టితో తన గురువు గారైన ద్రోణుడి విగ్రహాన్ని తయారు చేసాడు. దానిని భక్తితో పూజించాడు. ఆ విగ్రహం ఎదురుగా విలువిద్య సాధన చేసాడు.

ఒక రోజు పాండవులు, కౌరవులు వేట

సి మిత్తం సమీపములో ఉన్న అడవికి వెళ్లారు. పాండవుల కు చెందిన ఒక కుక్క తప్పించుకొని అడవిలోకి పారి పోయింది. అది ఏకలవ్యుడు సాధన చేస్తున్న ప్రదేశానికి వెళ్లి మొరగ సాగింది. ఏకలవ్యుడు ఏడు బాణాలను సంధించి, ఆ కుక్కనోటిలో కొట్టాడు. ఆ కుక్క వెనక్కు తిరిగి కురుకుమారుల దగ్గరకు వచ్చింది. దానిని చూచి కురుకుమారులు ఆశ్చర్య పోయారు. ఆబాణాలు ఎవరు వేసారు అని వెదుకుతూ వెళ్లారు. వారికి జింక చర్మాన్ని కట్టుకున్న, ఏకలవ్యుడు కనిపించాడు.

వారు అతనిని చూచి "నీవు ఎవరు. విలువిద్యలో నీకు గురువు ఎవరు?" అని అడిగారు.

దానికి ఏకలవ్యుడు "నా పేరు ఏకలవ్యుడు. ఎరుకల రాజు కొడుకును. నా గురువు ఇదిగో ఈయన ద్రోణాచార్యులు" అని విగ్రహం చూపించాడు. కురుకుమారులు తిరిగి వచ్చి ద్రోణుడికి విషయం అంతా చెప్పారు.

కాని అర్జునుడు భరించలేక పోయాడు. ద్రోణుడిని ఒంటరిగా కలుసుకొని "గురువు గారూ, నేనే తమ ప్రియ శిష్యుడు అన్నారు. అన్ని విద్యలు నేర్పించాను అని అన్నారు. కాని ఆ ఎరుకల వాడు తమకు ప్రియ శిష్యుడట కదా. అతనికి నాకన్నా విలువిద్యలో నైపుణ్యం ఎక్కువట కదా?" అని అడిగాడు.

ద్రోణుడికి ఇదేమీ అర్థం కాలేదు. అర్జునుడి వెంట ఏకలవ్యుడు ఉండే ప్రదేశానికి వెళ్లాడు. ఏకలవ్యుడు ద్రోణుడికి ఎదురు వచ్చి నమస్కరించి "అయ్యా నేను తమరి శిష్యుడిని. విలువిద్య నేర్చుకున్నాను" అని చెప్పాడు.

వెంటనే ద్రోణుడు "మరి నాకు గురుదక్షిణ ఇవ్వవా"అని అడిగాడు.

"గురువు గారూ, ఇది నా దేహం, ఇది నా ధనం వీరు నా సేవకులు. మీకు ఏమి కావాలో కోరుకోండి ఇస్తాను" అని అన్నాడు.

"నీ కుడి చేతి బొటన వేలు కోసి నాకు ఇవ్వు. అదే నాకు గురు దక్షిణ" అని అడిగాడు.

ఏకలవ్యుడు ఆలోచించకుండా కత్తి తీసుకొని తన కుడి చేతి బొటన వేలు కోసి ఇచ్చాడు. ఇంక ఏకలవ్యుడు విల్లు పట్టలేడు.బాణం సంధించలేడు. తను నేర్చుకున్న విలు విద్య నంతా కోల్పోయాడు. అర్జునుడికి మనసుకు శాంతి లభించింది.

భీముని బలాన్ని, అర్జునుడి విలువిద్యను చూచి దుర్యోధనాదులు సహించలేకపోయారు. ఒక రోజు, ద్రోణుడు తన శిష్యులకు విలు విద్య పరీక్ష పెట్టాడు. ఒక బొమ్మ పక్షిని తయారు చేసి, ఒక చెట్టు పై భాగాన ఉన్న కొమ్మకు కట్టాడు. తన శిష్యులందరికి దానిని చూపించాడు. "మీరు అందరూ మీ ధనుస్సులు ఎక్కు పెట్టి,నేను చెప్పినపుడు ఆ పక్షిని కొట్టండి" అని చెప్పాడు.

ధర్మ రాజును పిలిచాడు. పిల్ల ఎక్కు పెట్ట మన్నాడు.

"ధర్మజా, చెట్టు కొసన ఉన్న పక్షి తలను చూచావా?" అని అడిగాడు.

"చూచాను గురువర్యా" బదులు చెప్పాడు ధర్మ రాజు.

"ఆ చెట్టును, నన్ను, నీ తమ్ముళ్లను చూచావా?" అని అడిగాడు.

"చూచాను గురువర్యా" అన్నాడు ధర్మ రాజు.

"నీ దృష్టి చెదిరింది. నువ్వు దీనిని కొట్ట లేవు" అన్నాడు.

ఆ మాదిరి మిగిలిన వారి నందరిని అడి గాడు. వారందరూ తమకు చెట్టు కొసన ఉన్న

పక్షి తలతో పాటు, మిగిలినవి అన్నీ కనపడుతున్నాయి అని చెప్పారు.

ఆఖరున అర్జునిడిని విల్లు ఎక్కు పెట్టమన్నాడు ద్రోణుడు. మిగిలిన వాళ్ల ను అడిగినట్లుగానే అర్జునుని కూడా అడిగాడు.

అర్జునుడు మాత్రం "గురుదేవా, నాకు పక్షితల తప్ప వేరే ఏదీ కనిపించుట లేదు" అని బదులు చెప్పాడు.

"కొట్టు" అన్నాడు ద్రోణుడు.

అర్జునుడుబాణం విడిచాడు. పక్షి తల తెగిపడింది. అర్జునిడి ఏకాగ్రతకు, లక్ష్య భేధనకు ద్రోణుడు సంతోషించాడు.

ఒక రోజు రాకుమారులూందరూ కలిసి గంగా నదికి స్నానం చెయ్యడానికి వెళ్లారు. గురువుగారైన ద్రోణుడు నదిలో మునిగి స్నానం చేస్తున్నాడు. నదిలో ఉన్న ఒక మొసలి ద్రోణుడి తొడ పట్టుకొని నీటిలోకి లాగసాగింది.

వెంటనే ద్రోణుడు "రాకుమారులారా, నన్ను ఈ మొసలి బారి నుండి కాపాడండి" అని పెద్దగా అరిచాడు. రాకుమారులంతా దిక్కుతోచక అటు ఇటు పరుగెడుతున్నారు. అర్జునుడు మాత్రం నీటిలో కనిపించకుండా ఉన్న ఆ మొసలిని తన బాణాలతో కొట్టి గురువు గారైన ద్రోణుడిని కాపాడాడు. అతని విలువిద్యా నైపుణ్యానికి ద్రోణుడు సంతోషించాడు. ఎప్పటికైనా ద్రుపదుని మీద ఉన్న తన పగను తీర్చేవాడు అర్జునుడే అని నమ్మకం కుదిరింది. అందుకని అర్జునుడికి అనేక దివ్యమైన అస్త్రాలను ఇచ్చాడు.

{మహాభారతం—ఆది పర్వము—
పంచమాశ్వాసము—సమాప్తము}.

మహాభారతం

(తేట తెలుగు భాషలో)

సంస్కృత మూలం.
భగవాన్ వ్యాస మహర్షి.

తెలుగు మూలం:

శ్రీ నన్నయభట్టారకుడు

శ్రీ తిక్కన సోమయాజి

శ్రీ ఎఱ్ఱాప్రగడ.

(కవిత్రయం).

తెలుగు అనుసరణ

(కవిత్రయం పాద రేణువు)
Modali Venkata Subrahmanyam, B.A., B.G.L.
2-31, chaitanyapuri,
Hyderabad-500060
South India.
Ph:040-24048104

మహాభారతం

ఆదిపర్వము

షష్ఠాశ్వాసము

మహాభారత కథను చెబుతున్న ఆ ఉగ్రశ్రవసుడు (సూతుడు) శౌనకాది మహామునులను చూచి ఇలా చెప్ప సాగాడు.

ఆ ప్రకారము పాండవులు, కౌరవులు ద్రోణుడి వద్ద అస్త్ర శస్త్ర విద్యలు నేర్చు కుంటున్నారు. ఒక రోజు ద్రోణుడు, రాకుమారుల అస్త్ర విద్యా ప్రదర్శనను, వ్యాసుడు, భీష్ముడు, విదురుడు, కృపుడు, శల్యుడు, శకుని, సోమదత్తుడు మొదలైన పెద్దల ముందు ఏర్పాటు చెయ్యవలసిందిగా ధృతరాష్ట్రుడిని కోరాడు. దానికి ధృతరాష్ట్రుడు సమ్మతించాడు. విదురుని తగు ఏర్పాట్లు చెయ్యమని కోరాడు. విదురుడు ఒకప్రదర్శనా శాలను నిర్మింపచేసాడు. అస్త్ర విద్యా ప్రదర్శనకు ధృతరాష్ట్రుడు, గాంధారి వచ్చారు. తగు ఆసనాలలో ఆశీనులయ్యారు.

ఇంకా వ్యాస మహర్షి, కృపాచార్యుడు, శల్యుడు, శకుని, భీష్ముడు, విదురుడు, సోమదత్తుడు మొదలైన ప్రముఖులు తమ తమ ఆసనాలలో ఆశీనులయ్యారు.

ద్రోణాచార్యుడు తెల్లని వస్త్రాలు ధరించి అక్కడకు వచ్చాడు. ఆయన వెనుక పాండు కుమారులు, ధృతరాష్ట్ర కుమారులు వయసును బట్టి వరుస క్రమంలో నిల్చున్నారు. ముందు కొంచెంసేపు రాకుమారుల అస్త్ర శస్త్ర ప్రదర్శన అయిన తరువాత, భీముడు, దుర్యోధనుడు గదలు తీసుకొని తమ గదాయుద్ధ నైపుణ్యాన్ని ప్రదర్శించారు. వారు ఇరువురు కొదమ సింగాల వలే పోరాడుతున్నారు.

ఈ ప్రదర్శనా విశేషాలన్నీ విదురుడు గాంధారీ ధృతరాష్ట్రులకు వివరంగా చెపుతున్నాడు. భీమ దుర్యోధన గదా యుద్ధాన్ని చూస్తున్న పౌరులు తమలో తాము ఆవేశ కావేషాలు పెంచుకుంటున్నారు.పరిస్థితి చెయ్యి దాటుతోంది అని అనుకున్న ద్రోణాచార్యుడు తన కుమారుడు

అశ్వత్థామను పంపి ఆ ప్రదర్శనను ఆపించాడు. తరువాత అర్జునుని విలు విద్యాప్రదర్శన ఉంటుంది అని ప్రకటించాడు.

అర్జునుడు విల్లు, అమ్ములు ధరించి రంగం లోకి ప్రవేశించాడు. అర్జునుని చూడగానే జనంలో కలకలం రేగింది. అడుగో పాండు రాజు పుత్రుడు మేటి విలుకాడు అర్జునుడు అని ప్రజలు జయ జయ ధ్వానాలు చేసారు.

అర్జునుని చూచి కుంతీ దేవి, తన కుమారుడు ప్రయోజకుడైనందుకు, ఎంతో ఆనందించింది.ఆ కలకలం, జనుల హర్ష ధ్వానాలు విని "అదే మిటి" అని అడిగాడు ధృతరాష్ట్రుడు. దానికి విదురుడు "అర్జునుని విలు విద్యా కౌశల్యాన్ని చూచి ప్రజలు జయ జయధ్వానాలు చేస్తున్నారు" అని చెప్పాడు. దానికి ధృతరాష్ట్రుడు కూడా ఎంతో సంతోషించాడు.

అర్జునుడు గురువు గారి అనుమతితో ఆగ్నేయాస్త్రము, వారుణాస్త్రము, వాయవ్యాస్త్రము,

మేఘాస్త్రము, మొదలైన అస్త్రాలు ప్రదర్శించాడు. ప్రజలందరూ అర్జునుడి అస్త్ర విద్యను చూచి ఆశ్చర్యపోయ్యారు.

ఇంతలో కర్ణుడు ప్రవేశించాడు. సహజ కవచ కుండలాలతో ప్రకాశిస్తున్న కర్ణుడిని చూచి జనం విస్మయంతో చూస్తున్నారు. కర్ణుడు సభా మధ్యలో నిలబడి, గురువులకు నమస్కరించి, అర్జునునితో ఇలా అన్నాడు.

"అర్జునా, ఈ విద్యలు ప్రదర్శించడానికిపెద్ద నేర్పు అవసరం లేదు. ఈజనం మెచ్చేటట్టి ఈ విద్యలన్నీ నేను కూడా ప్రదర్శించగలను" అని అన్నాడు.

దుర్యోధనుడు కర్ణునిచూచి సంతోషించాడు. అర్జునునికి కోపం వచ్చింది. ద్రోణుని అనుమతితో కర్ణుడు, అర్జునుడు చూపిన అస్త్ర విద్య లన్నీ తనూ చేసి చూపాడు. దుర్యోధనుడు ఆనందం తో కర్ణుని వద్దకు వెళ్లి తనతో చెలిమి చెయ్యమని కోరాడు. అప్పుడు కర్ణుడు అర్జునునితో ద్వంద్వ యుద్ధానికి అనుమతి కోరాడు.

పిలవకుండానే సభకు వచ్చినందుకు అర్జునుడు కర్ణుని ఆక్షేపించాడు.

దానికి కర్ణుడు, "ఈ అస్త్ర విద్యా ప్రదర్శన వీరులు అందరికి చెందినది. దీనికి ఎవరూ పిలవనవసరంలేదు" అని అన్నాడు. దుర్యోధనుడు వెంటనే కర్ణునికి అర్జునునితో ద్వంద్వ యుద్ధానికి అనుమతి ఇచ్చాడు.

అర్జునుడు, కర్ణుడు ద్వంద్వ యుద్ధం చెయ్యడానికి సమకట్టారు. ఇద్దరూ ఘోరంగా యుద్ధం చేస్తున్నారు. ఒక సమయంలో కర్ణుడి వేసిన పర్జన్యాస్త్రానికి అర్జునుడు కనిపించకుండాపోయాడు. అది చూచి కుంతీ దేవి మూర్ఛపోయింది. మరల అర్జునుడు వాయవ్యాస్త్రంతో ఆ మేఘాలను పారదోలాడు.

వ్యవహారం శృతి మించుతుందని తెలుసుకొని కృపాచార్యుడు ఇద్దరి మధ్య నిలిచాడు.

"కర్ణా, ఇతను పాండు రాజు పుత్రుడు,

కుంతీ కుమారుడు. జన్మతహా క్షత్రియుడు. నీవు అర్జునునితో యుద్ధం చెయ్యాలంటే నీ వంశము, తలితండ్రుల గురించి చెప్పాలి" అని అన్నాడు. దానికి కర్ణుడు సిగ్గుతో తలవంచు కున్నాడు.

అప్పుడు దుర్యోధనుడు కృపాచార్యుని చూచి, "గురువర్యా, కులము, శౌర్యము, అధిక సేన కలవారలు రాజు గా పిలవబడతారు. మీ అభ్యంతరం అంతా కర్ణుడు రాజు కాడు అనేగా. ఇప్పుడే కర్ణుడిని నా అంగరాజ్యానికి రాజును చేస్తాను." అంటూ భీష్ముడు, ధృతరాష్ట్రుని అనుమతితో అక్కడి కక్కడే కర్ణుడిని అంగ రాజ్యానికి రాజును చేసాడు.

కర్ణుడు ఆనందంతో పొంగి పోయాడు. దుర్యోధనా, నన్ను గౌరవించి, రాజును చేసి నా పరువు నిలిపావు. నేను నీకు ఏమి చెయ్యగలను" అని అడిగాడు.

"కర్ణా నేను నీ స్నేహాన్ని అభిలషిస్తున్నాను. నాతో స్నేహం చెయ్యి" అని అన్నాడు. కర్ణుడు తన

జీవితాంతం దుర్యోధనుడికి మిత్రుడిగా ఉండటానికి అంగీకరించాడు.

ఇది అంతా చూచి కర్ణుడి తండ్రి అక్కడకు వచ్చాడు. కర్ణుడు తండ్రికి నమస్కరించాడు. ఇది చూచాడు భీముడు. కర్ణుడు సూతపుత్రుడు అని అర్ధం అయింది.

"కర్ణా, సూత పుత్రుడవైన నీవు, రథం నడుపుకోక, నీకు అర్జునితో యుద్ధము ఏలనయ్యా? అని ఆక్షేపించాడు.

వెంటనే దుర్యోధనుడు "వాయు పుత్రా, భీమా, ఇంతటి తేజశ్శాలి సూత కులంలో పుడతాడా. వీరుల పుట్టుక, దేవతల పుట్టుక, యేరుల పుట్టుక ఎవరికి తెలియవు?

దేవేంద్రుని వజ్రాయుధము దధీచి వెన్నెముక నుండి పుట్టలేదా?

పరమ శివుని కుమారుడు, కుమార

స్వామి రెల్లు పొదలో జన్మించలేదా?

మా గురువైన మీరు ఎలా జన్మించారో తెలియదా?

ద్రోణాచార్యులు కుండలో పుట్టలేదా?

ఉత్తమ క్షత్రియులందరూ బ్రాహ్మణుల వలన జన్మించలేదా?

అంత దాకా ఎందుకు, మీ ఐదుగురు అన్న దమ్ముల పుట్టుకలు ఎట్టివి?

కాబట్టి ఇక్కడ జన్మలతో పనిలేదు. కర్ణుడు అంగ దేశానికి రాజు. సహజ కవచ కుండల ములు కలవాడు." అంటూ ఉండగానే సూర్యాస్త మయం అయింది. ఆ రోజుకు ప్రదర్శన ముగిసింది.

దుర్యోధనుడు కర్ణుడిని వెంటపెట్టుకొని రాజ సౌధానికివెళ్లాడు. అప్పటి దాకా ఇది అంతా చూస్తున్న కుంతీ దేవి కర్ణుడిని తన

పెద్దకుమారుడిగా గుర్తుపట్టింది. కాని అర్జునుని మీద ప్రేమతో అది బయట పడనీయ లేదు.

రాకుమారులందరికి విలు విద్య పూర్తి అయింది. గురు దక్షిణ ఇచ్చే సమయం వచ్చింది.

"తమరికి ఏమి ఇవ్వాలో చెప్పండి" అని రాకుమారులు ద్రోణుడిని అడిగారు.

పాత పగ గుర్తుకు వచ్చింది ద్రోణుడికి. "నాకు గర్వాంధుడైన ద్రుపదుడిని పట్టి తెచ్చి ఇవ్వండి" అని అడిగాడు.

వెంటనే దుర్యోధనాదులు రథాలెక్కి పాంచాల దేశం వైపు వెళ్లారు. పాండవులు కూడా ద్రోణాచార్యుడిని రథమ్మీద ఎక్కించుకొని పాంచాల దేశం వెళ్లారు. దుర్యోధనాదులు ద్రుపదుడితో యుద్ధం చెయ్యడం మొదలు పెట్టారు.

ద్రుపదుడు సామాన్యుడు కాడు. కౌరవుల నందరిని ఓడించాడు. అది చూచి అర్జునుడు, ధర్మరాజును, ద్రోణుడిని అక్కడే ఉండమని, ద్రుపదుని మీదికి యుద్ధానికి వెళ్లాడు.

భీమార్జునులు ద్రుపదుడి సేనను చీల్చి చెండాడారు. అర్జునుడు ద్రుపదునితో ద్వంద యుద్ధం చేసాడు. ద్రుపదుడిని ఓడించాడు. ద్రుపదుడిని తన రథ చక్రానికి కట్టి తీసుకొని వచ్చి ద్రోణుడి ముందు పడవేసాడు.

ద్రోణాచార్యుడు ద్రుపదుని చూచి వేళనగా నవ్వి

"ఏమేమీ ద్రుపద మహారాజులు ఇలా దీనంగా పడి ఉన్నారేమి? మహారాజు అనే మదం తొలగి పోయిందా? ఇక ముందైనా మమ్మల్ని గుర్తు పెట్టుకుంటారా" అని అడిగాడు. వెంటనే ద్రుపదుడిని విడిచిపెట్టమన్నాడు.

ద్రుపదుడు ఆ పరాభవాన్ని తట్టుకోలేక

పోయాడు. తగిన ప్రతీకారం చెయ్యాలని నిశ్చయిం చుకున్నాడు.

తరువాత, ధృతరాష్ట్రుడు. ధర్మ రాజును కురు సామ్రాజ్యానికి యువ రాజుగా పట్టాభిషిక్తుని చేసాడు. తన నలుగురు తమ్ములు నాలుగు దిక్కులు జయించగా, ధర్మ రాజు, యువ రాజైనా కూడా, చక్రవర్తివలె ప్రకాశించాడు.

గదా యుద్ధంలో భీముడు, విలువిద్యలో అర్జునుడు అజేయంగా ఉన్నారు. నకుల సహ దేవులు శత్రు రాజులకు భయంకరంగా నిలి చారు.

అర్జునుడి పరాక్రమానికి సంతోషించి ద్రోణాచార్యుడు, బ్రహ్మ శిరము అనే అస్త్రాన్ని ఇచ్చాడు.

"అర్జునా, ఈ దివ్యాస్త్రము అమోఘమైనది. దీనిని నాకునాగురువైన అగ్నివేశుడు ఇచ్చాడు. దీనిని అల్ప మానవుల మీద ప్రయోగింపరాదు.

ఇదిలోకాలనే మాడ్చివేస్తుంది. కాని నాకు మరొక గురుదక్షిణ ఇమ్ము. నేను యుద్ధం చెయ్యడం అంటూ జరిగితే, నువ్వు నాకు ఎదురుగా యుద్ధం చెయ్యకూడదు". అర్జునుడు దానికి అంగీకరించాడు.

(ఈ బ్రహ్మ శిరము అనే అస్త్రము ఈ నాటి ఆటం బాంబ్, హైడ్రోజన్ బాంబు లాంటిది అని చెప్ప వచ్చును. అది ఇద్దరి వద్దనే ఉంది. ఒకరు అశ్వత్థామ. మరొకరు అర్జునుడు. భారతయుద్ధం అంతా అయిన తరువాత, అశ్వత్థామ, అర్జునుడు ఒకరి మీద ఒకరు ఈ బ్రహ్మ శిరము అనే అస్త్రాన్ని వేసుకుంటారు. అప్పుడు వ్యాసుడు దాని మహిమ గురించి చెపుతాడు. ఈ అస్త్రము వేసిన ప్రదేశములో పన్నెండేళ్లు గడ్డికూడా మొలవదు అని అంటాడు. దీనిని బట్టి చూస్తే,ఇది నేటి అణు బాంబు అని చెప్పక తప్పదు).

ధర్మరాజు యువరాజు. భీమార్జున నకుల సహదేవులు అతనికి అండగా ఉన్నారు. వారి వైభవాన్ని చూచి దుర్యోధనుడు ఓర్వలేక పోయాడు.

ఒక రోజు తండ్రి అయిన ధృతరాష్ట్రుడి వద్దకు వెళ్లాడు.

"తండ్రీ, పాండవులు మహా వీరులు. పైగా నువ్వు ధర్మ రాజును యువరాజుగా పట్టాభిషిక్తుని చేసావు. దేశంలోని ప్రజలు, మంత్రులు, సామంతులు అందరూ అతని మీదనే అనురాగం చూపుతున్నారు. అతనంటే గౌరవం చూపుతున్నారు. నిన్ను కాని, తాత భీష్ముడిని కాని ఎవరూ లెక్క చెయ్యడం లేదు. ప్రజలంతా ఏమనుకుంటున్నారో తెలుసా. నువ్వు రాజ్యం చెయ్యడానికి పనికి రావని, భీష్ముడు తగిన వాడైనా రాజ్యాధికారం స్వీకరించనని ప్రతిజ్ఞ చేసాడు కాబట్టి, ఆయన కూడా పనికి రాడని, అందువల్ల ధర్మరాజే గౌరవించ తగిన వాడని అనుకుంటున్నారు. దీనికి విదురుడు కూడా అంగీకరిస్తున్నాడు. మా మాటకు విలువ లేదు. ప్రజలు మంత్రులు, సామంతులు వారిని పొగుడుతుంటే నేను వినలేను, తట్టుకోలేను. కాబట్టి మీరు ఎలాగైనా పాండవులను ఎక్కడికన్నా పంపించివేయండి." అని అన్నాడు.

ధృతరాష్ట్రుడు ఆలోచించి, "నాయనా దుర్యోధనా! నాకు అన్నీ తెలుసు. కాని నేను అంధుడను. రాజ్య కార్యాలను స్వయంగా చూచుకొనలేను.కాబట్టి నా తమ్ముడు పాండు రాజు నన్ను రాజుగా చేసి నన్ను భక్తితో సేవించాడు. నా చేత ఎన్నో యజ్ఞాలు యాగాలు చేయించాడు. ఎందరో రాజులను జయించి ధనరాసులను తెచ్చి ఇచ్చాడు. అందుకే నీ కన్న పెద్ద వాడైన పాండు రాజు కుమారుడైన ధర్మ రాజుకు యువ రాజ పట్టాభిషేకం చేసాను. ఇప్పుడు నీ మాట మీద వారిని ఎలా తొలగించగలను చెప్పు" అన్నాడు.

"తండ్రీ రాజ్యాధికారము వార సత్వముగా సంక్రమించింది. ఇది వరకు పాండు రాజు నీ బదులు రాజ్యం చేసాడు. ఇప్పుడు పాండు రాజు కుమారుడు రాజైనాడు. తరువాత ధర్మ రాజు కుమారుడు రాజు అవుతాడు. ఈ ప్రకారము పాండు వంశము వాళ్ళు రాజులవుతారు. మా గతి ఏమిటి? మేము, మా కొడుకులు, మా మనుమలు వారికి సేవ చెయ్యాలా. బానిసల మాదిరి జీవించాలా చెప్పండి తండ్రీ. పైగా ఈ రాజ్యము

నీది. నీవు అంధుడవు కావటం వల్ల నీ తమ్ముడు నీకు మారుగా రాజ్యాధికారం వహించాడు. క్రమంగా రాజ్యం మాకుచెందాలి. కాని పాండురాజు మంచితనం వల్ల, అతని కుమారుడు ధర్మరాజు రాజు కావాలని ప్రజలు కోరుకుంటున్నారు. అందువల్ల వారిని ఇక్కడినుండి వారణావతము పంపుదాము. కొంతకాలము వారు కనపడకపోతే మంత్రులు, సామంతులు, ప్రజలు నన్నే రాజుగా అభిమానిస్తారు. గౌరవిస్తారు. నేను రాజుగా స్థిరపడిన తరువాత, పాండవులు మరల ఇక్కడకు వస్తారు. ఏమంటారు?" అన్నాడు దుర్యోధనుడు.

కుమారుడు చెప్పిన మాటలన్నీ సావధానంగా విన్నాడు ధృతరాష్ట్రుడు.

"సుయోధనా, నేను కూడా ఇదే అభిప్రాయంతో ఉన్నాను. కాని ఇంత దారుణమైన పనికి విదురుడు, భీష్ముడు, ద్రోణుడు అంగీకరిస్తారా. ఇది సాధ్యం కాదు" అని అన్నాడు.

"తండ్రీ! మీరు చక్రవర్తి. మీ మాటను భీష్ముడు, ద్రోణుడు, విదురుడు ఒప్పుకుంటారు. తాత భీష్ముడు మా ఇరువురి మీద సమభావం కలవాడు. ఆయనతో ఇబ్బంది లేదు. అశ్వత్థామ నా స్నేహితుడు. నా వెంటనే ఉంటాడు. కొడుకు మీద ప్రేమతో ద్రోణుడు, బావ గారి మీదప్రేమతో కృపుడు నన్ను విడిచి వెళ్లరు. విదురుడు పాండవ పక్షపాతి. కాని అతను ఒక్కడూ ఏమీ చెయ్యలేడు. కాబట్టి నేను చెప్పిన దానిలో దోషము లేదు. అసాధ్యం అంతకంటే లేదు. మీరు అంగీకరించండి" అని బలవంతం చేసాడు దుర్యోధనుడు.

చేసేది లేక ధృతరాష్ట్రుడు సరే అన్నాడు. ఇంక దుర్యోధనుడు తన కపటోపాయాన్ని ఆచరణలో పెట్టాడు. కొంత మంది మంత్రులను పిలిపించి వారణావతం గురించి ధర్మరాజుతో, మిగిలిన పాండవులతో గొప్పగా చెప్పమని పంపాడు. వారందరూ పాండవులకు ఆ నగరం మీద కుతూహలం కలిగేట్టు వర్ణించారు. సహజంగా పాండవులకు వారణావతం చూడాలని కోరిక కలిగింది.

ఒక రోజు ధృతరాష్ట్రుడు పాండవులను పిలిచి, "నాయనా ధర్మజా! మీ తండ్రి పాండు రాజు చాలా కీర్తి గడించాడు. కాల వశాత్తు ఇప్పుడు ఆయన లేడు. మీరు కూడా తండ్రికి తగ్గ తనయులు. నా మాట కాదనరు. ఇంత కాలం రాజ్య భారాన్ని వహించి అలసిపోయారు. గంగా నదీ తీరాన ఉన్న వారణావతము సర్వ సుఖాస్పదము అని అందరూ చెపుతుంటారు. మీరు, కుంతీ దేవితో సహా అక్కడకు పోయి కొంత కాలం హాయిగా గడిపి రండి."

పెద తండ్రి అంతటి ప్రేమతో చెపుతుంటే ధర్మ రాజు కాదనలేక పోయాడు. సరే అని ఒప్పుకున్నాడు. గాంధారీ ధృతరాష్ట్రులకు మొక్కి వారి అనుమతి తీసుకున్నాడు. భీష్మ, ద్రోణ, కృపాచార్యులకు నమస్కరించి వారి ఆశీర్వాదము తీసుకున్నారు. తల్లి కుంతీ దేవితో వారణావతానికి ప్రయాణం అయ్యాడు.

ఇది అంతా చూచి దుర్యోధనుడి ఆనందానికి అవధులు లేవు. వెంటనే పురోచనుడు అనే వాడిని

పిలిపించి,

"పురోచనా, నువ్వు గృహములు నిర్మించడంలో నేర్పరి అని విన్నాను. పాండవులు వారణావతానికి వెలుతున్నారు. వారు అక్కడ ఉండేటందుకు నువ్వు తగిన గృహాలను నిర్మించాలి. కాని ఆ ఇళ్లు మామూలుగా కాదు. లక్క, మట్టి, నెయ్యి కలిసిన మిశ్రమంతో నిర్మించాలి. పాండవులు ఆ గృహాలలో నివసిస్తారు. వారు ఏమరుపాటుగా ఉన్నపుడు నువ్వు ఆ ఇండ్లకు నిప్పు పెట్టాలి. పాండవులు చని పోయినారు అని వార్త తీసుకొని రావాలి. ఈ పని సమర్ధవంతంగా చేస్తే నాకు రాజ్యాధికారం వస్తుంది.నువ్వు కూడా జీవితాంతం భోగాలు అనుభవిస్తావు" అని ప్రలోభ పెట్టాడు. పురోచనుడు సరే అని వెంటనే వారణావతానికి వెళ్లాడు.

ఇక్కడ నన్నయ గారు పాండవుల వయసుల గురించి ప్రస్తావించాడు. ధర్మరాజు, భీముడు, అర్జునుడు, నకుల సహదేవులు శత శృంగ పర్వతము నుండి హస్తినాపురానికి వచ్చు

నప్పటికి వారికి వరుసగా 16, 15, 14, 13, 13 సంవత్సరాలు అనీ, వారు హస్తినా పురానికి వచ్చిన తరువాత 13 ఏళ్లు ఉన్నారని, వారు వారణావతానికి వెళ్లేటప్పటికి వారికి 29, 28, 27, 26, 26 వయసులు అని చెప్పారు.

పాండవులు, కుంతీ దేవితో సహా వారణావతానికి బయలు దేరుతుంటే హస్తినా పురం లోని పౌరులందరూ

"అయ్యో ఇదే మిటి, పాండవుల అడ్డం తొలగించుకోడానికి వారిని వారణావతానికి పంపుతున్నారు. కాని భీష్ముడు మొదలైన వాళ్లు దీనికి అడ్డు చెప్పలేదు. ధర్మ రాజులేని రాజ్యంలో మనం ఎందుకు" అని పౌరులందరూ పాండవుల వెంట బయలుదేరారు.

వారందరిని చూచి ధర్మ రాజు, "అయ్యలార, నేను నాపెదనాన్న కోరిక మీద తల్లితో, అన్న దమ్ములతో వారణావతానికి వెళుతున్నాను. మరల తిరిగి వస్తాము. మీరందరూ వెనక్కు

మరలండి" అని కోరాడు.

కాని విదురుడు మాత్రము ధర్మజుని వెంట కొంత దూరం వెళ్లాడు. నర్మగర్భంగా కొన్ని మాటలు చెప్పాడు. తరువాత కుంతీ దేవి వద్ద సెలవు తీసుకొని వెనక్కు మరలాడు. విదురుడు చెప్పిన మాటలు ఎవరికీ అర్థం కాలేదు.

కుంతీ దేవి ధర్మజుని చూచి, "ధర్మజా, నీకు విదురుడు చెప్పిన మాటలు మాకు అర్థం కాలేదు. ఏమి చెప్పాడు" అని అడిగింది.

దానికి ధర్మజుడు నవ్వుతూ "అమ్మా, విషాగ్నుల వలన అప్రమత్తంగా ఉండండి అని చెప్పాడు. పైగా తాను దుర్యోధనుని వద్ద ఉండి అతను మనకు ఏమన్నా అపకారం తలపెడితే, ఆ విషయం మనకు తెలియచేస్తాను" అని అన్నాడు. విదురునికి తమ మీద ఉన్న ప్రేమకు సంతోషిస్తూ వారు వారణావతానికి వెళ్లారు.

వారణావతంలో ఉన్న ప్రజలు పాండవులకు,

కుంతికి ఘన స్వాగతం పలికారు. వారిని తమ నగరానికి సాదరంగా ఆహ్వానించారు. పురోచనుడు పాండవుల కోసం తాను నిర్మించిన గృహములు చూపించాడు. పాండవులు ఎంతో సంతోషించారు. శిల్పాచార్యుడైన పురోచనుని పూజించారు. పుణ్యాహ వచన కార్యక్రమాలు నిర్వర్తించి నూతన గృహప్రవేశం చేసారు. ధర్మరాజు ఆ ఇల్లు అంతయు అణువు అణువూ పరీక్షించాడు. ఏదో కృత్రిమత్వం గోచరించింది ధర్మజునికి. భీముని పిలిచాడు.

"భీమా, ఈ ఇంటి గోడలు చూడు పింత వాసనవేస్తున్నాయి కదూ!" అన్నాడు.

"అవును అన్నయ్యా, లక్క, తైలము, నెయ్యి కలిసిన వాసన వస్తున్నాయి అన్నయ్యా పైగా మన ఇల్లు ఆయుధాగారం దగ్గరగా ఉంది. ప్రమాదం ఎప్పుడూ పొంచి ఉంటుంది". అన్నాడు.

అప్పుడు విదురుని మాటలు గుర్తుకువచ్చాయి ధర్మజునికి. పిషాగ్నులు అంటేఇవన్న మాట అనుకున్నాడు.

"అన్నయ్యా మనం ఒక పని చేద్దాము. మనం ఇప్పటి దాకా ఉన్న పాత ఇంట్లోనే ఉందాము. ఈ ఇంటిని, ఇందులో ఉన్న పురోచనుడిని దహించి వేద్దాము" అన్నాడు భీముడు ఆవేశంగా.

భీమా తొందర పడకు. మనకు ఈ ఇంటి విషయం తెలిసి పోయింది అందుకని జాగ్రత్తగా ఉందాము. ఒక వేళ మనకు ఈ విషయం తెలిసినట్టు పురోచనునికి కాని, దుర్యోధనునికి గాని తెలిస్తే వేరే ఉపాయం పన్నుతారు. అది తెలుసుకోడం మనకు కష్టం కావచ్చు. అందుకని, మనం ఏమీ తెలియనట్టె ఉందాము" అన్నాడు ధర్మజుడు. అప్పటి నుండీ భీముడు చాలా జాగ్రత్తగా ఉంటున్నాడు.

పురోచనుడు, పాండవులకు సేవ చెయ్యడానికి ఒక బోయ వనితను నియమించాడు. దానికి ఐదుగురు కొడుకులు. అందరూ పాండవులు నివశిస్తున్న గృహంలోనే ఉన్నారు. పాండవుల కదలికలు రహస్యంగా ఎప్పటికప్పుడు పురోచనుడికి చేర వేస్తున్నారు.

హస్తినా పురంలో ఉన్న విదురుడికి సుయోధ
నుని కుతంత్రం తెలిసిపోయింది. వెంటనే ఒక
ఖనకుడిని పాండవుల వద్దకు పంపించాడు.
వాడు పాండవుల వద్దకు వచ్చి తనను గుర్తు
పట్టడానికి విదురుడు చెప్పిన మాటలు చెప్పాడు.
తనను తాను ఎరుక పరుచుకున్నాడు. ధర్మ
రాజును చూచి "ధర్మ నందనా, రాబోవు కృష్ణ
చతుర్దసి నాడు పురోచనుడు ఈ లక్క ఇల్లు
తగలపెట్టగలడు. అందుకని మీ భవనము నుండి
ఒక సొరంగ మార్గము తవ్వమని నన్ను విదు
రుడు పంపాడు. మీ అనుజ్ఞ అయిన తవ్వగలను"
అన్నాడు. ధర్మ రాజు విదురుని దూర దృష్టికి
అచ్చెరువొంది, ఖనకుడికి అనుమతి ఇచ్చాడు.
ఖనకుడు పాండవులు నివసించు లక్క ఇంటి
నుండి వెలుపలికి ఒక బిల మార్గమును ఏర్పాటు
చేసాడు. దానిని భీముడు పరీక్షించి తృప్తి
చెందాడు.

ఆ కృష్ణ చతుర్దశి నాడు కుంతీ దేవి వార
ణావతము లోనున్న బ్రాహ్మణులకు, ముత్తైదు
వలకు వారికి ఇష్టమైన భోజనము పెట్టి, దక్షిణలు

ఇచ్చింది. రాత్రి అయింది.వారికి సాయంగా ఉన్న బోయ వనిత తన కుమారులతో కూడా కల్లు సేవించింది. అదరూ మత్తుగా నిద్ర పోతున్నారు.

అంతా సద్దు మణిగిన తరువాత, భీముడు ముందుగా పురోచనుడు నిద్రించుచున్న ఇంటి కి నిప్పు పెట్టాడు. ముందుగా తల్లిని, తమ్ములను సొరంగ మార్గమున బయటకు పంపాడు తరువాత తాము నివశించు చున్న ఇంటికి నిప్పు పెట్టాడు. తరువాత ఆయుధాగారానికి కూడా నిప్పుపెట్టాడు. ఖనకుడికి తాము క్షేమంగా ఉన్నట్టు చెప్పి, సొరంగ మార్గము ద్వారాపెళ్లి తల్లిని అన్నను, తమ్ములను కలుసుకున్నాడు. తరువాత అందరూ వడి వడి గా నడవ సా గారు కాని భీముని వే గాన్ని అందుకోలేకపోయారు. భీముడు తల్లిని తన వీపు మీద ఎక్కించు కున్నాడు. ధర్మరాజును అర్జునుడిని చెరి ఒక భుజం మీద కూర్చోపెట్టుకున్నాడు. నకుల సహదేవులను చెరి ఒక చేత్తో ఎత్తుకున్నాడు. వడి వడిగా నడవసాగాడు.

మరు నాడు తెల్ల వారింది. లక్క ఇల్లు తగలబడటం వారణావత ప్రజలు చూచారు. అందరూ వచ్చి ఆ బూడిద కుప్పలను తొలగించారు. అందులో బోయ వనిత, ఆమె ఐదుగురు కొడుకుల శవాలు కనిపించాయి. ఆ ఆరుగురు, కుంతీ దేవి, పంచ పాండవులు అనుకున్నారు. భోరున విలపించారు. ధృతరాష్ట్రుని కుయుక్తిని తిట్టిపోశారు.

ఖనకుడు కూడా జనంలో చేరి పోయాడు. బూడిద కుప్పలను తొలగిస్తున్నట్టు నటిస్తూ, ఆ బూడిదను తాను తవ్విన సొరంగంలో పోసి అది కనపడకుండా చేసాడు. వెంటనే హస్తినా పురానికి వెళ్ళి విదురుడికి పాండవులు క్షేమంగా తప్పించుకున్నారు అని చెప్పాడు. వారణావతంలో ప్రజలు కూడ పాండవులు లక్క ఇంట్లో కాలి పోయిన విషయాన్ని ధృతరాష్ట్రునికి తెలియచేసారు.

భీష్ముడు, ద్రోణుడు, కృపుడు ఎంతో దుఃఖించారు. వారితోపాటు విదురుడు కూడా దుఃఖిస్తున్నట్టు నటించాడు. దుర్యోధనుడు

పాండవుల మరణానికి ఎంతో సంతోషించాడు కాని ఆ మంటలలోపడి పురోచనుడు చనిపోవడం బాధ అనిపించింది.

అక్కడ పాండవులు వారణావతానికి దక్షిణంగా నడవ సాగారు. అందరూ అలిసి పోగా, భీముడు ఒక పెద్ద వృక్షం నీడలో అంద రిని విశ్రాంతి తీసుకోమన్నాడు. తాను వెళ్లి నీరు తీసుకొని వచ్చాడు. అందరూ అలిపోవటం చేత, ఆ చెట్టుకింద విశ్రమించారు. చీకటి పడింది. భీముడు వారికి కాపలాగా కూర్చున్నాడు. జరిగిందంతా ఒక సారి తల్చుకుంటున్నాడు.

పాండవులు విశ్రమించిన ప్రదేశానికి దగ్గరగా హిడింబుడు అనే రాక్షసుడు ఉన్నాడు. నర వాసన వాడి ముక్కు పుటాలకు సోకింది. చెల్లెలు హిడింబను పిలిచాడు.

"హిడింబా, మన ఆవాసానికి నరులు వచ్చారు. నోరు చపి చెడి ఉన్నది. ఆ నరులను చంపి, నాకు వండి పెట్టు" అని చెప్పాడు.

హిడింబ పాండవుల దగ్గరకు వెళ్లింది. పడుకొని ఉన్న పాండవులను, కాపలాగా ఉన్న భీముని చెట్టు చాటున నిలబడి చూచింది. భీముని మీద మనసు పడింది. వెంటనే, మానవ కాంత రూపం ధరించింది. అన్న చెప్పిన మాటలు మరిచి పోయింది.

(ఇక్కడ నన్నయ గారు ఒక పద్య పాదం రాసారు:

"బతిస్నేహమ కామినులకు బలవంతము పెఱ నెయ్యములు వేయు తత్సదృశములే?"

అనగా భామలకు భర్త మీది ప్రేమ బలమైనది. మిగిలిన ప్రేమలు దానితో సమానం కావు. అది ఈనాడు అక్షర సత్యం అవుతూ ఉంది కదా. ఈ రోజుల్లో "ప్రేమ" అనే పదం ప్రతి నవలకు, సినిమాకు ముడి సరుకు అయిపోయింది. ప్రేమించిన వాడికోసం చిన్నప్పటినుండి కనిపెంచిన తల్లి తండ్రులప్రేమను తృణీకరించడం ఒక ఫాషన్ అయిపోయింది. ఇంట్లో కూడా చెప్పకుండా ప్రేమికుడితో వెళ్లడం, కష్టాల్లో ఇరుక్కోడం మనం చూస్తూనే ఉన్నాము. ఈనాటి యువత పోకడలను ఆ

నాడే నన్నయ గారు ఎంతో చక్కగా వర్ణించారు కదూ).

తన దగ్గరకు వస్తున్న హిడింబను చూచాడు భీముడు.

"నువ్వు ఎవరు? ఇక్కడకు ఎందుకు వచ్చావు?" అని అడిగాడు.

"మహాభాగా, నా పేరు హిడింబ. నేను హిడింబుడు అనే రాక్షసుని చెల్లెలిని. నిన్ను మోహించాను. నువ్వు నాకు భర్తవు అయితే నా అన్న నీకు హాని చెయ్యడు. కాబట్టి నన్ను వివాహమాడు. మా అన్న సంగతి నీకు తెలియదు. అతను ఎవరినీ లెక్కపెట్టడు. అతనికి భయపడని వాళ్లులేరు. నువ్వు ఒక లెక్కా. ఇది నా అన్నయ్య హిడింబాసురిడి వనము. అతను చూసిన మిమ్ములను బతుకనీయడు. నాతో రమ్ము. నిన్ను కోరిన చోటికి తీసుకొని పోతాను. మనం సుఖాలు అనుభవిస్తాము" అని బలవంతం చేసింది హిడింబ.

దానికి భీముడు "వీరు నా తల్లి, తమ్ములు. ఒక స్త్రీ కోసం వీళ్లను ఎలా వదలమంటావు?" అన్నాడు.

"ఐతే వీరలను నిద్ర లేపు. అందరం వెళ్లి పోదాము" అంది హిడింబ.

"అదేమిటి అలా అంటావు. ఎవరో రాక్షసుడు వస్తున్నాడని సుఖంగా నిద్రిస్తున్న తల్లిని, సోదరులను నిద్ర చెడగొట్టమంటావా? అన్నాడు భీముడు.

వెళ్లిన చెల్లెలు ఎంతకూ రాకపోతే, హిడింబాసురుడే అక్కడకు వచ్చాడు. అతనిని చూచి హిడింబ భీముని చాటుకు వెళ్లి దాక్కుంది.

"రాక్షసా, నువ్వు వధింబడుటకు ఉచితుడవు. నిన్ను వధించి, ఈ అడవిలో రాక్షస భయం లేకుండ చేస్తాను" అని హిడింబాసురుడి మీదికి ఉరికాడు భీముడు. ఇద్దరికి ఘోర యుద్ధం జరిగింది. వారు చేస్తున్న గర్జనలకు, కుంతీ,

మిగిలిన పాండవులు నిద్ర లేచారు. హిడింబను చూచారు.

"అమ్మ! నువ్వు ఎవరు?" అని అడిగింది కుంతి.

"అమ్మ! నేను ఇదుగో ఈ రాక్షసుడు హిడింబాసుని చెల్లెలును. నా పేరు హిడింబ. నీ కుమారుని భర్తగా వరించాను. నా అన్నయ్య, మీ కుమారుడు భీకరంగా యుద్ధం చేస్తున్నారు" అని చెప్పింది. ఇంతలో అర్జునుడు యుద్ధం జరిగే చోటికి వెళ్లాడు

"భీమా, తూర్పు అరుణంగా మారుతోంది. ఇది దుష్ట రాక్షసులకు అనుకూల వేళ. వెంటనే ఈ రాక్షసుడిని చంపు" అని అరిచాడు.

ఆ మాటలు విని భీముడు విజృంభించి హిడింబుని ఎత్తుకొని గిర గిరా తిప్పి నేల మీద పడేసాడు. హిడింబుడు నడుము విరిగి నేల మీద పడ్డాడు. ప్రాణాలు విడిచాడు.

హిడింబకు ఆశ్చర్యం వేసింది. భీముడు హిడింబను చూచి "నువ్వు రాక్షస కాంతవు. మేము నిన్ను నమ్మము నువ్వు మా వెంట రావద్దు" అని అన్నాడు.

అప్పుడు హిడింబ కుంతీ దేవిని చూచి "అమ్మా. సర్వ ప్రాణులకు కామ సంబంధమైన కోరికలు సామాన్యంగా ఉంటాయి. కాని స్త్రీలలో అవి కొంచెం ఎక్కువగా ఉంటాయి. నేను భీముని మీద మనసు పడ్డాను. అతని కొరకు అందరిని వదులు కున్నాను. నా కోరిక తీరక పోతే నేను ప్రాణాలు విడుస్తాను. మీరు నన్ను స్వీకరిస్తే మీకు ఎంతో సహాయంగా ఉంటాను. నాకు జరిగింది, జరుగుతున్నది, జరగ పోయేది తెలుసు.

మీకు జరగ పోయే దానిని చెపుతాను వినండి. ఇక్కడికి కొంచెం దూరంలో శాలిహోత్రుడు అనే మహాముని ఆశ్రమము ఉంది. అక్కడ ఉన్న కొలను లో నీరు త్రాగితే ఆకలి దప్పులు ఉండవు. మీరు అక్కడ ఉండండి. మీకు కృష్ణద్వైపాయనుడు వచ్చి మీకు హితోపదేశం చేస్తాడు" అని చెప్పింది.

ఇది విని కుంతీ దేవి ఎంతో సంతోషించింది. భీముని చూచి "భీమా, నా మాట, నీ అన్న గారైన ధర్మజుని మాటగా వినుము. హిడింబ ఉత్తమ కాంత. ఈమెను పెళ్లి చేసుకో. నీకు మంచి జరుగుతుంది" అని చెప్పింది.

భీముడు తల్లి మాట ప్రకారము హిడింబను పెళ్లి చేసుకున్నాడు. తరువాత అందరూ శాలిహోత్రుని ఆశ్రమానికి వెళ్లారు.

ఒకరోజు వేద వ్యాసుడు వారి వద్దకు వచ్చాడు. "అమ్మా కుంతీ, ధర్మనందనా, కష్టాలు కలకాలం ఉండవు. మీకు మంచి రోజులు వస్తాయి. రాజ్యం లభిస్తుంది. ఇక్కడ కొన్ని రోజులు ఉండి తరువాత ఇక్కడకు దగ్గరలో ఉన్న ఏకచక్ర పురానికి వెళ్లండి. బ్రాహ్మణ రూపాలలో అక్కడ నివశించండి. తరువాత నేను వచ్చి చెయ్యవలసింది చెపుతాను." అని చెప్పాడు.

వేద వ్యాసుని మాట ప్రకారము పాండవులు శాలిహోత్రుని ఆశ్రమములో కొంతకాలం

నివశించారు.

ఇంతలో హిడింబ గర్భం ధరించింది. ఆమెకు ఘటోత్కచుడు జన్మించాడు. అతను అపరిమితమైన బలం కలవాడు. కామ రూపుడు. ఘటోత్కచుడు తండ్రులకు, కుంతీ దేవికి, నమస్కరించాడు. "అమ్మా నేను ఇక్కడే నా తల్లి తోపాటు ఉంటాను. మీరు తలచిన వెంటనే మీ దగ్గరకు వస్తాను" అని చెప్పాడు. తల్లిని తీసుకొనివెళ్లి పోయాడు.

శాలిహోత్రుని వద్ద, పాండవులుధర్మశాస్త్రాలు నీతి శాస్త్రాలు అభ్యసించారు. తరువాత వారు ఏకచక్రపురానికి బ్రాహ్మణవేషాలలో బయలు దేరారు. పాండవులు, కుంతీ దేవి, జింక చర్మాలు ధరించి, నార చీరలతో, వేదపఠనం చేస్తూ ఏక చక్రపురము అనే అగ్రహారానికి వచ్చారు.

ఒక బ్రాహ్మణుడి ఇంటిలో తమ నివాసం ఏర్పరచుకున్నారు. ప్రతి రోజూ మౌనంగా

అందరి ఇళ్లకూ వెళ్లి భిక్ష స్వీకరించి, తీసుకొని వచ్చి, తల్లికి ఇచ్చేవారు. కుంతీ దేవి ఆ భిక్షను రెండు భాగాలు చేసి, అందులో ఒక భాగం భీమునికి పెట్టి, మిగిలినది, తను, మిగిలిన నలుగురు కొడుకులు తింటూ ఉండేవాళ్లు. సత్ప్రవర్తనులు, సహృదయులు అయిన వారిని చూచి ఆ అగ్రహారం లో వాళ్ళ అందరూ చాలా ఆనందపడేవాళ్లు.

ఒకరోజు, భీముడు, కుంతి ఇంట్లో ఉన్నారు. మిగిలిన వారు భిక్షాటనకు వెళ్లారు. ఆ సమయంలో ఆ ఇంటిలో నుండి రోదన ధ్వనులు వినపడ్డాయి. అవి విని కుంతీ దేవి భీముని పిలిచి

"నాయనా భీమసేనా! ఈ ఇంటి వారికి ఏదో కష్టం కలిగినట్టున్నది. వీరు మనకు ఉపకారం చేసారు. వాళ్ల ఉపకారాన్ని గుర్తించడం మనకు పుణ్యం. కాని దానికి ప్రత్యుపకారం చెయ్యడం ఎక్కువ పుణ్యం. కాని వారు మనకు చేసిన దానికన్న ఎక్కువ ప్రత్యుపకారం

చెయ్యడం ఉత్తమ మైన పుణ్యం. కాబట్టి మనకు ఉపకారం చేసిన వాళ్లకు తగిన ప్రత్యుపకారం చెయ్యడానికి ఆలోచించు" అని చెప్పింది.

(పై చెప్పినది లోక ధర్మము. కాని ఈ నాటి కలియుగ ధర్మం ఏమిటంటె, ఉపకారం చేసిన వాడికి ప్రత్యుపకారం చెయ్యక పోగా, వాడిని సర్వ నాశనం చెయ్యడం. కుంతీ దేవి చెప్పిన ఉపకార ధర్మాన్ని పాటిస్తే ఇన్ని నేరాలు ఘోరాలు, ఉండవు కదా.)

"అమ్మా! నీ ఆజ్ఞ అవశ్యం నెరవేరుస్తాను అమ్మా. తప్పకుండా వారికి ప్రత్యుపకారం చేస్తాను. నీవు వెళ్లి వారి శోక కారణం కనుక్కొని రా అమ్మా" అన్నాడు భీముడు.

సరే అని కుంతి వారి వద్దకు వెళ్లింది. రోదిస్తున్న ఆ ఇంటి యజమానిని వారి దుఖానికి కారణం అడిగింది.

"అమ్మా జనన మరణాలు, సంయోగ

వియోగాలు ప్రకృతి సిద్ధమైనవి. కాని వేదోక్తంగా వివాహ మాడిన భార్యను రాక్షసునికి ఎలా ఆహారంగా పంపగలను. పెళ్లి చేసి అత్త వారి ఇంటికి పంపవలసిన కూతురిని రాక్షసునికి ఆహారంగా ఎలా పంపగలను. నాకు, నా పితరులకు పిండోదకాలు ఇవ్వ వలసిన కుమారుడిని రాక్షసునికి ఆహారంగా ఎలా పంపగలను. అందుకని నేనే ఆ రాక్షసునికి ఆహారంగా వెళతాను" అని అన్నాడు ఆ బ్రాహ్మణుడు.

దానికి ఆయన భార్య సమ్మతించలేదు. "నాథా, మిమ్మల్ని వివాహమాడినందుకు మీకు సంతాన ప్రాప్తికలిగించాను. నా బాధ్యత తీరి పోయింది. భర్త కంటే ముందు మరణించి, పుణ్యలోకాలకు వెళతాను. పైగా భర్త లేని స్త్రీలకు అవమానాలు ఎక్కువ. ప్రతివాడూ కోరతాడు. పైగా భార్య మరణిస్తే భర్త మరొకరిని వివాహం చేసుకోవచ్చు. కాని భర్త మరణిస్తే, భార్య వేరే వివాహం చేసుకోలేదు కదా. అది లోక నింద కదా. కాబట్టి నేనె ఆ రాక్షసునికి

ఆహారంగా వెళతాను. మీరు వేరే వివాహం చేసుకొని, పిల్లలకు విద్యాబుద్ధులు చెప్పించి, ప్రయోజకులను చెయ్యండి" అని చెప్పింది ఆ ఇల్లాలు.

అప్పుడు కూతురు ముందుకు వచ్చి, "అమ్మా నాకు వివాహం చేసి మీకు మనుమలు కలిగే కంటే, మీరు జీవించి వుంటే మీకు ఇంకా ఎక్కువ మంది సంతానం కలుగుతారు. అందు కని నేను రాక్షసునికి ఆహారంగా వెళతాను" అని చెప్పింది.

ఇంతలో చిన్న వాడైన కుమారుడు, ధైర్యంగా, ఒక చిన్న కర్ర తీసుకొని, "తండ్రీ నేను వెళ్లి ఆ రాక్షసుడిని చంపుతాను" అని వచ్చీ రాని మాటలతో ఓదార్చాడు.

ఇదే మీ కుంతికి అర్థం కాలేదు. "అమ్మా రాక్షసుడు ఎవరు? మీరు వాడికి ఆహారం కావడం ఏమిటి? వివరంగా చెప్పండి" అని అడిగింది.

దానికి ఆ బ్రాహ్మణుడు ఈవిధంగా చెప్పాడు. "అమ్మా ఇక్కడికి ఆమడ దూరాన, యమునా నదీ తీరాన, బకుడు అనే రాక్షసుడు ఉన్నాడు. వాడు ప్రతిరోజూ వచ్చి గ్రామాల మీద పడి అందరిని భక్షిస్తుండేవాడు. అందుకని, గ్రామస్తులు, బ్రాహ్మణులు అందరూ కలిసి వాడితో ఒక ఒప్పందం చేసుకున్నారు. ప్రతిరోజూ ఇంటికి ఒక మనిషి, రెండు దున్న పోతులు, బండెడు ఆహారం వాడికి పంపాలి. ఈ దేశాన్ని ఏలే రాజు కూడా వాడి ని ఎదిరించే శక్తి లేనందున, ఆయన దీనిని గురించి ఆలోచించలేదు.

(ఈ రోజుల్లో కూడా, వీధి గూండాలు, రౌడీలు, షాప్ కు ఇంత అని రౌడీ మామూళ్లు వసూలుచేస్తున్నారు. పోలీసులుకూడా, బార్లకు, వైన్ షాపులకు, నెల సరి మామూళ్ల వసూలు చేస్తున్నారు. రాజకీయనాయకులు కూడా తమ తమ ప్రాంతాల్లో చేసే అభివృద్ధి పనులకు, కట్టె ప్రాజెక్టులకు, కోట్ల కొలది డబ్బు రాయల్టీ పేరుతో మామూళ్ల కింద వసూళ్ల

చేస్తున్నారు.వీరందరూ తెల్ల బట్టలు వేసుకున్న బకాసురులు కారా! ఆరోజుల్లో ఒకడే బకా సురుడు. ఈ రోజుల్లో వీధి వీధికీ, ఊరి ఊరికీ, జిల్ల జిల్లాకూ బకాసురులు ఉన్నారు. ఆ నాటి రాజు మాదిరి, ఈ నాటి ప్రభుత్వాలుకూడా వారిని అదుపుచెయ్యలేక చేతులు ఎత్తేసాయి కదా! ఈ బకాసురులను అంతం చెయ్యడానికి దేశాన్ని రక్షించడానికి ఊరి ఊరికీ జిల్లా జిల్లకూ ఒక్కొక్క భీమసేనుడు పుట్టాలి. అప్పుడే మనకు విముక్తి. ఇదీ నేటిభారతం)

అప్పుడు కుంతీ దేవి ఆ బ్రాహ్మణుడితో, "అయ్యా, మీరు దుఃఖించవలదు. ఈ ఆపద తొలిగే ఉపాయం నాకు తెలుసు. మీకు ఒక్కడే కొడుకు. నాకు ఐదుగురు కొడుకులు. వారిలో ఒకరిని నేను ఆహారంగా పంపుతాను" అని చెప్పింది.

దానికి ఆ బ్రాహ్మణుడు "అమ్మా, వద్దమ్మా, మీరు మాకు అతిధులు. మిమ్మల్ని ఆ కోరిక కోరడం మహాపాపం. పైగా బ్రాహ్మణ హత్య ఘోర

పాపము" అని అన్నాడు.

దానికి కుంతీ దేవి నవ్వి. "అయ్యా! మీరు ఏమీ ఆలోచించకండి. నాకు మారుడు అమిత బలవంతుడు. ఇది వరకు కొంత మంది రాక్షసులను చంపాడు. ఆ బకుడిని చంపి వస్తాడు" అని చెప్పింది.

వెంటనే భీముని పిలిచి జరిగిందంతా సవిస్తరంగా చెప్పింది. భీముడు సంతోషంగా ఒప్పుకున్నాడు. ఇంతలో ధర్మజుడు, మిగిలిన తమ్ములు వచ్చారు. జరిగిందంతా తెలుసుకున్నాడు ధర్మజుడు. సంతోషంగా ఉన్న భీముని చూచాడు.

తల్లిని పిలిచి "అమ్మా భీముడు ఎవ్వరితోనో యుద్ధానికి పోతున్నట్లున్నాడు. తనంతట తానే వెళుతున్నాడా లేక మీరు వెళ్ల మన్నారా?" అని అడిగాడు.

జరిగిందంతా ధర్మజుని కి చెప్పింది

కుంతి. "అమ్మా! అమ్మా! ఇదే మిటమ్మా! పరాయి వాళ్ల కోసం కన్నకొడుకును బలి ఇస్తావా అమ్మా. అమ్మా నీకు మతి భ్రమించినట్లుంది. భీమసేనుడు పిడిచిపెట్ట దగినవాడా చెప్ప మ్మా?" అన్నాడు.

"నాయనా ధర్మజా, భీముని బలము తెలియక నేను ఈపని చెయ్యడం లేదు. ఈ భీమసేనుని శక్తి నీకు తెలియదు. వీడు పుట్టిన పదవ రోజున వీడు నా చెయ్యి జారిఒక కొండరాయిమీద పడ్డాడు.ఆ పెద్ద బండ రాయి పొడి పొడి అయింది. వీడు వజ్ర కాయుడు. ఆ రాక్షసుడిని చంపి ఈ అగ్రహారానికి శాశ్వతంగా రాక్షస బాధ తీర్చగలడు.

క్షత్రియ ధర్మాన్ని ఇది వరకు వేద వ్యాసుడు చెప్పగా విన్నాను. అది నీకు చెపుతాను విను. ఉత్తమ క్షత్రియుడు, ఇతరుల దుఃఖాలను తొలగించ డానికి పుట్టిన వాడు. మృత్యుభయంతో ఉన్న బ్రాహ్మణులను రక్షిస్తే పుణ్యలోకాలు పొందుతాడు. సాటి క్షత్రియుడిని రక్షిస్తే కీర్తిని పొందుతాడు. వైశ్యులను శూద్రులను రక్షిస్తే, ప్రజల అను రాగాన్ని పొందుతాడు. ఇది క్షత్రియ ధర్మం. మనకు ఆశ్రయం ఇచ్చిన ఈ బ్రాహ్మణ కుటుంబానికి

ప్రత్యుపకారం చేసే అవకాశం లభించింది" అని చెప్పింది.

వెంటనే ఆ ఊరి వారందరూ రక రకాలైన పిండి వంటలు, ఆహార పదార్థాలు తయారు చేసారు. ముందుగా భీముడికి తృప్తిగా కడుపునిండా భోజనం పెట్టారు. ఒక బండి నిండా ఆహార పదార్థాలు నింపారు. భీముడు ఆ బండి తోలుకుంటూ బకాసురుడు ఉండే చోటుకు వెళ్లాడు. యమునా నదీ తీరాన బండి నిలిపాడు. బకాసురుడిని పిలిచాడు. వాడు ఎంతకూ రాలేదు. వాడు వచ్చేదాకా ఊరికే ఉండటం ఎందుకని, ఆ బండిలో ఆహార పదార్థాలన్నింటిని ఒక్కొక్కటిగా తినేసాడు.

బకాసురుడికి ఏమీ తోచడంలేదు. ప్రతి రోజూ భయం భయంగా తన వద్దకు వచ్చే నరుడు ఈ రోజు ఎక్కడో ఉండి పిలుస్తున్నాడు ఏమిటి అనుకున్నాడు. ఎంతకూ నరుడు రాక పోతే ఆకలి బాధకు తట్టుకోలేక బండిని వెతుక్కుంటూ వెళ్లాడు. బండి మీద కూర్చుని

ఆహారాన్ని తింటున్న భీముడిని చూచాడు.

తన కోసం తెచ్చిన ఆహారాన్ని నరుడు తినడం చూచి సహించలేకపోయాడు. భీముడిని పిడికిలితో ఒక్క పోటు పొడిచాడు. భీముడికి చీకకుట్టినట్టైనా లేదు. బకుడు పక్కనే ఉన్న ఒక చెట్టును పెరికి భీముని మీదవేసాడు. భీముడికి కోపం వచ్చింది. బకాసురుడి మీద కలియబడ్డాడు. ఇద్దరికి ఘోర యుద్ధం జరిగింది. భీముడు బకాసురుడితో మల్ల యుద్ధం చేసి, చంపేసాడు.

బకాసురుడు పెట్టిన కేకలకు అతని బంధువులు అందరూ అక్కడకు వచ్చారు. "చూడండి. ఈ బకాసురుడు చచ్చాడు. మీరు కూడా ఏకచక్రపుర వాసులకు ఏమన్నా ఆపద తలపెడితే పీడిలాగే చస్తారు" అని చెప్పాడు.

చేసేది లేక భీమునికి భయపడి వారందరూ దానికి ఒప్పుకున్నారు. భీముడు బకాసురుని కళేబరాన్ని ఈడ్చుకొని వచ్చి

ఏకచక్రపురం పొలిమేరలలో పడవేసాడు. అది చూచి ఏకచక్రపుర వాసులందరూ సంతోషించారు. భీముని పరాక్రమాన్ని ఎంతగానో కొనియాడారు.

ఇంటికి వెళ్ళి తల్లి కుంతికి, అన్నయ్య ధర్మజునకు, తమ్ములకు జరిగిందంతా చెప్పాడు. ఆ ఊరి వారందరూ "వీడు సామాన్య బ్రాహ్మణుడు కాదు. మంత్ర సిద్ధి కలవాడు" అంటూ భీముని చూడానికి అతను ఉన్న ఇంటికి వచ్చారు.

(మహాభారతము—ఆది పర్వము—షష్టాశ్వాసము)

(sixth chapter completed)

మహాభారతం

(తేట తెలుగు భాషలో)

సంస్కృత మూలం.
భగవాన్ వ్యాస మహర్షి.

తెలుగు మూలం:

శ్రీ నన్నయభట్టారకుడు

శ్రీ తిక్కన సోమయాజి

శ్రీ ఎర్రాప్రగడ.

(కవిత్రయం).

తెలుగు అనుసరణ

(కవిత్రయం పాద రేణువు)

Modali Venkata Subrahmanyam,
B.A., B.G.L.

2-31, chaitanyapuri,
Hyderabad-500060
South India.
Ph:040-24048104

మహాభారతం

ఆది పర్వము

సప్తమాశ్వాసము

మహా భారత కధను వినిపిస్తున్న ఉగ్రశ్రవసుడు (సూతుడు) శౌనకాది మహా మునులను చూచి ఇలా చెప్ప సాగాడు.

భీముడు బకాసురుని చంపిన తరువాత, పాండవులు కుంతీ దేవి ఏకచక్రపురంలో కొంత కాలం నివశించారు.

ఒక రోజు ఒక బ్రాహ్మణుడు వారి ఇంటికి వచ్చాడు. ధర్మ రాజు ఆ బ్రాహ్మణుడికి అతిధి సత్కారాలు గావించాడు.

"బ్రాహ్మణోత్తమా, తమరు ఏ ఏ దేశాలు తిరిగారు? అక్కడ విశేషాలు ఏమిటి? అని

అడిగాడు. దానికి ఆ బ్రాహ్మణుడు ఇలా చెప్ప సాగాడు.

"నేను ఎన్నో దేశాలు చూచాను కాని ద్రుపద రాజు పాలించే పాంచాల దేశాన్ని మించిన దేశం లేదు. ద్రుపద మహా రాజుకు అగ్ని గుండం నుండి ఉద్భవించిన కుమార్తె ఉన్నది. ఆమె పేరు ద్రౌపది. ఆమెకు వివాహం చేయ సంకల్పించాడు ద్రుపదుడు."

అది విని ధర్మ రాజు ఆశ్చర్య పడి "బ్రాహ్మణోత్తమా! ఆమె ఎందుకు మానవులకు జన్మించలేదు? ఆమెను ద్రుపదుడు ఏ విధంగా పొందాడు? సవిస్తరంగా చెప్పండి" అని అడిగాడు.

ఆ బ్రాహ్మణుడు ఈ విధంగా చెప్ప సాగాడు. "ద్రోణుడు, ద్రుపదుడు మంచి స్నేహితులు. వారిరువురు ఒకే గురువు గారి దగ్గర వేదాలు చదువుకున్నారు. అగ్నివేశుని వద్ద ధనుర్విద్యను నేర్చుకున్నారు. తరువాత వారికి విరోధం వచ్చింది. ద్రోణుడు హస్తినా పురానికి వెళ్లాడు. అక్కడ కురుకుమారులకు అస్త్ర విద్య నేర్పించాడు. గురుదక్షిణ గా ద్రుపదుని బంధించి తెమ్మని

కోరాడు. ఆ విధంగానే అర్జునుడు ద్రుపదుని బంధించి తెచ్చి గురువుగారి కాళ్ల ముందు పడవేశాడు. ద్రోణుడు ద్రుపదుని హేళన చేసి విడిచి పెట్టాడు.

ఆ అవమానాన్ని భరించలేక పోయాడు ద్రుపదుడు. ఎలాగైనా ద్రోణుని చంపే కొడుకును, అర్జునుని వివాహ మాడే కూతురిని పొందాలని నిశ్చయించుకున్నాడు.

యాజుడు అనే బ్రాహ్మణోత్తముని, యాజ్ఞీకుడిగా చేసుకొని యజ్ఞం మొదలుపెట్టాడు. ద్రుపదుని, ఆయన భార్య కోకిలా దేవిని కూర్చోపెట్టి యాజుడు వారి చేత యజ్ఞం చేయించాడు.

అప్పుడుయజ్ఞ కుండం లోనుండి భయంకరమైన శరీరం కల వాడు, పెద్ద ధనుస్సు కల వాడు ఐన ఒక మహా పురుషుడు ఉద్భవించాడు. తరువాత ఒక అద్భుత సౌందర్య రాసి అగ్ని కుండం లో నుండి బయటకు వచ్చింది.

అప్పుడు ఆకాశ వాణి, వారికి ధృష్టద్యుమ్నుడు, కృష్ణ(నల్లని శరీరము కలది) అని నామ కరణం చేసింది.

ఇప్పుడు ఆ కన్యకు వివాహ వయసు వచ్చింది. ద్రుపదుడు ఆమెకు వివాహం చేయ నిశ్చయించాడు. కాని ద్రుపదుడు తన కుమార్తెను అర్జునుడికి ఇచ్చి వివాహం చేయ సంకల్పించాడు. అర్జునుడు, తన సోదరులతో సహా లక్క ఇంటిలో మృతిచెందాడని తెలిసి చాలా దుఃఖించాడు.

కాని ద్రుపదుని పురోహితుడు మాత్రం "పాండవులకు అన్నియు శుభ శకునములు గోచరించు చున్నవి. వారుతప్పక బతికే ఉన్నారు" అని చెప్పాడు.

దానికి ఒక ఉపాయం ఆలోచించాడు ద్రుపదుడు. ఒక బలిష్ఠమైన ధనుస్సును తయారుచేయించాడు. ఒక మత్స్య యంత్రాన్ని నిర్మించాడు. ఆ బలిష్ఠమైన ధనుస్సును ఎక్కుబెట్టి ఆ మత్స్యయంత్రమును కొట్టినవారికి

తన కుమార్తెను ఇచ్చి వివాహం చేస్తానని స్వయం వరం ప్రకటించాడు. అందుకని రాజు లంతా వెళుతున్నారు." అని ఆ బ్రాహ్మణుడు ధర్మరాజుకు చెప్పాడు.

ఇది అంతా విని కుంతీ దేవి ధర్మ రాజును చూచి, "ధర్మజా, మనం చాలా కాలంగా ఈ బ్రాహ్మణుని ఇంటిలో ఉన్నాము. ఇతరుల ఇండ్లలో ఎక్కువ కాలం ఉండటం ఉచితం కాదు. అందువలన మనం కూడా పాంచాల దేశం పోదాము." అని చెప్పింది.

దానికి ధర్మజుడు సరే అన్నాడు. అందరూ పాంచాల దేశం ప్రయాణం అయ్యారు. వారు పాంచాల దేశం వెలుతూ మార్గ మధ్యంలో వ్యాస మహా ముని ఆశ్రమం దర్శించారు.

వ్యాస మహాముని వారిని ఆశీర్వదించి "మీరు పాంచాలపురానికి వెళ్లండి మీకు మేలు జరుగుతుంది" అని చెప్పాడు. వ్యాస మహాముని ఆశీర్వాదం తీసుకొని వారు పాంచాల పురానికి

ప్రయాణం అయ్యారు.

ఆ ప్రకారం పాండవులు రాత్రిళ్లు పగళ్లు ప్రయాణం చేస్తున్నారు. ఒక రోజు అర్ధ రాత్రి వారు గంగా తీరానికి చేరుకున్నారు. అది సోమశ్రవ తీర్ధము. అందులో స్నానం చేయాలని అను కున్నారు.

ఆ సమయానికి అక్కడకు అంగార పర్ణుడు అనే గంధర్వుడు తన భార్యలతో కూడి విహారానికి గంగా తీరానికి వచ్చాడు. పాండవులను చూచాడు. అంగార పర్ణుడికి కోపం వచ్చింది.

"మానవా, ఇది అర్ధరాత్రి సమయము. యక్షులు, రాక్షసులు, గంధర్వులు తిరిగే సమయము. ఈ వేళలలో మానవులు తిరగరాదు. నేను అంగార పర్ణుడు అనే గంధర్వుడిని. ఈ అడవి, గంగాతీరం నా అధీనంలో ఉన్నాయి. మీరు ఇక్కడ నుండి వెళ్లి పొండి. లేక పోతే నా బాణాలకు బలి అవుతారు" అని గర్వంగా పలికాడు.

దానికి అర్జునుడు "నువ్వు చెప్పిన మాటలు బలహీనులైన మానవులకు వర్తిస్తాయి కాని మా వంటి మహావీరులకు కాదు. ఇంకొక్క మాట ఈ భూమి మీద ఉన్న నదులు అన్నియు అందరు జనులకు ఉపయోగ కరమైనవి. పైగా ఈ పవిత్ర గంగా నది జనులందరికి చెందిన పుణ్య నది. ఇది ఏ ఒక్కరి సొంతమూ కాదు" అని పలికాడు.

తనకు ఒక మానవుడు ఎదురు చెప్పినందుకు అంగార పర్ణుడు కోపించాడు. అర్జునుని మీద పదునైన బాణాలు వేసాడు. అర్జునుడు ఆ బాణాలను, తన చేతిలోని కొరివితో అడ్డుకున్నాడు.

అంగార పర్ణుని చూచి "ఓయి గంధర్వా, ఇది ఆగ్నేయాస్త్రము. దీనిని పూర్వము అగ్నిదేవుడు బృహస్పతికి ఇచ్చాడు. అతడు భరద్వాజునికి ఇచ్చాడు. భరద్వాజుడు దానిని పరశురామునికి, పరశురాముడు ద్రోణుడికి, ఇచ్చారు. నా గురువైన ద్రోణుడు నాకు ప్రసాదించాడు."అంటూ ఆగ్నేయాస్త్రాన్ని అంగారపర్ణుని మీద ప్రయో

గించాడు. వెంటనే అతని రథం కాలి పోయింది. అంగారపర్ణుడు నేల మీద పడ్డాడు. అతనిని అర్జునుడు ధర్మరాజు వద్దకు తీసుకొని వచ్చాడు.

"అర్జునా, ఓడిపోయిన వాడిని,శౌర్యం కోల్పోయిన వాడిని శిక్షించరాదు. విడిచి పెట్టుము" అన్నాడు.

అప్పుడు అంగార పర్ణుడు అర్జునుని చూచి, "అర్జునా, నీ పరాక్రమానికి మెచ్చాను. నీతో స్నేహం చెయ్యాలని ఉంది. నేను నీకు నాకు లభించిన చాక్షుసీ విద్యను ఇస్తాను. నీకు మహా వేగం కల గుర్రాలను ఇస్తాను. నాకు నీ వద్ద ఉన్న అగ్నేయాస్త్రాన్ని ఇవ్వు" అని అడిగాడు.

దానికి అర్జునుడు "గంధర్వా, మనం ఎంత స్నేహితులమైనా, నీ వద్ద నుండి విద్యలను, ధనాన్ని స్వీకరించలేను. నీకు ఆగ్నేయాస్త్రాన్ని ఇస్తాను. నీ వద్ద నుండి గుర్రాలను స్వీకరిస్తాను" అని అన్నాడు.

దానికి గంధర్వుడు సమ్మతించాడు. అర్జునుడు గంధర్వుని చూచి "గంధర్వా, మేము ధర్మ బుద్ధి కలవాళ్లము. మమ్ములను చూచి నువ్వు ఎందుకు అలా గర్వంగా మాట్లాడావు?" అని అడిగాడు. .

"అర్జునా, మీరు ఎవరో నాకు తెలియును. కాని ఆడ వాళ్ల తో విహరించే వాళ్లు ఎంత వివేకము కల వాడు అయినా అహంకారం కలిగి ఉంటాడు. అందువలననే నేను వివేకం కోల్పోయి మీతో అలా మాట్లాడాను. కాని ఆ సమయంలో మనకు ఒక బ్రాహ్మణుడు పురోహితుడుగా ఉంటే, ధర్మాధర్మ విచక్షణ చేస్తాడు. మనలను తప్పు చెయ్యకుండా నివారిస్తాడు. ఓ తాపత్యా, మరి మీరు కూడా పురోహితుడు లేకుండా ఇలా సంచరించడం భావ్యం కాదు కదా. అందువలన ఒక ఉత్తమ బ్రాహ్మణుడిని పురోహితుడినా చేసుకోండి." అని అన్నాడు.

అప్పుడు అర్జునుడికి ఒక సందేహం కలిగింది. "గంధర్వా, మేము కుంతీ

పుత్రులము. నువ్వు తాపత్యా అన్నావు. మేము తాపత్యులము ఎలా అయ్యాము?" అని అడిగాడు.

దానికి ఆ గంధర్వుడు ఇలా చెప్ప సాగాడు: "సూర్యునికి కూతురు, సావిత్రికి చెల్లెలు అయిన తపతి అనే కన్య మహా సౌందర్యవతి. గుణవతి. అజామీఢుని కొడుకు పేరు సంవరణుడు. ధర్మపరుడు. అతను సూర్యుని గూర్చి తపస్సు చేస్తున్నాడు. ఇది తెలిసిన సూర్యుడు, సంవరణుడే తన కూతురు తపతికి తగిన భర్త అనుకున్నాడు.

ఒక రోజు సంవరణుడు అడవికి వేటకు వెళ్లాడు. తిరిగి తిరిగి అలసిపోయి తిరుగుతుండగా, ఆ అరణ్యములో విహరిస్తున్న తపతిని చూచాడు. తపతి సౌందర్యానికి సమ్మోహితుడయ్యాడు. ఆమెను చూచి "ఓ అబలా, నీవు ఎవరు? ఈ అరణ్యములో ఒంటరిగా ఎందుకు తిరుగుతున్నావు?" అని అడిగాడు. కాని తపతి బదులు చెప్పకుండా వెళ్లి పోయింది.

సంవరణుడు ఆమె మీద మోహం తో పిచ్చి వాడి లాగా ఆమె కోసం వెదుకుతున్నాడు. తపతి కూడా సంవరణుడిని చూచి మోహించింది. అతని దగ్గరకు వచ్చి "ఓ రాజా, నువ్వు చూచి ఎందుకు మోహం చెందావు? అని అడిగింది. దానికి సంవరణుడు "ఓ సౌందర్యవతీ, నేను ఎవరికీ భయపడలేదు. కాని నీ సౌందర్యం చూచి నువ్వు నాకు దక్కవేమో అని భయపడుతున్నాను. మన్మధ బాధ భరించలేకుండా ఉన్నాను నిన్ను గాంధర్వ వివాహం చేసుకుంటాను" అని అడిగాడు.

తపతి అతనిని చూచి నవ్వి "నేను సూర్యుని కుమార్తెను. సావిత్రి కి చెల్లిని. నా పేరు తపతి.నాకు స్వతంత్రము లేదు. నీకు నాపై ప్రేమ ఉంటే, నా తండ్రిని అడుగు. మన పెండ్లి జరుగుతుంది" అని చెప్పి వెళ్లి పోయింది. అప్పటి నుండి సంవరణుడు అక్కడే ఉండి సూర్యుని పట్టుదలతో ఆరాధిస్తున్నాడు.

ఒక రోజు వసిష్టుడు సంవరణుడి దగ్గరకు వచ్చాడు. అతని బాధను తెలుసుకున్నాడు.

వెంటనే సూర్యుని వద్దకు వెళ్లాడు. వసిష్ఠుని చూచి సూర్యుడు అర్ఘ్య పాద్యాలు ఇచ్చి సత్కరించాడు. వచ్చిన కారణం అడిగాడు.

"పూరు వంశజుడు, ధర్మ పరుడు, సద్గుణ సంపన్నుడు అయిన సంవరణుడు నీ కుమార్తె తపతిని చూచి మోహించాడు. నువ్వు నీ కుమార్తెను అతనికి ఇచ్చి వివాహం చెయ్యాలి" అని చెప్పాడు. సూర్యుడు కూడా తన కోరిక తీరబోతున్నందుకు సంతోషించాడు. తపతిని వసిష్ఠునితో సంవరణుడి వద్దకు పంపించాడు. వసిష్ఠుడు ఇద్దరికి వివాహం జరిపించాడు. సంవరణుడికి, తపతికి కురు మహారాజు జన్మించాడు. మీరు కురు వంశజులు కాబట్టి, మీరు తాపత్యులు అయ్యారు" అని వివరించాడు అంగార పర్ణుడు.

అప్పుడు అర్జునుడు అంగార పర్ణుని చూచి "గంధర్వా, మా పూర్వులకు గురువులు పురోహితులు అయిన వసిష్ఠుని గురించి వినాలని ఉంది." అని అడిగాడు.

అంగార పర్ణుడు అర్జునునితో ఇలా చెప్ప సాగాడు.

పూర్వం కన్యాకుబ్జ నగరాన్ని విశ్వా మిత్రుడు అనే మహా రాజు పరిపాలిస్తుండేవాడు. ఒక రోజు తన సేనలతో సహా అరణ్యానికి వేటకు వెళ్లాడు. వేటాడి అలసిపోయి సమీపములో ఉన్న వసిష్ట మహాముని ఆశ్రమానికి వెళ్లాడు. వసిష్టుడు విశ్వామిత్ర మహారాజునకు అతిథి సత్కారాలు గావించాడు.

వసిష్టుని వద్ద నందిని అని ఒక కామ ధేనువు ఉంది. విశ్వామిత్రునికి అతని అపార సేనా వాహినికి భోజన సత్కారాలు చెయ్యమని నందినికి చెప్పాడు. నందిని వారందరికి ఇష్టమైన వంటకాలతో భోజనం పెట్టింది. ఇది చూచి విశ్వామిత్రుడు ఆశ్చర్యపోయాడు.

లక్ష పాడి ఆవులు ఇస్తాను ఆ కామధేను వును ఇమ్మని వసిష్టుని అడిగాడు విశ్వా మిత్రుడు. వసిష్ఠుడు దానికి నిరాకరించాడు.

బలవంతంగా ఆ ధేనువును తీసుకురమ్మని ఆజ్ఞాపించాడు విశ్వామిత్రుడు. నందిని వసిష్ఠుని వైపు చూసింది. వసిష్ఠుడు మౌనంగా చూస్తున్నాడు.

నందిని విజృంభించింది. తన శరీరం నుండి అనేక మంది సైన్యాలను పుట్టించింది. వారందరూ విశ్వామిత్రుని సైన్యాలను చించి చెండాడారు.

విశ్వామిత్రునికి జ్ఞానోదయం అయింది. క్షాత్రబలం కన్నా తపో బలం గొప్పది అని తెలుసుకున్నాడు. రాజ్యాన్ని విడిచి పెట్టి తపస్సుకు వెళ్లి పోయాడు. దివ్య శక్తులను పొందాడు. కాని వసిష్టుని మీద మత్సరం మాన లేదు.

వసిష్టుడు కల్మాష పాదుడు అనే మహా రాజుకు యాజకుడు (యజ్ఞములు చేయించే పురోహితుడు) గా ఉంటున్నాడు. కల్మాష పాదునకు యాజకుడు కావాలని విశ్వామిత్రుడు కూడా

ప్రయత్నిస్తున్నాడు.

ఒక రోజు కల్మాష పాదుడు వేటకు వెళ్లాడు. అలసిపోయి సమీపములో ఉన్న వసిష్టుని ఆశ్రమానికి వెళుతున్నాడు. దారిలో వశిష్టుని నూర్గురు కుమారులలో పెద్ద వాడైన శక్తి ఎదురుగా వస్తున్నాడు. కల్మాష పాదుడు గర్వంతో శక్తిని తప్పుకొని తనకు దారి ఇవ్వమన్నాడు.

"రాజా, ఎంతటి గొప్ప వారైనా, బ్రాహ్మణులు ఎదురుగా వచ్చినపుడు తప్పుకొని దారి ఇస్తారు. ఇది ధర్మం" అని అన్నాడు. ఆ మాటలకు కోపించి, కల్మాష పాదుడు తన చేతికర్రతో శక్తిని కొట్టాడు.

శక్తికి కోపం వచ్చింది. "నన్ను రాక్షస బుద్ధితో అవమానించావు. నువ్వు రాక్షసుడివై నర మాంసం తింటూ జీవించు" అని శాపం ఇచ్చాడు.

అప్పుడు కళ్లు తెరిచాడు కల్మాష పాదుడు.

అతనిని వసిష్టుని పెద్ద కుమారుడిగా గుర్తించాడు. శాప విమోచన కొరకు ప్రార్థించాడు.

ఇదంతా దూరం నుండి చూస్తున్న విశ్వామిత్రుడు, కల్మాష పాదుని మనస్సులోకి కింకరుడు అనే రాక్షసుని ప్రవేశ పెట్టాడు. అప్పటి నుండి కల్మాష పాదుడు రాచ కార్యాలు మాని వేసాడు.

ఒక రోజు ఒక బ్రాహ్మణుడు కల్మాష పాదుని వద్దకు వచ్చాడు. తనకు మాంసాహారం భోజనం కావాలని అడిగాడు. "సరే" అని వెళ్లాడు కాని మరిచిపోయాడు. రాత్రి పొద్దు పోయిన తరువాత ఆ విషయం గుర్తుకు వచ్చింది. వెంటనే వంట వాడిని పిలిచి "నేను ఒక బ్రాహ్మణుడికి మాంసాహారం భోజనం పెడతాను అని చెప్పాను. అతనికి భోజనం పెట్టు" అని చెప్పాడు.

దానికి వంట వాడు "మహా రాజా, ఈ రాత్రప్పుడు మాంసం ఎక్కడ దొరుకుతుంది?" అని అన్నాడు. అప్పటికే కింకరుడు కల్మాష

పాదుని మనసులో ఆవేశించి ఉండటం వల్ల "నీ ఇష్టం. నర మాంసమైనా వండించి పెట్టు" అని అన్నాడు.

సరే అని వంట వాడు ఆ బ్రాహ్మణుడికి నర మాంసం రుచిగా వండి పెట్టాడు. ఆ బ్రాహ్మణుడు దానిని తిన్నాడు. కాని తాను తిన్నది నర మాంసం అని గ్రహించాడు. ఆ బ్రాహ్మణునకు కోపం వచ్చింది "నర మాంసంతో నాకు భోజనం పెట్టావు కాబట్టి నువ్వు నర మాంసం తినే రాక్షసుడివై పో" అని శాపం పెట్టాడు. వెంటనే కల్మాష పాదుడు రాక్షసుడిగా మారి పోయాడు.

కల్మాష పాదుడు వెంటనే శక్తి వద్దకు వెళ్లి "దీనికంతా నువ్వే కారణం. ముందు నిన్నే తింటాను" అని శక్తిని చంపి తిన్నాడు. అంతటితో ఆగ కుండా వసిష్ఠుని పుత్రులందరిని చంపి తిన్నాడు.

తన నూరుగురు పుత్రులూ రాక్షసునికి ఆహారం కావడం చూచి వసిష్టుడు తట్టుకోలేక

పోయాడు. పుత్రశోకంతో కుమిలి పోయాడు. ఆత్మహత్య చేసుకోవాలని ఎంతో ప్రయత్నించాడు. కాని సఫలం కాలేదు.

ఇదంతా శక్తి భార్య, వసిష్ఠుని కోడలు, అదృశ్యంతి, చూస్తూ ఉంది. అప్పుడు ఆమె గర్భవతి. ఆమె కడుపులో ఉన్న బిడ్డ వేదాలు సుస్వరంతో వల్లె వేస్తున్నాడు. అది విని వసిష్ఠుడు ఆశ్చర్యపోయాడు. తన మనుమడిని చూడాలని అనుకున్నాడు. ఆత్మ హత్యా యత్నం విరమించాడు.

ఒక రోజు రాక్షస రూపంలో ఉన్న కల్మాషపాదుడు అదృశ్యంతి మీద పడి చంప పోయాడు. వసిష్ఠుడు మంత్ర జలం చల్లాడు. కల్మాషపాదుడు శాప విముక్తుడు అయ్యాడు.

కల్మాషపాదుడు వసిష్ఠునకు నమస్కరించి "మహా మునీ నీ దయవల్ల నాకు శాప విమోచనం అయింది" అన్నాడు.

"బ్రాహ్మణులను అవమానిస్తే వచ్చే అనర్థాలు

చూసావు కదా. ఇంకనైనా బ్రాహ్మణులను పూజించు" అని హితభోధ చేసాడు.వసిష్టుని ఆశీర్వాదము తీసుకొని కల్మాష పాదుడు అయోధ్యా నగరానికి వెళ్లి రాజ్యం చేస్తున్నాడు.

కాని రాక్షస రూపంలో ఉన్నపుడు కల్మాష పాదుడు, ఒక నాడు, ఒక బ్రాహ్మణ దంపతులు కామ క్రీడలలో ఉండగా, ఆ బ్రాహ్మణుడిని చంపి తిన్నాడు. దానికి కోపించి ఆ బ్రాహ్మణ వనిత "స్త్రీ తో సంభోగం చేసినపుడు నువ్వు కూడా నా భర్త మాదిరి చస్తావు" అని శపించింది. అందువలన కల్మాష పాదుడు భార్యతో కలిసి సంతానం పొందలేక పోయాడు.

సంతాన కావాలనే కోరిక అధికం కావడం తో, వశిష్ఠుని తనకు సంతానం ప్రసాదించమని కోరాడు. వసిష్ఠుడు అలాగే అన్నాడు. కల్మాష పాదుడు ఋతు స్నానం చేసిన తన భార్య మదయంతిని వసిష్ఠుని వద్దకు పంపాడు. అతని అనుగ్రహంతో మదయంతి గర్భం దాల్చింది. పన్నెండేళ్లు గడిచాయి. కాని ఎంతకూ ప్రసవం

కాలేదు. అందుకని ఒక పదునైన రాతి ముక్కతో తన గర్భం చీల్చుకుంది. ఆమెకు అశ్మకుడు అనే రాజర్షి జన్మించాడు

(దీని వలన ఆ రోజుల్లోనే సిజేరియన్ ఆపరేషన్లు జరిగాయి అని అనుకోవచ్చునా. ఏమో!).

అదే సమయానికి వశిష్టుని పెద్ద కుమారుడైన శక్తి భార్య అదృశ్యంతికి కూడా ఒక పుత్రుడు కలిగాడు. అతనే పరాశరుడు. పరాశరుడు పెరిగి పెద్దవాడు అయ్యాడు. తన తండ్రి శక్తిని ఒక రాక్షసుడు చంపాడని తన తల్లి వలన తెలుసుకున్నాడు. తన తపో మహిమతో లోకాలన్నీ భస్మం చేస్తానని శపథం చేసాడు. అది విని వశిష్టుడు అతనిని వారించాడు.

"పరాశరా, అది ధర్మము కాదు. పూర్వం కృతవీర్యుడు అనే మహా రాజు భృగువంశ బ్రాహ్మణులను యాజ్ఞికులుగా చేసుకొని ఎన్నో యజ్ఞాలను యాగాలను చేసారు. కృతవీర్యుడు వారికి మిక్కుటమైన ధన్నాన్ని ఇచ్చాడు. దానిని

వారు దాచుకున్నారు. తరువాతి కాలంలో కొంత మంది క్షత్రియులు "భృగు వంశ బ్రాహ్మణులు కృతవీర్యుని ధన్నాన్ని అపహరించి దాచుకున్నారు" అని అపప్రధ పుట్టించారు.

అది విని కొంత మంది బ్రాహ్మణులు తమ వద్ద ఉన్న ధనాన్ని ఆ క్షత్రియులకు ఇచ్చారు. మరి కొంత మంది బ్రాహ్మణులు ఆ ధనాన్ని భూమిలో పాతిపెట్టారు. క్షత్రియులు ఇది చూచి, ఆ బ్రాహ్మణులను చంపి ఆ ధనం తీసుకుని వెళ్లారు. భృగు వంశ బ్రాహ్మణులనందరినీ, గర్భం లో ఉన్న బిడ్డలతో సహా చంపారు. ఆడు వారందరూ వీరికి భయపడి హిమాలయాలకు వెళ్లి పోయారు.

అందులో ఒక బ్రాహ్మణుని భార్య తన తొడలో గర్భం ధరించింది. ఆమె తొడలోనుండి ఔర్వుడు అనే అత్యంత తేజోవంతుడైన కుమారుడు జన్మించాడు. అతని తేజస్సుకు, కృతవీర్యుని వంశములోని క్షత్రియులందరు దృష్టి కోల్పోయి గుడ్డి వాళ్లయ్యారు.

తరువాత ఔర్వుడు తన తండ్రి, మిగిలిన

బంధువులు ఒక్క సారి చనిపోయారని తెలుసు
కొని, లోకాలన్నింటిని నాశనం చెయ్యాలని
సంకల్పించి, ఘోర తపస్సు చెయ్య సంకల్పించాడు.
అతని పితృ దేవతలు ఔర్వుని చూచి

"మేము అసమర్ధులమై క్షత్రియులచేత చంప
బడలేదు. మేము ధనమునకు ఆశ పడి ధనమును
దాచ లేదు. మేము ఎంతో తపస్సు చేసాము. మా
తపో మహిమ వలన మాకు మరణం రావడం
లేదు. ఆత్మ హత్య చేసుకుందామంటే అది
పాపము అని తెలుసు. ఈ మనుష్య లోకంలో
ఎక్కువ కాలము ఉండలేము . అందువలన మేము
కావాలనే క్షత్రియులతో వైరం తెచ్చుకొని వారి
చేతిలో చంపబడ్డాము. కాబట్టి ఆ కారణం చేత
నువ్వు లోకాలను నాశనం చెయ్యడం ధర్మం
కాదు" అని పలికారు.

వారి మాటలు విని, ఔర్వుడు తన
సంకల్పం విరమించుకున్నాడు. కాబట్టి పరాశరా!
కోపం తో నువ్వు చెయ్యబోయే తపస్సు మంచిది
కాదు. కనుక శాంతం వహించు" అని చెప్పాడు

వశిష్టుడు. తాత గారి మాటను మన్నించి, ఆ సంకల్పం విరమించుకున్నాడు పరాశరుడు.

కాని తన తండ్రి శక్తిని, పిన తండ్రులను చంపిన రాక్షసుడి మీద కోపం పోలేదు.రాక్షస వినాశనానికి సత్రయాగం చేయ్యడానికి సంకల్పించాడు. దానికి వసిష్ఠుడు కూడా అడ్డు చెప్పలేదు. ఆ సత్ర యాగంలో దుర్మార్గులైన రాక్షసులందరూ పడి మల మలా మాడిపోతున్నారు.

అలా రాక్షస జాతి అంతరిస్తుంటే చూచి, పులస్త్యుడు, పులహుడు, క్రతువు వసిష్ఠుని దగ్గరకు వచ్చారు. శక్తి చేసే రాక్షస వినాశానాన్ని ఆపమని కోరారు. వారి కోరిక మేరకు శక్తి తన సత్ర యాగాన్ని, రాక్ష వినాశనాన్ని ఆపుచేసాడు." అని అంగార పర్ణుడు అనే గంధర్వుడు అర్జునుడితో చెప్పాడు.

తరువాత అర్జునుడు ఆ గంధర్వుని చూచి, "మిత్రమా, ఇక్కడ మాకు ఎవ్వరూ తెలియదు. నువ్వే మాకు దారి చూపించాలి. మంచి

పురోహితుడు ఎవరో చెప్పాలి" అని అడిగాడు.

"అర్జునా, ఇక్కడికి సమీపంలో ఉత్కొంచం అనే పుణ్య తీర్థం ఉంది. అక్కడ ధౌమ్యుడు అనే బ్రాహ్మణుడు తపస్సు చేసుకుంటున్నాడు. మీరు అతనిని పురోహితునిగా చేసుకోండి" అని చెప్పాడు.

తరువాత పాండవులుఅక్కడి నుండి బయలు దేరి ధౌమ్యుని వద్దకు వెళ్లారు. అతనిని తమ పురోహితునిగా ఉండమని కోరారు. ధౌమ్యుడు దానిని సమ్మతించాడు. పాండవులు, ద్రౌపది ధౌమ్యుని ఆశీర్వాదం తీసుకొని, పాంచాల దేశానికిప్రయాణం అయ్యారు. దారిలో వారు కొంత మంది బ్రాహ్మణులను కలిసారు. వారి వలన ద్రౌపది స్వయంవర విశేషాలు తెలుసుకున్నారు. తాము కూడా ద్రుపద నగరానికి ప్రయాణం అయ్యారు. ఆ బ్రాహ్మణులతో కలిసి ప్రయాణించి ద్రుపద నగరం చేరుకున్నారు. ఒక కుమ్మరి వాని ఇంటిలో విడిది చేసారు.

ద్రుపద నగరంలో పాంచల రాజు ద్రుపదుడు, తన కుమార్తె కృష్ణను అర్జునునికి ఇచ్చి వివాహం చెయ్యాలని సంకల్పించాడు. కాని పాండవులు లక్క ఇంటిలో మృతి చెందారు అని తెలిసి శోకించాడు. కాని పాండవులు ఎక్కడో బతికి ఉన్నారు అని పురోహితులు చెప్పడం వల్ల, అర్జునుని స్వయంవరానికి రప్పించడానికి, ఒక మత్స్య యంత్రాన్ని ఏర్పాటు చేసాడు.

ఒక బలమైన ధనుస్సును తయారు చేయించాడు. ఆ ధనుస్సును ఎక్కుపెట్టి ఆకాశంలో తిరుగుతున్న మత్స్య యంత్రాన్ని కొట్టిన వాడికి తన కుమార్తెను ఇచ్చి వివాహం చేస్తానని ప్రకటించాడు. ఒక్క అర్జునుడు తప్ప వేరే వాళ్లు ఆ మత్స్యయంత్రాన్ని కొట్టలేరని ఆయన నమ్మకం.

ఎందరో రాజులు ఆ స్వయంవరానికి వచ్చారు. వారిలో ఒకరిని వరించడానికి తెల్లటి పుష్ప మాల ధరించి కృష్ణ సిద్ధంగా ఉంది. ధృష్టద్యుమ్నుడు, స్వయంవరానికి వచ్చిన రాజులందరికి, మత్స్య యంత్రాన్ని గురించి

వివరించాడు. ద్రౌపదికి, స్వయంవరానికి వచ్చిన రాజుల గూర్చి చెప్పాడు.

దుర్యోధనుడు, దుశ్శాసనుడు మొదలైన నూర్గురు కౌరవులు, వారి పక్కనే ఉన్న కర్ణ, అశ్వత్థామ, సోమదత్త, భూరిశ్రవ, శ్రుతసేనుడు మొదలైన వారు, శల్యుడు, విరాటుడు, జరాసంధుడు, గాంధార రాజులు, సారణుడు, సాత్యకి, సాంబుడు, సంకర్షణుడు, ప్రద్యుమ్నుడు, కృతవర్మ, అనిరుద్ధుడు, యుయుధానుడు, మొదలైన వారు, సుమిత్రుడు, సుకుమారుడు, సుశర్మ, సుదక్షిణుడు, సుషేణుడు, సేనా బిందుడు, చంద్రసేనుడు, సముద్రసేనుడు, ఔశీనరుడు, చేకితానుడు, శిశుపాలుడు, జనమేజయుడు, జయద్రథుడు, బృహద్రథుడు, సత్యవ్రతుడు, చిత్రాంగదుడు, శుభాంగదుడు, భగీరథుడు, భగదత్తుడు, పౌండ్రక వాసు దేవుడు, వత్స రాజు మొదలైన రాజులు, ఇంకా యదు, వృష్ణి, భోజ, అంధక వంశ రాజులను, ఇంకా సంభావనల కోసం వచ్చిన బ్రాహ్మణ సమూహాలను చూపించాడు...

(ఈ రాజుల పేర్లు, వీరి దేశాలు ముందు ముందు భారతం లో అక్కడక్కడ కనిపిస్తాయి. అందుకని ఈ స్వయంవర సంధర్భంలో ఈ రాజుల పేర్లను, వంశాల పేర్లను, మనకు పరిచయం చేసాడు వ్యాసుడు).

శ్రీ కృష్ణుడు, తన అన్న బలరామ సహితుడై స్వయంవరానికి వచ్చాడు. వచ్చిన వారినందరిని తేర పార చూచాడు. బ్రాహ్మణ సమూహంలో, నివురు కప్పిన నిప్పుకణికల్లా ఉన్న పాండవులను గుర్తించాడు.

(మహాభారతంలో శ్రీ కృష్ణుని ప్రస్తావన మొట్ట మొదటి సారిగా ద్రౌపదీస్వయంవర ఘట్టం లో జరిగింది. గీతా భోధకుడు, రాజకీయ చతురుడు అయిన శ్రీ కృష్ణుని, శుభప్రదమైన స్వయంవర ఘట్టంలో, పరిచయం చెయ్యడం ఎంతో ఔచిత్యంగా ఉంది. అక్కడే మారువేషాలలో ఉన్న పాండవులను గుర్తుపట్టడం కూడా జరిగింది. శ్రీ కృష్ణ పాండవ సమాగమానికి అంకురార్పణ ఇక్కడే జరిగింది).

కను సైగతో, యదు రాజులందరిని స్వయంవరంలో పాల్గొనవద్దని ఆదేశించాడు శ్రీ కృష్ణుడు. స్వయంవరం మొదలైంది.ఒక్కొక్కరే వచ్చి తమ అదృష్టాన్ని పరీక్షించుకుంటున్నారు. కాని ఎవ్వరూ ఆ బలమైన ధనుస్సును ఎక్కుపెట్టలేక పోయారు. కర్ణుడు, శల్యుడు లాంటి వీరులు ధనుస్సును ఎక్కుపెట్టినా మత్స్య యంత్రాన్ని భేదించ లేక పోయారు. వెనుదిరిగారు.

అది చూచి, అర్జునుడు అన్నగారి వైపు చూచాడు. ధర్మ రాజు, వెళ్ల మని సైగ చేసాడు. అర్జునుడు సభాస్థలి వైపు వెళ్లాడు. అది చూచి అక్కడ చేరిన బ్రాహ్మణులు ఆశ్చర్యపోయారు.

" మహా మహా వీరులే ఎక్కుపెట్టలేక పోయారు, వీడెందుకు వెళుతున్నాడో. వచ్చిన వాడు సంభావన పుచ్చుకొని పోక, ఇతనికెందుకండీ ఈ చేతగాని పనులు, బ్రాహ్మణులను నవ్వుల పాలు చెయ్యడానికి కాకపోతే" అని తమలో తాము అనుకున్నారు.

కొందరు బ్రాహ్మణులను మాత్రం "బ్రాహ్మణుల పరువు నెలబెట్టాలి. నీకు శుభం జరుగుతుంది" అని ఆశీర్వదించారు.

అర్జునుడు ధనుస్సు దగ్గరకు వెళ్లాడు. ధనుస్సుకు మూడు సార్లు ప్రదక్షిణం చేసి నమస్కారం చేసాడు. అలవాటైన వారు ఎత్తినట్టు ధనుస్సును ఎత్తి సంధించాడు. ఐదు బాణాలతో మత్స్య యంత్రాన్ని పడగొట్టాడు. వచ్చిన రాజులందరూ ఆశ్చర్యపోయారు. వారికి నోట మాట రాలేదు. బ్రాహ్మణులందరూ తమ ఉత్తరీయాలను, చెంబులను గాలిలో ఊపుతూ సంతోషంతో కేరింతలు కొడుతున్నారు.

వెంటనే ధర్మరాజు, భీముని అర్జునునికి సహాయంగా ఉంచి, నకుల సహదేవులతో తన విడిదికి వెళ్లి పోయాడు. ద్రుపద రాజ పుత్రి, ద్రౌపది, మంద గమనంతో వచ్చి, అర్జునుని మెడలో వర మాల వేసి, అర్జునుని తన భర్త గా స్వీకరించింది.

ఇది చూచి స్వయంవరానికి వచ్చిన రాజు లందరికి కోపం భగ్గుమంది. వీరందరికి దుర్యో ధనుడు నాయకత్వం వహించాడు. ద్రుపదుని చూచి "స్వయంవరంలో తన విద్యా పటిమతో, మత్స్యయంత్రాన్ని భేదించి, ద్రౌపదిని గెల్చు కున్నాడు. ఇందులో ఈ బ్రాహ్మణుడి తప్పు లేదు. కాని ఇంత మంది రాజులను, స్వయంవరానికి ఎందుకు పిలవాలి? ఎందుకు మర్యాదలు చెయ్యాలి? ఎందుకు అవమానించాలి? దీనికంతటికి కారకుడు ఈ ద్రుపదుడు. ఇతని బలాన్ని అణచాలి" అని అన్నాడు దుర్యోధనుడు.

ద్రుపదుడు అర్జునుని పక్కన నిలబడ్డాడు. కాని అక్కడ చేరిన బ్రాహ్మణులు "రండి రా రండి మనం తేల్చుకుందాము" అంటూ తమ ఉత్తరీయాలను ఎగుర వేస్తూ ఆ రాజుల మీదికి ఎగబడ్డారు.

అర్జునుడు వారిని చూచి నవ్వాడు. వారిం చాడు. భీముడికి సైగ చేసాడు. భీమార్జునులు విజృంభించారు. శత్రు రాజులను చీల్చి చెండా

డారు. భీముడు అక్కడే ఉన్న వృక్షాలను, స్తంభాలను పెకలించి వారి మీద వేసాడు.

ఇదంతా చూచి శ్రీ కృష్ణుడు ఆశ్చర్య పోయాడు. తన అన్న బల రాముని చూచి "అన్నయ్యా, చూచావా పాండవులు ఎలా విజృంభిస్తున్నారో. విల్లు చేపట్టి యుద్ధం చేస్తున్న వాడు అర్జునుడు. ఆపక్కనే ఒక చెట్టునుపెకలిస్తున్న వాడు భీముడు. ఇందాక సభ నుండి వెళ్లి పోయిన వాడు ధర్మ రాజు, నకుల సహదేవులు" అని పరిచయం చేసాడు.

బల రాముడు ఆశ్చర్య పోయాడు.ఎప్పుడో లక్క ఇంటిలో చని పోయారు అనుకున్న పాండవులు ఇక్కడ ఈ విధంగా ప్రత్యక్షం కావడం ఎంతో ఆనందం కలిగించింది బలరామునికి.

కర్ణుడు అర్జునునితో యుద్ధం చేస్తున్నాడు. ఈ బ్రాహ్మణుడికి ఇంత విలువిద్యా నైపుణ్యం ఎలా వచ్చిందో తెలియక సతమత మౌతున్నాడు కర్ణుడు.

"ఓ బ్రాహ్మణుడా, నాతో ఎదిరించి నిలవ డానికి ఒక్క పరశురామునికి, దేవేంద్రునికి, అర్జునుడికి తప్ప వేరే వారికి సాధ్యం కదు. నువ్వు ఎవరు?" అని అడిగాడు.

అర్జునుడు నవ్వుతూ "నేను వీరిలో ఎవ్వ రినీ కాను కాని ముందు యుద్ధం చెయ్యి" అన్నాడు. భీముడు శల్యుని తో మల్ల యుద్ధం చేసి ఓడిం చాడు. ఈ బ్రాహ్మణులతో యుద్ధం ఏమిటని రాజులం దరూ వెనక్కు తిరిగి వెళ్ళిపోయారు.

కాని దుర్యోధనుడు మాత్రం "ఈ బ్రాహ్మణులు ఎవరు? ఎక్కడ ఉంటారు? ఎక్కడనుండి వచ్చా రు?" అని విచారించడం మొదలు పెట్టాడు. ఇది చూచాడు శ్రీ కృష్ణుడు. "సుయోధనా, ఇతరులు చెయ్యలేని కార్యాన్ని ఆ బ్రాహ్మణుడు చేసాడు. ద్రౌపదిని భార్యగా పొందాడు. అంతే కదా. ఇంక అతని గురించి మనకు ఎందుకు. వెళ్దాం పదండి" అంటూ వారించాడు. దుర్యోధనుడు మిగిలిన రాజులు సరే అని వెళ్ళి పోయారు.

భీమార్జునులు ద్రౌపదిని తమతో తమ విడిదికి తీసుకొని వెళ్లారు. అప్పటికె కుంతీ దేవి చాలా ఆందోళనగా ఉంది. స్వయంవ రోత్సవాన్ని చూడటానికి వెళ్లిన వాళ్లు ఇంకా ఎందుకు రాలేదు. ఒకవేళ కౌరవులు వారిని గుర్తించి చంపేశారా లేక వేరే కారణం ఏదైనా వుందా అని ఆలోచిస్తూ ఉంటే ధర్మరాజు నకుల సహదేవులు ముందు వచ్చారు. తరువాత కొంచెం సేపటికి భీమార్జునులు వచ్చారు.

రాగానే అర్జునుడు "అమ్మా, మేము ఒక బిక్ష తీసుకొని వచ్చాము" అని అన్నారు. దానికి కుంతీ దేవి సంతోషించి "మీరు ఐదుగురూ ఉపయోగించండి" అని బదులు చెప్పింది. కాని కొడుకు తెచ్చిన బిక్ష ఒక కన్య అని తెలిసి అధర్మం పలికినందుకుభయపడింది. "అయ్యో ఏమి తెచ్చారో తెలియక అలా పలికాను. ఇది అధర్మం. ధర్మజా, ఇది లోక విరుద్ధము. ఇప్పుడు ఏమి చేద్దాము" అని అడిగింది.

అప్పుడు ధర్మరాజు అర్జునుని చూచి

"అర్జునా ఈమెను నువ్వు తీసుకొని వచ్చావు కాబట్టి అగ్నిసాక్షిగా నువ్వే వివాహమాడుము" అన్నాడు. దానికి అర్జునుడు "పెద్ద వారు మీరు ఉండగా నేను వివాహం చేసుకోడం ఉచితం కాదు. ఈమెను మీరే వివాహం చేసుకోండి" అని చెప్పాడు.

(ఇక్కడ నన్నయ ఒక పద్యం పాదం రాసాడు "ఆ లలితాంగి యందు హృదయంబులు దృష్టులు సిల్పి పాండు భూపాల తనూజ పంచకము పంచ శరాహతి బొందె నొక్కతన్" అంటే మనసులో పాండవులు ఐదుగురు ద్రౌపది మీద మనసు పడ్డారు. మోహము చెంది ఉన్నారు" అని అర్థం. కాని పైకి మాత్రం నువ్వు పెళ్లి చేసుకో అంటే నువ్వుపెళ్లి చేసుకో అని అనుకుం టున్నారు. ఎంత గొప్ప వారైనా స్త్రీ విషయం వచ్చేటప్పటికి, ఒకే విధంగా ఆలోచిస్తారుకదా)

ఇది ధర్మరాజు గ్రహించాడు. మనలో మనకు తగవులు ఎందుకని, మనం ఐదు గురము ద్రౌపదిని వివాహం చేసుకుందాముఅని అన్నాడు.

ఇంతలో శ్రీ కృష్ణుడు బలరామ సహితుడై అక్కడకు వచ్చాడు. అప్పటి దాకా పాండవులు శ్రీ కృష్ణుని చూడలేదు. అందుకని శ్రీ కృష్ణుడు తనని తాను పరిచయం చేసుకున్నాడు. ధర్మజునికి కుంతీ దేవికి నమస్కరించాడు.

ధర్మ రాజు కృష్ణుని చూచి "బ్రాహ్మణ వేషములలో ఉన్న మమ్ము మీరు ఎలా గుర్తు పట్టగలిగారు?" అని అడిగాడు.

"ధర్మజా, సూర్యుని మేఘములు కప్పిన, సూర్యుని తేజస్సును దాచ గలవా. అలాగే మీరు బ్రాహ్మణ వేషములలో ఉన్నా మీ తేజస్సును దాచలేరు కదా.అందువలన గుర్తు పట్టాను. అదియును కాక, అంతటి మత్స్య యంత్రాన్ని కొట్టడం, రాజుల నందరిని ఎదిరించడం మీకు కాక మరొకరికి సాధ్యమా. మీరు లక్క ఇంటి నుండి తప్పించుకున్నారు. మీకు అంతా శుభమే జరుగుతుంది " అని చెప్పి కృష్ణుడు, బల రాముడు వెళ్లి పోయారు.

(మహాభారతంలో ఇది శ్రీ కృష్ణ పాండవుల ప్రథమ సమాగమము. ఈ సమాగమము, శ్రీ కృష్ణుడు అర్జునునికి గీతా బోధ చేసేవరకు ఎదిగింది.

ప్రథమ సమాగమానికి వేదిక ఒక కుమ్మరి వాని ఇల్లు. సమయం, పాండవుల వివాహ సమయం.

గీతా బోధకు వేదిక యుద్ధ రంగము. సమయము ఇంకొంచెం సేపట్లో యుద్ధం మొదలు కాబోతోంది.

ఇక్కడ సంసారము అనే విచిత్రమైన యుద్ధ రంగములో ప్రవేశించబోయే సమయం. అక్కడ అన్నదమ్ముల మధ్య, బంధు మిత్రుల మధ్య యుద్ధ ములో ప్రవేశించబోయే సమయం.

కుమ్మరి వాని ఇల్లు కూడా కాకతాళీయంగా ఒక మహత్తరమైన సత్యం చెపుతుంది. కుమ్మరి మట్టితో ఎన్నో రకరకాలైన పాత్రలు తయారు చేస్తాడు. కాని మూలం మట్టి. పాంచ భౌతికమైన ఈ శరీరాలు కూడా వివిధ ఆకృతులు ధరించి ఈ

లోకంలో సంచరించినా, అన్నింటికి మూలం పంచ భూతాలు, ఈ ప్రకృతి. ప్రతి జీవిలో ఒక జీవాత్మ ఉన్నా, అన్ని జీవులకు మూలం ఆ పరమాత్మ. ఈ సత్యాన్నే గీత లో చెప్పాడు శ్రీ కృష్ణుడు.

ఈ నర నారాయణుల ప్రధమ సమాగమము లోకోత్తరమైనది. వారికి మన ప్రణామాలు).

ఇది ఇలా ఉండగా అక్కడ ద్రుపదుడు "ఎవరో బ్రాహ్మణుడు మత్స్య యంత్రాన్ని కొట్టాడు. ద్రౌపదిని తీసుకొని వెళ్ళాడు. వారు ఎవరో తెలియదు. వారి చరిత్ర ఏమిటో తెలుసుకొని రా" అని తన కుమారుడు ధృష్టద్యుమ్నుని పంపించాడు.

ధృష్టద్యుమ్నుడు భీమార్జునుల వెంట వెళ్ళి జరిగిందంతా చూచాడు. తండ్రి వద్దకు వచ్చి "తండ్రీ, ఆ ఇరువురు వెళ్ళి ద్రౌపదిని తీసుకొని వెళ్ళి ఒక పెద్ద ఆమెకు చూపించారు. అందరూ ఆమెకు నమస్కరించారు. అందులో పెద్ద వాడు

చెప్పిన ప్రకారం, మిగిలిన నల్గురు బయటకు వెళ్లి బిక్ష తీసుకొని వచ్చారు.అందులో కొంతభాగం బలి దానాలకు, అతిధులకు తీసి పెట్టారు. మిగిలిన దానిలో, సగ భాగం బలిష్ఠుడైన రెండ వానికి పెట్టారు. మిగిలిన సగ భాగం, మిగిలిన వారు తిన్నారు. చెల్లి ద్రౌపది వారికి విసుక్కో కుండా సేవలుచేసింది. వారందరికి ధర్భలతో పడకలు తయారుచేసింది. వారందరూ పడు కొని, ఏనుగులు, గుర్రాలు, యుద్ధాలు వాటి గురించి మాట్లాడుకుంటున్నారు. వీరిని చూస్తే బ్రాహ్మణులవలె లేరు. శ్రేష్ఠమైన రాజవంశ ములో పుట్టిన వారి మాదిరి ఉన్నారు" అని చెప్పాడు ధృష్టద్యుమ్నుడు.

అయినా ద్రుపదునికి నమ్మకం కుదర లేదు. తన పురోహితుని పంపి, వారి పుట్టు పూర్వోత్త రాలు తెలుసుకొని రమ్మన్నాడు. పురోహితుడు వెంటనే ధర్మ రాజు వద్దకు వెళ్లాడు. ఆ బ్రాహ్మణు నికి పాండవులు అర్ఘ్యపాద్యాదులు ఇచ్చి సత్క రించారు.

అప్పుడు ఆ పురోహితుడు "బ్రాహ్మణోత్తమా, ద్రుపదుడు ఆడ పిల్ల తండ్రి కదా. అందువలన, మీ కులం, గోత్రం, పేర్లు మిగిలిన వివరాలు తెలుసుకొని రమ్మని ద్రుపదుడు నన్ను పంపించాడు. దయచేసి ఆ వివరాలు చెప్పండి" అన్నాడు.

దానికి ధర్మరాజు నవ్వుతూ "విప్రోత్తమా, మీ మహారాజు మత్స్య యంత్రాన్ని కొట్టిన వారికి తన కుమార్తెను ఇస్తాను అన్నాడు. అలాగే మా వాడు మత్స్య యంత్రాన్ని పడగొట్టాడు. మీ మహారాజు కుమార్తెను తీసుకొని వచ్చాడు. ఇప్పుడు మా కుల గోత్రాలు తెలుసుకోవడం ఎందుకు? తెలుసుకొని ఏమి చేస్తాడు? అయినా అంత బలమైన విల్లును ఎక్కుపెట్టడం ఎవరికి సాధ్యం అవుతుంది? మత్స్య యంత్రం వీరులు కాక మరొకరు కొట్టగలరా? మీ మహారాజు కోరిక తీరినది కదా. ఇంకా విచారించడం ఎందుకు?"అని నర్మగర్భంగా అన్నాడు ధర్మరాజు. చేసేది లేక, ఆ పురోహితుడు అదే విషయాన్ని ద్రుపదునికి చెప్పాడు.

ద్రుపదునికి సందేహం కొంత వరకు తీరింది కాని, ఇంకా కొరత గానే ఉంది. అందుకని వారిని తీసుకు రమ్మని, నాలుగు జాతుల వారికి అనువైన రథాలను ఇచ్చి ధృష్టద్యుమ్నుని పాండవుల వద్దకు పంపాడు. పాండవులు అది చూచి, క్షత్రియులకు ఉచితమైన బంగారు రథాలను ఎక్కి ద్రుపదుని వద్దకు వచ్చారు.

పాండవులకు ఎదురు వెళ్ళి వారికి అతిథి సత్కారాలు గావించాడు. ఎన్నో వస్తువులను కానుకగా పంపాడు ద్రుపదుడు. కాని పాండవులు క్షత్రియులకు ఉచితమైన కత్తులు, విల్లులు, బాణములు మాత్రం తీసుకున్నారు. ఇది చూచి ద్రుపదుడు ఎంతో సంతోషించాడు. వారు క్షత్రియులు అని నిర్ధారణ చేసుకున్నాడు. కాని వారి నోటితో చెపితేనే బాగుంటుందని అనుకున్నాడు.

ధర్మ రాజు పక్కనే కూర్చుని "అయ్యా, మీరు క్షత్రియులా, బ్రాహ్మణులా, లేక దేవతలా, గంధర్వులా మాకు సందేహముగా నున్నది. మీ నిజ స్థితి తెలుసుకోకుండా నా కుమార్తెను

ఇచ్చి వివాహం చెయ్యలేను కదా. అందువలన తెలుసుకోగోరుతున్నాను" అని సిర్మొహ మాటంగా చెప్పాడు. ఇంక దాచి ప్రయోజనం లేదనుకున్నాడు ధర్మ రాజు.

"ద్రుపద మహా రాజా, మేము క్షత్రియులము. పాండు రాజు పుత్రులము. నా పేరు ధర్మజుడు. వీరు భీమార్జున నకుల సహదేవులు. మత్స్య యంత్రాన్ని ఛేధించినది నా తమ్ముడు అర్జునుడు. ఈమె మా తల్లి కుంతీ దేవి." అని చెప్పాడు.

ఆ మాటలు విని ద్రుపదుడు అత్యధిక సంతోషాన్ని పొందాడు. తన చిరకాల కోరిక నెరవేరిందని పొంగి పోయాడు. ద్రుపదుడు ధర్మజుని పక్కన కూర్చుని "విచిత్ర వీర్యుని మనుమడు, పాండు రాజు పుత్రుడు, అర్జునుడు నాకు అల్లుడు కావడం ఎంతో సంతోషంగా ఉంది. స్వయం వరంలో అతనిని వరించిన కన్యను, అర్జునుడికి ఇచ్చి వివాహం చేస్తాను" అని అన్నాడు ద్రుపదుడు.

దానికి ధర్మజుడు "అది ఎలా కుదురు

తుంది. అర్జునుని కన్నా, ఇద్దరం పెద్ద వాళ్ల ము ఉన్నాము. మా వివాహాలు జరగంది అర్జునునికి వివాహం ఎలా చేస్తాము" అని అన్నాడు.

అప్పుడు ద్రుపడు "అలా ఐతే పెద్ద వాడివి నువ్వు నా కుమార్తెను వివాహం చేసుకో. ధర్మ బద్ధంగా ఉంటుంది" అని అన్నాడు.

"అలా కాదు. అర్జునుడు తెచ్చిన బిక్ష ఐదు గురు పొందలని మా తల్లి కోరిక. అందువల ఈ కన్యను మేము ఐదుగుర ము వివాహం చేసుకుంటాము" అన్నాడు ధర్మ రాజు.

ద్రుపదుడు ఆశ్చర్య పోయాడు. "అదే మిటి. ఒకపురుషుడు చాల మంది కన్యలను వివాహ మాడటం విన్నాను. కాని ఒక కన్య ఎక్కువ మంది పురుషులను వివాహం మాడటం ఎక్కడా వినలేదు. ఇది లోక విరుద్ధం. కాబట్టి ఆలోచించి రేపు నిర్ణయం తీసుకుందాము" అని అన్నాడు ద్రుపదుడు.

(ఇక్కడ ఒక మాట. వర మాల వేసినప్పటి నుండి ద్రౌపది నోటి నుండి ఒక్క మాట కూడా రాలేదు. ఎవరు కూడా ఆమెను నీ అభిప్రాయం ఏమిటి అని అడగ లేదు. మగ వాళ్లు మాత్రం తమ ఇష్టం వచ్చినట్టు ఆమె వివాహం గురించి మాట్లాడు తున్నారు. ఇదంతా చూస్తుంటే సమాజంలో స్త్రీ పరిస్థితి నాడు నేను ఒకటే అనిపిస్తూ ఉంది. వివాహ విషయంలో ఆమె మాటకు, అభిప్రాయాలకు విలువ లేదు.)

మరు నాడు వేద వ్యాస మహా ముని అక్కడకు వచ్చాడు. ద్రుపదుడు వ్యాసునికి అర్ఘ్య పాద్యాదులు ఇచ్చి సత్కరించాడు.ద్రుపదుడు వ్యాసునితో

"మహాత్మా, నా కుమార్తె ద్రౌపదిని అర్జునుడు మత్స్య యంత్రాన్ని ఛేదించి, స్వయంవరంలో పొందాడు. కాని ధర్మ రాజు తాము ఐదుగురు అన్నదమ్ములము ద్రౌపదిని వివాహం చేసుకుంటాము అంటున్నాడు. ఇది లోక విరుద్ధము కాదా? తమరే ధర్మ నిర్ణయం చెయ్యండి" అని అడిగాడు.

ధర్మ రాజు కూడా చేతులు జోడించి "మహాత్మా, మాట వరసకైనా నేను అసత్యం, అధర్మం పలకను. నా నోటినుండి అలా ఎందుకు వచ్చిందో తెలియదు. మాకు మా తల్లి దైవం. కాబట్టి తల్లి మాటను మేము జవదాట లేము. అదియును కాక, జటిల అనే ఋషి కన్య ఏడుగురు ఋషులను వివాహం చేసుకుంది. దాక్షాయణి అనే కన్య ప్రచేతసులు అనబడే పది మందిని వివాహం చేసుకుంది. కాబట్టి ద్రుపద మహారాజా, ఆలోచించక, నీ కుమార్తె ద్రౌపదిని మా ఐదుగురు అన్నదమ్ములకు ఇచ్చి వివాహం చెయ్యి" అని అన్నాడు.

ఇరువురి వాదనలు విన్నాడు వ్యాసుడు. కాసేపు ఆలోచించాడు. "ద్రుపద మహా రాజా, ఈ ధర్మ రాజు చెప్పినట్టు, నీ కుమార్తె ద్రౌపదిని ఈ ఐదుగురికి ఇచ్చి వివాహం చెయ్యి. ఇది ధర్మ నిర్ణయం. నేను ఈ నిర్ణయానికి ఎలా వచ్చానో కారణాలు కావాలంటే లోపలకు రా చెపుతాను" అని ద్రుపదుడిని లోపలకు తీసుకొని వెళ్లాడు. ఏకాంతంలో ద్రుపదునికి వ్యాసుడు ఇలా చెప్ప సాగాడు.

"పూర్వ కాలంలో ఇంద్రసేన అనే ఆమె మౌద్గల్య మహాముని భార్య. ఆమె మహా పతివ్రత. మౌద్గల్యుడు కుష్టు రోగంతో బాధ పడుతున్నాడు. చర్మం అంతా వడలి పోయింది. అవయవాలు కుళ్లి పోయాయి. కాని ఇంద్ర సేన అసహ్యించుకోకుండా భర్తకు సేవలు చేస్తూ ఉంది. ఒక రోజు భర్తకు భోజనం పెట్టింది. మిగిలిన అన్నం తను తింటూ ఉంది. అందులో భర్త వేలు ఒకటి ఊడి పడి ఉంది. ఇంద్ర సేన ఆ వేలును తీసి పక్కన పెట్టి, మిగిలిన అన్నం తింటూ ఉంది. దీనిని చూచి మౌద్గల్యుడు ఆశ్చర్య పోయాడు.

"ఇంద్ర సేనా. నీ పతి భక్తి అమోఘం. నీకు ఏ వరం కావాలో కోరుకో ఇస్తాను" అన్నాడు.

దానికి ఇంద్ర సేన "నాథా, నాకు కామ వాంఛలు మెండుగా ఉన్నాయి. అవి మీ వల్ల ఈ రూపంలో తీర లేదు. కాబట్టి మీరు, అందమైన, మనోహరమైన రూపం ధరించి, ఐదుగురిగా మారి, ఐదు విధాలుగా నా కామ వాంఛలు తీర్చండి" అని అడిగింది.

దానికి ఆ మహా ముని సంతోషించాడు. తన తపో మహిమతో, మనోహరమైన రూపం ధరించాడు. ఐదుగురిగా విడిపోయాడు. ఐదు విధాలుగా భార్యతో కామ సుఖాలు అనుభవించాడు. తరువాత బ్రహ్మ లోకానికి వెళ్లాడు.

కాని ఇంద్రసేనకు కామ వాంచలు ఇంకా తీరలేదు. మరు జన్మలో కాశీ రాజు పుత్రికగా జన్మించింది. చాల కాలం కన్యగానే మిగిలి పోయింది. శివుని గూర్చి తపస్సు చేసింది. శివుడు ప్రత్యక్షం అయ్యాడు. ఏమి కావాలో కోరుకొమ్మన్నాడు.

శివుడిని చూచిన తత్తర పాటులో, తన మనసులో ఉన్న బలమైన కోరికతో, "నాకు భర్త కావాలి, నాకు భర్త కావాలి" అంటూ ఐదు మార్లు అడిగింది. నీకు మరు జన్మలో ఐదుగురు భర్తలు ఔతారు అని వరం ఇచ్చాడు శివుడు.

ఆమె తన పొరపాటు గ్రహించింది . "దేవా,

ఎక్కడన్నా ఒక కన్యకు ఐదుగురు భర్తలు ఉంటారా. ఇది ధర్మ విరుద్ధం కాదా. కాబట్టి నాకు ఈ వరం అక్కర లేదు" అని చెప్పింది.

దానికి శివుడు "సాధ్వీ, నువ్వు ధర్మ తప్పకుండా ఐదుగురు భర్తలతో ఉంటావు" అని అన్నాడు

"అలా ఐతే, నాకు ఆ ఐదుగురు భర్తలతో ప్రత్యేక సంగమం కావాలి. ఒక్కొక్క సారి ఒక్కరినే కలవాలి. అప్పుడు నేను కన్యగానే ఉండాలి. నా కామేచ్ఛ తీరాలి. పతి సేవా భాగ్యం, నిరంతర సౌభాగ్యం కలగాలి" అని అడిగింది. శివుడు ఆమె కోరిన విధంగా వారాలు ఇచ్చాడు. "నువ్వు వెళ్లి గంగా తీరంలో ఉన్న ఇంద్రుడిని నా వద్దకు తీసుకొని రా" అని చెప్పాడు. కాశీ రాజు కుమార్తె అలాగే అని గంగా తీరానికి వెళ్లింది.

ఆ సమయంలో యమ ధర్మ రాజు సత్ర యాగం నిర్వహిస్తున్నాడు. యాగ దీక్షలో ఉంటాడు కాబట్టి ప్రాణి హింస చెయ్యకూడదు. అందువలన

మానవులు మరణం లేకుండా ఏళ్ల తరబడి జీవించ సాగారు. భూభారం ఎక్కువ అయి పోయింది.

ఇంద్రుడు మొదలైన దేవతలు బ్రహ్మ దేవుని వద్దకు వెళ్లి "బ్రహ్మదేవా, మానవులు మరణం లేకుండా జీవిస్తే, మాకు వారికి తేడా ఏముంటుంది చెప్పండి. దీనికి మీరే ఒక మార్గం చూపాలి" అని ప్రాధేయపడ్డారు.

దానికి బ్రహ్మదేవుడు "యముని సత్ర యాగం అయ్యేదాక మీరు నిశ్చింతగా ఉండండి. యాగం పూర్తి కాగానే అతను మానవులను అంతమొందిస్తాడు. యముని తేజస్సు, మీ తేజస్సు కలిగిన వీరులు ఆయనకు సహాయంగా ఉంటారు" అని చెప్పాడు.

ఇంద్రుడు ఇతర దేవతలు ఇంద్ర లోకం వెళుతూ మార్గ మధ్యంలో గంగానది ఒడ్డుకు చేరుకున్నారు. అక్కడ కాశీ రాజు కూతురు ఏడుస్తూ ఉంది. ఇంద్రుడు ఆమెను చూచి

"ఎందుకు ఏడుస్తున్నావు?" అని అడిగాడు. "దేవేంద్రా, నా ఏడుపు గురించి తెలుసు కోవాలంటే, మీరు నా వెంట రావాలి" అని అతనిని మహా శివుని వద్దకు తీసుకొని వెళ్లింది.

ఆ సమయంలో మహా శివుడు నవ యువకుని రూపంలో మరి ఒక యువతితో పాచికలు ఆడుతున్నాడు. అది చూచి దేవేంద్రుడికి కోపం వచ్చింది "ముల్లోకాలకు అధిపతిని నా ఎదురుగా జూదం ఆడుతున్నావా?" అని గర్వంగా అడిగాడు.

దానికి శివుడు కోపించి "నువ్వు గర్వంతో మాట్లడావు. నీకు చేతనైతే ఆ కొండ గుహను రెండుగా చీల్చు" అన్నాడు. ఇంద్రుడు తన బాహు బలంతో ఆ గుహను రెండు గా చీల్చాడు. అందులో తన మాదిరే ఉన్న నలుగురు ప్రకాశ వంతులైన బలవంతులైన వీరులను చూచాడు.తన మాదిరే ఉన్న వారిని చూచి ఆశ్చర్య పోయాడు ఇంద్రుడు.

మహేశ్వరుడు తన నిజ రూపంతో సాక్షాత్క రించాడు " మీ ఐదుగురు ఇంద్రులు మానవ లోకంలో జన్మించండి." అని అన్నాడు కాశీ రాజు పుత్రికను చూచి "నువ్వు ఆ ఐదుగురిని వివాహం చేసుకొని నీ కోరికలు తీర్చుకో" అని వెళ్ళిపోయాడు.

ద్రుపద మహారాజా, ఆ ఐదుగురు ఇంద్రులే, యమ, ఇంద్ర, వాయు, అశ్వినుల అంశలతో, ధర్మజ, భీమ, అర్జున, నకుల, సహదేవులుగా జన్మించారు. కాశీ రాజు పుత్రిక ఐన ఇంద్రసేన, యాజ్ఞసేనిగా ఉద్భవించి, నీ ఇంట పెరిగింది. కావాలంటే వారి పూర్వ రూపాలు చూడు" అని తన తపోమహిమతో వారి పూర్వ రూపాలు చూపించాడు.

ఇంద్రుని ఐదు రూపాలలో ప్రకాశిస్తున్న ఆ వీరులను చూచాడు ద్రుపదుడు. ఇంద్ర సేనను కూడా చూచాడు. అలా ఆశ్చర్యంతో చూస్తున్న ద్రుపదుని చూచి వ్యాసుడు ఇంకా ఇలా అన్నాడు "ద్రుపదా, పూర్వం నితంతుడు అనే రాజ ఋషి

కుమారులు కూడా ఔశీనరపుత్రికను స్వయం
వరంలో పొంది వివాహం చేసుకున్నారు. కాబట్టి
నీ కూతురుకు పంచ పాండవులతో వివాహం
జరిపించు. శుభం కలుగుతుంది" అని చెప్పాడు.

ద్రుపద మహారాజుకు సందేహ నివృత్తి
అయింది. వ్యాస మహా ముని మాటను శిరసావ
హించాడు. పాండవులు ఐదుగురికి తన కుమార్తె
ద్రౌపదిని ఇచ్చి వివాహం చేయడానికి నిశ్చయిం
చాడు. పాండవుల పక్షాన వారి పురోహితుడు
ధౌమ్యుడు పౌరోహిత్యం వహించాడు.

ద్రౌపదిని సర్వాలంకార భూషితురాలిని
చేసి వివాహం మండపానికి తీసుకొని వచ్చారు.
ధౌమ్యుడు వివాహ విధిని నిర్వర్తించాడు. మొదట,
ద్రౌపదిని ధర్మరాజుకు ఇచ్చి వివాహం జరిపిం
చాడు. వివాహం కాగానే ద్రౌపది ఈశ్వరుని
ప్రార్థించింది. ఆ మహేశ్వరుని వరం వలన
మరల ఆమెకు కన్యాత్వం సిద్ధించింది. తరువాత
ఆమెను భీమసేనునికి ఇచ్చి వివాహం జరిపిం
చారు. మరల ఆమె ఈశ్వరుని ప్రార్థించి తన

కన్యాత్వన్ని పొందింది. ఇలా, ఒకరి తరువాత ఒకరుగా, అర్జునుడు, నకులుడు, సహదేవుడు, ద్రౌపదిని వివాహ మాడారు. పంచ పాండవులు ద్రౌపది తమ తల్లి కుంతీ దేవి ఆశీర్వాదం తీసుకునారు. సభాసదుల ఆశీర్వాదం పొందారు.

(మహాభారతము - ఆది పర్వము - సప్తమాశ్వాసము సమాప్తము).

మహాభారతం

(తేట తెలుగు భాషలో)

సంస్కృత మూలం.
భగవాన్ వ్యాస మహర్షి.

తెలుగు మూలం:

శ్రీ నన్నయభట్టారకుడు

శ్రీ తిక్కన సోమయాజి

శ్రీ ఎర్రాప్రగడ.

(కవిత్రయం).

తెలుగు అనుసరణ

(కవిత్రయం పాద రేణువు)

Modali Venkata Subrahmanyam, B.A., B.G.L.
2-31, chaitanyapuri,
Hyderabad-500060
South India.
subrahmanyam_mv1947@yaoo.co.in
Ph:040-24048104

మహాభారతం

ఆది పర్వము

అష్టమాశ్వాసము

మహాభారత కధను చెబుతున్న ఉగ్రశ్రవసు డు (సూతుడు) శౌనకాది మహా మునులను చూచి ఇలా చెప్పసాగాడు.

ద్రౌపదీ స్వయంవరం తరువాత ద్రుపదుడు పాండవులకు ఎంతో విలువైన ఆభరణాలను, ఏనుగులను, గుర్రాలను ఇంకా ఎన్నో విలువైన కానుకలను ఇచ్చాడు. ద్రౌపది కూడా పతివ్రతా ధర్మంతో ఐదుగురు భర్తలకూ సేవ చేస్తూ ఉంది. కుంతీ దేవి కూడా కోడలును సకలైశ్వర్య వంతురాలిగా, సంతానవతిగా దీవించింది.

ద్వారకా నగరంలో ఉన్న శ్రీకృష్ణుడు పాండవుల వివాహ సమయంబున అనేక కానుకలు పంపాడు. ఆ విధంగా పాండవులు ధృపద పురంలో

ఒక సంవత్సరం పాటు సమస్త రాజభోగాలు అనుభవించారు. స్వయంవరంలో మత్స యంత్రాన్ని కొట్టినది అర్జునుడని, వారు పాండవులని, దుర్యోధనుడు వేగుల వలన తెలుసు కున్నాడు. పాండ వులు లక్క ఇంటిలో తగలబడకుండా బతికి బయట పడ్డందుకు దుర్యోధనుడు ఎంతో చింతించాడు.

విదురుడికి పాండవుల విషయం తెలిసి ఎంతో ఆనందించాడు. ధృతరాష్ట్రుడికి ఈ విషయం చెప్పాడు. ద్రుపదుని కుమార్తె అయిన ద్రౌపదిని వివాహం చేసుకోడం వల్ల పాండవులు ఎంతో మిత్రలాభం పొందారు అని అనుకున్నాడు ధృత రాష్ట్రుడు.

ఒక రోజు కర్ణ దుర్యోధనులు, విదురుడు దగ్గర లేని సమయంలో, ధృతరాష్ట్రుని దగ్గరకు వెళ్లి ఇలా అన్నారు

" తండ్రీ! పాండవులు బతికే ఉన్నారు. విదురుడు ఎల్లప్పుడూ పాండవుల మేలు కోరే వాడు అని

తెలిసికూడా మీరు అతని మాటకు విలువ ఇస్తున్నారు. అది మా దురదృష్టము" అని నిర్వేదంగా అన్నాడు దుర్యోదనుడు.

" నాయనా దుర్యోధనా! నేను పైకి పాండవులు అంటే ఎంతోఇష్టం ఉన్నట్లు ఉంటాను కాని ఆ విషయం విదురునికి తెలియనీయను. ఒక విషయం మాత్రం మీ రు మరువవద్దు. పాండవులకు దైవబలం ఉన్నది. వారిని మనం ఏమీచెయ్యలేము" అని అన్నాడు ధృతరాష్ట్రుడు.

"తండ్రీ! పాండవులు ఇప్పుడు ద్రుపద రాజ పురంలో ఉన్నారు. వారికి పాంచాల రాజు అండగా ఉన్నాడు. శ్రీకృష్ణుడు, బలరాముడు మొదలైన యాదవ రాజులు, వృష్ణి, భోజ, అంధక రాజులు తోడుగా ఉన్నారు. అప్పుడు వారిని ఎవ్వరూ జయించలేరు. కాబట్టి వారిని పాంచాల రాజు నుండి వేరు చెయ్యాలి. ఇది ఒక మార్గము.

ఇంక రెండవది. కుంతీ పుత్రులకు, మాద్రీ పుత్రులకు మధ్య విభేధాలు పుట్టించి వారిని వేరు

చెయ్యాలి. మూడవది. అత్యంత అందగత్తెలైన స్త్రీలను పాండవులమీద ప్రయోగించి, వారికి, ద్రౌపదికి మధ్య విభేధం కలిగించాలి. ఇంక నాలుగవది. మరల మంత్ర తంత్రములతో కుటిలోపాయములతో భీముని చంపి పాండవులను నిర్వీర్యులను చెయ్యడం. వీటిలో ఏది ఉత్తమ మార్గం ఆలోచించండి" అని తన మనసులో విషయం బయట పెట్టాడు దుర్యోధనుడు.

కర్ణుడు దీనికి ఒప్పుకోలేదు. "సుయోధనా! అసలు, ద్రుపదుడు సజ్జనులు సత్త్వవర్తనులు అయిన పాండవులను ఎందుకు వదలి వేస్తాడు. అది అసంభవము. పాండవులు అందరూ ఒకే మాట మీద ఉన్నారు. వారిలో విభేధాలు ఎందుకు వస్తాయి. పైగా, ద్రౌపది వారిని కోరి వివాహం చేసుకుంది. కాబట్టి ఆమెకు వారిమీద ఎందుకు ద్వేషం పుడుతుంది. కాబట్టి ఇవన్నీ ఏవీ పని చెయ్యవు.

పైగా ఇప్పటిదాకా మీరు భీముని చంపాలని ఎన్నో ప్రయత్నాలు చేసారు. ఏమయింది? భీముని ఏమీ చెయ్యలేకపోయారు. కాబట్టి అదికూడా

ప్రయోజనం లేదు. ఇంక ఒక్కటే మార్గము. దండోపాయము. మనము మన సేనలతో ద్రుపద మహారాజు మీదికి యుద్ధానికి వెళ్లి, ద్రుపదుని ఓడించి, పాండవులను తీసుకొని వద్దాము." అని అన్నాడు.

ఇది అంతా విని, ధృతరాష్ట్రుడు "పెద్దలతో ఆలోచించి రేపు నిర్ణయం తీసుకుందాము" అని అన్నాడు.

మరునాడు, ధృతరాష్ట్రుడు, భీష్ముడు, ద్రోణుడు, విదురుడు మొదలైన వారిని సమావేశపరిచి, విషయం అంతా వివరించాడు. అప్పుడు, కురు వృద్ధుడు, భీష్ముడు, దుర్యోధనుని చూచి ఇలా అన్నాడు.

" సుయోధనా! నాకు మీ మీద కాని, పాండవుల మీద కాని బేధభావము లేదు. అందరూ నాకు సమానమే. కాని, పాండవులతో యుద్ధం చెయ్యడానికి నేను అంగీకరించను. మీవలెనే, పాండురాజ కుమారులు కూడా ఈ రాజ్యానికి

వారసులు. అందుచేత, పాండవులకు చెందవలసిన అర్ధ రాజ్యాన్ని వారికి పంచి ఇవ్వు. అది ధర్మము. ధర్మాన్ని ఆచరించి కీర్తిమంతుడవు గా!" అని అన్నాడు భీష్ముడు.

ద్రోణుడు కూడా " నాయనా సుయోధనా! తాత గారి మాట పాటించుము. నీవు ఈ కర్ణుని మాటలు విని, యుద్ధము మాట తలప వద్దు. ద్రుపదునికి తగిన కానుకలు ఇచ్చి, పాండవులను ఇక్కడకు తీసుకొని రావడానికి నీ తమ్ములను పంపు" అని హితబోధ చేసాడు.

ఈ మాటలకు కర్ణునికి కోపం వచ్చింది. "సుయోధనా! వీరంతా నీకు కీడు చెయ్యడానికి తలపెడుతున్నారు. నీసంపదను అపహరించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. వీరి మాట నమ్మకు" అని అన్నాడు కర్ణుడు.

" ఏమీ! మేము కీడు తలపెట్టు వారమా! నీ పేనా హితము చెప్పు వాడివి. నీవలననే కౌరవ కులానికి శాంతి లేకుండా పోయింది" అని అన్నాడు.

వారిద్దరిని వారించి ధృతరాష్ట్రునితో విదురుడు ఇలా అన్నాడు. " మహారాజా! భీష్మ, ద్రోణులు వయసులో పెద్ద వారు. వారు చెప్పినది చెయ్యడం ధర్మం. అదీ కాక, పాండవులు స్వతహాగా అజేయులు. ఇప్పుడు, వారికి మహా బలవంతుడైన ద్రుపద మహారాజు అండగా ఉన్నాడు. శ్రీకృష్ణుడు, బలరాముడు, సాత్యకి వారికి మిత్రులు. కాబట్టి వారిని జయించడం సులభం కాదు. లక్క ఇంటిలో వారిని తగలపెట్టినా వారు బతికారు. పురోచనుని వలన కలిగిన అపకీర్తి పోగొట్టుకో. వెంటనే వారిని పిలి పించి అర్ధ రాజ్యం ఇమ్ము. అది అందరికీ శ్రేయస్కరము" అని అన్నాడు విదురుడు.

చేసేది లేక ధృతరాష్ట్రుడు దానికి అంగీక రించాడు. పాండవులను తీసుకు రావడానికి విదు రుని ద్రుపదపురానికి పంపాడు. అప్పటికే శ్రీకృష్ణుడు పాండవుల వద్ద ఉన్నాడు. విదురుడు ద్రుపద మహారాజుకు తగిన కానుకలు సమర్పిం చాడు. ద్రుపదుని ఎదుట, శ్రీకృష్ణుని ఎదుట పాండవులతో ఇలా అన్నాడు.

"ద్రుపద మహారాజా! మా పాండవులకు మీతో బంధుత్వము కలిసినందుకు భీష్మునికి, ద్రోణునికి, కృపాచార్యునికి నాకూ చాలా ఆనం దంగా నున్నది. కుంతీదేవి, పాండవులు తమ వద్ద లేనందుకు ధృతరాష్ట్రుడు మిగుల చింతించు చున్నాడు. పాండవులను, తమ కోడలు సౌభాగ్య వతి ద్రౌపదిని చూడవలెనని ఎంతో ఆతురతతో ఉన్నారు. నీవు అనుమతిస్తే పాండవులు హస్తినకు రాగలరు. అందు వలన మీరు పాండవులను పంప మని కోరు తున్నాను." అని అన్నాడు విదురుడు.

"మహాశయా! ధృతరాష్ట్రుడు పంపగా వచ్చా వు నీవు. భీష్ముడు, ద్రోణుడు, శ్రీ కృష్ణుడు, పాండ వుల శ్రేయస్సును ఎల్లప్పుడూ కోరుతుంటారు. మీరు ఏమి చేసినా అది పాండవులకు క్షేమకరం అవుతుంది." అని అన్నాడు ద్రుపదుడు.

"విదురుడు ఎల్లప్పుడూ పాండవుల క్షేమం కోరుతుంటాడు. మనం అతిగా ఆలోచించవద్దు. పాండవులు కోరుకున్నది సిద్ధిస్తుంది." అని అన్నాడు శ్రీ కృష్ణుడు.

అందరు చెప్పినది శ్రద్ధగా విన్న ధర్మరాజు చేతులు జోడించి "భీష్ముడు, ద్రోణుడు, విదురుడు మాకు పెద్దలు. మా క్షేమం కోరుతుంటారు. శ్రీ కృష్ణుడు మా శ్రేయోభిలాషి. వారి మాట నాకు శిరోధార్యము." అని అన్నాడు.

ద్రుపదుని అనుమతితో తల్లి కుంతీ, భార్య ద్రౌపది, తమ్ములతో సహా హస్తినాపురం పోవడానికి నిశ్చయిం చుకున్నాడు. విదురుడు, పాండవులను, ద్రౌపదిని, కుంతిని తన వెంట తీసుకొని వస్తున్నాడు. శ్రీకృష్ణుడు, ధృష్టద్యుమ్నుడు, అంతులేని సైన్యంతో వారి వెంట వచ్చారు. అందరూ హస్తినాపురం చేరుకున్నారు. వికర్ణుడు, చిత్రసేనుడు, ద్రోణుడు, కృపాచార్యుడు పాండవులకు ఎదురు పోయి వారికి స్వాగతం పలికారు.

పాండవులను చూచి హస్తినాపుర ప్రజలు "ఈ పాండవులకు దైవబలం మానవ బలం ఎక్కువ గా నున్నది. అందువలననే, అన్ని ఆపదలు

తొలగి పోయాయి. ఇంక ధర్మరాజు హస్తినాపురం లోఉండి మనలను పరిపాలించుగాక" అని అనుకున్నారు.

పాండవులు ద్రౌపదితో, తల్లి కుంతి తో అంతః పురం ప్రవేశించారు. ముందు తాత భీష్మునికి, గురువు ద్రోణునికి, పెద తండ్రి ధృతరాష్ట్రునికి, గాంధారికి నమస్కరించారు. దుర్యోధనాదులతో కలిసి ఆనందంగా కాలం గడుపుతున్నారు. అలా ఐదు సంవత్సరాలు గడిచిపోయాయి.

ఒక రోజు ధృతరాష్ట్రుడు, భీష్మ, ద్రోణ, విదుర, దుర్యోధనాదుల సమక్షంలో, శ్రీకృష్ణుని ఎదుట, పాండవులతో ఇలా అన్నాడు.

"ధర్మరాజా! పాండవులారా! ఇందరి పెద్దల ఎదుట, శ్రీకృష్ణుని సాక్షిగా, మీకు అర్ధరాజ్యం ఇస్తున్నాను. నా తమ్ముడు, పాండురాజు ఐశ్వర్యమంతా స్వీకరించండి" అని అన్నాడు. ధర్మరాజును, అర్ధరాజ్యానికి అభిషిక్తుడిని చేసాడు.

"ధర్మజా! నీవు ఖాండవ ప్రస్థాన్ని రాజధానిగా చేసుకొని నీ అర్ధరాజ్యాన్ని జనరంజకంగా పరిపాలించు"అని అన్నాడు. దానికి భీష్మాదులు కూడా అంగీకరించారు. అందరి అనుమతితో, ధర్మరాజు తమ్ములతో, భార్యతో, తల్లితో, ఖాండవ ప్రస్థానికి పయనమయ్యాడు.

శ్రీకృష్ణుడు ఇంద్రుడిని పిలిపించాడు. పాండవులకు రాజధాని నగరం నిర్మించి ఇవ్వమని అడిగాడు. ఇంద్రుడు, దేవశిల్పి మయునికి ఆపని అప్పచెప్పాడు. దేవశిల్పి మయుడు, ఇంద్ర ప్రస్థము అనే విలాసవంతమైన ఒక మహా నగరాన్ని నిర్మించాడు.

వ్యాసుడు, శ్రీకృష్ణుని అనుమతితో ధర్మరాజు, సోదరులు, ద్రౌపదీ సమేతంగా నగర ప్రవేశం చేసాడు.తనకు లభించిన అర్ధ రాజ్యాన్ని జనరంజకంగా పాలిస్తున్నాడు. ధర్మరాజు పట్టాభిషేకం అనంతరం శ్రీకృష్ణుడు ద్వారకానగరానికి వెళ్లిపోయాడు.

ఒకరోజు నారద మహాఋషి ధర్మరాజు వద్దకు

వచ్చాడు. ధర్మరాజు ఆ మహా మునిని సాదరంగా ఆహ్వానించి అతిథి మర్యాదలు చేసాడు.

"మహాత్మా! మా పూర్వ పుణ్యసుకృతము వలన తమరి దర్శనభాగ్యము లభించింది. మేము పునీతులమయ్యాము" అని అన్నాడు.

నారదుడు పాండవులను ఏకాంతముగా పిలిచి "మీరు అన్ని ధర్మాలు తెలిసిన వారు. మీకు తెలియని ధర్మము లేదు. కాని మీకు ఐదుగురికి ద్రౌపది ఒకతే భార్య. ఈ పద్ధతి లోక విరుద్ధము. శాస్త్రవిరుద్ధము. ఈమె మూలంగా మీలో మీకు విరోధం రాకూడదు. ఇదివరకు, ఒక స్త్రీ వలన సుందోప సుందులు అను రాక్షసులు కొట్టుకొని మృతిచెందారు. మీకు ఆ కథ చెపుతాను వినండి.

నికుంభుడు అను వానికి సుందుడు, ఉపసుందుడు అనే ఇద్దరు కుమారులు ఉండే వారు. వారు ఇద్దరూ బ్రహ్మను గూర్చి ఘోర మైన తపస్సు చేసారు. వారికి బ్రహ్మ దేవుడు ప్రత్యక్షం అయ్యాడు. మీకు ఏమి వరం కావాలో కోరుకోండి అన్నాడు. దానికి

వా రు, తమకు కోరిన రూపం ధరించే శక్తి, కోరిన చోటికి వెళ్ళే శక్తి, వేరే వాళ్ల చేతిలో చావు లేకుండా వరాన్ని, అసలు ఎవరి వలనా ఎప్పటికి చావు లేకుండా ఉండే వరం కా వా లి అని అడిగారు. దానికి బ్రహ్మదేవుడు, వారికి చావు లేకుండా ఉండే వరం తప్ప మిగిలిన అన్ని వరాలు అనుగ్రహించాడు.

ఆ వరబలంతో వారు చెలరేగి పోయారు. భూలోకంలో ఉన్న బ్రాహ్మణులను, రాజులను, బాధించ సాగారు. వారి బాధ భరించలేక, మునులంతా బ్రహ్మదేవుని వద్దకు వెళ్లి వారి బాధ నుండి విముక్తి కలిగించమని వేడుకున్నారు.

దానికి బ్రహ్మదేవుడు ఆలోచించాడు. " వాళ్లు వే రే వాళ్ల చేతిలో చావు లేకుండా వరం అడిగారు కాని, ఒకళ్ల చేతిలో ఒకళ్లు చావ కుండా వరం అడగ లేదుగా" అని ఆలోచించి, విశ్వకర్మను పిలిచి ఒక అందమైన స్త్రీని సృష్టించమన్నాడు. అలాగే అని విశ్వ కర్మ ఒక లోకోత్తర సౌందర్యవతిని సృష్టించాడు.

ఆ సుందరి పేరు తిలోత్తమ. ఆ తిలోత్తమ బ్రహ్మ ముందర నిలబడి తనను సృష్టించిన పని ఏమి? అని అడిగింది. బ్రహ్మదేవుడు ఆమెకు సుందోప సుందుల గురించి చెప్పి వారిలో వారికి కలహము పెట్టి, ఒకరిని ఒకరు కొట్టుకొని మరణించేట్టు చెయ్యి అని చెప్పాడు.

తిలోత్తమ అలాగే అని భక్తితో బ్రహ్మదేవునికి ప్రదక్షిణం చేసింది. తిలోత్తమ అందానికి ముగ్ధుడైన బ్రహ్మ, తిలోత్తమ తనకు ప్రదక్షిణం చేస్తుంటే, తన తలను నలుదెసలా తిప్పుతూ తిలోత్తమ అందాల్ని వీక్షించాడు .అప్పటి నుండీ బ్రహ్మ చతుర్ముఖు డయ్యాడు.

తిలోత్తమ అందానికి దేంద్రుడుకూడా ముగ్ధుడయ్యాడు. ఆ అందం చూడడానికి రెండు కళ్లు చాలక, ఒళ్లంతా వెయ్యికళ్లు పెట్టుకొని చూచాడు. అప్పటినుండి, దేవేంద్రుడు సహస్రాక్షుడు అయ్యాడు.

ఆ ప్రకారం అందరినీ మోహితులను చేసిన

తిలోత్తమ, సుందో పసుందుల వద్దకు వెళ్లింది. తిలోత్తమను చూచి సుందోపసుందులు కామ మోహితులు అయ్యారు. ఇద్దరూ తిలోత్తమను కామించారు. తిలోత్తమ "నాది అంటే నాది" అని చెరి ఒక చెయ్యి పట్టుకొని లాగుతున్నారు. "నువ్వుఎవరిని ప్రేమిస్తున్నావు? చెప్పు?" అని బలవంతం చేసారు.

దానికి తిలోత్తమ "నేను మీలో ఎవరిని ప్రేమించాలో నిర్ణయించుకోవాలంటే, మీలో మీరు యుద్ధం చెయ్యండి. మీలో ఎవరు గెలుస్తారో నేను వారిని ప్రేమిస్తాను" అని చెప్పింది.

వారిలో విచక్షణా జ్ఞానం నశించింది. ఇద్దరూ ఆ స్త్రీ కోసం ఒకరితో ఒకరు యుద్ధం చేసుకున్నారు. ఇద్దరూ బలవంతులే కాబట్టి ఒకరి చేతిలో ఒకరు చచ్చారు. కాబట్టి ఎంతటి మిత్రులైనా, ఎంతటి ధైర్య వంతులైనా, స్త్రీల కారణంగా విరోధం పొందుతారు" అని చెప్పాడు నారదుడు.

నారదుని మాటలలోని అంతరార్థం గ్రహించారు పాండవులు. వారిలో వారు ఒక నియమం చేసుకున్నారు. ద్రౌపది ఒక్కొరి ఇంటిలో ఒక్కొక్క సంవత్సరము ఉండేటట్టు ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. ద్రౌపది ఎవరి ఇంటిలో ఉంటే ఆ ఇంటి వైపు మిగిలిన ట వారు కన్నెత్తి కూడా చూడకూడదు. పొరపాటున అలా జరిగితే, పన్నెండు నెలలు తీర్థ యాత్రలు చెయ్యాలి. ఆ మాదిరి ఒప్పందం చేసుకొని నార దుని ఎదుట ప్రతిజ్ఞ చేసారు. ఆ ఒప్పందం ప్రకారం నడుచు కుంటున్నారు.

ఒక రోజు, ఒక బ్రాహ్మణుడి గోవును కొందరు దొంగలు ఎత్తుకొని పోయారు. ఆ బ్రాహ్మణుడు ఏడుస్తూ వచ్చి ఆ విషయం అర్జునుని తో చెప్పి ఏడ్చాడు. ఆ దొంగలను దండించి తన గోవును తిరిగి తెచ్చి ఇమ్మని అడిగాడు.

తన ధనుస్సు ఆయుధాగారంలో ఉన్నది. కాని ఆ సమయంలో ధర్మరాజు ద్రౌపదితో ఆయుధా గారంలో ఉన్నాడు. నియమం ప్రకారం పోకూడదు .కాని తప్పదు. బ్రాహ్మణుడి బాధ తీర్చడం ముఖ్యమని

భావించి, అర్జునుడు ఆయుధా గారానికి వెళ్లాడు. తన ధనుస్సును తీసుకొని ఆ దొంగలను చంపి బ్రాహ్మణుడి గోవునుతెచ్చి ఇచ్చాడు. నియమభంగం జరి గింది కాబట్టి పన్నెండు నెలలువ్రతం చెయ్యడానికి నిశ్చయించు కున్నాడు.

ధర్మరాజు దానికి ఒప్పు కోలేదు. "నీవు ఒక బ్రాహ్మణుని కార్యం నిమిత్తం వచ్చావు. ఆ బ్రాహ్మణునికి మేలు చేసావు. కాబట్టి నియమ భంగం కాలేదు" అని అన్నాడు.

కాని అర్జునుడు "అన్నయ్యా! ఏదో ఒక సాకు చెప్పి ధర్మం తప్పడం భావ్యమా! అందుకని నాకు అనుమతి ఇవ్వండి" అని అడిగాడు. చేసేది లేక ధర్మరాజు సమ్మతించాడు. అర్జునుడు తీర్థయాత్రలకు బయలు దేరాడు.

బ్రాహ్మణులతోనూ, పౌరాణికులతోనూ కలిసి, అర్జునుడు తీర్థయాత్రలకు బయలు దేరాడు. ముందు గంగానదీ తీరానికి చేరుకున్నాడు.

ఒక రోజు, ఉలూచి అనే నాగ కన్యక అర్జునుని చూచి మోహించింది. తన కోర్కె తీర్చమని బలవంతం చేసింది.

అర్జునుడు ఉలూచిని చూచి "నీవు ఎవ్వరవు? నా మీద ఎందుకు మోహం పెంచుకున్నావు" అని అడిగాడు.

"నేను ఉలూచి అను నాగ కన్యను.నిన్ను మోహించాను. నా కోర్కె తీర్చు" అని అడిగింది.

"నా అన్న గారి ఆదేశానుసారము నేను తీర్థ యాత్రలు చేస్తున్నాను. బ్రహ్మచర్య వ్రతములో ఉన్నాను. నీ కోరిక ఎలా తీర్చగలను?" అని అన్నాడు అర్జునుడు.

"మీ గురించి నాకు అంతా తెలియును. కాని నా కోర్కె తీర్చకుంటే నేను ప్రాణ త్యాగం చేసుకుంటాను. మీరు ఎన్ని దానాలు, ధర్మాలు చేసినా ఆ పాపం పోదు. కాబట్టి నా కోరిక తీర్చండి. దీని వల్ల మీకు వ్రత భంగం కాదు" అని అడిగింది.

చేసేది లేక అర్జునుడు ఉలూచితో నాగ లోకం వెళ్లాడు. ఆ రాత్రి ఉలూచితో గడిపాడు. ఫలితంగా ఉలూచి గర్భవతి అయింది. ఇరావంతుడు అనే కుమారుడు జన్మించాడు.

తదుపరి, అర్జునుడు, గయ, గంగా సాగర సంగమం, మొదలైన క్షేత్రాలను దర్శిస్తూ, మణిపూరము అనే నగరానికి వెళ్లాడు. ఆ దేశపు రాజు పేరు చిత్రాంగదుడు. ఆయన ఆతిథ్యాన్ని స్వీకరించాడు. ఆయన కూతురు చిత్రాంగదను ప్రేమించాడు.

"అర్జునా! నా కుమార్తెను నీకు ఇచ్చి పెళ్లి చెయ్యడానికి నాకు ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదు. కాని ఈశ్వరుడి అనుగ్రహం వలన మా వంశంలో ఒక్కొక్కరికి ఒక్క మగ సంతానం మాత్రం కలుగుతుంది. కాని నాకు మాత్రం ఈ కన్య పుట్టింది. అందు వల్ల నా రాజ్యానికి వారసుడు లేడు. అందుకని, ఆ కన్యకు పుట్టబోయే మగసంతతి నా వంశ కరుడు కావాలి. దీనికి నీవు ఒప్పుకుంటే నా కుమార్తెను నీకు ఇచ్చి

పెళ్లి చేస్తాను" అని అన్నాడు.

దానికి అర్జునుడు అంగీకరించాడు. చిత్రాంగదను పెళ్లి చేసుకున్నాడు. చిత్రాంగదకు బభ్రు వాహనుడు అనే కుమారుడు కలిగాడు.

అర్జునుడు అక్కడినుండి ద్వారకా నగరానికి బయలు దేరాడు.

"అక్కడ శ్రీకృష్ణుని చూడవచ్చును. శ్రీ కృష్ణుని చెల్లెలు సుభద్ర లోకోత్తర సౌందర్యవతి అని ప్రతీతి. సుభద్రను చూడవచ్చును. శ్రీకృష్ణుని దయ ఉంటే సుభద్రను పెళ్లి చేసు కోవచ్చును" అని మనసులో అనుకొన్నాడు అర్జునుడు.

యాదవులకు సన్యాసులు అంటే ఎంతో భక్తి గౌరవము. అందువల్ల తాను కూడా ఒక కపటసన్యాసిగా మారి పోయాడు. సన్యాసి వేషంలో ద్వారకా నగరం పరిసరాలు చేరుకున్నాడు. శ్రీకృష్ణుని భక్తితో మనసులో ధ్యానించాడు. అర్జునుని ఆగమనాన్ని తెలుసు కొని శ్రీకృష్ణుడు అర్జునుని వద్దకు

వచ్చాడు. క్షేమ సమాచారాలు అడిగాడు. అర్జునునికి తన చెల్లెలు సుభద్రమీద అనురాగం ఉన్నదని గ్రహించాడు. అర్జునుని తనతోపాటు ద్వారకా నగరానికి తీసుకుని వెళ్ళాడు. రైవతకాద్రి గుహలో అర్జునుని ఉంచాడు.

తాను మాత్రం ద్వారకకు వెళ్లి రైవతక మహోత్సవాన్ని జరపాలని పురజనులను ఆదేశించాడు. అందరూ రైవతకాద్రికి బయలు దేరారు. శ్రీకృష్ణుడు కూడా తన భార్యలతో ఆ మహోత్సవాన్ని తిలకించ డానికి రైవతకాద్రికి బయలుదేరాడు. అతని వెంట సారణుడు, సాత్యకి, అక్రూరుడు, ఉగ్రసేనుడు, ఉద్ధవుడు మొదలగు వారు వెళ్లారు. అన్నయ్య వెంట సుభద్ర కూడా రైవతకాద్రికి బయలుదేరింది.

సుభద్ర కూడా తన మనసులో అర్జునుని భర్త గా తలచింది. కాని సుభద్ర అప్పటి దాకా అర్జునుని చూడలేదు. ఎలా ఉంటాడో అని కలలు కంటూ ఉంది.

అందరూ రైవతకాద్రికి ప్రదక్షిణం చేసి పూజలు చేసారు. ఆ సమయంలో అర్జునుడు సుభద్రను చూచాడు. అతని మనస్సు చలించింది.

అది చూచి శ్రీకృష్ణుడు "స్వామీ! తమరు సన్యాసులు. అందమైన అమ్మాయిలను అలా చూడరాదు" అని అన్నాడు. అర్జునుడు సిగ్గుపడ్డాడు.

"అర్జునా! నీకు నా చెల్లెలుసుభద్ర మీద మనసు ఉందని నాకు తెలియును. నీ కోర్కెను దేవకీ వసుదేవులకు చెప్పి సఫలము చేస్తాను."అని పలికాడు.

బలరాముడు కూడా అక్కడకు వచ్చాడు. అర్జునుని నిజమైన మునీశ్వరుడు అనుకొని ఆయనకు నమస్కరించాడు.

"స్వామీ, తమరు ఇక్కడే ఉండి తమరి చాతుర్మాస్య వ్రతాన్ని నిర్విఘ్నంగా కొనసాగించండి" అని అర్థించాడు. దానికి అర్జునుడు సంతోషంగా ఒప్పుకున్నాడు.

బలరాముడు సుభద్రను అర్జునునికి సేవలు చెయ్యడానికి నియోగించాడు. అర్జునుడు ద్వారకలో క్షేమంగా ఉన్నాడని శ్రీకృష్ణుడు ఇంద్రప్రస్థానికి వార్త పంపాడు.

అర్జునుని హావభావాలు, అందచందాలు చూచి నిజంగా అర్జునుడే అని అనుమానం కలిగింది సుభద్రకు. తన అనుమానం నివృత్తి చేసుకో వాలని అనుకుంది.

ఒక రోజు అర్జునుని చూచి "స్వామీ! తమరు ఎన్నో పుణ్య క్షేత్రాలు దర్శించారు కదా! మా బావ అర్జునుడు తమరికి కనిపించాడా"అని అమాయ కంగా అడిగింది సుభద్ర.

అర్జునుడు ఇంక విషయం దాచి ప్రయోజనం లేదనుకున్నాడు. "నేనే అర్జునుడను" అని యతి రూపం తీసి యదార్థ రూపంలో కనిపించాడు. సుభద్ర ఆనందానికి అవధులు లేవు. తన చిరకాల కోరిక నెరవే రినందుకు సిగ్గుతో పులకించిపోయింది.

అర్జునుడు సుభద్రను గాంధర్వవిధిని వివాహం చేసుకుందా మన్నాడు. కాని సుభద్ర ఒప్పుకోలేదు.

"నన్ను మీకు ఇవ్వడానికి మా వాళ్లు సిద్ధంగా ఉన్నారు. వారే మన వివాహం జరిపిస్తారు" అని అంతఃపురానికి వెళ్లింది.

శ్రీకృష్ణునికి ఈ విషయం తెలిసింది. దేవకీ వసుదేవులకు, ఇతర యాదవులకు ఈ విషయం చెప్పి వారిని సుభద్రార్జునుల వివాహానికి ఒప్పించాడు. శివ పూజలు చెయ్యాలని బలరాముడిని, ఇతర యాదవులను అంతర ద్వీపానికి పంపాడు. తాను కూడా వారితో వెళ్లి నట్లు వెళ్లి మరల ద్వారకకు తిరిగి వచ్చాడు.

శ్రీకృష్ణుడు దేవేంద్రుడిని పిలిపించాడు. అందరి సమక్షంలో సుభద్రార్జునుల వివాహం వైభవంగా జరిగింది. ఇంద్రుడు తన కుమారుని పెళ్లికి ఎన్నో కానుకలు ఇచ్చాడు.

"అర్జునా! నీవు సుభద్రను తీసుకొని బంగారు రధం ఎక్కి ఇంద్రప్రస్థము వెళ్లుము". అని చెప్పి తాను కూడా ఏమీ ఎరుగనట్టు మరల అంతర ద్వీపానికి వెళ్లాడు.

అర్జునుడు బంగారురధం మీద సుభద్రను తీసుకొని వెళుతుంటే ద్వారపాలకులు చూచారు. వారికి సుభద్ర అర్జునుల వివాహ విషయం తెలియదు. కాబట్టి ఎవరో వీరుడు సుభద్రను తీసుకొని పోతున్నాడు అనుకొని అర్జునుని అడ్డగించారు. అర్జునుడు సుభద్రకు రధము పగ్గాలు ఇచ్చాడు. తాను యాదవ వీరులతో యుద్ధంచేశాడు. వారిని ఓడించాడు. యాదవ వీరులు ఈ విషయాన్ని వెంటనే బలరాముడికి తెలిపారు.

బలరాముడు యాదవులనందరిని సమావేశ పరిచాడు. యాదవ వీరులంతా కోపంతో ఊగిపోయారు. "వెంటనే పోయి, అర్జునుని మీద యుద్ధం చేసి, సుభద్రను తీసుకొని వద్దాము" అని అనుకొన్నారు.

వారిని శాంతపరిచి, బలరాముడు శ్రీకృష్ణునితో "కృష్ణా! నీకు తెలియకుండా అర్జునుడు సుభద్రను తీసుకొని వెళ్లాడా?" అని అడిగాడు.

"అన్నయ్యా! అర్జునుడు తన మేన మరదలిని వివాహమాడి తీసుకొని వెళ్లాడు. అది తప్పా! ద్రోణాచార్యుని శిష్యుడు అర్జునుని జయించడం అంత సులభమా! అతని పరాక్రమము తమరు స్వయంవర సమయమున చూడలేదా! " అని అన్నాడు. బలరాముడు ఏమీ చెయ్యలేక పోయాడు.

అక్కడ అర్జునుడు సుభద్రతో ఇంద్రప్రస్థము చేరాడు.

"సుభద్రా! మనం ఇలా వెళితే ద్రౌపది మనలను చూచి పరుషంగా మాట్లాడుతుంది. అందుకని, ముందు నువ్వు వెళ్లి ద్రౌపదిని, నీ అత్త గారు కుంతిని పరిచయం చేసుకొని వారి అభిమానాన్ని సంపాదించు" అని చెప్పి సుభద్రను కొంతమంది గోప బాలికతో అంతఃపురానికి పంపాడు.

సుభద్ర అంత:పురానికి వెళ్లి ముందు కుంతికి తరువాత ద్రౌపదికి నమస్కరించింది. వారి దీవనలు పొందింది. తరువాత అర్జునుడు నగర ప్రవేశం చేసాడు. అన్నలకు, కుంతికి నమస్కరించి వారి దీవనలు తీసుకున్నాడు.

తరువాత, వసుదేవుడు, బలరామ కృష్ణులు అర్జునునికి అంతు లేని కానుకలు తీసుకొని వచ్చారు. ధర్మరాజు యదుప్రముఖులకు నమస్కరించి వారి దీవనలు తీసుకున్నాడు. అందరూ ఆనందంగా ఒకరిని ఒకరు అభినందించుకున్నారు.

సుభద్ర గర్భం ధరించి. లోకోత్తర పరాక్రమ వంతుడైన అభిమన్యునికి జన్మనిచ్చింది. అభిమన్యుడు ధౌమ్యుని వద్ద వేదవేదాంగాలు అభ్యసించాడు. తండ్రి అర్జునుని వద్ద అస్త్ర, శస్త్ర విద్యలు అభ్యసించాడు.

పాండవులకు ద్రౌపది వలన ప్రతివింధ్యుడు, శ్రుతసోముడు, శ్రుతకీర్తి, శతానీకుడు, శ్రుతసేనుడు, అను ఐదుగురు ఉపపాండవులు జన్మించారు.

తరుత ఒకరోజు అర్జునుడు కృష్ణుని చూచి "బావా! ఇక్కడ ఎండలు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. మనం మంచి వన ప్రాంతాలకు వెళ్లి అక్కడ సరాదాగా గడుపుదామా!" అని అన్నాడు. కృష్ణుడు "సరే" అన్నాడు. అందరూ ఖాండవ వన సమీపములో ఉన్న అడవికి వెళ్లారు.

వారు అక్కడ విహరిస్తుండగా, ఒక రోజు అగ్నిదేవుడు బ్రాహ్మణ వేషంలో వారి వద్దకు వచ్చాడు. కృష్ణా ర్జునులు ఆ బ్రాహ్మణుడికి అర్ఘ్య పాద్యాదులు ఇచ్చి సత్కరించారు.

"అయ్యా నాకు బాగా ఆకలిగా ఉన్నది. తమరు భోజనం పెట్టగలరా!" అని అడిగాడు అగ్నిదేవుడు.

"మీకు ఏది ఇష్ట మో చెప్పండి పెడతాము" అని అన్నారు కృష్ణార్జునులు.

అప్పుడు అగ్నిదేవుడు తన నిజ స్వరూపమును చూపి "నేను అగ్నిదేవుడను. నేను ఆ ఖాండవ వనాన్ని

దహించాలి. కాని ఇంద్రుడు అడ్డుపడుతున్నాడు. ఇంద్రుడి మిత్రుడైన తక్షకుడు ఆ వనంలో ఉన్నాడు. అతనిని రక్షించడానికి ఇంద్రుడు నాకు అడ్డుపడుతున్నాడు. తమరు, ఇంద్రుడు కలిగించే ఆటంకాలు తొలగిస్తే నేను ఖాండవ వనాన్ని నిరాటంకంగా భుజిస్తాను." అని అన్నాడు.

అప్పుడు అర్జునుడు అగ్నిదేవునితో "అయ్యా! నీకు ఈ ఖాండవ వనం దహించాలని ఎందుకు కోరిక కలిగింది?" అని అడిగాడు. దానికి అగ్నిదేవుడు ఇలా చెప్పాడు.

"శ్వేతకి అనే రాజర్షి సత్ర యాగాన్ని చెయ్య డానికి సంకల్పించాడు. అది 100 సంవత్సరాలు జరిగే యజ్ఞం. ఏ ఋత్విక్కు దానికి ఒప్పుకోలేదు. అప్పుడు శ్వేతకి ఈశ్వరుని గూర్చి ఘోర తపస్సు చేశాడు. ఈశ్వరుడు ప్రత్యక్షం అయ్యాడు.

"దేవా! నేను 100 సంవత్సరాలపాటు జరిగే సత్రయాగం చెయ్య సంకల్పించాను. నువ్వు నాకు ఋత్విక్కుగా ఉండాలి" అని అడిగాడు.

దానికి ఈశ్వరుడు "శ్వేతకీ! యజ్ఞాలు చేయించేపని బ్రాహ్మణులది. అందుకని నీకు దుర్వాసుని యాజ్ఞికునిగా నియమిస్తున్నాను. నీవు 100 సంవత్సరాలు ఎడతెగని నేతి ధారతో యజ్ఞము చేసి అగ్ని దేవుని తృప్తిపరచుము" అని అంతర్ధానం అయ్యాడు.

ఆ ప్రకారం శ్వేతకి సత్రయాగం చేసాడు. అప్పుడు తాగిన నేతితో నాకు జీర్ణ శక్తి తగ్గింది. మహా వ్యాధిగా మారింది. ఖాండవ వనంలో ఉన్న ఓషధులు సేవిస్తేగాని ఈ వ్యాధితగ్గదు అని బ్రహ్మదేవుడు చెప్పారు. అందుకని ఖాండవ వనాన్ని దహించాలని కోరికగా ఉంది" అని అన్నాడు అగ్నిదేవుడు.

అప్పుడు అర్జునుడు అగ్నిదేవునితో "అగ్నిదేవా! మావద్ద అస్త్రములు, శస్త్రములు ఉన్నవి. కాని వాటిని ప్రయోగించడానికి తగిన ధనుస్సు, రథము ప్రస్తుతము మా వద్ద లేవు. అందుకని ఆలోచించుచున్నాము" అని అన్నాడు.

అప్పుడు అగ్నిదేవుడు వరుణుని ధ్యానించాడు.

వరుణుడు ప్రత్యక్షం అయ్యాడు. "వరుణా! నీకు బ్రహ్మ దేవుడు ఇచ్చిన ధనుస్సు, అమ్ములపొది, రధాన్ని అర్జునునికి ఇమ్ము. అలాగే, చక్రాన్ని, గదను శ్రీకృష్ణునుకి ఇమ్ము" అని చెప్పాడు.

అప్పుడు, వరుణుడు గాండీవము అనే ధనుస్సును, అక్షయ తూణీరములను, కపిధ్వజముతో కూడిన రధమును అర్జునునికి ఇచ్చాడు. అలాగే, సుదర్శనము అనే చక్రాయుధాన్ని, కౌమోదకి అనే గదను శ్రీకృష్ణునుకి ఇచ్చాడు.

" కృష్ణార్జునులారా, ఈ గాండీవము, అక్షయ తూణీరము, చక్రము, గద లను ప్రయోగించి, నాకు రక్షణ కల్పించండి." అని అడిగాడు అగ్నిదేవుడు.

"అగ్నిదేవా! ఇంక నీకేమీ భయము లేదు. నువ్వు ఖాండవ వనమును దహింపుము" అన్నాడు అర్జునుడు.

రెట్టించిన ఉత్సాహంతో అగ్నిదేవుడు ఖాండవ వనాన్ని దహిస్తున్నాడు. ఖాండవ వనానికి ఇరుపై పు

లా కృష్ణార్జునులు నిలబడ్డారు. ఖాండవ వన రక్షకులు అడ్డగించగా అర్జునుడు వారిని చంపాడు. ఖాండవ వనంలో ఉన్న జంతువులు, పక్షులు, పాములు, అన్ని ప్రాణులు అగ్నిజ్వాలలో పడి మరణించసాగాయి..

ఇది చూచి దేవతలంతా దేవేంద్రుని వద్దకు వెళ్లారు. ఖాండవ వన దహనాన్ని గురించి చెప్పారు. దేవేంద్రుడు అదిరి పడ్డాడు. వెంటనే తన మిత్రుడు తక్షకుని కాపాడాలని నిశ్చయించుకున్నాడు. ఉరుములతో, మెరుపులతో కుంభవృష్టి కుర వాలని మేఘాలను ఆజ్ఞాపించాడు.

ఇంద్రుడు కురిపించే కుంభవృష్టి ఖాండవ వనం మీద పడకుండా అర్జునుడు తన బాణాలతో ఒక కప్పు నిర్మించాడు.

అగ్నిదేవుని జ్వాలలనుండి రక్షించుకోడానికి తక్షకుని కుమారుడైన అశ్వసేనుడు అనే సర్పము తన తల్లితోక పట్టుకొని ఆకాశంలో పరుగెత్తుతున్నాడు. ఇది చూచి అర్జునుడు అశ్వసేనుని తన బాణాలతో కొట్టాడు.

ఇది చూచి మహేంద్రుడు అర్జునుని మీద మోహినీ మాయను ప్రయోగించి అశ్వసేనుని అతని తల్లిని కాపాడాడు. తక్షకునికి ఏమయినదోనని భయపడ్డాడు. అర్జునునితో యుద్ధం చేసాడు. ఇద్దరికి ఘోర యుద్ధం జరిగింది. దేవేంద్రుడు తన కుమారుని బలపరాక్రమాలకు సంతోషించాడు. కాని తక్షకుని కాపాడడానికి వారితో ఘోరయుద్ధం చేస్తున్నాడు. ఇంతలో ఆకాశవాణి ఇలా పలికింది.

"దేవేంద్రా! వీరు భూమి మీద అవతరించిన నరనారాయణులు. వీరిని జయించడం నీకు సాధ్యంకాదు. తక్షకుడు ఇక్కడ లేడు. ఎప్పుడో తప్పించుకొని కురుక్షేత్రం వెళ్లాడు." అని పలికింది. ఇది విని దేవేంద్రుడు తన సేనలతో తిరిగి దేవలోకానికి వెళ్లిపోయాడు.

ఇంతలో నముచి అనే రాక్షసుని తమ్ముడు, మయుడు అను వాడు ఆ మంటలలో చిక్కుకొని బయటకు రాలేక అర్జునుని శరణు జొచ్చాడు. అలా మయుడు, అశ్వసేనుడు, మందపాలుని కుమారులు నలుగురు శార్ఙ్గకులు తప్పించుకున్నారు.

ఈ కథ వింటున్న జనమేజయుడు వైశంపాయనునితో ఇలా అన్నాడు "మహాత్మా! మందపాలుడు ఎవరు? అతనికుమారులు ఎలా తప్పించుకున్నారు?" అని అడిగాడు. వైశంపాయునుడు ఇలా చెప్పసాగాడు.

పూర్వం మందపాలుడు అనే మహాముని బ్రహ్మచర్యం పాటించి ఎంతో నిష్ఠగా తపస్సుచేశాడు. కాని సంతానం లేనందువల్ల పుణ్యలోకాలు పొందలేక పోయాడు. త్వరగా సంతానం పొందడానికి ఒక ప క్షిగా పుట్టాడు. ఆడపక్షి అయిన జరితతో సంభో గించాడు. నలుగురు కొడుకులను కన్నాడు. వారంతా ఖాండవ వనంలో ఉన్నారు.

అగ్నిదేవుడు ఖాండవ వనాన్ని దహించపోయే ముందు తన కుమారులను రక్షించమని ప్రార్థించాడు మందపాలుడు. అగ్నిదేవుడు సరే అన్నాడు. మందపాలుడు తన కొడుకుల దగ్గర ఉన్నాడు.

ఇంతలో మంటలు దగ్గరకు వస్తున్నాయి. మందపాలుడు కొడుకులను భూమిలో ఉన్న కలుగులో దాక్కోమన్నాడు.

"తండ్రీ! కలుగులో దా క్కుంటే ఎలుకలు మమ్మల్ని తినేస్తాయి. ఇక్కడ ఉంటే పవిత్రుడైన అగ్నికి ఆహుతి అవుతాము. ఇదే మంచిది కదా" అని అన్నాయి. "సరే" అని మందపాలుడు, జరిత పైకి ఎగిరి పోయారు.

నలుగురు శార్జ్ఞకులు వేదపఠనం చేస్తూ మాకు అభయం ఇమ్మని ప్రార్థించారు. అగ్ని దేవుడు ఇది విన్నాడు. వీరు మందపాలుని కుమారులుఅని గుర్తు పట్టాడు. మందపాలునికి ఇచ్చి మాట ప్రకారం ఆ చెట్టును వదలి పక్కనుండి వెళ్లి పోయాడు.

అలా మందపాలుని కుమారులు బతికారు. మందపాలుడు కూడా తన కుమారులు బతికి ఉన్నారని తెలుసుకొని సంతోషంగా పుణ్యలోకాలకు వెళ్లాడు.

అగ్నిదేవుడు నిర్విఘ్నంగా ఖాండవవన దహనం పూర్తిచేశాడు. తన రోగం పోగొట్టు కున్నాడు. తనకు సహాయం చేసిన కృష్ణార్జునులను దీవించాడు.

మహేంద్రుడు కూడా తన కుమారుని శౌర్యపరాక్రమాలకు సంతోషించి అర్జునునికి ఆగ్నేయాస్త్రము, వారుణాస్త్రము, వాయవ్యాస్త్రము ఇచ్చాడు.

కృష్ణార్జునులు కూడా, ఖాండవ వనంలో పరిచయం అయిన మయుని వెంటపెట్టుకొని ఇంద్రప్రస్థానికి వెళ్లారు. జరిగినది అంతా చెప్పి మయుని ధర్మరాజుకు పరిచయం చేసాడు. అంతా సుఖంగా ఉన్నారు.

మహాభారతము
ఆది పర్వము అష్టమాశ్వాసము సమాప్తము.
ఆది పర్వము సంపూర్ణము.
ఓం ఓం ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః
హరి ఓం తత్సత్.